

Afrapportering på gebyranalyse

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Indholdsfortegnelse

Del 1	1.	Indledning og læsevejledning	s. 4
	2.	Ledelsesresumé	s. 6
	2.1	Effektiviseringer og skaleringer i tillæg til gebyranalysens dybdeanalyser	s. 9
	3.	Gebyrordninger i Fødevarestyrelsen og Landbrugs- og Fiskeristyrelsen	s. 10
Del 2	4.	Baggrund og genstandsfelt	s. 11-12
	5.	Faktureringsprincipper, gebyrtakster og omkostningsfordeling	s. 13-15
	6.	Grundoplysninger om de 15 udvalgte gebyrordninger	s. 16-17
	7.	Kontrolkoncepter i FVST og LFST	s. 18
Del 3	8.	Metodetilgang	s. 19-23
Del 4	9.	Opsummering – Dybdeanalyse af de udvalgte gebyrordninger i FVST og LFST	s. 24-30
	9.1	1602. Foderkontrol	s. 31-33
	9.2	1614. Grænsekontrol	s. 34-37
	9.3	1643. Besætninger-eksport	s. 38-39
	9.4	1650. CHR (Centralt Husdyrbrugsregister)	s. 40-41
	9.5	1668. Dyrevelfærdskontrol	s. 42-46
	9.6	1605. Fødevarekontrollens rejsehold og kosttilskudsenhed	s. 47
	9.7	1615. Ordinær kontrol i engros (Engroskontrol)	s. 48-50
	9.8	1620. Restkoncentrationer, prøveudtagning og analyse	s. 51-52
	9.9	1630. Audit, USA - godkendte kødvirksomheder	s. 53
	9.10	1640. Ordinær veterinærkontrol	s. 54-56
	9.11	1649. Salmonella Dublin kontrol	s. 57-58
	9.12	1657. Anmeldepligt	s. 59-60
	9.13	1667. Logbøger	s. 61-62
	9.14	Eksport (kontrol af ‘frø & konsum’ og eksport)	s. 63-66
	9.15	Avlskontrol læggekartofler	s. 67-68
Del 5	10.	Processprint for analyse af øvrige ordninger	s. 69-71
Del 6	11.	Analyse af to gebyrordninger med tilstedetid i FVST	s. 72-74
	12.	Ledelsesinformation og økonomistyring	s. 75-76
Del 7	13.	Nabotjek – Erfaringer fra Holland	s. 77-78
Del 8	Bilag: 1) Systembeskrivelser, 2) Uddybende beskrivelse og procesdiagram for de udvalgte ordninger i FVST og LFST, 3) Svar på input fra referencegruppen / erhvervet		s. 79-127

Del 1

Indledning, læsevejledning & ledelsesresume

1. Indledning og læsevejledning

Indledning

Gebyranalysen blev igangsat i januar 2025 af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug, Fiskeri med ønsket afrapportering i maj. Den politiske ambition er at reducere gebyrtrykket med 10 pct. i kraft af skaleringer (færre eller mindre kontrol) og effektiviseringer. Bagudrettet er der allerede siden 2023 gennemført omfattende og politisk aftalte skaleringer af især fødevarer-kontrollen.

Ministeren valgte i januar 2025 også at nedsætte en referencegruppe med repræsentanter fra erhvervsorganisationer, som har leveret mange konkrete og dermed testbare og værdifulde forslag til gebyranalysen.

Styregruppen bestående af chefer i departementet, Fødearestyrelsen og Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har metodisk valgt at afsøge potentialerne i 15 dybdeanalyser af udvalgte gebyrordninger.

På ministerområdet findes i alt 53 gebyrordninger med det formål at fremme fødevarer-, veterinær- og plantefødesikkerhed samt dyrevelfærd m.v. og derigennem også at fastholde et stærkt dansk brand på eksportmarkederne. I tillæg til gebyranalysen arbejdes på forenklinger i to andre spor på ministerområdet:

- Regelforenklingsprojektet *Lug ud i lovgivning* har allerede ført til mange forenklinger eller afskaffelser af regler.
- Opfølgning på *Fødevarer- og Veterinæraftalen 2024-2027* indebærer fokus på bl.a. et fremtidssikret kontrolkoncept.

Endvidere er regelforenkligning et politisk mål for regeringen som helhed, hvilket dels har fundet nedslag i bl.a. bortfald af statslige opgaver, dels i verserende analyser på tværs af ministerier. Heri indgår bl.a. kødkontrollen, hvorfor denne *ikke* var i scope i gebyranalysen. Samlet set arbejdes der altså ad flere spor og dynamisk med varierende tidshorisonter.

I gebyranalysen er initiativerne til skaleringer og effektiviseringer belyst ift. bindinger i europæisk og dansk lovgivning, danske politiske aftaler samt hensynene til fødevarer-sikkerhed m.v., som var begrundelsen for oprindeligt at indføre kontroller og gebyrer.

Analysen fremhæver generelle forudsætninger og giver konkrete bud på mulige implementeringsveje for de forslåede forenklinger og effektiviseringer. De anvendte metoder til at gennemføre analysen og fremgangsmåden er dokumenteret og beskrevet i rapporten.

Rapporten analyserer desuden den nuværende økonomistyring samt fordele og ulemper ved omlægning af gebyrstrukturer, så der faktureres på totaltid frem for tilstedetid.

Læsevejledning

Rapporten består af otte dele.

Første del omfatter *afsnit 1-3* og giver en kort indflyvning til gebyranalysen og rapportens indhold. Dertil præsenteres et ledelsesresumé, der kort opsummerer gebyranalysens indsigter og initiativer til effektiviseringer og skaleringer for hver af de 15 gebyrordninger.

Rapportens anden del, *afsnit 4-7*, introducerer til opdraget for gebyranalysen og genstandsfeltet, herunder en introduktion til de gebyrfinansierede kontroller, deres faktureringsprincipper, fastlæggelse af gebyrtaksten og principper for omkostningsfordeling og kontrolkoncepter.

Rapportens tredje del, *afsnit 8*, præsenterer den metodiske tilgang i analysen samt de konkrete metoder, som er anvendt til at skabe indsigt i gebyrordningerne, formulere hypoteser om mulige forbedringstiltag og be- hhv. afkræfte disse hypoteser samt beregne potentialer og definere implementerbare løsningsgreb.

Rapportens fjerde del, *afsnit 9*, præsenterer indledningsvist og i oversigt de udvalgte dybdeanalyser i FVST og LFST, deres formål og de mulige løftestænger i form af effektiviseringer og skaleringer til at reducere gebyromkostningerne. I de efterfølgende afsnit gives først en mere dybdegående introduktion til hver gebyrordning, hvorefter der præsenterer løsningsbeskrivelser og forudsætninger for hver gebyrordning samt data, der sandsynliggør besparelserne. Slutteligt præsenteres konkret implementeringsgreb og evt. risici for de præsenterede løsninger for hver ordning.

Femte del af rapporten indeholder *afsnit 10*, der præsenterer en metodik i skikkelse af en detaljeret 10-ugers sprintplan for en fokuseret gennemførelse af analyser af andre gebyrordninger, end dem der var udvalgt til dybdeanalyserne, så det samlede mål om 10 pct. lavere gebyrtryk realiseres.

Rapportens sjette del, *afsnit 11 og 12*, præsenterer Fødearestyrelsens analyse af forudsætningerne for at overgå fra tilstedetid til tilstedeværelsestid for de to gebyrordninger, ordinær veterinærkontrol og opfølgende veterinærkontrol samt analyse af styrelsernes styringsgrundlag ift. økonomi og ledelsesinformation på gebyrområderne.

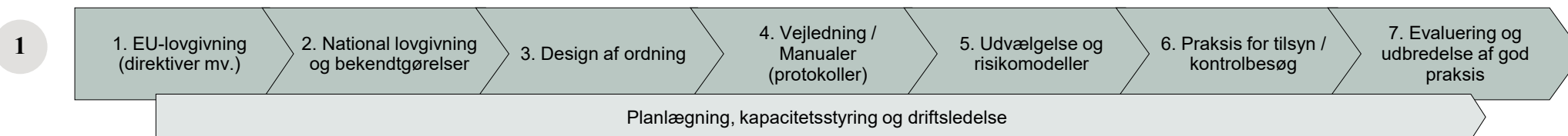
Fødearestyrelsen har rakt ud til de udvalgte nabolande (via CVO- netværket på veterinærområdet) om at bidrage til et såkaldt nabotjek, hvor gebyrordningers tilrettelæggelse m.v. sammenlignes. Erfaringsmæssigt er det ofte svært at vinde andre landes tilslutning til sådanne nabotjek, hvilket bl.a. kan skyldes andre prioriteringer i de europæiske søsterstyrelser. Der er dog i slutningen af maj 2025 gennemført nabotjek med Holland af foderkontrollen. Det afrapporteres i rapportens syvende del*.

Rapportens ottende og sidste del er et bilagsafsnit. Afsnittet indeholder en kort beskrivelse af udvalgte anvendte systemer i FVST, en uddybet beskrivelse af ordningerne samt et procesdiagram, der illustrerer og beskriver kontrolprocessen på ordningerne trin-for-trin og slutteligt i skematisk form gebyranalysens besvarelse af referencegruppens / erhvervets input/forslag til mulige effektiviseringer og nedskaleringer.

* Der følger evt. et nabotjek yderligere. Såfremt det gennemføres, vil det blive afrapporteret særskilt.

1. Den analytiske ramme, koblingen til forslag og metode og datakilder

- 1 Gebyranalysens analytiske ramme er værdikæden (kontrolkæde) for gebyrordninger. Værdikæden beskriver de syv generiske skridt, der er i tilsyns- og kontrolkæder for gebyrordninger.
- 2 Der vil inden for hvert trin i kæden samt på tværs af værdikæden være fokus på mulige effektiviseringer og nedskaleringer.
- 3 Til at belyse dette, vil der blive anvendt en hypotesedrevet tilgang, der bygger på en række forskellige metodegreb og datakilder. Endvidere er forslag fra referencegruppen kommet i spil.

2

Mulige greb til nedskalering (prioritering og bortfald)

- Fra lovgivning til i praksis (overimplementering)
- Prioriteringer og bortfald af kontroller
- Risikobaseret tilgang – færre kontroller / ændring i kontroltyper

Konkrete eksempler

- Færre åbningsdage i grænsekontrol
- Reduktion i antal frekvenskontroller på foderkontrol

Mulige greb til effektivisering

- Optimering af samlet kontrolbesøg (end-to-end perspektiv)
 - Styrket proces / arbejdsgange (reduktion af "spild" og overproduktion, færre aktiviteter)
 - Fælles anvendelse af manualer, vejledninger samt værktøjer
 - Hensigtsmæssig placering af aktiviteter regionalt og i hovedkontor
- Bedre planlægning og kapacitetsanvendelse

Konkrete eksempler

- Mere effektiv forberedelse og efterbehandling på *Besætninger-eksport*
- Fra to til én tilsynsførende på kontrol

3

Der anvendes en hypotesedrevet tilgang til at identificere nedskaleringer og effektiviseringer. Hypoteserne er udviklet og kvalificeret med udgangspunkt i en række forskellige metodegreb og datakilder.

Gennemgang af materialer

Dybdeinterview

Feltarbejde

Dataanalyser

Kvalificerings- & løsningsworkshops

2. Ledelsesresumé (1/3)

Baggrund og opdrag

På opdrag fra fødevareministeren gennemførte departement og Fødevarestyrelsen og Landbrugs- og Fiskeristyrelsen som en styregruppe bistået af Implement i perioden januar-maj 2025 en gebyranalyse. En referencegruppe med repræsentanter fra erhvervsorganisationer har bidraget med konkrete forslag.

Gebyranalysen havde som overordnet formål at reducere gebyrtrykket med 10 pct. svarende til godt knap 50 mio. kr. ift. regnskabet for 2023. Kødkontrollen var uden for scope i gebyranalysen, da den blev analyseret i anden sammenhæng. Mere konkret skulle gebyranalysen,

- anviser konkrete forslag til opnåelse af målet gennem effektiviseringer og skaleringer, hvor effektiviseringer kort kan defineres som, at samme kontrol gennemføres billigere, mens skalering betyder, at fx antallet af årlige kontroller reduceres fra tre til to
- gennemføre dybdeanalyse af 13 gebyrordninger i Fødevarestyrelsen hhv. to i Landbrugs- og Fiskeristyrelsen
- dokumentere metodiske tilgange til effektiviseringer og skaleringer på andre gebyrområder, så det samlede mål honoreres
- vurdere om økonomistyringen i de to styrelser sikrer retvisende og rettidig omkostningsfordeling og ledelsesinformation, der muliggør modstyrende tiltag ved eksempelvis udgiftsstigninger
- analysere forudsætningerne for at overgå fra fakturering ved tilstedetid til fakturering ved totaltid for to udvalgte gebyrordninger i Fødevarestyrelsen
- gennemføre et såkaldt nabotjek af udvalgte gebyrordninger i udvalgte sammenlignelige lande
- levere konkrete svar på de forslag fra erhvervsorganisationerne, der blev operationaliseret og "testet" i gebyranalysen

Metode og tilgang

Analysen er baseret på en række metoder, herunder en *værdikæde for gebyrordninger*, en *dobbelt-diamond-model* til at sikre en hypotesedrevet tilgang samt en række *konkrete metoder* til at indsamle, teste og validere data og empiri.

Værdikæden for gebyrordninger behandler alle elementer i den enkelte gebyrordning – fra regulatorisk grundlag videre til planlægning, udførelse og opfølgning. Det har bidraget til at identificere fokusområder samt afdække tiltag og barrierer for effektiviseringer og skaleringer. Dokumentgennemgang, dybdeinterviews, feltarbejde, dataanalyse og workshops har understøttet etablering, test og validering af hypoteserne. Der er gennemført +60 interviews, 10 feltobservationer, +10 workshops, og ca. 40 medarbejdere og chefer har været involveret i kvalificering af hypoteserne. Analysen har været i løbende dialog med nøgleinputgivere fra fagkontorer, regionale enheder og økonomienheder i styrelser og departementet. Alle resultater er afstemt og kvalificeret med styrelserne og kan således konkret arbejdes videre med i forlængelse af gebyranalysen, idet der dog tages forbehold vedr. nogle få gebyrordninger, hvor effektiviseringer skal afstemmes på tværs af ministerier.

Resultater

For Fødevarestyrelsen anviser gebyranalysens dybdeanalyser konkrete effektiviserings- hhv. skaleringstiltag på ca. 34 mio. kr. Dertil kommer effektivisering og skalering på øvrige gebyrordninger på 15,4 mio. kr. Dermed nås i alt 49,8 mio. kr. Dette overstiger kravet på 10 pct. af omkostningsbasen i 2023 på 470 mio. kr. i 2025-niveau. Dette skal også læses i lyset af, at tiltagene formuleret som forslag skal indgå i en politisk prioritering.

I runde tal er ca. en tredjedel leveret efter specifikke opdrag i politiske aftaler m.v., en tredjedel er eksekveret på styrelsens eget initiativ og som følge af det generelle politiske mål om lavere gebyrtryk, mens en tredjedel skal realiseres fremadrettet.

Den konkrete indfasning af besparelserne og deres effekt på gebyrtaksterne fastlægges ikke i nærværende rapport, men frem mod høring af gebyrtakster for 2026. Dette skyldes, at indfasningen vil afhænge af bl.a. behovet for investeringer/udviklingsarbejde, mulighederne for omprioritering af ressourcer hertil samt estimeret regnskabsresultat for 2025 for udgifter og indtægter på gebyrområderne. Dertil kommer nødvendig tid til ændringer af bl.a. forretningsgange, bekendtgørelser og kompetenceudvikling. Ingen tiltag forudsætter lovændringer.

På side 10 præsenteres en tabel, der opsummerer dybdeanalysernes forslag/initiativer til effektiviseringer og skaleringer for hver gebyrordning samt de samlede besparelspotentialer.

I dybdeanalyserne indgår også vurderinger af risici ift. bl.a. fødevare- og veterinær sikkerheden. Risici vurderes generelt at være lave, hvorfor tiltagene også i denne henseende vurderes at være implementerbare. Dog vil det altid være et valg, hvor mange ressourcer der skal bruges på at reducere risici til et acceptabelt niveau.

For Landbrugs- og Fiskeristyrelsen er der ligeledes identificeret forslag til effektivisering. Beregningen af potentialer og vurdering af deres implementerbarhed samt indfasning er dog ikke nået inden for gebyranalysens tidshorisont. Dette skyldes, at løsningerne helt hovedsageligt skal findes på tværs af to ministerområder. Analysen afsluttes inden efterårets fastlæggelse af takster for 2026, idet dog implementeringen kan strække sig ind i 2027.

Til at understøtte arbejdet fremadrettet med effektiviseringer og skaleringer har nærværende gebyranalyse leveret en dokumenteret metodetilgang opsummeret i et 10 ugers processprint.

Analysen af økonomistyringen og ledelsesinformationen var fokuseret på, om økonomistyringen var tilrettelagt således, at omkostningsfordelingen sikrede kostægte takster og ledelsesinformation i en kvalitet og frekvens, der muliggør modstyring ved fx øgede omkostninger. Konklusionen ift. dette fokuserede scope er, at tingene er fornuftigt tilrettelagt, gennem årene er udviklet, samtidig med at styringen kan udvikles yderligere i kraft af en række tiltag, der som alt andet altid skal indgå i en samlet ledelsesmæssig prioritering.

2. Ledelsesresumé (2/3)

Resultater (fortsat)

Analysen af fordele og ulemper ved at overgå fra fakturering af tilstedeværelsestid til fakturering af totaltid for to udvalgte (men til dels eksemplariske/generaliserbare) gebyrordninger viser, at det er muligt at overgå fra tilstedeværelsestid til totaltid på de to *ordninger ordinær veterinærkontrol* og *opfølgende veterinærkontrol*. Størrelsen af evt. nødvendige IT-investeringer i opdaterede registrerings- og opfølgingsmuligheder vurderes inden sommerferien.

Nabotjekket viste sig – hvilket erfaringer fra lignende analyser også viser – at være vanskeligt at tilrettelægge. Men der blev efter en række opfølgninger mv. gennemført nabotjek af den hollandske foderkontrol med *The Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority* (NVWA). Her præsenteres blandt andet relevant inspiration om tæt samarbejde mellem centralt og decentralt (regionalt) niveau, ikke-fysiske opfølgende kontroller samt et digital kontrolsystem.

Gebyranalysen leverer også svar på en stor del af de forslag, som erhvervsorganisationerne i referencegruppen har leveret ind til gebyranalysen. Besvarelsen findes i rapportens bilag. De forslag fra erhvervsorganisationerne, som ikke er behandlet i nærværende gebyranalyse – og som har omhandlet skalering og effektivisering – vil blive besvaret efterfølgende og til dels indgå i opfølgningen på *Fødevare- og Veterinæraftalen* af juni 2024 med fokus på udvikling af fremtidens kontrolkoncept. Forslag, der ikke har handlet om skalering eller effektivisering, er blevet overleveret og behandles i regi af regelforenklingsprojektet *Lug ud i lovgivningen*. Endelig vil forslag fra erhvervsorganisationerne vedr. overgang fra gebyrfinansiering til finanslovsfinansiering blive behandlet i processen frem mod Finanslovsforslaget for 2026.

På den følgende side præsenteres en tabel, som opsummerer dybdeanalysernes forslag til skaleringer (S) og effektiviseringer (E) for hver gebyrordning samt de samlede besparelspotentialer.

Der er for hver gebyrordning afdækket forudsætninger og risici forbundet med implementeringen af skalering og effektivisering. Indfrielsen af nogle af besparelspotentialerne forudsætter som nævnt mindre investeringer i udvikling af fx styrket systemoverblik og dataopgørelser, ligesom der som forudsætninger peges på øget fokus og opfølgning, skærpede retningslinjer og effektive normtider mm. Da forudsætningen for udvælgelsen af diverse potentialer har været, at de skulle være realiserbare, er der kun mindre risici forbundet med implementeringen af de præsenterede forslag og besparelspotentialer. Som nævnt vil nogle få gebyrordninger dog skulle afstemmes på tværs af ministerområder. Nogle af investeringerne i fx bedre data- og systemunderstøttelse vil også komme andre ordninger til gavn. Dette er ikke kvalificeret yderligere i analysen. Implementeringshorisonten for forslagene og besparelspotentialerne strækker sig fra 2023-2027, og den fulde effekt af tiltagene forventes fra 2028.

2. Ledelsesresumé (3/3)

Ordning	Udgifter 2023 (2023-pl)	Udgifter 2023 (2025-pl)	Initiativer til effektiviseringer (E) og skalering (S)	Samlet potentiale (inkl. OH) (25-pl)	Heraf effektiviseringer	Heraf nedskalering
1602 Foderkontrol	29,7 mio. kr.	31,7 mio. kr.	1. Udvikling af risikobaseret kontroludpegningsmodel (S) (0,4 mio. kr.) 2. Salmonella-prøveudtagning hvert 2. år og nedskalering af GMO og pesticidområdet (S) (0,9 mio. kr.) 3. Salmonella-prøveudtagning hvert 3. år (S) (0,1 mio. kr.) 4. Effektivisering af kontrollen med 2 årsværk (E) (2,2 mio. kr.)	3,6 mio. kr.	2,2 mio. kr.	1,4 mio. kr.
1614 Grænsekontrol	30,1 mio. kr. Kontrol af import	32,2 mio. kr. Kontrol af import	1. Reduktion af åbningsdage med begrænset aktivitet på diverse havne/kontrolsteder (S) (2,7 mio. kr.) 2. Fjerne "flyverfunktion" på Esbjerg Havn (E) (0,4 mio. kr.) 3. Effektivisering af opgavevaretagelsen på tværs af grænsekontrollen. (E) (2,3 mio. kr.)	5,4 mio. kr.	2,3 mio. kr.	3,1 mio. kr.
1643 Besætninger, eksport	33,8 mio. kr.	36,2 mio. kr.	1. Mere effektiv opfølgning og efterbehandling af kontrollerne (E) (3,9 mio. kr.)	3,9 mio. kr.	3,9 mio. kr.	-
1650 CHR	29,0 mio. kr.	31,1 mio. kr.	1. Effektiv udførelse og varetagelse af mærkningskontrol (hjemtaget fra SGAV). (E) (1,0 mio. kr.) 2. Mere effektive håndtering af den administrative CHR-kontrol (E) (0,9 mio. kr.)	1,9 mio. kr.	1,9 mio. kr.	-
1668 Dyrevelfærdskontrol	23,5 mio. kr.	25,1 mio. kr.	1. Færre kontroller med to tilsynsførende (Fra to til en kontrollør på kontrol) (E) (0,2 mio. kr.) 2. Reduktion af kontroltryk for øvrige dyretyper end kvæg, grise og mink (S) (0,5 mio. kr.) 3. Omlægning fra kampagnekontroller til stikprøvebaseret basiskontrol (S) (2,7 mio. kr.) 4. Fokuserede basis-kontroller for kvæg og efterfølgende for grise og øvrige dyretyper (E) (0,5 mio. kr.) Evt. opnås samme effekter ved supplerende greb til de fire ovennævnte	3,9 mio. kr.	0,7 mio. kr.	3,2 mio. kr.
1605. Fødevarekontrollens rejsehold og kosttilskudsenhed	11,0 mio. kr.	11,8 mio. kr.	1. Reduktion af produktsikkerhedskontroller og internetkontroller (S) (2,0 mio. kr.)	2,0 mio. kr.	-	2,0 mio. kr.
1615. Ordinær kontrol i engros (Engroskontrol)	49,1 mio. kr. Heraf 13,1 mio. kr. gebyrfinansieret 36,0 mio. bevillingsfinansieret	52,5 mio. kr. Heraf 14,0 mio. kr. gebyrfinansieret 38,5 mio. bevillingsfinansieret	1. Reduktion af antal kontroller (S) (0,7 mio. kr.) 2. Optimere bemanding på kontrol (Fra to til en tilsynsførende på kontrol) (E) (0,4 mio. kr.) 3. Omlægge kontrol – fra frekvensbaseret til risikobaseret (S) (0,5 mio. kr.)	1,6 mio. kr.	0,4 mio. kr.	1,2 mio. kr.
1620. Restkoncentrationer, prøveudtagning og analyse	30,2 mio. kr.	32,2 mio. kr.	1. Effektivisering af gennemførelse af laboratorieanalyser (E) (1,1 mio. kr.)	1,1 mio. kr.	1,1 mio. kr.	-
1630. Audit, USA – godkendte kødvirksomheder	2,4 mio. kr.	2,5 mio. kr.	1. Nedskalering af opgavevaretagelse – færre medarbejdere til færre antal kontroller. (E) (1,2 mio. kr.)	1,2 mio. kr.	1,2 mio. kr.	-
1640. Ordinær Veterinærkontrol	19,1 mio. kr.	20,4 mio. kr.	1. Reduktion i ABP-kontroller, og kontroller i avlsmateriale- og sammenbringningsvirksomheder (S) (1,8 mio. kr.) 2. Reduktion af vejledningsindsats med 20 pct. inden for ABP, avlsmateriale og fjerkræ (S) (0,5 mio. kr.) 3. Omlægning fra tilstedetidstakst til totaltidstakst (efterspørgselsregulering) (E) (0,9 mio. kr.)	3,2 mio. kr.	0,9 mio. kr.	2,3 mio. kr.
1649. Salmonella Dublin kontrol	2,9 mio. kr.	3,1 mio. kr.	1. Reduktion i kontrolfrekvens fra hver 6. måned til hver 12. måned (S) (1,2 mio. kr.)	1,2 mio. kr.	-	1,2 mio. kr.
1657. Anmeldepligt	2,7 mio. kr.	2,9 mio. kr.	1. Effektivisere gennemførelsen af kontrollen (E) (2,0 mio. kr.)	2,0 mio. kr.	2,0 mio. kr.	-
1667. Logbøger	21,4 mio. kr.	22,9 mio. kr.	1. Effektivisering af kontrollen (E) (1,9 mio. kr.) 2. Risikomodel for logbøger til forhåndsvalidering – "small model" (S) (1,1 mio. kr.)	3,0 mio. kr.	1,9 mio. kr.	1,1 mio. kr.
Eksport (LFST)	8,3 mio. kr.	8,9 mio. kr.	1. Optimeret ressourceudnyttelse (E) 2. Effektiviseret kørsel via kørselsapp (E) 3. Tilpasset registrerings- og startgebyr (Omlægning af indtægter)	Beregnes af LFST og SGAV på bagkant af analysen	-	-
Avlskartofler (LFST)	1,6 mio. kr.	1,7 mio. kr.	1. Minimere stjerne kørsel ved tidligere indmeldelse af marker (E) 2. Optimeret ressource-udnyttelse (E) 3. Effektiviseret kørsel via kørselsapp (E)	Beregnes af LFST og SGAV på bagkant af analysen	-	-
I alt	258,8 mio. kr.* (2023-pl)	276,7 mio. kr.* (2025-pl)		34,0	18,5	15,5

* Det er kun de gebyrfinansierede udgifter for 1615. Engros-kontrol, der er medregnet i den totale udgiftsbasis for de 15 gebyrordninger. Udgiftsbaserne for LFST er indregnet i totalen. Udgiftsbasen alene for Fødevarestyrelsen er på i alt 266,1 mio. kr. (2025-pl)

2.1 Effektiviseringer og skaleringer i tillæg til gebyranalysens dybdeanalyser

Øvrige effektiviseringer og skalering

I nærværende gebyranalyse fylder dybdeanalyserne af 13 udvalgte gebyrordninger klart mest. Som tidligere nævnt skyldes dette bl.a., at det store volumen findes her, og at mange greb for effektiviseringer og skaleringer i dybdeanalyserne har generisk karakter og derfor kan finde bredere anvendelsesmuligheder.

Det er centralt at bemærke, at mens dybdeanalyserne af de udvalgte gebyrordninger i Fødevarestyrelsen blev gennemført i samarbejde mellem Implement og Fødevarestyrelsen, har Fødevarestyrelsen selv leveret på de øvrige gebyranalyser. Implement har således ikke været involveret i disse, herunder i gennemgang af beregningsforudsætninger mv.

Målet har været en sammenlagt reduktion af gebyrtrykket på 10 pct. svarende i runde tal til 47 ud af 470 mio. kr. (i 2025-værdi) med 2023 som baseline. Som det er fremgår af dybdeanalyserne, når Fødevarestyrelsen på de 13 udvalgte gebyrordninger over tid at levere i alt 34,0 mio. kr. siden 2023.

Mens dybdeanalyserne omfattede 13 gebyrordninger, udgør de øvrige kontroller og tilsyn i Fødevarestyrelsen i gebyranalysens scope (idet bevillingsfinansierede kontroller og tilsyn samt kødkontrollen er uden for scope, jf. gebyranalysens kommissorium) 22 gebyrordninger.

På dette grundlag fremgår følgende af tabellen til højre:

- Sammenlagt ligger udgiftsniveauet på knap 180 mio. kr., hvorfor en besparelse på 10 pct. giver et besparelseskrav på knap 18 mio. kr. Men i tillæg til tabellen skal det nævnes, at eftersom det samlede krav er på 47 mio. kr., og eftersom dybdeanalyserne har leveret 34 mio. kr. er det resterende besparelseskrav til de øvrige gebyrområder 13 mio. kr.
- Fødevarestyrelsen har her leveret 15,4 mio. kr. og dermed opfyldt kravet.
- Af de 15,4 mio. kr. udgør 4,3 mio. kr. effektiviseringer, mens 11,1 mio. kr. udgør skaleringer.
- Af de 15,4 er 11,3 mio. kr. allerede leveret efter konkret opdrag i politiske aftaler m.v., mens 4,1 mio. kr. er leveret af Fødevarestyrelsen ud fra de generelle politiske målsætninger.

Gebyrordning	Regnskab 2023 (2025-pl)	Initiativ til effektivisering eller skalering
1600 Fødevarekontrol i alt	70,5	
<i>Heraf kampagnekontrol</i>	26,4	
<i>Heraf opfølgende kontrol i engros</i>	9,9	0,9 mio. kr. (skalering) Fødevare-Veterinæraftale
<i>Heraf opfølgende kontrol i detail</i>	34,2	7,9 mio. kr. (skalering) Fødevare- og veterinæraftale
1607 - Kontrol med fiskevirksomheder i Grønland (bevillingsfinansieret - indgår ikke)		
1609 - Kødkontrol i Grønland	0,1	
1610 - Kødvirksomheder med hyppig kontrol	14,5	
1611 - Små slagterier (indgår ikke, da kødkontrol er en del af analysen i tværministeriel analyse)		
1612 - Kompetencebeviser	0	
1623 - AM-kontrol (indgår ikke)		
1625 - IUU-kontrol	8,6	
1631 - ATP-materielkontrol (indgår ikke - ekstern leverandør)		
1635 - Godkendelse af stoffer (indgår ikke - gebyrafløftet)		
1636 - Forhåndsgodkendelser	0,2	
1637 - Rekvireret vejledning	0,3	
1642 - Samlesteder, eksport og omsætning	37,4	1,8 mio. kr. (effektivisering) Besluttet af Fødevarestyrelsen
1644 - Ordinær kontrol af mælkeleverende besætninger	0,5	
1645 - Opfølgende kontrol, veterinær	13,6	
1648 - Attestationer (indgår ikke - gebyrafløftet)		
1651 - Hestepas (indgår ikke - ekstern leverandør)		
1652 - Administrativ opfølgende kontrol	0,2	
1653 - Hundekenneler (indgår ikke - gebyrafløftet)		
1654 - PRRS-kontrol	0,6	
1656 - Gult kort, antibiotika i svinebesætninger	1	
1662 - Slagtekyllinger, trædepuder	2,3	
1664 - Stikprøvekontrol ved pålæsning og aflæsning	9,9	2,5 mio. kr. (skalering) Aftale om dyretransporter
1665 - Autoriserede transportvirksomheder	0,9	
1669 - Dyreforsøg (gebyrfinansieret)	4,2	
1671 - Digitalisering af eksportcertifikater (indgår ikke - bevillingsfinansieret)		
1672 - VetStat	3,5	
1674 - PRRS	8,3	2,3 mio. kr. (skalering) FVSTs egen effektivisering
I alt	176,3	15,4

3. Gebyrordninger i Fødevarestyrelsen og Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

Overblik over alle gebyrordninger i Fødevarestyrelsen og Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

Gebyrordning	Regnskab 2023 (2025-pl)
Fødevarestyrelsen	
1602 – Foderkontrol	31,7
1605 - Fødevarekontrollens rejsehold og kosttilskudsenhed	11,8
1608 - Grænsekontrol i Grønland	1,5
1609 - Kødkontrol i Grønland	0,1
1610 – Kødvirksomheder med hyppig kontrol	14,5
1613 – Kampagnekontrol (fødevarer)	26,4
1614 – Grænsekontrol (import/eksport)	32,1
1615 - Ordinær kontrol i engros	14,0 (Hertil kommer ca. 38,5 mio. kr., der er bevillingsfinansieret)
1616 – Opfølgende detailkontrol	34,2
1619 – Opfølgende engroskontrol	9,9
1620 - Restkoncentrationer, prøveudtagning og analyse	32,2
1625 - IUU – kontrol	8,6
1630 - Audit, USA - godkendte kødvirksomheder	2,5
1636 – Forhåndsgodkendelser	0,2
1637 – Rekvireret vejledning	0,3
1640 - Ordinær veterinærkontrol	20,4
1642 - Samlesteder, eksport og omsætning	37,4
1643 - Besætninger, eksport	36,2
1644 - Ordinær kontrol af mælkeleverende besætninger	0,5
1645 - Opfølgende veterinær - og dyrevelfærdskontrol	13,6
1649 - Salmonella Dublin kontrol	3,1
1650 – CHR	31,1
1652 - Administrativ opfølgende kontrol	0,2
1654 – PRRS	0,6
1656 - Gult kort, antibiotika i svinebesætninger	1,0
1657 Anmeldepligt	2,9
1662 - Slagtekyllinger, trædepuder	2,3
1664 - Stikprøvekontrol på - og aflæsning	9,9
1665 - Autoriserede transportvirksomheder	0,9
1667 – Logbøger	22,9
1668 – Dyrevelfærdskontrol	25,1
1669 - Dyreforsøg (gebyrfinansieret)	4,2
1670 – Eksportfremme	17,8
1672 - VetStat 2.0	6,7
1674 – PRRS	8,3
I alt	465,1 mio. kr.

Gebyrordning	Regnskab 2023 (2025-pl)
IUU - Kontrol af fangstatterter	0,7
Hygiejne	1,6
Import	4,9
Eksport (Frø & konsum og eksport)	8,9
Træemballage	0,9
Avlskontrol (planteomsættere)	4,6
Avlskontrol for kartofler	1,7
I alt	23,3 mio. kr.

Del 2

Baggrund,
genstandsfelt &
metodetilgang

4. Baggrund og introduktion til gebyrområdet i Fødevareministeriet

Baggrund for analysen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har et stort fokus på at sikre effektive og rigtigt skalerede gebyrfinansierede tilsyn- og kontroller. Ligeledes er der løbende fokus på at reducere omkostningerne for erhvervet samtidig med, at den faglige kvalitet og forvaltningens legalitet sikres. Kommissoriet for gebyranalysen er drevet af en politisk ambition om 10 pct. reduktion af gebyrtrykket vha. følgende leverancer:

- Konkrete forslag til nedskalering og effektivisering på 15 udvalgte gebyrordninger.
- En analyse af mindst to gebyrordninger, hvor der faktureres efter tilstedetid (kvartertakst) og forudsætningerne for at overgå til totaltid eller årsgebyr.
- En gennemgang af Fødevarestyrelsens og Landbrugs- og Fiskeristyrelsens styringsmekanismer.
- En dokumenteret metodik, som Fødevarestyrelsen og Landbrugs- og Fiskeristyrelsen kan anvende i det videre arbejde med at analysere styrelsernes øvrige gebyrordninger, så det samlede mål på 10 pct. realiseres.
- Et nabotjek inden for udvalgte ordninger, herunder praksis og erfaringer med effektiviseringer / nedskalering

De 15 ordninger i gebyranalysen er udvalgt og analyseret i et tæt samarbejde mellem departementet og de to styrelser. 13 af ordningerne varetages af Fødevarestyrelsen og 2 i Landbrugs- og Fiskeristyrelsen. De 13 ordninger i FVST, som indgår i analysen, udgør mere end halvdelen af den samlede omkostningsbase for styrelsens gebyrordninger, hvis kødkontrollen fraregnes. Heri indgår engroskontrollen, der er delvist bevillingsfinansieret. I Landbrugs- og Fiskeristyrelsen udgør de to ordninger halvdelen af styrelsens gebyrfinansierede aktiviteter (9,7 mio. ud af 19 mio. kr.)

Implement, Fødevarestyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen samt departementet har samarbejdet tæt under hele forløbet for at sikre det rette fokus, sammenhæng til andre initiativer (fx *Lug ud i lovgivningen*, *Erhvervsministeriets tværministerielle analyse, opfølgning på Fødevare- og veterinæraftalen*) samt at initiativerne kan implementeres i praksis.

For at sikre det mest effektive samarbejde har Implement haft det primære ansvar for at analysere 7 ordninger (5 i Fødevarestyrelsen og 2 i Landbrugsstyrelsens) og har bistået med kvalitetssikring af de ordninger, Fødevarestyrelsen selv har analyseret.

Implement har været ansvarlig for analyserne af følgende ordninger i Fødevarestyrelsen: 1602. Foderkontrol, 1614. Grænsekontrol, 1643. Besætninger-eksport, 1650. CHR og 1668. Dyrevelfærdskontrol, mens det i Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har været Eksport og Avlskontrol-læggekartofler. Implement har samarbejdet og bistået med kvalitetssikring af Fødevarestyrelsens analyser af 1615. Engroskontrol, 1605. Fødevarekontrollens rejsehold og kosttilskudsenhed, 1620. Restkoncentrationer, prøveudtagning og analyse, 1630. Audit, USA - godkendte kødvirksomheder, 1640. Ordinær veterinærkontrol, 1649. Salmonella Dublin kontrol, 1657. Anmeldepligt og 1667. Logbøger.

Introduktion til gebyrfinansierede tilsyn og kontroller

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri varetager i regi af Fødevarestyrelsen (FVST) og Landbrugs- og Fiskeristyrelsens (LFST) ca. 53 gebyrordninger. Formålet med ordningerne er at sikre fødevare-, veterinær- og plantefødesikkerhed samt dyrevelfærd i Danmark og fremme international handel.

Gebyrordningernes forvaltningsretlige grundlag er i hovedsagen materiel lovgivning, såsom Fødevareloven, hvortil kommer Finansloven, Budgetvejledningen fra Finansministeriet samt styrelsernes årlige takstkataloger i form af betalingsbekendtgørelser.

Fødevarestyrelsen varetager helt konkret 45 gebyrordninger, hvor LFST varetager syv ordninger. Et samlet overblik over alle gebyrordningerne i FVST og LFST og de budgetterede udgifter til hver ordning fremgår af side 9.

Fem af de syv ordninger i Landbrugs- og Fiskeristyrelsens hører under Planter- & Biosikkerhed (inkl. dem der indgår i gebyranalysen), hvor ordningerne i Fødevarestyrelsens hører under enten fødevareområdet eller veterinærområdet. Selvom ordningerne ligger inden for samme område varierer de ift. fokusområde, målgruppe, indtægts- og udgiftsgrundlag, kontrolfrekvens og kontrolkoncept mm.

I Landbrugs- og Fiskeristyrelsen er det hovedsageligt agronomer, teknikere og administrativt personale, som gennemfører kontrollen. I Fødevarestyrelsen er det hovedsageligt dyrlæger, teknikere, administrativt personale og en mindre del agronomer, der gennemfører kontrollerne. I nogle tilfælde er der EU-krav om, at kontrollen gennemføres af en dyrlæge – særligt på Veterinærområdet.

Nogle kontroller rekvireres af erhvervet i forbindelse med fx import og eksport af varer, planter, frø og besætninger, mens andre kontroller gennemføres som enten anmeldte eller uanmeldte frekvens- eller stikprøvekontroller, som ikke er rekvireret af erhvervet. Virksomheder, der er pålagt frekvensbaseret kontrol, modtager et fastlagt antal kontroller i løbet af et år. Virksomheder, der er pålagt stikprøvebaseret kontrol, kan udpeges til kontrol i løbet af et år, hvilket vil sige, at der i princippet kan gå flere år mellem, at disse virksomheder får et kontrolbesøg.

Gebyranalysen har haft fokus på at reducere gebyrtrykket defineret ved omkostningsbasen med 10 pct. Det bemærkes, at nedskaleringer som en sekundær effekt også vil føre til lavere omkostninger i virksomhederne dels til selve kontrollerne, dels den bagvedliggende regelefterlevelse. Beregning af disse lavere omkostninger er dog ikke i scope for analysen.

På de kommende sider introduceres opbygningen af gebyrfinansierede kontroller og tilsyn i Fødevarestyrelsen og Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, herunder de forskellige kontrolkoncepter og variationen på tværs mellem de forskellige gebyrordninger.

5. Faktureringsprincipper, gebyrtakster og omkostningsfordeling

Gebyrfinansierede tilsyn og kontroller

Faktureringsprincipper

Gebyrordningerne varierer ift. faktureringsprincipper. En gebyrordning består af én eller flere gebyrer. Gebyrerne indeholder en række faktureringsprincipper for en gruppe virksomheder på et givent område. Størstedelen af gebyrordningerne er fuldt eller delvist gebyrfinansierede, hvilket vil sige, at erhvervet betaler for den givne kontrol. En mindre del af gebyrordningerne er helt eller delvist bevillingsfinansieret og dermed gebyrfløftet. Erhvervet betaler for kontrollen ved enten et 1) tidsgebyr, 2) kollektivt-/årsgebyr eller 3) en standardydelse.

1) *Tidsgebyrerne* kan være enten *tilstedeværelsestid* eller *totaltid*. Totaltidsgebyret baserer sig på en kontrollørs samlede kontroltid, herunder til forberedelse, udførelse og efterbehandling af kontrollen. Tilstedetidsgebyrer baserer sig alene på tidsforbruget ifm. kontrollørens fysiske tilstedetid hos erhvervet. Gebyrsatsen for tilstedeværelsestid er derfor højere end gebyrsatsen for totaltid, da der indirekte også betales for forberedelse og efterbehandling i tilstedeværelsestaksten.

Tidstaksterne er suppleret af et grundgebyr og i visse tilfælde faste gebyrtyper og/eller enhedspriser, som tilsammen afspejler både de direkte og indirekte omkostninger til kontrolopgaven på den givne gebyrordning. De indirekte omkostninger kan fx være overhead, IT-systemer, afskrivninger, kørselsudgifter mm.

2) *Kollektive-/årsgebyrers* gebyrstrukturs formål er at sikre en rimelig fordeling af omkostninger mellem de omfattede virksomheder. Således betaler alle virksomheder på ordningen et årsgebyr – også selvom de ikke nødvendigvis modtager den stikprøvebaserede basiskontrol det givne år.

3) *Standardydelse* er ordninger, hvor størstedelen af provenuet fra ordningerne kan henføres til et grundgebyr per kontrol og/eller standardiserede priser for eksempelvis udarbejdelsen af certifikater (x kr. per udarbejdet certifikat). Standardydelsesgebyret kan også indeholde et tidsselement, i form af x-antal timers kontrol afhængigt af ordningen, hvor der afregnes tillægskontroltimer udover den tid, der er afsat i grundgebyret (fx 1 time).

Grundoplysninger om de 15 udvalgte gebyrordninger, deres kontroltype, kontrolelementer, gebyrtype og gebyrtakster fremgår af tabellerne på side 16-17.

Grundlaget for gebyrtaksterne

Fastlæggelse af gebyrtaksten

Gebyrtaksten(-erne) for hver ordning fastsættes, så der opnås fuld dækning for alle omkostninger, både direkte og indirekte omkostninger, herunder også fællesomkostninger.

For de ordninger, der er underlagt Kontrolforordningen, er gebyrerne fastsættes i overensstemmelse med bestemmelserne heri, hvor det fremgår, at gebyrerne ikke må være højere eller lavere end omkostningerne. For de ordninger, der ikke er underlagt Kontrolforordningen følges alene Budgetvejledningen. Taksten for gebyrerne fastsættes således, at der tilstræbes balance over en løbende fireårig periode, jf. Budgetvejledningen.

De direkte omkostninger omfatter bl.a. lønudgifter til kørsel til kontrol, lønudgifter til planlægning, gennemførelse og opfølgning på kontrol og analyser samt andre aktiviteter, som kan henføres direkte til kontrolopgaven, herunder understøttende opgaver som møder, vejledning og fakturering.

De indirekte omkostninger og fællesomkostninger omfatter bl.a. udgifter til ledelse, økonomistyring, HR-funktioner, husleje, visse it-udgifter, udgifter til kompetenceudvikling, øvrige udgifter til lokaler mv. Dertil er der udgifter forbundet med kørsel, herunder udgifter til kørepenge for kørsel til kontrol i egen bil og udgifter til drift af bilparken.

Omkostningsfordeling

Omkostningsfordelingen følger overvejende de samme grundprincipper i FVST og LFST. I det følgende gennemgås principperne for omkostningsfordeling i FVST. De direkte omkostninger til kontrollen indregnes direkte i gebyrtaksten for ordningen. De indirekte omkostninger/fællesomkostninger fordeles på gebyrordningerne ud fra en fordelingsnøgle, proportionalt med de faglige lønudgifter til gebyrordningen.

Det gøres i to trin: 1) Fællesomkostninger, som understøtter enhedens egne faglige opgaver samt kilometerpenge for kørsel i egen bil, fordeles inden for enheden. 2) Indirekte omkostninger/fællesomkostninger til de centrale støttefunktioner i Glostrup samt udgifter til brændstof og drift af styrelsens bilpark samles i en pulje og fordeles på gebyrordningerne på tværs af de lokale kontrolenheder. Overhead-procenten er den samme for alle kontrolenheder. Overheadprocenten for de 13 gebyrordninger i FVST fremgår af afsnit 5.

Kørselsudgifterne registreres samlet og ikke under den enkelte gebyrordning og kan derfor ikke henføres til den givne kontrolaktivitet/gebyrordning. Udgifter til kørsel fordeles derfor proportionalt ud på gebyrordningerne efter fordelingsnøglen.

Omkostningsfordelingsmodellen betyder, at når der findes en besparelse på de direkte omkostninger til kontrollen (fx lønomkostninger) og besparelser på de lokale fællesomkostninger (driftsomkostninger), så reduceres fællesomkostningerne til Glostrup også. Ud fra omkostningsfordelingsmodellen udgør fællesomkostningerne til Glostrup ca. 50 pct. af de samlede udgifter til fællesomkostninger. Det vil sige, at når der reduceres i de direkte kontrolomkostninger, så reduceres der tilsvarende på fællesudgifterne. En reduktion af kontroludgifterne på 1.000 kr. vil således også indebære en besparelse på ca. 1.000 kr. på fællesomkostningerne og dertil kommer også en besparelse på udgifter til kørsel.

5. Faktureringsprincipper, gebyrtakster og omkostningsfordeling

Grundlaget for gebyrtaksterne (fortsat)

Som konkret og illustrativt eksempel på omkostningsfordelingen gennemgås udgifterne på FVST gebyrordningerne 1650. CHR og 1602. Foderkontrol.

Konkret eksempel for 1650. CHR (Centrale Husdyrbrugsregister)

I 2023 udgjorde de *direkte omkostninger* på 1650. CHR 5,9 mio. kr., fordelt med 2,6 mio. forbrugt i enhederne til den konkrete kontrol og 3,3 mio. anvendt centralt i Glostrup til kontrolrelaterede aktiviteter. I 2023 udgjorde de *indirekte omkostninger* 23,2 mio. kr. fordelt på 1,3 mio. kr. til kørsel, 17,4 mio. kr. på drift i øvrige enheder og 4,5 mio. kr. på overhead. Udgifterne til *kørsel* på ordningen er begrænsede. Det skyldes, at størstedelen af kontrollen, der i dag gennemføres på ordningen i FVST, er administrativ og kun en mindre del fysiske kontrolbesøg. Ligeledes skyldes det, at FVST har udliciteret den fysiske øremærkekontrol på ordningen til SGAV – Styrelsen for Grøn Arealudvikling og Vandkvalitet (den tidl. Landbrugsstyrelsen). FVST har dog besluttet at hjemtage kontrollen fra SGAV i 2026. For mere information om CHR og øremærkekontrollen se del 4, side 39-40 og del 8, side 89-91.

Udgifter til *drift i øvrige enheder* på de 17,4 mio. kr. dækker blandt andet FVSTs udgift til SGAV for gennemførelse af øremærkekontrollen (5,8 mio. kr.). Derudover dækker posten udgifter på 5,6 mio. kr. til betaling af virksomheden SEGES for it-udgifter til vedligehold og drift af de brugergrænseflader, som anvendes til registrering af data i CHR via SEGES' Kvægdatabase samt til SEGES' support af besætningsejere mv., der skal have hjælp til at registrere eller rette data i CHR. Yderligere dækker posten IT-udgifter på 4,82 mio. kr. til vedligehold af brugergrænsefladerne til CHR, som er en del af kontrakten med CGI om drift, vedligehold og videreudvikling af GLRCHR. 0,5 mio. kr. til øvrig CHR administration og slutteligt mindre udgifter til Sam på 0,4 mio. kr. og til papir og porto på 0,2 mio. kr.

Den sidste post under de indirekte omkostninger er de 4,5 mio. kr. til *OH – fællesomkostninger*, som indeholder både udgifter til de lokale fællesomkostninger i enhederne og enhedernes bidrag til OH i Glostrup. Deri er indregnet OH til kørsel. OH dækker bl.a. udgifter til ledelse, økonomistyring, HR-funktioner, husleje og udgifter til lokaler, kompetenceudvikling mm.

1650. CHR (Centrale Husdyrbrugsregister) (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	Type	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn	2,0	2,6	1,7	1,5	2,2	2,6	2,3
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift	0,0	0,0			0,0	0,0	0,0
Indirekte omkostning	Kørsel	Kørsel	0,8	1,0	0,6	0,6	0,9	1,3	1,3
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn	2,3	2,9	1,9	2,3	2,8	3,3	2,9
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift	16,8	14,6	13,4	14,8	14,1	17,4	15,5
Indirekte omkostning	Afskrivninger	Afskrivninger	0,4	0,3	0,3	0,1			
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger	4,0	5,0	2,8	3,1	4,3	4,5	4,6
Total			26,2	26,4	20,7	22,4	24,3	29,0	26,6

Konkret eksempel for 1602. Foderkontrol

I 2023 udgjorde de *direkte omkostninger* på 1602. Foderkontrol 11,8 mio. kr., fordelt med 6,2 mio. forbrugt i kontrolenhederne til udførelsen af de forskellige kontroller (ordningen indeholder flere forskellige kontrolelementer se del 2, s. 17 og del 8, s. 82-83), 5,2 mio. kr. til håndtering og gennemførelse af laboratorietest og slutteligt 0,4 mio. anvendt centralt i Glostrup til kontrolrelaterede aktiviteter.

I 2023 udgjorde de *indirekte omkostninger* 17,9 mio. kr. fordelt på 3,0 mio. kr. til kørsel og 2,0 mio. kr. til drift af Fødevarestyrelsens laboratorie i Ringsted. Alle fødevarestyrelsens gebyrordninger med laboratorieaktivitet betaler til driften af laboratoriet. I de 17,9 mio. kr. indgår også 0,9 mio. kr. til drift af de øvrige enheder, 0,7 mio. kr. til afskrivninger, hvilket bl.a. dækker over it-investeringer og slutteligt 11,3 mio. kr. på overhead. Overheadomkostningerne vedrører udgifter til ledelse, økonomistyring, HR-funktioner, husleje og udgifter til lokaler, kompetenceudvikling mm.

Som gennemgået under 1650. CHR omfatter overhead-omkostningerne (i dette tilfælde på 11,3 mio. kr.), udgifter til de lokale fællesomkostninger i enhederne samt enhedernes bidrag til den globale OH i Glostrup samt OH til kørsel.

1602. Foderkontrol (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn	4,0	4,7	5,1	5,3	5,3	6,2	5,7
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Indirekte omkostning	Kørsel	Kørsel	1,4	1,6	1,4	1,6	1,9	3,0	2,5
Direkte omkostning	Laboratorier	Løn	8,8	8,4	6,6	5,5	4,8	5,2	5,0
Direkte omkostning	Laboratorier	Øvrig drift	3,4	2,6	2,6	2,0	1,9	2,0	2,3
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn	0,4	0,4	0,3	0,4	0,2	0,4	0,4
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift	0,5	0,5	0,6	0,6	0,9	0,9	0,6
Indirekte omkostning	Afskrivninger	Afskrivninger	0,9	0,9	1,0	1,1	0,9	0,7	0,7
Indirekte omkostning	Overhead	Fællesomkostninger	12,3	12,2	9,1	9,1	8,8	11,3	10,7
Total			31,8	31,4	26,8	25,6	24,8	29,7	27,8

Omkostningsfordelingen for de øvrige ordninger gennemgås ifm. analysen af hver ordning, sTotal .

Overheadprocenten på gebyrordninger i Fødevarestyrelsen

Af nedenstående tabel fremgår overhead-procenten for de 13 gebyrordninger i Fødevarestyrelsen. Den samlede OH udgør fælles- og kørselsomkostninger til gebyrordningen fordelt proportionalt med de faglige lønudgifter til gebyrordningen. Fra 2023 er OH-fordelingen beregnet enhedsvist, hvilket resulterer i differentierede OH-procenter for ordningerne. Procenterne for fællesomkostningerne beregnes ved at summere og dividere fællesomkostninger med summen af poster med typen Løn.

Kørselsomkostninger er udgjort af kørslen registreret på hovedopgave 1810-Transport. For de øvrige ordninger er eventuel kørsel registreret direkte på ordningen.

Ordningernes omkostninger til kørsel indeholder også fællesomkostnings-OH. Det skal forstås på den måde, at der lægges OH af fællesomkostninger på kørsels-løn ligesom på ordningernes direkte løn, så der ikke er forskel på ordningernes OH afhængigt af, om kørsel registreres direkte eller på 1810.

Overhead per ordning								
Gebyrordning	Omkostning	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1602. Foderkontrol	Fællesomkostninger	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,52%	95,95%	96,49%
	Kørselsomkostninger	10,81%	11,73%	11,75%	14,48%	18,06%	25,23%	22,44%
	Total	103,45%	102,15%	87,35%	95,48%	103,58%	121,18%	118,93%
1605. Fødevarekontrollens rejsehold og kosttilskudsenhed	Fællesomkostninger	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,52%	75,43%	77,28%
	Kørselsomkostninger							
	Total	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,52%	75,43%	77,28%
1614. Grænsekontrol	Fællesomkostninger	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,52%	98,89%	101,64%
	Kørselsomkostninger	39,48%	39,70%	34,09%	39,49%	44,06%	36,16%	33,69%
	Total	132,12%	130,12%	109,69%	120,49%	129,58%	135,05%	135,33%
1615. Ordinær kontrol i engros (Engroskontrol)	Fællesomkostninger	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,52%	97,94%	98,11%
	Kørselsomkostninger	39,78%	39,81%	34,07%	39,43%	43,99%	18,61%	10,58%
	Total	132,42%	130,23%	109,67%	120,43%	129,51%	116,55%	108,69%
1620. Restkoncentrationer, prøveudtagning og analyse	Fællesomkostninger	92,64%	90,52%	75,70%	81,18%	85,66%	86,09%	89,03%
	Kørselsomkostninger	2,85%	2,89%	2,68%	4,12%	4,48%	4,35%	6,75%
	Total	95,49%	93,41%	78,38%	85,30%	90,14%	90,44%	95,78%
1630. Audit, USA - godkendte kødvirksomheder	Fællesomkostninger	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,52%	79,36%	72,52%
	Kørselsomkostninger							
	Total	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,52%	79,36%	72,52%
1640. Ordinær veterinærkontrol	Fællesomkostninger	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,52%	101,78%	101,00%
	Kørselsomkostninger	39,78%	39,81%	34,14%	39,69%	44,06%	41,53%	34,60%
	Total	132,43%	130,24%	109,74%	120,69%	129,58%	143,31%	135,61%
1643. Besætninger-eksport	Fællesomkostninger	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,54%	79,40%	83,25%
	Kørselsomkostninger	40,09%	39,90%	34,21%	38,91%	42,77%	42,04%	45,88%
	Total	132,73%	130,32%	109,81%	119,91%	128,31%	121,44%	129,13%
1649. Salmonella Dublin kontrol	Fællesomkostninger				81,00%	85,52%	77,24%	82,44%
	Kørselsomkostninger				0,00%	44,10%	45,46%	47,99%
	Total				81,00%	129,62%	122,70%	130,43%
1650. CHR	Fællesomkostninger	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,52%	76,93%	88,04%
	Kørselsomkostninger	18,07%	18,63%	16,02%	15,86%	18,82%	22,27%	24,19%
	Total	110,71%	109,05%	91,62%	96,86%	104,34%	99,20%	112,23%
1657. Anmeldepligt	Fællesomkostninger						93,98%	91,04%
	Kørselsomkostninger						46,64%	31,01%
	Total		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	140,62%	122,05%
1667. Logbøger	Fællesomkostninger	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,52%	91,03%	86,99%
	Kørselsomkostninger							
	Total	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,52%	91,03%	86,99%
1668. Dyrevelfærds-kontrol	Fællesomkostninger	92,64%	90,42%	75,60%	81,00%	85,52%	87,57%	85,01%
	Kørselsomkostninger	40,09%	39,84%	34,13%	39,01%	43,22%	54,69%	47,18%
	Total	132,73%	130,26%	109,73%	120,01%	128,74%	142,26%	132,19%

6. Grundoplysninger om de 15 udvalgte gebyrordninger

Overblik over de 15 ordninger udtaget til dybdeanalyser i gebyranalysen og deres grunddata. Overblikket illustrerer de forskellige kontrolelementer samt variationen i gebyrtakster mellem de forskellige ordninger.

Ordning	Omkostning (2023)	Kontroltype	Kontrolelementer	Gebyrtype	Gebyrtakster (takstniveau 2023)
1602. Foderkontrol	29,7 mio. kr.	Frekvens- og stikprøvebaseret basiskontrol	- Godkendelsesbesøg - Frekvensbaseret basiskontrol (1-4 årlige kontroller) - Stikprøvebaseret basiskontrol (i stedet for frekvens) - Aktiviteter med særlig frekvens - Hændelsesbaseret kontrol - Kampagnekontrol - Opfølgende kontrol efter påbud og forbud - Laboratorieprøver/prøveprojekter	Tidsgebyr – totaltid	- Registreringsgebyr: 285,00 kr. - Grundgebyr kontrolbesøg: 685,00 kr. - Timetakst (AC): 430,00 kr. - Timetakst (HK, laboranter og kontrollører): 320,00 kr. - Mængdeafgift (EU, fulde 100 tons): 309,00 kr. - Mængdeafgift (Tredjelande, fulde 100 tons): 136,00 kr. - Mængdeafgift (Fisk, EU, fulde 100 tons): 154,00 kr. - Mængdeafgift (Fisk, Tredjelande, fulde 100 tons): 102,00 kr. - Mængdeafgift (EU - Fulde 100 kg): 4,74 kr. - Mængdeafgift (Tredjelande - fulde 100 tons): 3,06 kr. - Arsafgift (+50.000): 752,00 kr. - Arsafgift (+50.000): 578,00 kr. - Arsafgift (-50.000): 73,00 kr. - Arsafgift (-50.000): 83,00 kr. - Arsafgift (HACCP landbrug): 564,00 kr.
1614. Grænsekontrol	30,1 mio. kr.	Rekvireret - basiskontrol	- Dokumentkontrol - ID-kontrol - Fysisk kontrol (delmængde) - Laboratorieprøver/prøveprojekter (1 pct.)	Tidsgebyr – totaltid	- Gebyr for importkontrol ved forgæves aftale om kontrol: 7.176,00 kr. - Sending (+6 ton): 52,00 kr. (New Zealand) - Sending (-6 ton): 320,00 kr. (New Zealand) - Kvartersats (fiskevarer, bortset fra ferske fiskevarer, der ilandbringes fra et fiskefartøj): 347,00 kr. - Kvartersats (øvrige import og eksport): 897,00 kr.
1643. Besætninger-eksport	33,8 mio. kr.	Rekvireret - basiskontrol	- Dokumentkontrol - Fysisk kontrol	Tidsgebyr - tilstedetid	- Grundgebyr: 776,00 kr. - Kvartersats : 678,00 kr. - Første 2 timer (uden for normal arbejdstid): 8.312,00 kr. - Kvartersats (efterfølgende påbegyndt kvarter, uden for normal arbejdstid): 1.039,00 kr. - Omlægningsgebyr: 2.057,00 kr. - Aflysningsgebyr: 8.609,00 kr. - Tillægsgebyr, certifikat (når udstedelsen ikke kan gennemføres online under kontrolbesøget): 918,00 kr. - Tillægsgebyr, certifikat (når udstedelsen ikke kan gennemføres online under kontrolbesøget, og når operatøren ikke har fremsendt fornødne oplysninger 4 arbejdsdage før udførslen): 1.839,00 kr.
1650. CHR	29,0 mio. kr.	Stikprøvebaseret - basiskontrol	- Administrativ kontrol - Fysisk kontrol	Kollektivt-/årsgebyr	- Arsgebyr - besætning pr. år (geder & får): 245,60 kr. - Arsgebyr - dyr pr. år (kvæg): 10,10 kr. - Arsafgift - besætning pr. år: 167,70 kr. - Stykpris flytning af dyr (grise): 2,40 kr.
1668. Dyrevelfærds-kontrol	23,5 mio. kr.	Stikprøvebaseret – basiskontrol mf.	- Stikprøvekontrol: - Dyrevelfærd baseline: fysisk kontrol - Fuld kontrol baseline: fysisk kontrol, medicin og hygiejne. - Kampagnekontroller - Prioriterede indsatser - Rejseholdssager - Velfærdsindberetninger fra fjerkræslagterier	Kollektivt-/årsgebyr	- Arsgebyr - besætning pr. år (+40 kvæg): 1.936,00 kr. - Arsgebyr - besætning pr. år (10-40 kvæg): 700,00 kr. - Arsgebyr - besætning pr. år (+40 grise): 1.912,00 kr. - Arsgebyr - besætning pr. år (10-40 grise): 691,00 kr. - Arsgebyr - besætning pr. år (andre typer besætninger, fjerkræ +2000): 1.199,00 kr. - Arsgebyr - besætning pr. år (andre typer besætninger, fjerkræ -2000): 434,00 kr.
Eksport	8,3 mio. kr.	Rekvireret - basiskontrol	- Administrativ kontrol - Fysisk kontrol - Tilstedeværelseskontrol	Standardydelse	<i>Administrativ kontrol</i> - Registreringsgebyr: 3.812,00 kr. - Basisgebyr: 482 kr. - Tillægsgebyr - certifikat: 273,00 kr. <i>Fysisk kontrol</i> - Registreringsgebyr: 3.812,00 kr. - Basisgebyr (kørsel er indregnet): 893,00 kr. - Tillægsgebyr - certifikat: 348,00 kr. - Tillægsgebyr - tillægstime: 684,00 kr. <i>Tilstedeværelseskontrol</i> - Tilstedeværelsesgebyr: 482,00 kr. - Certifikatgebyr: 273,00 kr.
Avlskartofler-læggekartofler	1,6 mio. kr.	Rekvireret - basiskontrol	- Fysisk kontrol - Laboratorieprøver	Stykpris per jordprøve	Jordprøvegebyr (kørsel og laboratorie er indregnet): 380,00 kr. (delvist gebyrafløftet)

Foderkontrollen: Reduktion af mængdeafgift ved reduceret kontrolfrekvens: 5 pct reduktion. Procentvis reduktion af mængdeafgift for foder efter ansøgning jf. § 65 stk. 2: 50-94 pct. reduktion

6. Grundoplysninger om de 15 udvalgte gebyrordninger

Overblik over de 15 ordninger i gebyranalysen og deres grundoplysninger. Overblikket illustrerer de forskellige kontrolelementer samt variationen i gebyrtakster mellem de forskellige ordninger.

Ordning	Omkostning (2023)	Kontroltype	Kontrolelementer	Gebyrtype	Gebyrtakster (takstniveau 2023)
1605. Fødevarekontrollens rejsehold og kosttilskudsenhed	11,0 mio. kr.	Kontrol efter anmeldelse Kontrol ved mistanke	- Fysisk kontrol - Administrativ kontrol - Laboratorieprøver	Kollektivt-/årsgebyr	- Pr. anmeldt kosttilskud: 853 kr. - Årsgebyr: 10.204 kr.
1605. Fødevarekontrollens rejsehold og kosttilskudsenhed	11,0 mio. kr.	Kontrol efter anmeldelse Kontrol ved mistanke	- Fysisk kontrol - Administrativ kontrol - Laboratorieprøver	Kollektivt-/årsgebyr	- Pr. anmeldt kosttilskud: 853 kr. - Årsgebyr: 10.204 kr.
1615. Ordinær kontrol i engros (Engroskontrol)	49,1 mio. kr. Heraf af 13,1 mio. gebyrfinansieret og ca. 36 mio. kr. bevillingsfinansieret	Stikprøvebaseret – basiskontrol Frekvensbaseret basiskontrol Hyppig kontrol Hændelsesbaseret kontrol Beredskabskontrol Kampagnekontrol Opfølgende kontrol	- Fysisk Kontrol - Administrativ kontrol - Udtagning af prøver - Laboratorieprøver	Mængdegebyr Tidsgebyr -tilstedetid	- Mængdeafgift (fjerkræ, tamkaniner, småt fuglevildt, hårvildt, ton): 11,16 kr. - Mængdeafgift (oksekød, kalvekød, grisekød, kød af hovdyr, fåre- og gedekød, vildgrise, drøvtyggende vildt, ton): 14,87 kr. - Mængdeafgift (strudsefugle, ton): 22,31 kr. - Kvartersats: 271 kr.
1620. Restkoncentrationer, prøveudtagning og analyse	30,2 mio. kr.	Stikprøvebaseret - basiskontrol	- Udtagning af prøver - Laboratorieprøver	Mængdegebyr	- Mængdeafgift (visse stoffer og restkoncentrationer ved slagtning af husdyr, opdrættet vildt eller slagermæssig behandling af nedlagt vildt, ton): 12,81 kr. - Mængdeafgift (visse stoffer og restkoncentrationer hos virksomheder, der modtager uforarbejdet rå mælk, 1000 liter): 0,16 kr. - Mængdeafgift (visse stoffer og restkoncentrationer hos ægpakkerier og hønsehold, hvorfra æg sælges direkte til konsum, ton): 9,26 kr. - Mængdeafgift (visse stoffer og restkoncentrationer i akvakulturbrug, ton): 20,52 kr.
1630. Audit, USA - godkendte kødvirksomheder	2,4 mio. kr.	Frekvensbaseret - basiskontrol	Administrativ kontrol	Tidsgebyr - totaltid	Faktiske omkostninger
1640. Ordinær veterinærkontrol	19,1 mio. kr.	- Frekvensbaseret basiskontrol - Rekvireret basiskontrol	- Fysisk kontrol - Administrativ kontrol	Tidsgebyr – tilstedetid	- Grundgebyr: 823 kr. - Kvartersats: 1.227 kr. - Selskabsdyrepas (10 stk.): 268,90 kr.
1649. Salmonella Dublin kontrol	2,9 mio. kr.	Rekvireret basiskontrol	- Fysisk kontrol - Administration af overvågningsprøver samt OTI	Overgået fra Tidsgebyr – tilstedetid til totaltidstakst	Kvartersats: 596 kr.
1657. Anmeldepligt	2,7 mio. kr.	Stikprøvebaseret –basiskontrol	Fysisk kontrol	Årsgebyr	Årsgebyr (dyrlæge med mindst én sundhedsrådgivende aftale eller tilknyttet en dyrlægepraksis der er registreret med mindst 10 ordinationer i VetStat pr. år): 1.976 kr.
1667. Logbøger	21,4 mio. kr.	Rekvireret basiskontrol	Administrativ kontrol	Stykpris	- Forudgående kontrol (Danmark og EU): 494 kr. - Efterfølgende kontrol (Danmark): 271 kr. - Efterfølgende kontrol (EU): 160 kr. - Administrativ ekstrakontrol: 4.163 kr.
Total	296,9 mio. kr.				

7. Kontrolkoncepter i FVST og LFST

Introduktion til kontrolkoncepterne i FVST og LFST

FVST og LFST kontrol- og tilsynsopgaver tager udgangspunkt i en række forskellige kontrolkoncepter afhængigt af, hvilket område der er tale om.

Introduktion til kontrolkoncepter i Fødevarestyrelsen

På fødevareområdet er der et udførligt kontrolkoncept/-hjul inddelt i tre kontrolkategorier med underliggende kontrolindsatser. Et lignende kontrolkoncept findes også på foder- og veterinærområdet. Kontrolkoncepterne har visse ligheder, men er ikke identiske, da koncepterne er tilpasset efter kontrolopgaverne inden for det specifikke kontrolområde. Dertil er det ikke alle gebyrordninger inden for kontrolområderne, som kontrolhjulet er oversat til. Kontrolhjulet for fødevareområdet og foderområdet er illustreret til højre og gennemgås i følgende.

De tre kontrolkategorier i kontrolhjulet er: *basiskontrol* (det grønne segment), *dybdegående kontrol* (det blå segment) og *opfølgende kontrol* (det røde segment). Basiskontrollen har til formål at være forebyggende og sikre et grundlæggende niveau af kontrol i den samlede gruppe af kontrolobjekter. De dybdegående kontroller er indsats målrettet grupper af kontrolobjekter med øget behov for kontrol eller vejledning eller kontrolobjekter af særlig risiko. De opfølgende kontroller er målrettet kontrolobjekter, der har overtrådt reglerne. De forskellige kontrolindsatser inden for hver kontrolkategori har hver sit formål og målgruppe, og danner tilsammen rammen for den samlede kontrol.

Som det fremgår af figurene til højre, er der forskelle i kontrolhjulet på fødevare- og foderområdet. Kontrolhjulet på foderområdet indeholder yderligere to kontrolindsatser under basiskontrollen, men ét mindre kontrolelement under den dybdegående kontrol. Desuden er beredskabskontrollen – som er en selvstændig kontrolindsats på fødevareområdet – indeholdt i den hændelsesbaserede kontrol på foderområdet. Der er også visse forskelle i kontrolhjulet på veterinærområdet. Her indeholder det grønne segment en rekvireret basiskontrol og det blå segment indeholder kontrol efter anmeldelse, i stedet for hændelsesbaseret kontrol.

De forskellige kontrolkategorier og kontrolindsatser er begrundet ud fra faglige hensyn. De mange kontrolindsatser og variationen bevirker dog, at det kan være svært for både tilsynsførende og virksomheder/erhvervet at forstå forskellene på kontrolkategorierne og de underliggende kontrolindsatser. Der ligger derfor en stor kommunikationsopgave i at fortælle om formål og indhold i de enkelte kontroller.

Introduktion til kontrolkoncepter i Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

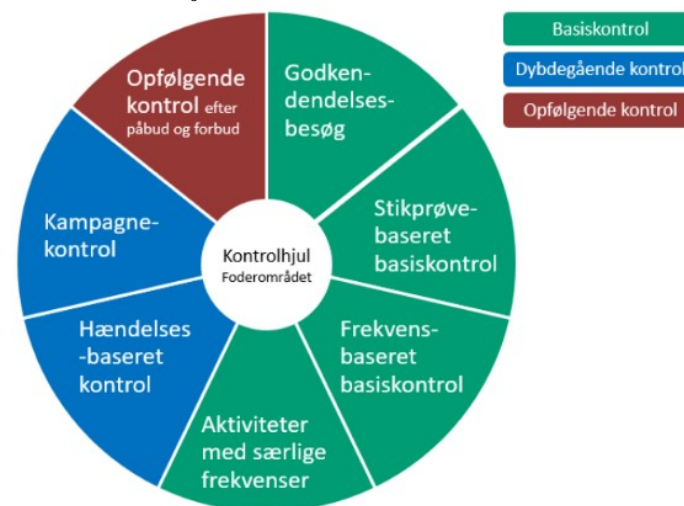
For ordningerne i LFST finder der ikke et samlet kontrolkoncept/kontrolhjul. Dermed *ikke* sagt, at de forskellige ordninger ikke kan bestå af flere forskellige delelementer og at nogle af disse delelementer kan minde om hinanden på tværs af ordningerne. Delelementerne i kontrollerne i LFST må vurderes alle at ligge inden for den kategori, som kaldes basiskontrol i FVST, da der fx *ikke* udføres kampagnekontroller eller prioriterede indsatser mm.

Delelementerne i gebyrordningen *Eksport* består fx af registrering, fysisk eller administrativ kontrol mens gebyrordningen *Avlskontrol* Læggekartofler udelukkende består af udtagning og laboratorietest af jordprøver (den gebyrfinansierede del).

Kontrolhjul for fødevareområdet

Kontrolhjul for foderkontrollen

Del 3

Metode og tilgang

8. Metodisk tilgang til analysen

Værdikæde for gebyrer

Analysen af mulige nedskaleringer/effektiviseringer af de enkelte gebyrordninger har taget afsæt i værdikæden for udformning af en gebyrordning. Værdikæden består af i alt syv trin – fra det lovgivningsmæssige grundlag til den konkrete udmøntning og udførelse i praksis samt opfølgning.

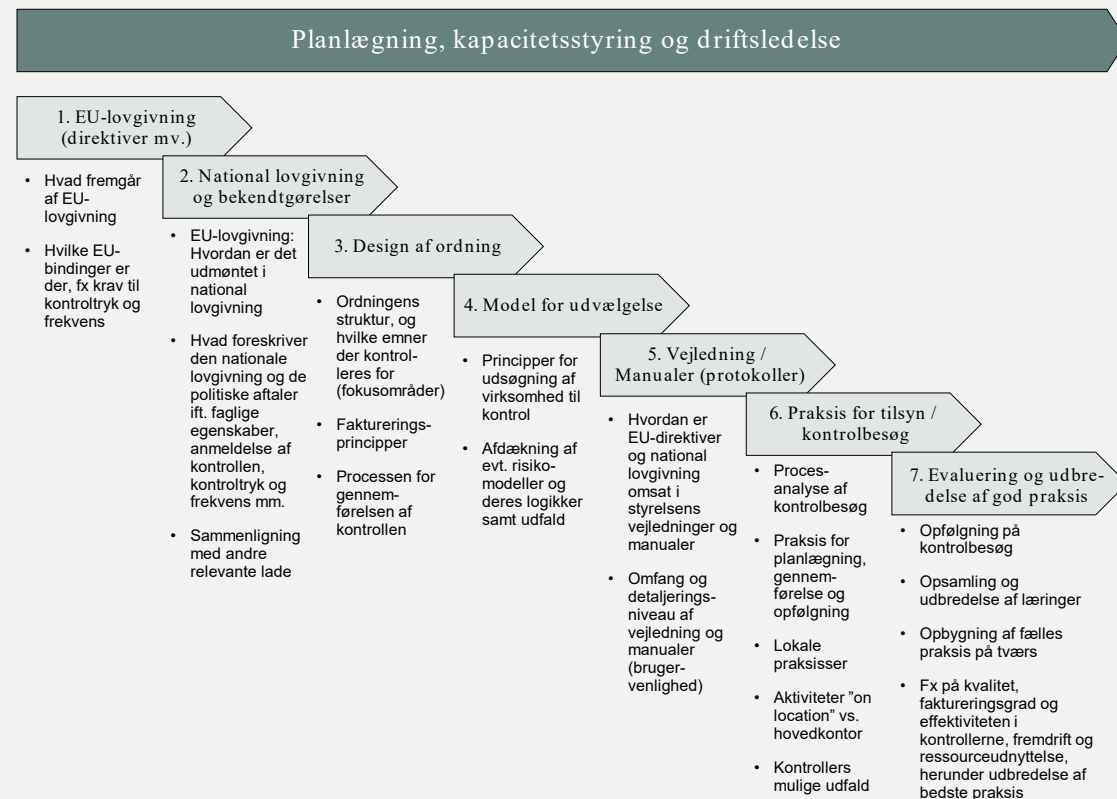
Ved systematisk at anvende værdikæden i analysen, er der skabt dybdegående indsigt i hver gebyrordning, hvor relevante elementer inden for hver ordning er blevet analyseret.

Værdikæden har bidrager til at identificere fokusområder samt til at afdække tiltag og evt. barrierer ift. effektiviserings- og nedskaleringspotentialer. De syv trin fremgår til højre og uddybes nedenfor:

- 1. EU-lovgivning (direktiver mv.).** Er kontrollen fastsat i EU-lovgivning, og hvor detaljeret er den ift. konkrete krav til udmøntningen, og hvor er der mulighed for fortolkning? For nogle gebyrordninger er EU-lovgivningen meget styrende for kontrollen på ordningen, mens EU-lovgivningen på andre gebyrordninger er mere overordnet og mest af alt definerer, at der skal udføres kontrol, men ikke hvordan og i hvilket omfang.
- 2. National lovgivning og bekendtgørelser.** Hvordan er EU-lovgivningen blevet udmøntet i nationalt i national lovgivning, evt. bekendtgørelser og politiske aftaler (fx fødevarer- og veterinæraftalen fra juni 2024). Hvordan er reglerne i Danmark, og hvad foreskriver de ift. faglighed, anmeldelse af kontrollen, kontroltryk og frekvens mm.?
- 3. Design af ordning.** Hvordan er ordningen konkret designet og opbygget. Hvordan er ordningens struktur, kontrolområder, kontrolkoncepter, kontrolplaner, faktureringsprincipper mv., og hvordan er selve kontrolprocessen fra start til slut designet?
- 4. Model for udvælgelse.** Hvilke principper anvendes til udsøgning af virksomheder til kontrol (risikomodell). Udtages virksomheder randomiseret, udtages de på baggrund af en specificerede risikomodeller, udtages alle virksomheder til kontrol etc.?
- 5. Vejledning / Manualer (protokoller).** Hvordan er EU-direktiver og national lovgivning omsat i styrelsens vejledninger og manualer. Her er blandt fokus på, om der kontrolleres mere eller mindre end det, der er kravet? Der er fokus på, om de er tilstrækkeligt brugervenlige, opdaterede og entydige, herunder om de er nemme at gå til og intuitive, eller om de er (lange) og komplekse med brede fortolkningsrum.
- 6. Praksis for tilsyn / kontrolbesøg.** Hvordan gennemføres kontrollen/kontrolbesøget i praksis, og hvordan og i hvilket omfang anvendes vejledninger/manualer?
- 7. Evaluering og udbredelse af god praksis.** Hvordan samles der op på kontrol- og tilsynsbesøg, hvordan deles erfaringer og læringer – både inden for enheden og på tværs, og hvordan udbredes god praksis?

De syv trin belyses i hver enkelt gebyrordning ud fra en hypotesebaseret tilgang og ved at anvende en række forskellige datakilder. Dette gennemgås på de kommende sider.

Gebyrordningers værdikæde

8. Metodisk tilgang til analysen

Hypotesedrevet tilgang til analyser

Med udgangspunkt i værdikæden for gebyrordninger er de udvalgte gebyrordninger analyseret ud fra en hypotesebaseret tilgang med inspiration fra "dobbelt-diamond-modellen".

Dobbelt-diamond-modellen består af to "diamanter", som hver består af to faser. Første fase er eksplorativ, hvor fokus udvides. Anden fase er konvergerende, hvor fokus indsnævres.

Selvom tilgangen i de to faser i hver diamant er lig hinanden, har formålet været forskelligt.

I åbnefasen i den første diamant har formålet været at skabe indsigt i gebyrordningerne, deres karakteristika, processer, lovgivning, fakturering mm. og på den baggrund formulere en samlet hypoteseliste over mulige løftestænger til effektivisering og/eller nedskalering. *I lukkefasen i den første diamant* har formålet været at kvalificere hypoteserne og udvælge hypoteser med størst opbakning og potentiale til videre analyse.

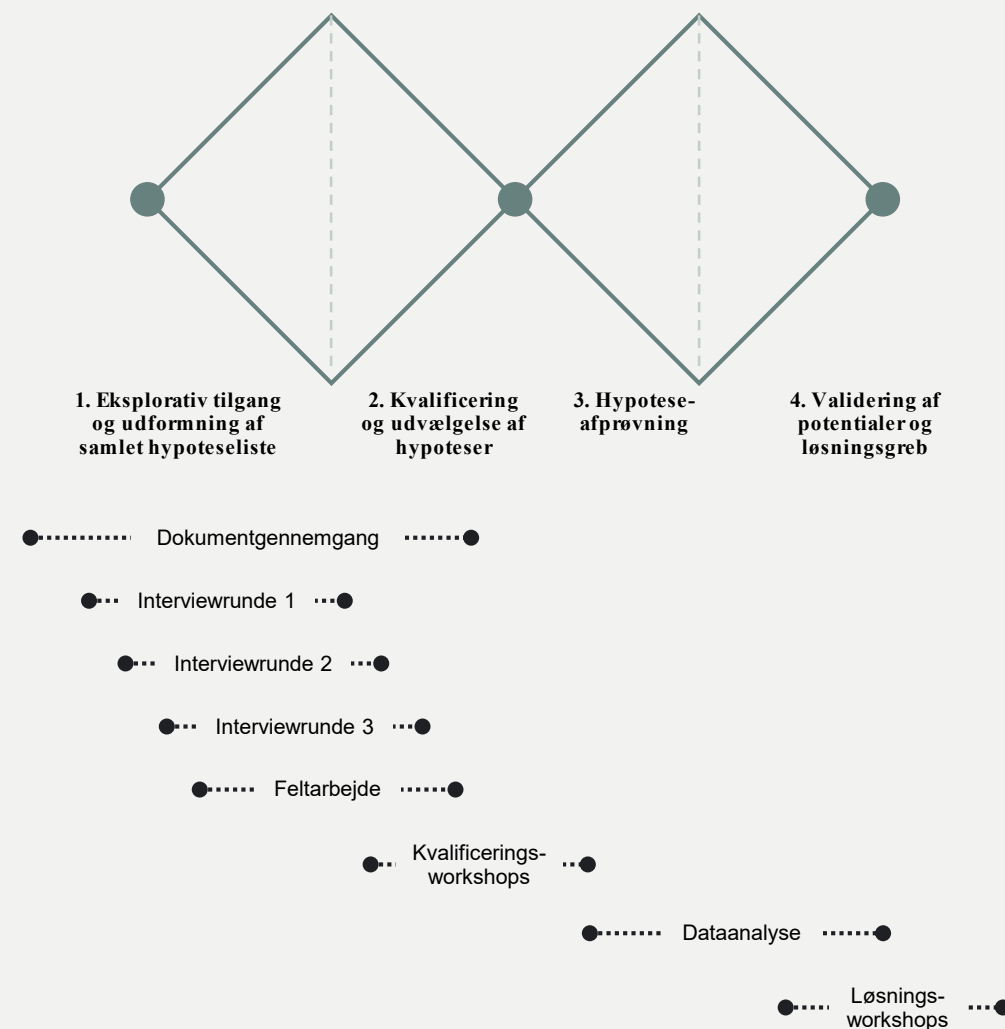
I åbnefasen i den anden diamant har formålet været at teste de udvalgte hypoteser gennem dataanalyse og deres mulige potentialer og afdække deres mulige realisering. *I lukkefasen i den anden diamant* har formålet været at validere potentialerne og evt. forkaste hypoteser, som alligevel ikke viste sig gangbare og udvikle løsningsgreb for de udvalgte.

Det giver tilsammen følgende fire skridt i double-diamond-modellen:

- 1) **Eksplorativ tilgang** til bred afdækning af gebyrordningerne – fra lovgivning til udførelse i praksis og dermed og udformning af samlet hypoteseliste
- 2) **Kvalificering og udvælgelse af hypoteser** med størst potentiale
- 3) **Hypoteseafprøvning** og afdækning af mulige potentialer og deres realisering
- 4) **Validering af potentialer** og design af løsninger for disse

Gebyranalysen har anvendt en række forskellige metoder til at etablere, teste og validere hypoteser og beregninger, herunder til kvalificering af nedskaleringer og effektiviseringer. Disse er henholdsvis a) dokumentgennemgang, b) dybdeinterviews, c) feltarbejde, d) dataanalyser samt e) kvalificerings- og løsningsworkshops. På de efterfølgende sider følger gives en kort gennemgang af disse metoder.

Hypotesedrevet tilgang til effektiviseringer og nedskalering

8. Metodisk tilgang til analysen

De anvendte metodegreb og datakilder

Dokumentgennemgang

Dokumentgennemgangen har haft til formål at indhente dokumenter, materialer og grunddata for de udvalgte gebyrordninger for på den baggrund at skabe en grundforståelse for ordningerne og afdække umiddelbare tendenser.

Der er modtaget materiale fra departementet og fra nøgleaktører i FVST og LFST – ofte på bagkant af interview på forespørgsler fra Implement. Derudover inkluderer materialet også dokumenter og oplysninger, som Implement selv har kunnet fremsøge. Materialet omfatter interne og offentliggjorte rapporter og dokumenter om gebyrområdet og ordningerne i FVST og LFST, oplysninger fra de to styrelses hjemmeside, artikler om gebyr-området, problematikker, ønsker og tiltag, planlægningsdata, budgetdata for hver ordning mm.

Dybdeinterviews

Interviewene har haft fokus på at få dybdegående og nuancerede perspektiver på de udvalgte gebyrordninger, herunder indsigt i kontrollerne, kontrolelementer og deres karakteristika, kontrolprocessen skridt for skridt samt faglighederne involveret i kontrollen og deres konkrete opgaver og tidsanvendelse. Dertil har formålet med interviewene været af afdække, hvordan kontrollerne planlægges og tilrettelægges, budgetteres og faktureres, hvilke lovbindinger der er for hver enkelt kontrol og slutteligt effektiviserings- og forbedringspotentialer.

Der er i alt blevet gennemført +60 interviews om gebyrordningerne i FVST og 4 interview om de to ordninger i LFST. Interviewpersonerne har været udvalgt ud fra deres fagekspertise og unikke indsigt i de udvalgte gebyrordninger, herunder personer fra bl.a. økonomikontor, medarbejdere fra fagkontorene i Glostrup samt i de regionale enheder, blandt andet fødevare-, veterinær- og planter- & biosikkerhedschefer, planlæggere, tilsynsførende/kontrollører mf. Der er løbende identificeret nye interviewpersoner i takt med, at analysen har fokuseret på mulige hypoteser og på baggrund af input / henvisninger fra kollegaer mv., Dermed blev antallet af interviewpersoner løbende udvidet, og viden og indsigt i gebyrordningen løbende styrket.

Interviewene har haft en varighed af 45-75 minutter, hvor omkring halvdelen af interviewene er gennemført virtuelt og de resterende ved fysisk tilstedeværelse.

Alle interviewene har fulgt et semistruktureret format, hvor alle spørgsmål er blevet stillet men i en rækkefølge, som har givet mening i det enkelte interview. Det gjorde det muligt for både interviewer og interviewperson at komme omkring andre emner relateret til gebyrordningerne, så yderligere interessante og indsigtsfulde perspektiver kunne forfølges.

Feltarbejde

Formålet med feltarbejdet har været at få et direkte indblik i, hvordan en kontroldag forløber for en tilsynsførende, herunder hvordan kontrollerne forberedes, gennemføres og dokumenteres i praksis. Dertil har feltarbejdet haft til formål at afdække praksissen i kontrolenheden med fokus på ansvar, roller og planlægning.

Der er gennemført 8 feltobservationer i alt, hvor Implement har været med ude på diverse kontroller og kontrolbesøg.

Der er gennemført otte feltobservation på fire forskellige ordninger i Fødevarestyrelsen; én på 1602-Foderkontrol (Vest), to på 1614-Grænsekontrol (Frihavnen & Esbjerg), én på 1643-Besætninger-eksport (Vest) og to på 1642-Samlesteder, eksport og omsætning (Vest).

i Landbrugs- og Fiskeristyrelsen er der gennemført to feltobservationer på én af ordningerne i gebyranalysen, herunder *eksportkontrol af kævler* og *eksportkontrol af gartneriplanter*.

Hertil er der blevet aflagt besøg på kontrol-enhederne: VeterinærSyd (FVST) og Plante & BiosikkerhedØst – Ringsted & Odense (LFST).

Nogle feltobservationer har haft en varighed af én dag, hvor den tilsynsførende blev fulgt hele deres arbejdsdag, mens andre observationer har været 1/3-1/2 dag efterfulgt af besøg på de regionale kontrolenheder.

Forud for feltstudierne er der blevet udformet en observationsguide til at skærpe fokus under observationen og til at sikre svar på forståelsesspørgsmål og uafklarede forhold.

Dataanalyse

Formålet med dataanalysen har været at kortlægge sammenhænge og tendenser og teste gangbarheden af hypoteserne formuleret på baggrund af indsigterne fra dokumentgennemgangen, dybdeinterviewene og feltarbejdet. Dertil har formålet været at udforme potentialeberegninger for de udvalgte hypoteser. Forud for dataanalysen er der blevet udformet en databeskrivelse til de to styrelser med et overblik over de ønskede datavariabler. I forlængelse heraf er der blevet afholdt møder med styrelserne om rekvireringen af de ønskede data og afstemt tilgang til dataanalysen.

Med FVST blev det aftalt, at der for nogle gebyrordninger skulle udformes potentialeberegninger i et samarbejde mellem økonomikontoret og Implement, hvor det for andre gebyrordninger blev aftalt, at Implement kunne få udleveret rådata og selv udregne potentialerne.

For de ordninger, hvor økonomikontoret var inde over beregningerne af potentialerne, blev datagrundlaget i efterfølgende runder gennemgået og kvalificeret for til sidst at nå til enighed om de endelige besparelspotentialer.

8. Metodisk tilgang til analysen

De anvendte metodegreb og datakilder

Dataanalyse (fortsat)

På de ordninger i FVST, hvor der blev udleveret rådata, blev data sammenkørt fra forskellige systemer, herunder data fra bl.a. DiKo, M-tid, NaVISION/LDV, LIMS, Eksportportalen, Traces samt fra andre interne log-systemer mf. En beskrivelse af systemerne findes i del 8, side 80-81.

Med LFST blev der aftalt en lignende tilgang, hvor LFST udleverede rådata til kvalificeringen og udregningen af potentialerne for nogle af hypoteserne, mens LFST og Implement for andre hypoteser samarbejdede om at beregne potentialerne.

Kvalificering- og løsningsworkshops

Formålet med kvalificerings- og løsningsworkshopsene har været at validere indsigter og hypoteser og udvælge de hypoteser med størst tilslutning ift. at indfri de mulige effektiviserings- og/eller nedskaleringsbesparelser.

Der blev i alt gennemført tre workshops, herunder to workshops i FVST (fødevare- og veterinærområdet) og én workshop i LFST af 2-3 timers varighed. På bagkant af workshopsene er der ligeledes gennemført flere opfølgende møder med repræsentanter fra fagkontorerne og kontrolenhederne om de enkelte hypoteser og potentialer. Implement vurderer, at ca. 25-35 chefer og medarbejdere på tværs af FVST har været involveret i kvalificeringerne mv. og lignende 3-5 chefer og medarbejdere i LFST.

På workshops med FVST blev der fremlagt 40 konkrete effektiviserings-/nedskaleringshypoteser fordelt på de fem gebyrordninger, 11 generiske effektiviseringshypoteser relevant for flere ordninger samt syv generelle forbedringshypoteser med fokus på rammer, planlægning og forudsætninger. På den baggrund blev der på workshopsene for hver gebyrordning udvalgt mellem 3-6 hypoteser til videre potentialeberegning.

På workshoppen med LFST blev der fremlagt 12 konkrete effektiviseringshypoteser fordelt på de 2 gebyrordninger, hvoraf 4 unikke hypoteser blev udvalgt til videre potentiale beregning (hvor nogle af hypoteserne var relevante for begge ordninger).

Processen for udvælgelsen af hypoteser forløb ved at gennemgå hypotesebruttolisten med repræsentanterne fra FVST og LFST, hvorefter hver hypotese blev givet en farve efter relevant og prioritering. Der blev givet en grøn markering til *hypoteser til videre beregning*, en gule markering til *hypotese til mulig videre regning (i tilfælde af for lavt potentiale ved de grønne)*, og slutteligt en røde markering ved *hypoteser uden opbakning til videre efterprøvning*.

Forud for hver workshop er der blevet udformet drejebog for processen på workshoppen og efter hver workshop, er der skriftligt samlet op på inputtene fra hver workshops til inkorporering i den videre analyse.

Overblik over metodiske tilgange i gebyranalysen

Gennemgang af materialer

Indhente dokumenter, materialer og grunddata for de udvalgte gebyrordninger for på den baggrund at skabe en grundforståelse for ordningerne og afdække umiddelbare tendenser.

Dybdeinterview

Dybdegående perspektiver på de udvalgte gebyrordninger, herunder indsigter i kontrollerne, kontrolelementer og deres karakteristika, kontrolprocessen skridt for skridt og faglighederne involveret i kontrollen

Feltarbejde

Direkte indblik i, hvordan en kontrolproces forløber for en tilsynsførende, herunder hvordan kontrollerne forberedes, gennemføres og dokumenteres i praksis.

Dataanalyser

Kortlægge og analysere sammenhænge og tendenser på baggrund af indsigterne fra dokumentgennemgang, dybdeinterviewene og feltarbejdet

Kvalificerings- & løsningsworkshops

Validere indsigter, udvælge og fokusere indsatsen i løbet af analysen samt udfolde og teste hypoteser om mulige løftestænger til effektivisering og/eller nedskalering

Del 4

Dybdeanalyse af de udvalgte gebyrordninger

9. Introduktion til dybdeanalyser

På de kommende sider vil der være en gennemgang af de dybdeanalyser, der er gennemført inden for de 15 gebyrordninger i henholdsvis Fødevarestyrelsen og Landbrug- & Fiskeristyrelsen.

Afsnittet indledes med en kort gennemgang og opsummering af de 15 gebyrordninger, løftestængerne til at indfri besparelsen på 10 pct. inden for hver gebyrordning samt indfasningsprofiler for disse løftestænger.

Hernæst følger dybdeanalyserne for hver enkelt gebyrordning, der giver en mere grundig gennemgang af de enkelte ordninger, forslag til initiativer til nedskalering og effektiviseringer samt beregningsforudsætninger.

Dybdeanalyserne indledes med en introduktion til ordningen, herunder omkostningsfordelingen på ordningen fra 2018 til 2024.

Herefter gennemgås enkeltvis hvert forslag til skalering/effektivisering, herunder potentialer, datagrundlag, forudsætninger, risici og indfasningsprofil.

Udvælgelsen og prioriteringen af forslag til nedskalering og effektivisering har som udgangspunkt lagt vægt på følgende:

- Alle forslag til nedskalerings- og effektiviseringsinitiativer er udarbejdet og konsolideret i tæt samarbejde med styrelserne.
- Forslag til effektivisering og nedskalering er prioriteret, så de er realistiske og kan realiseres inden for en kortere tidshorisont - og med øje for politiske aftaler mv.
- Initiativerne forudsætter som udgangspunkt ikke store engangsinvesteringer.
- Der har været fokus på potentialerne i den udførende del og i mindre grad understøttelsen fra hovedkontor.
- Alle potentialeberegninger er inkl. OH, og potentialerne er pris- og lønindeksreguleret til 2025 priser.

Der er for hver gebyrordning afdækket forudsætninger og risici forbundet med implementeringen af skalering og effektivisering. Indfrielsen af nogle af besparelspotentialerne forudsætter som nævnt investeringer i udvikling af fx styrket systemoverblik og dataopgørelser, ligesom der som forudsætninger peges på øget fokus og opfølgning, skærpede retningslinjer og effektive normtider mm. Da forudsætningen for udvælgelsen af diverse potentialer har været, at de skulle være realiserbare, er der kun mindre risici forbundet med implementeringen af de præsenterede forslag og besparelspotentialer. Nogle af investeringerne i fx bedre data- og systemunderstøttelse vil også komme andre ordninger til gavn. Dette er ikke kvalificeret yderligere i analysen. Implementeringshorisonten for forslagene og besparelspotentialerne strækker sig fra 2023-2027, og den fulde effekt af tiltagene forventes fra 2028.

9. Opsummering - Dybdeanalyser af de udvalgte ordninger i FVST

1602. Foderkontrol

Formål

Foderkontrollen har til formål at kontrollere om virksomhederne overholder reglerne på foderområdet, herunder regler for sporbarhed og foderlægemidler. Regelefterlevelsen skal bl.a. bidrage til at sikre at foderet ikke indeholder uønskede stoffer til fare for dyresundheden, miljøet eller for animalske fødevarer. Kontrollen er baseret på en risikovurdering, hvor eventuelle mangler kan føre til indskærpelser, sanktioner eller lukning.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Udvikling af risikobaseret kontroludpegningsmodel, svarende til et besparelspotentiale på **0,4 mio. kr.**
Initiativet kan implementeres fra 2027.
- **Initiativ 2.** Nedskalering af den analytiske kontrol med GMO og pesticider samt reduktion af frekvens for den analytiske kontrol med fra hvert år til hvert andet år, svarende til et besparelspotentiale på **0,9 mio. kr.**
Initiativet er implementeret.
- **Initiativ 3.** Yderligere reduktion af frekvens for den analytiske kontrol med Salmonella hvert andet år til hvert tredje år, svarende til et besparelspotentiale på **0,1 mio. kr.**
Initiativet implementeres primo 2026.
- **Initiativ 4.** Effektivisering af opgavevaretagelse – fra 10 til 8 årsværk, svarende til besparelspotentiale på **2,2 mio. kr.**
Initiativet implementeres primo 2026.

Samlet potentiale

3,6 mio. kr.

1614. Grænsekontrol

Formål

Grænsekontrollen har til formål at kontrollere animalske produkter/fødevarer, visse ikke-animalske fødevarer omfattet af importrestriktioner, fisk og levende dyr fra tredjelande. Kontrollen skal, at produkterne/fødevarer der importeres til EU ikke udgør sundhedsrisiko for hverken mennesker eller dyr.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Reduktion af antallet af åbningsdage med begrænset aktivitet på diverse havne/kontrolsteder, svarende til et besparelspotentiale på **2,7 mio. kr.**
Initiativet er implementeret / implementeres fra 2026.
- **Initiativ 2.** Fjerne flyverfunktion svarende til besparelspotentialer på **0,4 mio. kr.**
Implementeres i 2026.
- **Initiativ 3.** Effektivisering af opgavevaretagelsen på tværs af Grænsekontrollen, svarende til et besparelspotentiale på **2,3 mio. kr.**
Initiativet er implementeret.

Samlet potentiale

5,4 mio. kr.

1643. Besætninger-eksport

Formål

Kontrollen af eksport af besætninger har til formål at sikre, at levende produktionsdyr og avlsmateriale fra en besætning opfylder lovgivningsmæssige krav og standarder umiddelbart før eksport til EU-lande eller tredjelande. Denne kontrol omfatter en vurdering af dyresundhed og dyrevelfærd for at fastslå, om dyrene er sunde, raske og egnede til eksport.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Mere effektiv forberedelse og efterbehandling af kontrollerne, svarende til et besparelspotentiale på **3,9 mio. kr.**
Initiativet er implementeret.

Samlet potentiale

3,9 mio. kr.

9. Opsummering - Dybdeanalyser af de udvalgte ordninger i FVST

1650. CHR

Formål

Kontrollen for CHR (Centralt & Husdyrregister) har til formål at sikre, at besætningsejere korrekt registrerer deres dyr og besætninger samt flytningen heraf. Korrekt registrering skal sikre en hurtig og effektiv smitteopsporing ved udbrud af smitsomme husdyrsygdomme.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Mere effektiv udførelse og varetagelse af øremærkningskontrol (ifm. hjemtagning fra SGAV), svarende til et skønnet besparelspotentiale på **1,0 mio. kr.** Planlægges implementeret 2026.
- **Initiativ 2.** Mere effektiv arbejdsgange i den administrative håndtering, svarende til et besparelspotentiale på **0,9 mio. kr.** Initiativet kan implementeres primo 2026.
- *Initiativ 3. Indirekte besparelse på øvrige ordninger ved hjemtagning af kontrol.*

Samlet potentiale

1,9 mio. kr.

1668. Dyrevelfærdskontrol

Formål

Dyrevelfærdskontrollens formål er at sikre, at dyrenes forhold i besætninger opfylder reglerne om dyrevelfærd og de danske dyrevelfærdsstandarder. De vigtigste regler om dyrevelfærd findes i Dyrevelfærdsloven. Dyrevelfærdsloven gælder for alle dyr, herunder landbrugsdyr. Dyrevelfærdsloven skal sikre, at alle dyr behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt i velfærds-mæssig henseende.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Reduktion i antallet af tilsynsførende på kontroller (fra to til én), svarende til en besparelse på **0,2 mio. kr.** Initiativet kan implementeres fra 2026.
- **Initiativ 2.** Reduktion af kontroltryk for øvrige dyretyper end kvæg, grise og mink, svarende til en besparelse på **0,5 mio. kr.** Initiativet kan implementeres i 2026.
- **Initiativ 3.** Reduktion i antallet af kampagnekontroller ved enten:
 - Omlægning til stikprøvebaserede basiskontroller (100 pct.), svarende til en besparelse på **2,7 mio. kr.**
 - 75 pct. reduktion, svarende til en besparelse på 2,0 mio. kr.
 - 50 pct. reduktion, svarende til en besparelse på 1,4 mio. kr.
 Der udarbejdes oplæg til departement ultimo 2025
Implementering kan ske i løbet af 2026 og indfris i 2027. IT-understøttet fra 2029.
- **Initiativ 4.** Fokuseret basis-kontrol for kvæg, grise og små drøvtyggere, og efterfølgende for øvrige dyrearter, svarende til en besparelse på **0,5 mio. kr.** Potentialet analyseres nærmere i 2025 og kan muligvis være større.
Initiativet kan implementeres fra 2027 for kvæg og små drøvtyggere og fra medio 2026 for svin og øvrige dyrearter.

Samlet potentiale

2,6-3,9 mio. kr.

1605. FVKs rejsehold og kosttilskudsenhed

Formål

Fødevarerkontrollens rejsehold og kosttilskudsenhed har til formål at sikre forbrugernes sikkerhed ved at begrænse markedsføringen af ulovlige og farlige kosttilskud. Der udtages årligt kosttilskud til kontrol, der omfatter produktsikkerhed og internetkontrol for at stoppe farlig markedsføring til danske forbrugere via både danske og udenlandske hjemmesider.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Reduktion af produktionskontroller og internetkontroller, svarende til et besparelspotentiale på 2,0 mio. kr.
Initiativet er implementeret.

Samlet potentiale

2,0 mio. kr.

9. Opsummering - Dybdeanalyser af de udvalgte ordninger i FVST

1615. Ordinær kontrol i engros (Engroskontrol)

Formål

Formålet med fødevarekontrollen i engros er at sikre, at virksomheder, der fremstiller og sælger fødevarer til andre virksomheder, overholder fødevarelovgivningen. Fødevarestyrelsen vurderer bl.a. hygiejne, opbevaring, mærkning og sporbarhed. Hvis der konstateres overtrædelser af reglerne på kontrollen, kan det føre til sanktioner fx i form af indskærpelser, påbud og administrative bøder.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Reduktion i antal kontroller, herunder i stikprøvebaseret basiskontrol, hændelsesbaseret kontrol og beredskabskontrol samt, svarende til en besparelse på 2,7 mio. kr., hvoraf **0,7 mio. kr.** er på gebyrordningen
Er implementeret og forventes realiseret ved overholdelse af 2025 budgettet.
- **Initiativ 2.** Reducere anvendelse af to på kontrol med 50 pct, svarende til en besparelse på 1,4 mio. kr., hvoraf **0,4 mio. kr.** er på gebyrordningen.
Endeligt analyseoplæg og konsolideret besparelse forelægges departementet medio 2026.
Initiativet kan implementeres i 2027.
- **Initiativ 3.** Omlægge kontrollen fra frekvensbaseret basiskontrol til en mere risiko- og behovsbaseret kontroltilgang, svarende til en besparelse på 1,9 mio. kr., hvoraf **0,5 mio. kr.** er på gebyrordningen.
Initiativet kan implementeres fra 2027 og vil være fuldt implementeret i 2029.

Samlet potentiale

1,6 mio. kr.

1620. Restkoncentrationer, prøveud. og analyse

Formål

Formålet med kontroller af restkoncentrationer er at sikre, at dyr og animalske produkter i EU ikke indeholder ulovlige eller uønskede stoffer. Kravene til overvågning af restkoncentrationer og minimumsfrekvenser er fastlagt i EU-forordninger. FVST udarbejder en årlig kontrolplan baseret på produktionsmængder fra foregående år, som godkendes af EU-Kommissionen.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Effektivisering af gennemførelse af laboratorieanalyser, svarende til en besparelse på 1,1 mio. kr.
Initiativet er implementeret.

Samlet potentiale

1,1 mio. kr.

1630. Audit, USA - godkendte kødvirksomheder

Formål

Audit, USA har til formål at sikre, at danske virksomheder, der eksporterer kød og kødvarer til USA, opfylder både EU-lovgivning og amerikanske krav. Kontrollens systematiske og uafhængige tilsyn skal sikre korrekt kontrol og afrapportering.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Reduktion af antal kontroller fra 118 til 38. Initiativet indebærer reduktion af udgifterne på USA-audit-enheden med 50 pct. svarende til et besparelspotentiale på 1,2 mio. kr.
Initiativet er implementeret.

Samlet potentiale

1,2 mio. kr.

9. Opsummering - Dybdeanalyser af de udvalgte ordninger i FVST

1640. Ordinær veterinærkontrol

Formål

Formålet med Ordinær veterinærkontrol er at sikre, at levende dyr, landbrugsbedrifter, animalske produkter og biprodukter opfylder gældende lovgivningsmæssige krav. FVST fører bl.a. tilsyn på orne-, tyre- og hingstestationer samt fjerkræbesætninger/rugerier og i forbindelse med udstedelse af selskabsdyrepas

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Reduktion af antallet af årlige kontroller, indenfor kontrol på animalske biprodukter (ABP), Fjerkræbesætninger samt Avlsmaterialevirksomheder svarende til en besparelse på **1,8 mio. kr.**
Initiativet kan implementeres fra 2026 og 2027.
- **Initiativ 2.** Reduktion af omfanget af specifik vejledning med forudsat 20 pct. i 2026 og efterfølgende år svarende til en besparelse på **0,5 mio. kr.**
Initiativet kan implementeres fra 2027
- **Initiativ 3.** Omlægning fra tilstedetid til totaltidstakst (efterspørgselsreducerende effekter), svarende til en besparelse på **0,9 mio. kr.**
Initiativet kan implementeres fra 2029.

Samlet potentiale

3,2 mio. kr.

1649. Salmonella Dublin kontrol

Formål

Salmonella Dublin kontrollens formål er at bekæmpe Salmonella Dublin i kvægbesætninger gennem systematisk serologisk undersøgelse af mælke- og blodprøver. Besætninger, der anses for smittet, sættes under offentligt tilsyn og pålægges gebyrbelagte kontrolbesøg for at sikre, at handlingsplanen for bekæmpelse af Salmonella Dublin gennemføres effektivt.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Reduktion i kontrolfrekvens fra to årlige besøg til et kontrolbesøg om året, svarende til en besparelse på **1,2 mio. kr.**
Implementeres 1. juli 2025, når bekendtgørelsen er ændret.

Samlet potentiale

1,2 mio. kr.

1657. Anmeldepligt

Formål

Anmeldepligt ordningen har til formål at kontrollere, hvorvidt dyrlægerne overholder reglerne om anmeldepligt ved smitsomme husdyrsygdomme. Derudover indeholder gebyrordningen også juridisk rådgivning og sagsbehandling i relation til kontrollen.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Effektivisere gennemførelse af kontrollen, svarende til en besparelse på **2,0 mio. kr. hvoraf 0,6 mio. kr. er implementeret i 2025 og 1,4 mio. kr. implementeres i 2026**

Samlet potentiale

2,0 mio. kr.

9. Opsummering - Dybdeanalyser af de udvalgte ordninger i FVST og LFST

1667. Logbøger

Formål

FVST gennemfører kontrol (forhåndsvalidering) af logbøger ved eksport af dyr for at overholde EU-reglerne om dyrevelfærd, jvf. Transportforordningen. Det er et EU-krav, at transportøren skal indsende logbogen for eksporten til forhåndsvalidering to dage før transportens afgang.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Effektivisering af kontrollen **1,9 mio. kr.** **Initiativet er implementeret.**
 - **Initiativ 2.** Risikomodell for logbøger til forhåndsvalidering (small-model) svarede til en umiddelbar besparelse på **262.500 kr.** og en estimeret årlig besparelse på **1,1 mio. kr.** Der tages dog forbehold for at den reelle besparelse først endeligt kan opgøres efter pilotprojektet er afsluttet og evalueret.
- Pilotprojekt for "small-kategorien" implementeres Q4 2025.** På baggrund af erfaringerne fra pilotprojektet implementeres "medium-" og "large-kategorien" efterfølgende. Besparelsen for disse kategorier er ikke estimeret.

Samlet potentiale

3,0 mio. kr.

Eksport

Formål

LFST's eksportkontrol har til formål at kontrollere eksport af planter og planteprodukter ud af EU til tredjelande. Kontrollen skal sikre, at modtagerlandets krav til plantesundhed opfyldes.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Optimeret ressourceudnyttelse ved årlig balancering af arbejdstid
- **Initiativ 2.** Kørselsoptimering via en digital/app-løsning
- **Initiativ 3.** Variabel registreringstakst efter virksomhedsstørrelse/eksport mængde

LFST har udliciteret udførelsen af den fysiske kontrol på gebyrordningen, Eksport, til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), hvorimod den administrative del af kontrollen udføres af LFST. SGAV og ikke LFST ligger dermed inde med al kontroldata for gebyrordningerne.

SGAV er aktuelt i gang med en større budgetanalyse, hvorfor det ikke har været muligt for styrelsen at prioritere tid og ressourcer til at levere data til nærværende gebyranalyse.

På den baggrund af det afstemt mellem SGAV og LFST, at de to styrelser i et samarbejde – på bagkant af analysen – vil se ind at beregne potentialerne for det foreslåede initiativ.

Samlet potentiale

-

Avlskontrol-læggekartofler

Formål

Avlskontrollen af læggekartofler har til formål at sikre, at markerne er fri for kartoffelcystenematoder, før de godkendes til avl af læggekartofler. Kontrollen skal sikre, at der er et sundt læggemateriale og forhindre spredning af smutte til andre marker og bedrifter.

Løftestænger

- **Initiativ 1.** Bedre planlægning ved krav om tidligere anmodning om kontrol af læggekartofler
- **Initiativ 2.** Kørselsoptimering via en digital/app-løsning

LFST har udliciteret udførelsen af kontroller på gebyrordningen Avlskontrol-læggekartofler til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), hvorfor SGAV og ikke LFST ligger inde med al kontroldata for gebyrordningerne.

SGAV er aktuelt i gang med en større budgetanalyse, hvorfor det ikke har været muligt for styrelsen at prioritere tid og ressourcer til at levere data til nærværende gebyranalyse.

På den baggrund af det afstemt mellem SGAV og LFST, at de to styrelser i et samarbejde – på bagkant af analysen – vil se ind at beregne potentialerne for det foreslåede initiativ.

Samlet potentiale

-

9.1. Løsningsforslag | 1602. Foderkontrol (1/ 3)

Introduktion

Foderkontrollen omfatter forskellige kontroller af, om virksomhederne overholder reglerne på foderområdet, og at foderet ikke indeholder uønskede stoffer til fare for dyresundheden. En uddybet beskrivelse af ordningen samt et procesdiagram, der illustrerer og beskriver kontrolprocessen på ordningen trin-for-trin, kan findes i *del 8 - bilag*.

Foderkontrollen har årlige udgifter på 31,7 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 29,7 mio. kr.) hvoraf 6,2 mio. kr. anvendes i kontrolenhederne, 3,0 mio. kr. anvendes på kørsel, 5,2 mio. kr. på laboratorieanalyser, og 11,3 mio. kr. udgøres af fællesomkostninger, jf. nedenstående tabel. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 121,2 pct. (OH & kørsel).

1602. Foderkontrol (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn	4,0	4,7	5,1	5,3	5,3	6,2	5,7
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Indirekte omkostning	Kørsel	Kørsel	1,4	1,6	1,4	1,6	1,9	3,0	2,5
Direkte omkostning	Laboratorier	Løn	8,8	8,4	6,6	5,5	4,8	5,2	5,0
Direkte omkostning	Laboratorier	Øvrig drift	3,4	2,6	2,6	2,0	1,9	2,0	2,3
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn	0,4	0,4	0,3	0,4	0,2	0,4	0,4
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift	0,5	0,5	0,6	0,6	0,9	0,9	0,6
Indirekte omkostning	Afskrivninger	Afskrivninger	0,9	0,9	1,0	1,1	0,9	0,7	0,7
Indirekte omkostning	Overhead*	Fælles-omkostninger	12,3	12,2	9,1	9,1	8,8	11,3	10,7
Total			31,8	31,4	26,8	25,6	24,8	29,7	27,8

Forslag om effektivisering og skalering

Gebyranalysen har fire initiativer til skaleringer og effektiviseringer inden for 1602. *Foderkontrol*. Initiativerne giver en samlet besparelse på 3,6 mio. kr. i 2025-prisniveau. Initiativerne fremgår af tabellen nedenfor og uddybes på de kommende sider:

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1602 Foderkontrol	Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Udvikling af risikobaseret kontroludpegningsmodel	0,4 mio. kr.
Initiativ 2. Salmonella-prøveudtagning hvert 2. år og nedskalering af GMO og pesticidområdet	0,9 mio. kr.
Initiativ 3. Salmonella-prøveudtagning hvert 3. år	0,1 mio. kr.
Initiativ 4. Effektivisering af kontrollen med to årsværk	2,2 mio. kr.
Samlet potentiale	3,6 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb, opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Initiativ 1. Udvikling af risikobaseret kontroludpegningsmodel

Det foreslås at implementere en ny, risikobaseret kontroludpegningsmodel, hvor man overgår fra frekvensbaseret basiskontrol til en risikobaseret model. Det skønnes, at en risikobaseret model kan reducere antallet af kontroller med ca. 200, svarende til en skønnet besparelse på ca. 0,4 mio. kr. I 2024 var de samlede udgifter til den frekvensbaserede basiskontrol i foderkontrollen 27,8 mio. kr. og virksomhederne blev opkrævet 26,1 mio. kr. i gebyrer.

Forudsætninger for initiativet

Besparelserne under initiativ 1 er med udgangspunkt i, at der ikke er behov for opjustering af kampagnekontroller som supplement til et lavere antal frekvenskontroller med en risikobaseret model.

Indfasningsprofil

Udvikling af en ny risikomodel kræver ændring i foderbekendtgørelsen. Tidspunktet for implementeringen afhænger af, hvilken prioritering indsatsen får ud fra de potentielle effektiviseringer

9.1. Løsningsforslag | 1602. Foderkontrol (2/ 3)

Initiativ 2. Salmonella-prøveudtagning hvert 2. år og nedskalering af GMO og pesticidområdet

FVST har siden 2023 valgt at nedskalere GMO og Pesticider i foder-prøveprogrammerne samt reducere frekvensen på Salmonella-prøveprogrammet fra hvert år til hvert andet år.

Som en del af foderkontrollen blev der i 2023 udtaget 1.792 prøver, der bliver sendt til laboratoriet. I 2023 blev der gennemført 18 prøveprojekter med i alt 3.517 laboratorieprøver. I 2023 var der anmærkninger i 1,9 pct. af prøverne svarende til i alt 67 prøver.

Måltallet for antallet af prøver og prøveprojekter fastsættes af FVST's fagkontor på området. Frekvensen og omfanget af kontrol er ikke juridisk defineret, hvorfor det er muligt at ændre måltallet for prøveprojekter som følge af meget få anmærkninger per test på prøveprojektet. Der er med andre ord en lav andel af anmærkninger.

Besparelse og datagrundlag

Siden 2023 er der realiseret en besparelse via en reduktion af antallet og omlægning af prøveprogrammer, herunder:

- Nedskalering af GMO og Pesticid prøveprogrammerne svarende til en årlig besparelse på ca. 0,6 mio. kr., inkl. OH.
- Omlægningen af Salmonella prøveprogrammet fra kontroller hvert år til kontroller hvert andet år svarende til en besparelse på ca. 0,3 mio. kr., inkl. OH.

Samlet set er der siden 2023 realiseret en besparelse på 0,9 mio. kr., inkl. OH.

GMO, Pesticid og Salmonella prøveprogrammerne udgjorde tilsammen 685 prøver i 2023, svarende til 19,5 pct. af alle laboratorieprøver.

I januar 2025 blev det vedtaget at lade prøvetagningen for Salmonella prøveprogrammerne overgå til hvert andet år, fremfor hvert år, svarende til en reduktion i antal prøver på 340. Derudover blev det besluttet i Fødevarestyrelsen, at antallet af GMO-prøver skulle reduceres med 33, fra 100 til 67, og at antallet af pesticidprøver skulle reduceres med 82, fra 245 til 163. Beslutningen blev taget pba. en ubalance i ordningens indtægter og udgifter og ud fra en faglig vurdering.

Udgiften til Salmonella prøveprogrammerne var i 2023 527.000 kr. Ved at lade prøvetagningen for Salmonella prøveprogrammerne, hhv. Salmonella i fodermidler og Salmonella i foder-skrab/proces, overgå til hvert andet år fremfor hvert år, er der realiseret en besparelse svarende til en halvering af de budgetterede udgifter til prøveprogrammet i 2025, som samlet set er 0,3 mio. kr., inkl. OH.

Udgiften til GMO prøveprogrammet var i 2023 0,6 mio. kr. Ved at nedskalere GMO-prøveprogrammet med 33 prøveudtagninger til en budgetteret udgift på 5.539 kr., inkl. OH, har det været muligt at realisere en besparelse på 0,2 mio. kr., inkl. OH. Udgiften til Pesticid prøveprogrammet er 1,3 mio. kr. Med nedskaleringen af Pesticid-prøveprogrammet med 82 prøveudtagninger til en budgetteret udgift på 5.118 kr., inkl. OH, har det været muligt at realisere en besparelse på 0,4 mio. kr., inkl. OH. Samlet set er der realiseret en besparelse på ordningen på 0,9 mio. kr. inkl. OH ved at implementere et mindre prøveprogram.

Besparelse og datagrundlag (fortsat)

Nedstående tabel viser den samlede besparelse ved omlægning af Salmonella prøveprogrammerne til hvert andet år og ved nedskalering af GMO og Pesticid.

Overblik over besparelspotential for mindre prøveprogram				
Prøveprojekter	2023 Antal	Reduktion Antal	Udgift pr. Prøve (inkl. OH)	Realiseret besparelse
Salmonella i fodermidler	60	30	1.609	0,05 mio. kr. inkl. OH
Salmonella i foder skrab/proces	280	140	1.539	0,21 mio. kr. inkl. OH
Genetisk modificeret foder (GMO)	100	33	5.539	0,18 mio. kr. inkl. OH
Pesticider i foder	245	82	5.118	0,42 mio. kr. inkl. OH
I alt				0,87 mio. kr. inkl. OH

Forudsætninger for initiativet

FVST har allerede gennemført nedskaleringen.

Potentielle risici

Implementeringen af et mindre prøveprogram til at hvert andet år medfører risiko for en ændret adfærd blandt foderproducenterne. En lavere frekvens kan give foderproducenterne incitament til at slække på regelefterlevelsen. FVST vurderer ikke, at der er væsentlige risici forbundet med implementering af nedskaleringen, da den allerede er implementeret.

Indfasningsprofil

De beskrevne indsatser er allerede gennemført og besparelserne realiseret.

Initiativ 3. Salmonella-prøveudtagning hvert 3. år

Det foreslås at reducere yderligere i frekvensen for Salmonella-prøveprogrammet.

Som en del af foderkontrollen udtages årligt omkring 340 prøver, der bliver analyseret under et af de to Salmonella-prøveprogrammer (Salmonella i fodermidler fra fodervirksomheder og Salmonella procesprøver/skrab fra fodervirksomhed). Antallet af prøveprojekter og kontrolfrekvensen er ikke juridisk defineret andet end, da der skal føres kontrol med området. Måltallet for antallet af prøver og prøvetypenes er derimod fastsat af FVST's fagkontor på området.

9.1. Løsningsforslag | 1602. Foderkontrol (3/ 3)

Baseret på faglige input fra Fødevarestyrelsens enhed for Foder- og fødevarer sikkerhed foreslås en yderligere reduktion i frekvensen af Salmonella-prøveprogrammet. Det skal ske gennem en omlægning af prøveudtagningen fra hvert andet år til hvert tredje år.

Besparelse og datagrundlag

Besparelsespotentialer er 0,1 mio. kr.

Hvis salmonellaprøverne kun tages hvert tredje år, skønnes det, at besparelsen på Salmonella-prøveprogrammerne årligt er 0,35 mio. kr., inkl. OH. Det svarer til en besparelse på 2/3 af de budgetterede udgifter til prøveprogrammerne i 2025. Det medvirker en potentiel yderligere besparelse på omkring 0,1 mio. kr., hvis Salmonella-prøveprogrammet omlægges til at være hvert tredje år, fremfor hvert andet år.

Overblik over besparelsespotentialer for mindre prøveprogram

Prøveprojekter	2023 Antal	Yderligere reduktion Antal	Udgift pr. Prøve (inkl. OH)	Besparelses- potentialer
Salmonella i fodermidler	60	10	1.609	0,02 mio. kr. inkl. OH
Salmonella i foder skrab/proces	280	47	1.539	0,07 mio. kr. inkl. OH
I alt				0,1 mio. kr. inkl. OH

Forudsætninger for initiativet

Det juridiske grundlag for foderkontrollen er defineret i Foderbekendtgørelsen og Foderhygiejneforordningen. FVST ser ingen hindring i national lovgivning ift. at omlægge Salmonella-prøveprogrammet til gennemførelse hvert tredje år, fremfor hvert andet år.

Erhvervet skal orienteres om, at Salmonella-prøveprogrammet nedskaleres til prøvetagninger hvert tredje år.

Potentielle risici

Omlægningen af Salmonella-prøveprogrammet til hvert tredje år medfører risiko for en ændret adfærd blandt foderproducenterne. En lavere frekvens kan give foderproducenterne incitament til at slække på efterlevelsen.

Indfasningsprofil

Tidspunktet for implementeringen afhænger af, hvilken prioritering indsatsen får, ud fra det samlede overblik over potentielle effektiviseringer og nedskaleringer. Det vurderes dog, at implementeringen kan ske primo 2026.

Initiativ 4. Effektivisering af kontrollen med 2 årsværk

Fødevarestyrelsen effektiviserer foderkontrollen med 2 årsværk gældende fra 2026, så den samlede bemanning reduceres fra 10 årsværk til 8 årsværk. Fødevarestyrelsen har besluttet at nedlægge to stillinger, da det vurderes, at en bemanning på 8 årsværk kan løfte de nuværende ca. 800 kontroller. Det svarer til en besparelse på ca. 2,2 mio. kr. årligt inkl. OH.

Besparelsen skyldes blandt andet et fokus på en mere effektiv gennemførelse af kontrolbesøg samt øget fokus på en smartere anvendelse af medarbejdernes samlede kapacitet, herunder at hver medarbejder gennemfører flere kontroller.

Fødevarestyrelsen har i en periode i praksis været bemannet med 8 medarbejdere som følge af en vakant stilling og fravær. Det har i denne periode været muligt at opretholde den samme produktion, hvorfor bemanningen på 8 medarbejdere fastholdes. De 8 tilsynsførende/årsværk gennemfører årligt ca. 800-900 kontroller.

Fødevarestyrelsen skal fremadrettet varetage en række nye opgaver relateret til *foder-hygiejnekontrollen*. Disse opgaver varetages i dag af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), og Fødevarestyrelsen overtager i 2026 opgaven fra SGAV. Fødevarestyrelsen har i dag årlige udgifter på 2,3 mio. kr. til SGAV (bevillingsfinansierede udgifter). SGAV gennemfører i dag årligt 710 kontroller, heraf 400 kontroller, 280 prøveudtagninger på foder-hygiejnekontrollen og 30 kontroller på HACCP foderhygiejnekontrollen.

Fødevarestyrelsen er i gang med at analysere ressourcebehovet til foderhygiejnekontrollen. Der vil potentielt kunne være et yderligere besparelsespotentialer ved hjemtagningen af opgaven. Der udestår endelig konsolidering af hjemtagningen af foderhygiejnekontrollen, hvorfor eventuelle potentialer ikke medregnes i gebyranalysen.

Besparelse og datagrundlag

Fødevarestyrelsen har i en periode de facto haft 8 medarbejdere, der har kunnet løfte den nuværende kontrolopgave. Det er som en del af gebyranalysen derfor besluttet at videreføre effektiviseringen fra 2026 og frem. To årsværk svarer til 2,2 mio. kr.

Eventuelle besparelser ved hjemtagning af *foder-hygiejnekontroller* indgår ikke i beregningen, da potentialerne fortsat er under konsolidering.

Forudsætninger og potentielle risici for initiativet

Der er ingen forudsætninger eller potentielle risici forbundet med initiativet.

Introduktion

Grænsekontrol er den kontrol, som animalske produkter (fødevarer, avlsmateriale, non-food), visse ikke-animalske fødevarer omfattet af importrestriktioner samt levende fisk og dyr fra tredjelande skal igennem, når de passerer et grænsekontrolsted ved indgangen til EU. Ordningen er hovedsageligt udgjort af importkontrol og aktuelt en mindre del eksportkontrol af levende dyr. En uddybet beskrivelse af ordningen samt et procesdiagram, der illustrerer og beskriver kontrolprocessen på ordningen trin-for-trin, kan findes i *del 8 - bilag*.

Grænsekontrollen (når der er udelukkende fokuseres på kontrol af import) har årlige udgifter på 32,1 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 30,0 mio. kr.) hvoraf 10,1 mio. kr. anvendes i kontrolenhederne, 4,4 mio. kr. anvendes på kørsel, og 12,1 mio. kr. udgøres af fællesomkostninger, jf. nedenstående tabel. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 135,1 pct. (OH & kørsel).

1614. Grænsekontrol (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn	3,8	3,9	3,8	7,2	9,2	10,1	9,8
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Indirekte omkostning	Kørsel	Kørsel	2,1	2,2	1,7	3,8	5,1	4,4	4,1
Direkte omkostning	Laboratorier	Løn	1,6	1,6	1,3	2,3	2,4	2,1	2,3
Direkte omkostning	Laboratorier	Øvrig drift	0,8	0,6	0,8	0,8	1,1	1,0	1,1
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Indirekte omkostning	Afskrivninger	Afskrivninger	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger	5,0	5,0	3,9	7,8	10,0	12,1	12,4
Total			13,7	13,7	11,9	22,4	28,4	30,0	30,1

Forslag om effektivisering og skalering

Gebyranalysen har tre initiativer til skaleringer og effektiviseringer inden for 1614. *Grænsekontrol*. Initiativerne indebærer samlet set besparelser ift. 2023-niveauet på 5,4 mio. kr. Initiativerne fremgår af tabel 1 og uddybes på de kommende sider:

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1614. Grænsekontrol	Potentiale (fuldt indfasat)
Initiativ 1. Reduktion af antallet af åbningsdage med begrænset aktivitet på diverse havne/kontrolsteder	2,7 mio. kr.
Initiativ 2. Fjerne "flyverfunktion" på Esbjerg Havn	0,4 mio. kr.
Initiativ 3. Effektivisering af opgavevaretagelsen på tværs af grænsekontrollen	2,3 mio. kr.
Samlet potentiale	5,4 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb, opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Initiativ 1. Reduktion af antallet af åbningsdage med begrænset aktivitet på diverse havne/ kontrolsteder

Det foreslås at reducere antallet af åbningsdage med begrænset aktivitet på Kalundborg Havn og Esbjerg havn.

Grænsekontrollen er efterspurgt af den givne havneejer med det formål at muliggøre eksport og import af varer fra og til tredjelande fra danske havne. Der er ingen juridisk barrierer for at reducere antallet af åbnedage på de givne kontrolenheder. Det er dog et krav, at der tilbydes kontrol på de havne, EU-kommissionen har godkendt til grænsekontrol. Det er muligt at reducere, men ikke fjerne grænsekontrollen på kontrolenhederne.

Belastningen på diverse kontrolenheder varierer hen over dagen og på tværs af ugens dage. Af data fremgår det, at der er meget beskeden kontrolaktivitet på grænsekontrollen på Kalundborg Havn. Der er også begrænset kontrolaktivitet om søndagen i Esbjerg Havn.

For at sikre et bedre match mellem åbnedage og erhvervets efterspørgsel efter grænsekontrol på de to havne foreslås implementering af én ekstra lukkedag på grænsekontrollen i Kalundborg Havn, så der kun er åbnet én fast dag om ugen (fx tirsdag) samt implementering af en lukkedag om søndagen i Esbjerg.

Besparelse og datagrundlag

Ved implementering af en ekstra lukkedag på grænsekontrollen på Kalundborg Havn vil det være muligt at indhente en besparelse på 0,6 mio. kr. inkl. OH om året.

Antallet af sendinger og dermed kontrolaktiviteten og tid anvendt til grænsekontrol varierer meget på tværs af kontroldagene i Kalundborg havn. I 2025 har der, frem til opgørelsen, ikke været nogen uger med mere end to kontroldage, hvorfor kontrollørerne også er allokeret til grænsekontrol i andre havne i øst og/eller på andre ordninger.

Besparelsen på 0,6 mio. kr. er regnet ud fra en gennemsnitlig kontroldag (hverdag) for at udligne forskellen mellem kontroldage med høj aktivitet og lav kontrolaktivitet i Kalundborg Havn. En kontroldag (hverdag) med høj aktivitet koster gennemsnitligt 5.999 kr., ved allokering af både en dyrlæge og tekniker. En kontroldag (hverdag) med lav aktivitet koster 3.467 kr. Den gennemsnitlig kontroldag koster dermed 4.733 kr. ekskl. OH. Den årlig besparelse, med 49 estimerede åbnedage om året, giver således 231.917 ekskl. OH og ca. 545.121 kr., inkl. OH (135,05 pct.), og ca. 582.734,3 kr. inkl. OH og pl-25 regulering på 6,9 pct. (fra 2023-2025).

Ved implementering af en ekstra lukkedag om søndagen på grænsekontrollen på Esbjerg Havn vil det være muligt at reducere udgiften med ca. 1,1 mio. kr. Besparelsen er beregnet ud fra en arbejdsdag på 7,5 timer, bemandet med både én dyrlæge og én tekniker. Grundtimelønnen for en dyrlæge er 503,09 kr. og 400,12 kr. for en tekniker på weekenddage (PL-25). Dertil kommer weekendtillæg på 1.215,79 per weekenddag for dyrlæger og 560,2 kr. per weekenddag for teknikere. På den baggrund koster en søndagskontroldag på grænsekontrollen i Esbjerg Havn 8.740,13 kr., ekskl. OH. Historisk set har havnen holdt åbent om søndagen 49 uger om året, hvorfor den årlige udgift til søndagsåbnedagen er ca. 428.266,37 kr. ekskl. OH, 1 mio. kr. inkl. OH (135,05 pct.) og ca. 1,1 mio. kr. inkl. både OH (pl-25 reguleret).

9.2. Løsningsforslag | 1614. Grænsekontrol (2/ 4)

Udover de 1,1 mio. kr. inkl. OH og pl-25, har FVST realiseret en besparelse 0,95 mio. kr. inkl. OH i perioden 2023-2025 ved at implementere en ekstra lukkedag om lørdagen på Esbjerg Havn.

Lørdagsåbningstiden var 6,5 time, hvilket er en time kortere end søndagsåbnetiden. Af den årsag er den indfrieede besparelse på lørdagslukkedagen en smule lavere end søndagslukkedagen. Tilsammen giver det en besparelse på 2,05 mio. kr. inkl. OH og pl-25 regulering for lørdags- og søndagslukkedagen i Esbjerg. Den samlede besparelse ved reduktion af lukkedage i Kalundborg og Esbjerg er således 2,65 mio. kr.

Besparelse ved reduceret antal åbnedage på Esbjerg og Kalundborg Havn		
Reducerede åbnedage	Dagsreduktion 2023-2025 ekskl. OH	Årlig besparelse 2023-2025 inkl. OH
Kalundborg – 1 åbnedag	6.400 kr.	0,6 mio. kr.
Esbjerg – Lørdag (realiseret)	7.700 kr.	0,95 mio. kr.
Esbjerg – Søndag	8.700 kr.	1,1 mio. kr.
Total inkl. OH og pl-25	22.800 kr.	2,65 mio. kr.

Forudsætninger for initiativet

Der skal udsendes informationsmail til erhvervet og information på FVST's hjemmeside om de ændrede åbningstider. Vagtplaner skal afspejle de nye åbningstider.

Risici

Det er muligt rent juridisk at reducere antallet af åbnedage til grænsekontrol på de givne havne. Det er dog ikke muligt at fjerne grænsekontrollen helt, hvis EU-kommissionen har godkendt havnen til grænsekontrol. Det reducerede antal kan i et mindre omfang være til gene for erhvervet og opleves som en serviceforringelse. Det er dog FVSTs erfaring, at erhvervet har mulighed for at planlægge sig ud af det, så sendingerne passer med åbnedagene på grænsekontrollen på baggrund af erfaringen fra lørdagslukkedagen i Esbjerg.

På Kalundborg Havn kan det give udfordringer med én ugentlig åbnedag, hvis skibet bliver forsinket og derfor må vente en uge på grænsekontrol. Fødevarestyrelsen bemærker, at indførelse af en yderligere lukkedag og dermed kun en fast åbningsdag i Kalundborg Havn, vil være en serviceforringelse for erhvervet, hvilket vil kunne give udfordringer, hvis skibe bliver forsinket og derfor må vente en hel uge på grænsekontrol.

Indfasningsprofil

Lørdagslukkedagen i Esbjerg er implementeret og søndagslukkedagen implementeres fra 2026. En ekstra lukkedag i Kalundborg Havn implementeres ligeledes fra 2026.

Initiativ 2. Fjerne ”flyverfunktion” på Esbjerg Havn

Det foreslås at fjerne dyrelæge-flyverfunktionen (vikarfunktion) på grænsekontrollen i Syd.

Grænsekontrollen i Syd dækker tre lokationer: Esbjerg Havn, Billund Lufthavn og Fredericia Havn. Kontrolaktiviteten er dog centret i Esbjerg Havn, da der kommer langt færre sendinger til kontrol i Fredericia havn (ca. 1 ÅV) og endnu mindre i Billund Havn (7-11 timer ugentligt).

Til at varetage grænsekontrollen på alle tre lokationer har Grænsekontrollen i Syd følgende ansatte; 6 dyrlæger (5 fuldtid, 1 flyver-funktion), 4 teknikere (3 fuldtid, 1 deltid) og 1 flexjobber (12 timer ugentligt til vagtplanlægning og manifestkontroller). Flyverfunktionen er ansat 4/5 af arbejdstiden til at gennemføre 1630. USA audit og 1/5 til at gennemføre grænsekontrol.

Grænsekontrollen på Esbjerg Havn er bemanded fra kl. 08:00-18:00, da sendinger til grænsekontrol kan ankomme med færgen om morgenen/formiddagen og med den sene færge (ca. kl. 17).

Grænsekontrollenheden får besked om sendingerne én hverdag før og dermed, om der er behov for bemanning til kontrol af sendinger med færgen kl. 17. Det er *ikke* alle dage, hvor der er sendinger til kontrol med den sene færge.

For at sikre bemanning i tidsrummet 08:00-18:00 møder en dyrlæge og en tekniker ind kl. 08:00-15:30 og tilsvarende en dyrlæge og en tekniker ind i tidsrummet 10:30-18:00. I fem timer i løbet af hver arbejdsdag (tidsrummet 10:30-15:30) sidder der dermed dobbeltressourcer, som giver en vis overkapacitet på grænsekontrollen i Esbjerg Havn.

Grundet bemanningen har grænsekontrollen på Esbjerg Havn implementeret en arbejdsdeling, hvor dyrlægerne tager sig af dokumentkontrol og godkendelse i Traces og teknikerne af Id-kontrol, fysisk kontrol og prøveudtagning i de tilfælde, hvor det er påkrævet.

Til at reducere bemanningen på Esbjerg Havn foreslås det at nedlægge flyverfunktionen, da det vurderes, at kontrolopgaven kan varetages af de øvrige ansatte.

Besparelse og datagrundlag

Det foreslås at reducere i antallet af årsværk på Esbjerg Havn.

Ved at fjerne dyrlæge-flyverfunktionen vil det være muligt at indhente en besparelse på 0,3 mio. kr., inkl. OH. Besparelsen er beregnet ud fra en dyrelægetimepris på 465 kr., ekskl. OH.

Med 7,5 time om ugen, 49 uger om året, svarer det til en besparelse på ca. 171.888 kr., ekskl. OH, og 401.672 kr., inkl. OH, med en overheadprocent på 135,1 pct. Med en pl-25 regulering på 6,8 pct. giver et en samlet besparelse på 429.387,6 kr. inkl. OH.

9.2. Løsningsforslag | 1614. Grænsekontrol (3/ 4)

Nedenstående tabel viser den mulige besparelse ved reduktion af flyver-funktion.

Besparelse ved reduktion af årsværk på Esbjerg Havn					
Reduktion i årsværk	Ugentligt timeantal	Antal uger årligt	Timepris ekskl. OH	Reduceret timeantal	Årlig besparelse ekskl. OH
Dyr læge-flyver-stilling	7,5	49	465 kr.	7,5	170.888 kr.
Total					401.672,24 inkl. OH
Total pl-25					429.387,6 inkl. OH

Forudsætninger for initiativet

Der skal indgås dialoger med kontrollørerne på Grænsekontrollen i Syd om baggrund, rimelighed og behovet for ændringerne/fjernelsen af flyver-funktionen på Esbjerg Havn.

Risici

Reduktionen i bemanning på grænsekontrollen i Syd vil betyde, at færre ressourcer skal løfte de samme kontrolopgaver. Fjernelse af flyver-funktionen kan ifølge Fødevarestyrelsen få konsekvenser for den daglige drift, da flyverfunktionen er med til at få vagtplanlægningen til at gå op i tilfælde af sygdom, ferie, kurser mm. Til sammenligning med grænsekontrollen i Øst og Nord, ligger bemanningen per kontrol på Grænsekontrollen i Syd dog forholdsvis højt, hvorfor det vurderes muligt for det reducerede antal medarbejdere fortsat kan løfte kontrolopgaven. Medarbejderne vil potentielt opleve at skulle frigive en stor del af den autonomi og fleksibilitet, som flyver-ressourcen har muliggjort.

Indfasningsprofil

Initiativet kan implementeres fra 2026.

Initiativ 3. Effektivisering af opgave-varetagelsen på tværs af grænsekontrollen

Siden sommeren 2023 har FVST haft øget fokus på effektiv kontroludførelse på grænsekontrollen. Økonomipartnerne har bl.a. opgjort og gennemgået data over tidsforbrug og variationer med grænsekontroldenhederne og udviklet en PowerBI-løsning til løbende overblik. I dialogen med enhederne er nødvendigheden af effektivitet understreget, da en yderligere gebyrstigning vil give virksomhederne incitament til at importere/eksportere via udenlandske havne frem for danske, som ville betyde mindre aktivitet og dermed færre medarbejdere. Indsatsen med øget fokus har båret frugt og skabt effektivisering i udførelse af kontrollen.

Det bemærkes, at effektiviseringen isoleret set ikke har givet udslag i et billigere gebyr til erhvervet. Derimod ville gebyret være steget yderligere, hvis effektiviseringen ikke havde fundet sted.

Besparelse og datagrundlag

FVST har i perioden 2023-2024 realiseret en effektivisering på ordningen svarende til 1,4 mio. kr. inkl. OH. Effektiviseringen skyldes en optimeret opgavevaretagelse på tværs af grænsekontroldenhederne i Øst, Nord og Syd.

De to første tabeller på næste side viser grunddata og beregnet data for grænsekontrollen i Øst, Nord og Syd i 2023 og 2024. Af tabellerne kan det aflæses, at tidsforbruget per faktureret kvarter er faldet i 2024 til sammenligning med 2023. Helt konkret var det gennemsnitlige tidsforbrug per faktureret kvarter 55,30 minutter i 2023 og 47,88 minutter i 2024. Reduktionen i antallet af minutter indikerer en mere effektiv gennemførelse af tidsforbruget på kontrollen per faktureret kvarter.

Tallene, der fremgår af de hvide felter i tabellen, er grunddata, hvor tallene i de lysegule felter er beregnede data, heraf:

- *Gebyrtaksten per kvarter*, der er beregnet ud fra udgiften til kontrolaktivitet delt med kontrolaktiviteten det givne år.
- Den *beregnete timepris*, der er beregnet ud fra personaleomkostningerne delt med timeforbruget til kontrolaktivitet det givne år.
- *Tidsforbruget per faktureret kvarter (minutter)*, der er beregnet ud fra kontrolaktiviteten delt med timeforbruget til kontrolaktiviteten og delt med 60 for at få det i minutter.
- *Gebyrindtægten per anvendt arbejdstime* beregnet ud fra udgifterne til kontrolaktiviteten og delt det med timeforbruget til kontrolaktiviteten det givne år.

9.2. Løsningsforslag | 1614. Grænsekontrol (4/ 4)

Personaleomkostninger på tværs af grænsekontrollen i 2023								
Enhed	Kontrol-aktivitet	Udgift kontrol-aktivitet	Gebyrtakst pr. kvarter	Personale-omkost.	Timeforbrug kontrolaktivitet	Beregnet timepris	Tidsforbrug pr. faktureret kvarter (minutter)	Gebyr-indtægt pr. anvendt arbejdstime
GrænsekontrolØst	4.654	3.804.552	817,48	1.732.822	4.192	413,40	54,04	907,65
GrænsekontrolNord	10.589	8.941.248	844,39	3.310.881	8.459	391,41	47,93	1.057,04
GrænsekontrolSyd	10.943	9.061.675	828,08	4.956.170	11.484	431,58	62,97	789,08
Total	26.186	21.807.475	832,79	9.999.874	24.134	414,34	55,30	903,59

Personaleomkostninger på tværs af grænsekontrollen i 2024 – 2023 PL								
Enhed	Kontrol-aktivitet	Udgift kontrol-aktivitet	Gebyrtakst pr. kvarter	Personale-omkost.	Timeforbrug kontrolaktivitet	Beregnet timepris	Tidsforbrug pr. faktureret kvarter (minutter)	Gebyr-indtægt pr. anvendt arbejdstime
GrænsekontrolØst	6.305	5.651.663	896,38	2.207.843	4.998	441,73	47,56	1.031,21
GrænsekontrolNord	10.700	9.625.340	899,56	2.781.907	7.372	377,36	41,34	1.225,59
GrænsekontrolSyd	10.281	9.238.035	898,55	4.388.380	9.406	466,57	54,89	905,15
Total	27.286	24.515.039	898,45	9.378.130	21.776	414,43	47,88	1.038,64

Til at omregne effektiviseringen er der taget udgangspunkt i kontrolaktiviteten i 2023, tidsforbruget pr. faktureret kvarter (minutter) i 2024 og den beregnede timepris for 2024 i 2023 PL.

Tabellen til højre viser den beregnede effektivisering i 2024 ift. 2023. Tallene i de lysegule felter viser de beregnede data (ligesom de lysegule felter i tabellerne ovenfor), heraf:

- *Beregnet tidsforbrug i timer*, der er beregnet ved at gange *kontrolaktiviteten i 2023* med *tidsforbruget per faktureret kvarter (minutter) i 2024* for derefter at gange det med 60, for at få tallet i timer.
- *Beregnete lønudgifter*, der er beregnet ved at gange den *beregnete timepris for 2024* og gange denne med det *beregnete tidsforbrug i timer*.

Effektiviseringen er beregnet ved at fratrække personaleomkostninger i 2023 på 9.999.874 (total – øverste tabel til venstre) med de beregnede lønudgifter på 9.053.705,44 (total – tabellen til højre). Her er de beregnede lønudgifter, som nævnt ovenfor, udgjort af den beregnede timepris for 2024 i 2023 PL, der er ganget med det beregnede tidsforbrug i timer. Hvor det beregnede tidsforbrug i timer er udgjort af kontrolaktiviteten i 2023 ganget med tidsforbruget per faktureret kvarter (minutter) i 2024.

Ved at fratrække personaleomkostninger fra de beregnede lønudgifter lyder den samlede effektivisering på ca. 946.168 kr., ekskl. OH, i 2023 priser, og på 1.011.453 kr., ekskl. OH, med 2025-pl regulering. Med en OH procent på 98,89 pct. og et tillæg fra kørsel på 22,55 pct. giver det en samlet effektivisering ca. 2,3 mio. kr.

Effektivisering i opgavevaretagelsen 2023-2024 på tværs af grænsekontrollen						
Enhed	Kontrol-aktivitet 2023	Tidsforbrug pr. faktureret kvarter (minutter) 2024	Beregnet tidsforbrug (timer)	Beregnet timepris 2024 2023 PL	Beregnete lønudgifter 2023 PL	Effektivisering i forhold til 2023 ekskl. OH
GrænsekontrolØst	4.654	47,56	3.689,39	441,73	1.629.707,03	103.115,14
GrænsekontrolNord	10.589	41,34	7.295,47	377,36	2.753.048,35	557.832,97
GrænsekontrolSyd	10.943	54,89	10.011,29	466,57	4.670.950,06	285.220,06
Total	26.186	47,88	20.996,2	414,43	9.053.705,44	946.168,17

Risici

FVST vurderer ikke, at der er risici forbundet med implementering af initiativet.

Indfasningsprofil

Initiativet er implementeret og besparelsen realiseret.

9.3. Løsningsforslag | 1643. Besætninger-eksport (1/ 2)

Introduktion

Besætninger-eksport kontrollen omfatter kontrol af levende dyr og avlsmateriale fra en besætning (virksomhed) umiddelbart forud for eksport til EU-lande eller tredjelande.

Kontrollen omfatter en dyresundheds- og dyrevelfærdskontrol af, hvorvidt dyrene er sunde og raske og eksportegnede. Dertil kontrolleres og godkendes om kravene til samhandel fra besætninger (virksomheder) til EU-lande eller eksport til tredjelande er overholdt. En uddybet beskrivelse af ordningen samt et procesdiagram, der illustrerer og beskriver kontrolprocessen på ordningen trin-for-trin, kan findes i *del 8 - bilag*.

Besætninger-eksport kontrollen har årlige udgifter på 36,2 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 33,8 mio. kr.), hvoraf 15,6 mio. kr. anvendes i kontrolenhederne, 6,2 mio. kr. anvendes på kørsel og 11,8 mio. kr. udgøres af fællesomkostninger, jf. nedenstående tabel. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 121,4 pct. (OH & kørsel).

1643. Besætninger-eksport (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn	9,8	12,2	13,1	13,8	12,4	13,2	14,6
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift	0,3	0,2	0,5	0,1	0,1	0,0	0,1
Indirekte omkostning	Kørsel	Kørsel	3,9	4,9	5,1	5,9	5,9	6,2	7,2
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn	0,0	0,0	1,7	1,5	1,4	1,6	1,1
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift				0,5	0,9	0,8	0,6
Indirekte omkostning	Afskrivninger	Afskrivninger	0,4	0,3	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger	9,1	11,1	11,2	12,4	11,8	11,8	13,1
Total			23,6	28,7	31,5	34,3	32,4	33,8	36,7

Forslag til effektivisering og skalering

Gebyranalysen har et initiativ til effektiviseringer inden for 1643. Besætninger-eksport. Initiativet indebærer samlet set besparelser på 3,9 mio. kr. Initiativet fremgår af tabellen nedenfor og uddybes på de kommende sider.

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1643 Besætninger-eksport	Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Mere effektiv forberedelse og efterbehandling af kontrollerne	3,9 mio. kr.
Samlet potentiale	3,9 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb, opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Initiativ 1. Mere effektiv forberedelse og efterbehandling af kontrollerne

I perioden 2023-2025 har FVST oplevet en mere effektiv forberedelse, gennemførelse og efterbehandling af besætninger-eksport-kontrollen og dermed en besparelse på ordningen. Effektiviseringen skyldes i store træk en opdateret, forbedret systemunderstøttelse i Trances NT og bedre systemhåndtering blandt kontrollører og i erhvervet.

Helt konkret igangsatte EU-kommissionen i 2022 en overgang fra Trances Classic til Traces NT. Indfasningen til Traces NT fik store konsekvenser for arbejdsgangene og effektiviteten i kontrolarbejdet i Danmark (og resten af EU), da:

- Der i begyndelsen var mange børnesygdomme/fejl i systemet, fx var det ikke var muligt at underskrive certifikaterne digitalt i systemet.
- Virksomhederne i begyndelsen selv kunne oprette sig i systemet og efterfølgende tilrette deres profil, hvilket betød mange efterfølgende rettelser for kontrolenhederne.
- Eksportportalen skulle tilrettes og koblinger mellem systemerne etableret for at oplysningerne fra Traces kunne overføres til Eksportportalen (EP), hvorfor alle oplysninger i en periode skulle dobbeltindtastes.
- Indfasning af nye certifikater i Traces NT fra EU-kommissionen, som hver gang gav udfordringer for både virksomhederne og FVST, herunder særligt kontrolenhederne.
- I 2023 blev den digitale signatur indfaset. I det første stykke tid efterspurgte mange virksomheder dog fortsat fysiske udprint af en del certifikater, som dermed tog ekstra tid.

Med tiden blev børnesygdommene/fejlrrettelser færre og virksomhederne og FVST blev rutinerede brugere af Traces NT, hvilket medførte en øget effektivisering og dermed besparelse på området.

Besparelse og datagrundlag

På baggrund af effektiviseringen i forberedelse og efterbehandling af kontroller på ordningen har FVST realiseret en besparelse på 3,9 mio. kr. inkl. OH.

Den udregnede besparelse er baseret på regnskabsdata fra 2023 og 2024. I 2024 fakturerede enhederne i alt 47.250 tidsafhængige kvarter mod et niveau på 41.270 i 2023 samtidig med, at de registrerede færre timer på ordningen, hvilket vidner om en mere effektiv varetagelse af forberedelse og efterbehandling af kontrollerne på besætninger-eksport. Generelt var medarbejderne 4,5 minutter mere effektive i deres tidsforbrug på forberedelse og efterbehandling i 2024 end i 2023. I 2024 brugte medarbejderne gennemsnitligt 42,2 minutter, hvor de i 2023 gennemsnitligt brugte 48,9 minutter per faktureret kvarter, hvilket fremgår af den øverste tabel på næste side.

9.3. Løsningsforslag | 1643. Besætninger-eksport (2/ 2)

Udgiftsposter på Besætninger-eksport, 2023 og 2024 i 2023 PL							
År	Personale- omkostninger <i>kr.</i>	Fakturerede kvarter <i>antal</i>	Tidsforbrug <i>Timer</i>	Timeløn	LØN pr. faktureret kvarter	Tidsforbrug pr. faktureret kvarter <i>minutter</i>	Gebyrindtægt pr. anvendt arbejdstime <i>kr.</i>
2023	14.851.879 kr.	41.270	33.600	442 kr.	360 kr.	48,9	-1.019 kr.
2024	15.098.186 kr.	47.250	33.238	454 kr.	267 kr.	42,2	-1.291 kr.

Beregningsen for besparelsen tager herudover udgangspunkt i antallet af fakturerede kvarter i 2023 og timelønnen i 2024. Hvis de tilsynsførende havde været lige så effektive i deres forberedelse og efterbehandling af kontroller i 2023, som de var i 2024, ville de altså have kunnet gennemføre de 41.270 fakturerede kvarter på 29.031 timer. De dertilhørende personaleomkostninger ville da have været 13,1 mio. kr. med udgangspunkt i timelønnen fra 2024 i 2023 PL reguleret. Sammenlignes dette med personaleomkostningerne i 2023, har effektiviseringen ledt til en besparelse på 1,6 mio. kr. Når OH medregnes og der reguleres for løn og prisudviklingen på 6,9 pct. fra 2023 til 2025, lyder den samlede besparelse på 3,9 mio. kr., hvilket fremgår af nedenstående tabel.

Effektiviseringsopgørelse på 1643 Besætninger-eksport						
Kontrolaktivitet	Tidsforbrug pr. faktureret antal <i>minutter</i>	Beregnet tidsforbrug <i>timer</i>	Timeløn i 2024 <i>2023 priser</i>	Personale- omkostninger <i>2023 priser</i>	Effektivisering i forhold til 2023 <i>2023 priser ekskl. OH</i>	Effektivisering i forhold til 2025 PL <i>inkl. OH</i>
41.270	42,2	29.031	454 kr.	13.187.347 kr.	1.664.532 kr.	3.940.269 kr.

Forudsætninger for initiativet

FVST har allerede gennemført effektiviseringen. For fremadrettet yderligere effektivisering kigger FVST ind i løbende opfølgning på variationer på tværs af enhederne i anvendt tidsforbrug på forberedelse og efterbehandling. FVST erfaring har vist, at et sådan fokus har en positiv indvirkning på effektiviteten og strømliningen på tværs af kontrolenhederne.

Potentielle risici

FVST ser ingen risici forbundet med tiltaget, da effektiviseringen allerede er indfriet.

Indfasningsprofil

Tiltaget er implementeret, og besparelsen realiseret.

9.4. Løsningsforslag | 1650. CHR (1/ 2)

Introduktion

CHR er Fødevarestyrelsens Centrale Husdyrregister, hvor besætningsejere har pligt til at registrere deres dyr i besætninger og evt. husdyr. Systemet er samfundskritisk ift. smitteopsporing, hvor CHR indgår som et redskab til hurtig og effektiv smitteopsporing ved udbrud af smitsomme husdyrsygdomme som fx BSE (kogalskab), grisepest eller mund- og klovesyge. Derfor har besætningsejeres ligeledes pligt til at registrere i CHR, hvis der foretages flytninger af de indregistrerede dyr og besætninger. En uddybet beskrivelse af ordningen samt et procesdiagram, der illustrerer og beskriver kontrolprocessen på ordningen trin-for-trin, kan findes i *del 8 - bilag*.

CHR har årlige udgifter på 31,1 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 29,0 mio. kr.) hvoraf 5,9 mio. kr. bliver anvendt på løn, der overføres 5,8 mio. kr. til SGAV for gennemførelse af øremærkningskontrol i besætninger med kvæg, får og geder, og der anvendes 4,82 mio. kr. til vedligehold af CHR og vedligehold og videreudvikling af GLRCHR samt 5,6 mio. kr. til SEGES, hvor af ca. 2 mio. bruges til vedligehold af og driftsudgifter til brugergrænseflader, og 3,5 mio. til support af besætningsejere ifm. registrering i CHR. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 99,2 pct. (OH & kørsel).

1650. CHR (omkostninger i løbende priser)										
Omkostningsfordeling	Post	Type	Type	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn	2,0	2,6	1,7	1,5	2,2	2,6	2,3	
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift	0,0	0,0			0,0	0,0	0,0	
Indirekte omkostning	Kørsel	Kørsel	0,8	1,0	0,6	0,6	0,9	1,3	1,3	
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn	2,3	2,9	1,9	2,3	2,8	3,3	2,9	
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift	16,8	14,6	13,4	14,8	14,1	17,4	15,5	
Indirekte omkostning	Afskrivninger	Afskrivninger	0,4	0,3	0,3	0,1				
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger	4,0	5,0	2,8	3,1	4,3	4,5	4,6	
Total			26,2	26,4	20,7	22,4	24,3	29,0	26,6	

Forslag til skalering og effektivisering

Gebyranalysen har to initiativer til skaleringer og effektiviseringer 1650. CHR. Initiativerne indebærer besparelser på 1,9 mio. kr. (2025-pl). Initiativerne fremgår af tabellen nedenfor og uddybes efterfølgende.

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1650. CHR		Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1.	Mere effektiv udførelse og varetagelse af den fysiske CHR-øremærkningskontrol ifm. hjemtagning fra SGAV	1,0 mio. kr.
Initiativ 2.	Mere effektiv håndtering af den administrative CHR-kontrol	0,9 mio. kr.
Samlet potentiale		1,9 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb, opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Initiativ 1. Mere effektiv udførelse og varetagelse af den fysiske CHR-øremærkningskontrol ifm. hjemtagning fra SGAV

FVST har besluttet at hjemtage CHR-øremærkekontrollen fra SGAV, hvor der føres fysisk kontrol i 3 pct. af besætninger med kvæg, får og geder i CHR-registret samt føres kontrol med, at registreringerne i CHR er tilsvarende og korrekte. Aktuelt betaler FVST 5,8 mio. kr. årligt for at SGAV udfører kontrollen med afsæt i en normering på 11-13 timer per kontrolleret ejer. FVST har besluttet at hjemtage kontrollen. Styrelsen estimerer at kunne gennemføre kontrollen mere effektivt, da man forventer at kunne bruge kortere tid på forberedelse, gennemførelse og efterbehandling end det nuværende tidsforbrug på 11-13 timer per kontrolleret ejer.

Der er ingen uddannelsesmæssige krav til udførelsen af CHR-øremærkningskontrollen, ligesom den kan udføres året rundt. Det giver en betydelig fleksibilitet i forhold til udførelsen af kontrollen, som forventes at blive samtænkt med øvrige eksisterende kontroller i FVST. Ved at sammentænke øremærkningskontrollen med de øvrige kontroller på veterinærområdet vil udgifter til kørsel også kunne minimeres, da kontroller i samme område så vidt muligt gennemføres på samme dag/i samme periode.

Fødevarestyrelsen vurderer, at CHR-mærkningskontrollen vil kunne gennemføres af de eksisterende medarbejderkategorier. Dertil vurderer FVST, at CHR-kontrollen i mindre besætninger kan gennemføres i forbindelse med eksisterende kontroller på veterinærområdet. Mærkningskontrollen i mindre besætninger vil dermed kunne bevirke en indirekte besparelse på de øvrige de ordninger, som mærkningskontrollen samkøres med, grundet bedre kapacitetsudnyttelse, hvor evt. 'resttid minimeres'.

Besparelse og datagrundlag

FVST vurderer at kunne gennemføre kontrollen billigere end SGAV har kunnet hidtil. Herved vurderer FVST at kunne reducere kontroludgiften med 1,0 mio. kr., inkl. OH. Dette er baseret på et skøn/vurdering af nuværende tid til forberedelse, gennemførelse og efterbehandling, herunder hvordan kontrollen kan samtænkes med øvrige kontroller.

Forudsætninger for initiativet

FVST har besluttet at hjemtage kontrollen. Der skal defineres klare normtider for forberedelse, gennemførelse og efterbehandling af kontrollen til at understøtte den mere effektive gennemførelse svarende til en besparelse på 1,0 mio. kr., inkl. OH og 2025-pl-regulering.

Potentielle risici

FVST vurderer ikke, at der er nogen risici forbundet med hjemtagningen af CHR-kontrollen. Tværtimod kan kontrollen gennemføres mere effektivt til fordel for erhvervet.

Indfasningsprofil

Planlægges implementeret fra 2026, men først IT-understøttet fra 2029. Implementeringsplan og konsolideret besparelse forelægges departementet ultimo 2025

9.4. Løsningsforslag | 1650. CHR (2/ 2)

Initiativ 2. Mere effektiv håndtering af den administrative CHR-kontrol

Ved hjemtagningen af CHR-øremærkekontrollen fra SGAV er det vurderingen, at den administrative del af CHR-kontrollen vil blive mere effektiv. FVST varetager i dag administrativ og, i nogle tilfælde, fysisk opfølgning og kontrol på de fejl-mærkningssager, som SGAV kortlægger, og som ikke løses inden for 24-timer ved henstilling. Ved hjemtagningen forventes en besparelse i form af tid anvendt på iterationer i sagsbehandlingen og opfølgning på bilag 2 sager med SGAV. Der er i dag flere iterationer og opfølgninger mellem SGAV og FVST om sagerne. Ved hjemtagningen vil det være samme personer, som varetager alle disse administrative opgaver. FVST varetager desuden i forvejen en del af den databasebaserede CHR-kontrol, der foretages i systemerne DYKO og GEFKO. Her følger FVST administrativt op på sager, som SEGES ikke kan løse.

Besparelse og datagrundlag

Mere effektive arbejdsgange i håndteringen af den administrative CHR-kontrol giver if. FVST en estimeret besparelse på ca. 0,9 mio. kr. inkl. OH og 2025-pl-regulering.

Forudsætninger for initiativet

De interne arbejdsgange skal afklares og optimeres for at understøtte den gode håndtering af hele den administrative del af CHR-mærkningskontrollen, herunder klare ansvarsområder og kommandoveje.

Der skal afsættes tid og ressourcer til at optimere den interne håndtering af den administrative del af CHR-øremærkekontrollen, herunder oplæring af tilsynsførende og sagsbehandlere i administrationen af CHR-mærkningskontrollen. Dette kan også omfatte udvælgelse og oprettelse af kontroller, opdatering af kontrolgrundlag, forberedelse og gennemførelse af kurser.

Potentielle risici

FVST vurderer, at der ikke er nogen risici forbundet med, at håndteringen af CHR-mærkningskontrollen bliver samlet på de hænder, som i forvejen arbejder med CHR-kontrollen. FVST ser tværtimod, at de eliminerede iterationer med SGAV, vil effektivisere håndteringen og skabe større gennemsigtighed.

Indfasningsprofil

Initiativet kan implementeres og besparelsen realiseres fra 1. januar 2026.

9.5. Løsningsforslag | 1668. Dyrevelfærdskontrol (1/ 5)

Introduktion

Fødevarestyrelsen kontrollerer dyrevelfærden i besætninger med over 10 produktionsdyr for at sikre, at dyrenes forhold lever op til dyrevelfærdskravene i Danmark. Det kan være kontrol af en besætning med grise, kvæg, geder og får mm. Kontrollen er uanmeldt, men kan varsles 48-timer i forvejen efter to forgæves kørsler. En uddybet beskrivelse af ordningen samt et procesdiagram, der illustrerer og beskriver kontrolprocessen på ordningen trin-for-trin, kan findes i *del 8 - bilag*.

Dyrevelfærdskontrollen har årlige udgifter på 25,1 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 23,5 mio. kr.), hvoraf 10,6 mio. kr. anvendes i kontrolenhederne, 5,3 mio. kr. anvendes på kørsel og 8,4 mio. kr. udgøres af fællesomkostninger, jf. nedenstående tabel. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 142,26 pct. (OH & kørsel).

1668. Dyrevelfærd (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn	8,3	9,0	5,4	6,8	7,5	9,3	11,3
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Indirekte omkostning	Kørsel	Kørsel	3,3	3,6	1,9	2,7	3,3	5,3	5,7
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn		0,0	0,1	0,1	0,2	0,3	0,8
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift	0,7	0,7	0,7	0,7	0,1	0,1	0,0
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger	7,7	8,1	4,1	5,6	6,6	8,4	10,3
Total			20,1	21,4	12,2	16,1	17,8	23,5	28,2

Forslag til effektivisering og skalering

Gebyranalysen har fire initiativer til skaleringer og effektiviseringer inden for 1668. *Dyrevelfærdskontrol*. Initiativerne indebærer samlet set besparelser på 2,6-3,9 mio. kr.. Initiativerne fremgår af tabellen nedenfor og uddybes på de kommende sider.

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1668. Dyrevelfærd	Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Færre kontroller med to tilsynsførende	0,2 mio. kr.
Initiativ 2. Reduktion af kontroltryk for øvrige dyretyper end kvæg, grise og mink	0,5 mio. kr.
Initiativ 3. Omlægning fra kampagnekontroller til stikprøvebaserede basiskontroller	1,4 – 2,7 mio. kr.
Initiativ 4. Fokuserede basis-kontroller for kvæg og øvrige dyrearter	0,5 mio. kr.
Samlet potentiale	2,6-3,9 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Initiativ 1. Færre kontroller med to tilsynsførende (fra to til én)

Det foreslås, at der anvendes færre tilsynsførende på dyrevelfærdskontrollen ved at reducere fra to til én tilsynsførende, hvor det er muligt.

Et kontrolbesøg kan udføres af flere samtidige tilsynsførende, hvis det anses for nødvendigt for at opfylde hensigten med kontrolbesøget eller for at sikre en hurtigere afvikling af kontrollen. Argumenterne kan fx være, at kontrollen kan afvikles hurtigere med to tilsynsførende, da besætningen er stor, eller hvis der skal foretages opmålinger. Andre argumenter kan være oplæring (som virksomheden ikke betaler for), sikkerhed og arbejdsmiljø pga. anmærkninger om udadreagerende adfærd fra besætningsejer eller politisag, kampagnekontroller der er designet til to kontrollører*, strømlining/kalibrering på tværs af de tilsynsførende mm.

For en mindre andel af kontrolbesøg med to tilsynsførende gør ingen af ovenstående begrundelser sig gældende, hvorfor det foreslås af disse kan reduceres ved skærpede retningslinjer.

Besparelse og datagrundlag

Ved implementering af færre dyrevelfærdskontroller med to tilsynsførende gennem skærpede retningslinjer estimeres en besparelse på 0,2 mio. kr. Besparelsen er beregnet på baggrund af data fra 2023.

I 2023 blev der i alt gennemført 370 kontroller med to eller tre tilsynsførende på kontrol. Af data er det muligt at se, om to tilsynsførende på kontrol skyldes fx anmærkning eller politisag. I 2023 var der 21 kontroller med anmærkning om politisag, hvoraf 13 af disse blev gennemført af én tilsynsførende. Af data er det dog ikke været muligt at se, om to tilsynsførende på kontrol fx skyldes kalibrering, stor besætning eller evt. opmålinger af store arealer.

I 2023 blev der registreret 3080 timer på tværs af 367 kontroller, som blev gennemført af to tilsynsførende, hvoraf der af data ikke fremgår en årsag. Af disse timer antages det, at tilsynsførende 1 og 2 registrerer lige mange timer på kontrollen, hvorfor ca. halvdelen, svarende til 1540 timer, identificeres som overbemandingstimer. Da der identificeres tilfælde med tre tilsynsførende på kontrol er beregningen for besparelspotentialet delt op på hhv. to og tre tilsynsførende. Tilgangen til beregningen er den samme uanset antallet af tilsynsførende.

Da data (som nævnt ovenfor) ikke specificerer alle årsager til to på kontrol, er det ikke muligt at estimere det præcise omfang af to på kontrol uden årsag. Det vurderes dog fortsat, at en vis andel af de identificerede overbemandingstimer kan reduceres. Potentialet ved initiativ 1, forbundet med reduktion af to på kontrol, er dog af den årsag forbundet med en vis usikker.

*For kampagnekontroller på veterinærområdet, hvor indsatsen er designet til to tilsynsførende, er der nogle tilfælde, hvor der kun registreres/faktureres timer på tilstedetid for den ene af de to tilsynsførende.

9.5. Løsningsforslag | 1668. Dyrevelfærdskontrol (2/ 5)

Gentagne udtalelser fra erhvervet indikerer, at der ofte er to tilsynsførende til stede uden en oplevet grund. Et konservativt estimat lyder derfor på, at ca. 10 pct. af de identificerede tilfælde med to tilsynsførende på kontrol *uden angivet årsag* kan reduceres ved at skærpe retningslinjerne for to på kontrol. Det svarer til en reduktion på 154 timer. Med en dyrlæges timepris på 1422 kr., inkl. OH (87,57) og transport (54,69), giver det en samlet besparelse på ca. 210.000 kr., inkl. OH og transport og ca. 225.000 kr. med 2025-pl-regulering, som opgjort i nedenstående tabel.

Besparelspotentiale ved to på kontrol på 1668 Dyrevelfærdskontrol						
Enheder	Kontroller med to TF, uden an. årsag Antal	Kontroller med to TF og an. årsag Antal	Registreret tidsforbrug Timer	Grundlag til nedskalering Timer	Antal kontroller ved nedskalering på 10 pct.	Besparelspotentiale inkl. OH og transport - 2025 PL
VeterinærNord	172	10	1542	771	77	112.688 kr.
VeterinærSyd	134	10	1125	563	56	82.236 kr.
VeterinærØst	61	1	413	206	21	30.166 kr.
Total	367	21	3080	1540	154	225.090 kr.

Anvendes den samme beregningstilgang på de kontroller, der gennemføres af tre tilsynsførende, identificeres en potentiel besparelse på 4.307 kr. inkl. OH og transport (4.612 kr. 25-pl reguleret), som opgjort i nedenstående tabel.

Besparelspotentiale ved tre på kontrol på 1668 Dyrevelfærdskontrol						
Enheder	Kontroller med to TF, uden an. årsag Antal	Kontroller med to TF og an. årsag Antal	Registreret tidsforbrug Timer	Grundlag til nedskalering Timer	Antal kontroller ved nedskalering på 10 pct.	Besparelspotentiale inkl. OH og transport - 2025 PL
VeterinærNord	1	0	20	13	1	1.968 kr.
VeterinærSyd	2	0	27	18	2	2.644 kr.
VeterinærØst	0	0	0	0	0	-
Total	3	0	47	32	3	4.612 kr.

Samlet giver det en besparelse på 0,23 mio. kr. ved skærperede retningslinjer for to på kontrol.

Samlet besparelspotentiale på 1668 Dyrevelfærdskontrol				
Kontroller med to el. tre TF, uden an. årsag Antal	Registreret tidsforbrug Timer	Grundlag til nedskalering Timer	Antal kontroller ved nedskalering på 10 pct.	Besparelspotentiale inkl. OH og transport - 2025 PL
370	3.127	1.572	157	229.702 kr.

Forudsætninger for initiativet og risici

Der skal udvikles tydelige retningslinjer for to på kontrol, så kontrolbesøg med to tilsynsførende minimeres. Retningslinjerne skal kommunikeres og forankres både centralt og i det regionale kontrolenheder. Implement foreslår, at der følges op på effekten på måneds- og kvartalsmøder mellem hovedkontoret og Glostrup. FVST og Implement ser ingen risiko ved skærpede retningslinjer for to kontrollører på kontrol, så evt. ubegrundet brug af dobbeltressourcer undgås.

Indfasningsprofil

Initiativet kan implementeres fra 2026.

Initiativ 2. Reduktion af kontroltryk for øvrige dyrearter end kvæg, grise og mink

Det foreslås at reducere kontroltrykke for øvrige dyretyper end kvæg, grise og mink.

Kontroltrykket for dyrevelfærdskontrollen for kvæg og grise er nationalt politisk bestemt og ikke fastlagt af EU-direktiver. De nationale bestemmelser dikterer, at det årlige kontrolomfang på kvæg og grise i 2025 skal være kontrol af 20 pct. af relevant kontrolpopulation, mens 100 pct. af alle minkbesætninger skal kontrolleres årligt. Kontroltrykket for de resterende dyrearter (får, heste, geder, lamaer mf.) er ikke nationalt politisk defineret eller omfattet af EU-lovgivning. På den baggrund foreslås reduktion i kontroltrykket for disse øvrige dyrearter med 24 pct. i forhold til det aktuelle kontroltryk og frekvens.

Besparelse og datagrundlag

Ved implementering af reduceret kontroltryk for øvrige dyrearter end kvæg, grise og mink med 24 pct. estimeres en besparelse på 0,46 mio. kr., inkl. OH og 25-pl. FVST anbefaler en selektiv reduktion på tværs af de forskellige dyrearter, som samlet indebærer en reduktion på 24 pct. Anbefalingen bygger på en faglig vurdering af, at der på baggrund af historisk data og erfaringer er flere dyrevelfærdsovertrædelser blandt nogle dyrearter end andre. For nogle dyrearter foreslår FVST derfor forholdsvis få reduktioner, mens FVST på andre områder foreslår at reducere kontrollen yderligere.

Besparelsen er derfor beregnet ud fra en faglig vurdering af, hvad det nødvendige kontroltryk for hver dyreart er, og på den baggrund, hvad den mulige reduktion er. Den gennemsnitlige reduktion på tværs af dyrearter ligger på 67 kontroller. Med en gennemsnitlig enhedspris for de øvrige dyrearter på 2.612 kr. i personaleomkostninger udgør den samlede besparelse på 175.848 kr. Med en OH på 142,26 pct. (fællesomkostninger 87,57 pct., kørselsomkostninger 54,69 pct.), giver det ca. 426.009 kr., inkl. OH, og 455.404 kr. med 25-pl-regulering.

9.5. Løsningsforslag | 1668. Dyrevelfærdskontrol (3/ 5)

Nedenstående tabel viser, hvad det gennemsnitlige kontroltryk for hver dyreart har været, hvad FVST vurderer, at det nødvendige kontroltryk er for disse dyrearter og på den baggrund, hvad den mulige reduktion i kontroltrykket kan være.

Tidsbesparelse ved implementering af fokuseret kontrol på 1668						
Kontroltryk øvrige dyrearter	2022	2023	2024	Gennemsnit	Nødvendigt kontroltryk	Mulig reduktion
Små drøvtyggere	75	98	105	93	70	23
Slagtekyllinger	0	101	49	50	30	20
Konsumægsproducerende høner	51	0	58	36	30	6
Slagtefjerkræ (ænder, gæs, kalkuner, strudse)	50	0	0	17	10	7
Fjervildt	0	50	50	33	25	8
Hjorte	0	1	2	33	30	3
Total	176	250	264	262	195	67

Forudsætninger for initiativet og risici

FVST har vurderet, i hvilket omfang kontroltrykket kan reduceres, ud fra erfaring, faglig viden og hvor data viser, at der sjældent/aldrig findes overtrædelser af regler om dyrevelfærd. Reduktionen vurderes derfor ikke at være forbundet med større risici.

Ved reduktion af kontroltryk for øvrige dyretyper end kvæg, grise og mink kan der dog vise sig flere overtrædelser af regler om dyrevelfærd. Udviklingen i dyrevelfærdssager bør derfor følges for de øvrige dyrearter, så der kan reageres på evt. negativ udvikling i dyrevelfærden for disse dyrearter. Den største andel af dyrevelfærdsovertrædelser findes dog i kvæg- og grisebesætninger, hvorfor risikoen vurderes at være begrænset.

Indfasningsprofil

Initiativet kan implementeres fra 2026.

Initiativ 3. Omlægning fra kampagnekontroller til stikprøvebaserede basiskontroller

Det foreslås at omlægge (en andel af) kampagnekontrollerne til stikprøvebaserede basiskontroller.

Kampagnekontroller udgør én ud af tre indsatser under den dybdegående kontrol, hvor de øvrige indsatser er stikprøvebaseret basiskontrol og prioriteret indsats. Kampagnekontrollerne planlægges årligt ud fra en risiko- og behovsvurdering på baggrund af tidligere kontrolfund, kontrolresultater og faglige vurderinger. Kampagnekontrollerne er ifølge FVST med til at sikre, at kontrollen "når ud i alle kroge", da der kontrolleres for emner, som ikke indgår i den stikprøvebaserede basiskontrol.

Kampagnekontrollerne skifter hvert år og er derfor præget af en vis kompleksitet, da kontrolkonceptet, kontrollens fokus, kontrolgrundlag og tilgangen er ny hver gang. Af den årsag kan det være udfordrende for enhederne og kontrollørerne at opbygge stordrifts- og rutinefordele.

Det kan have den konsekvens, at kampagnekontrollerne bliver mere tidskrævende end basiskontrollerne men også, at der opleves store variationer i både fokus og tiden anvendt på udførelse af kontrollen. På den baggrund foreslås omlægning af enten 50 pct., 75 pct. eller 100 pct. af kampagnekontrollerne til stikprøvebaserede basiskontroller.

Besparelse og datagrundlag

Ved omlægning af kampagnekontrollen til stikprøvebaserede basiskontroller estimeres en besparelse på 1,354 mio. kr., inkl. OH ved 50 pct. reduktion, 2,0 mio. kr. inkl. OH ved 75 pct. reduktion og 2,7 mio. kr. inkl. OH ved 100 pct. reduktion.

Omkostninger til kampagnekontroller og prioriterede indsatser: I perioden 2022-2024 blev der i gennemsnit gennemført 978 kampagner og prioriterede indsatser på kvæg med personaleomkostninger på 3.108.408 kr., når omkostningerne pl-reguleres til 2023 priser. Samlet giver det en gennemsnitsenhedspris på 3.178 kr. pr. kontrol.

I perioden 2022-2024 blev der i gennemsnit gennemført 301 kampagnekontroller og prioriterede indsatser på kvæg & grise med samlede personaleomkostninger på 491.573 kr. i pl-23, hvilket giver en gennemsnitlig enhedspris på 1.633 kr. i pl-23.

I perioden 2022-2024 blev der i gennemsnit gennemført 976 kampagner og prioriterede indsatser på grise med samlede personaleomkostninger på 2.989.057 kr. i 2023, hvilket giver en gennemsnitlig enhedspris på 3.063 kr. i pl-23.

Samlet giver det i alt 2.255 kampagnekontroller i perioden 2022-2024 med samlede gennemsnitlige personaleomkostninger på 6.589.038 kr. i pl-23. Den gennemsnitlige enhedspris på tværs af kampagnekontrollerne og de prioriterede indsatser er dermed 6,6 mio. kr. delt med 2.255 kampagnekontroller, hvilket giver en enhedspris på 2.922 kr. Med en pl-25 regulering på 6,9 pct. giver det samlede personaleomkostninger på ca. 7,0 mio. kr. og en enhedspris på 3.124 per kontrol.

Gennemsnitlige omkostninger til kampagnekontrol og prioriterede indsats på 1668 - 2023 priser				
Kampagne kontrol og prioriteret indsats	2022	2023	2024	Total
Personale omkostninger - Kvæg	998.624	818.809	1.290.975	3.108.408
Personale omkostninger - Kvæg & grise	-	468.545	23.028	491.573
Personale omkostninger - Grise	638.336	1.390.852	959.869	2.989.057
Total	1.636.960	2.678.206	2.273.872	7.183.909
2025 PL-regulerede omkostninger				
Antal kontroller - Kvæg	354	309	315	978
Antal kontroller - Kvæg & Grise	-	301	-	301
Antal kontroller - Grise	173	402	401	976
Total	527	1012	716	2.255
Enhedspris - Kvæg	-	-	-	3.178
Enhedspris - Kvæg & Grise	-	-	-	1.633
Enhedspris - Grise	-	-	-	3.063
Total	-	-	-	2.922
PL-regulerede enhedspris	-	-	-	3.124

9.5. Løsningsforslag | 1668. Dyrevelfærdskontrol (4/ 5)

Personaleomkostninger til stikprøvebaserede basiskontroller: I perioden 2022-2024 blev der i alt gennemført 1.307 stikprøvebaserede kontroller på kvæg og 826 stikprøvebaserede kontroller på grise, hvilket samlet giver 2.133 stikprøvebaserede kontroller på grise & kvæg. De samlede omkostninger til de 2.133 kontroller er ca. 5.243.000 kr., når omkostningerne i pl-22 reguleres til 2023 priser med 4,3 pct., og omkostningerne i 2024 pl reguleres til 2023 med en over 4 pct. Samlet giver det en enhedspris på 2.458 kr. per kontrol i pl-23.

Med en pl-2025 regulering af personaleomkostningerne på 6,9 pct. giver det samlede personaleomkostninger på 5.604.697 kr. og en enhedspris på 2.628 per kontrol.

Omkostninger til stikprøvebaserede basiskontroller på 1668 – 2023 priser				
Kampagnekontrol og prioriteret indsats	2022	2023	2024	Total
Personale omkostninger – Kvæg	936.510	1.173.684	1.022.439	3.134.921
Personale omkostninger – Grise	828.807	611.102	670.392	2.102.948
Total – Grise & kvæg	1.765.317	1.784.786	1.692.831	5.242.935
2025 PL-regulerede omkostninger	1.887.124	1.907.936	1.809.637	5.604.697
Antal kontroller – Kvæg	456	439	412	1.307
Antal kontroller – Grise	282	283	261	826
Total – Grise & kvæg	738	722	673	2.133
Enhedspris – Kvæg	2.054	2.674	2.482	2.399
Enhedspris – Grise	2.939	2.159	2.569	2.546
Total – Grise & kvæg	2.392	2.472	2.515	2.458
PL-regulerede enhedspris	2.557	2.643	2.689	2.628

Den pris- og lønindeksregulerede enhedspris for de stikprøvebaserede basiskontroller på 2.628 kr. sammenholdt med den gennemsnitlige pris- og lønindeksregulerede enhedspris for kampagnekontrol og prioriterede indsats på 3.124 kr., giver en difference på 496 kr. per kontrol. Når de 496 kr. ganges med det gennemsnitlige antal af gennemførte kampagnekontroller og prioriterede indsatser (2.225) giver det en mulig reduktion på 1.118.416 kr., ekskl. OH, hvis disse kontroller omlægges til stikprøvebaserede basiskontroller.

Med fællesomkostninger på 87,6 pct. og kørselsomkostninger på 44,69 pct. (OH 142,26 pct.) giver det en besparelse på ca. 2,7 mio. kr., inkl. OH og pl-25.

Forudsætninger for initiativet og risici

Den nuværende kontrolmodel for kvæg og grisebesætninger, hvor kontrollen består af en delmængde stikprøvebaserede basiskontroller, kampagnekontroller og prioriterede indsatser, er godkendt af aftalekredsen bag Dyrevelfærdsaftalen af 9. feb. 2024. En omlægning af kampagnekontrollerne til stikprøvebaserede basiskontroller forudsætter dermed opbakning fra aftalekredsen og at der foretages ændringer i kontrolplanen og i FVSTs kontrolkoncept.

Omlægning af kampagnekontroller til basiskontroller vil fortsat overholde de politisk bestemte 20 pct. Det er basiskontrollerne, kampagnekontrollerne og de prioriterede indsatser, der til sammen skal give 20 pct., hvorfor fordelingen er justerbar.

Omlægningen af kampagnekontrollerne vil derimod indebære, at særligt udvalgte kontrolelemner – som ikke er en del af basiskontrollen – ikke kontrolleres, hvilket kan have betydning for dyrevelfærden. Det bemærkes dog, at kampagnekontrollens fokus skifter fra år til år, ligesom det skal nævnes, at en omlægning af kampagnekontrollerne til basiskontroller, ikke får indvirkning på de prioriterede indsatser, som forsat gennemføres (de prioriterede indsatser har i perioden 2022-2024 haft fokus på mink).

Indfasningsprofil

Det vurderes, at omlægningen af kampagnekontrollerne til stikprøvebaserede basiskontroller kan implementeres i løbet af 2026 og besparelsen indfries i 2027. IT-understøttelsen er dog først klar i 2029. FVST foreslår, at erfaringerne fra den fokuserede kontrol indgår i overvejelserne om reduktion i kampagnekontroller.

Initiativ 4. Fokuserede basiskontroller for grise, kvæg og øvrige dyrearter

FVST har de seneste to år (og forsat) arbejdet med ændring af kontrolmetoden for stikprøvebaseret basiskontrol i besætninger og i 2025 gennemført pilotprojektet *fokuseret basiskontrol for grise & kvægbesætninger* (samt små drøvtyggere). Formålet med projektet er at etablere en mere ensartet basiskontrol ved at tydeliggøre, hvad kontrollen skal dække. Det har fagkontoret gjort ved at skære den lange liste af kontrolpunkter ned til præcis de områder, der er vigtigst. De tilbageblivende kontrolpunkter er sammenfaldende med de områder, hvor kontrolresultater viser lav regelefterlevelse. Som en sidegevinst ved den fokuserede kontrol forventer FVST, at variationerne i tidsforbrug til gennemførelse af den fysiske kontrol bliver mere ens på tværs af kontrollørerne. Herved vil erhvervet opleve en mere ensartet kontrol både fagligt og tidsmæssigt.

Det foreslås, at den fokuserede kontrol for kvæg (samt små drøvtyggere) tilsvarende implementeres for grise og øvrige dyrearter, så samme effektivisering/tidsbesparelse kan opnås i udførelsen af den fysiske kontrol på tværs af hele kontrollen.

Besparelse og datagrundlag

Ved implementering af fokuseret basiskontrol for alle dyrearter estimeres en årlig besparelse på 0,46 mio. kr., inkl. OH.

Besparelsen er beregnet ud fra et estimat om, at den fysiske kontrolltid kan reduceres med 10 minutter. Data fra de seneste tre år (2022-2024) viser, at det gennemsnitlige kontrolbesøg har en varighed af 1,5-2 time. Hermed kan de fokuserede kontroller reducere kontrolltiden med 8-11 pct.

9.5. Løsningsforslag | 1668. Dyrevelfærdskontrol (5/ 5)

Der er alene tale om en tidsbesparelse på tilstedetiden/den fysiske kontrolltid og ikke for forberedelse, kørsel, efterbehandling og sanktionering. En evt. besparelse i tidsforbrug på kontrollen vil dog give en indirekte besparelse via OH på transport og fællesomkostninger. På gebyrordningen gennemføres i 2025 ca. 2.480 stikprøvebaserede basiskontroller på tværs af alle dyrearter med en gennemsnitspris på 432 kr./time ekskl. OH. Den gennemsnitlige timepris er beregnet for periode 2022-2024 og er angivet i 2024-priser.

Besparselsen, ved den reducerede kontrolltid på 10 minutter ved en timepris i 2024 på 432 kr. (7,2 kr./min.) og 2480 årlige kontroller, ligger på 178.458 mio. kr., ekskl. OH, og på 432.404 kr. inkl. OH og med pl-25 (2,9 pct. pl-regulering fra 2024 til 2025). Dermed ligger den samlede besparelse på 444.511 kr. inkl. OH og pl-25.

Ved implementering af fokuseret basiskontrol på tværs af alle dyrearter kan ordningen dermed reduceres med 0,45 mio. kr., inkl. OH.

Tidsbesparelse ved implementering af fokuseret basiskontrol på 1668		
Basiskontrol for alle dyrearter	2025	Besparelse 2025
Antal kontroller	2480	
Gennemsnitligt tidsforbrug (2023-2024)	1,3-1,83 time	0,166 time ≈10 min. per kontrol
Gennemsnitlig timepris	432 kr.	-
Samlet besparelse		
Samlet besparelse i minutter	24.800 min.	
Samlet besparelse i timer	413 timer	178.458,1439 kr.
Udgifter inkl. OH	-	0,43 mio. kr.
Pl-25 (2,8 pct., fra 2024 til 2025)		0,45 mio. kr.

Forudsætninger for initiativet og risici

Der skal udformes fokuseret basiskontrol for grise og øvrige dyrearter lig den fokuserede kontrol for kvæg.

Med implementering af fokuseret basiskontrol for kvæg, grise og øvrige dyrearter forkortes kontrollisten og dermed de forskellige områder, der kontrolleres for, hvilket i princippet kan svække kontrollen. Fagkontoret i FVST har vurderet, hvilke kontrolområder der er absolut nødvendige og skal indgå i den fokuserede kontrol. Vurderingen er dermed foretaget på et fagligt grundlag, og risikoen må derfor vurderes at være lille. Den estimerede besparelse er udregnet førend de endelige data ligger klar, da pilotprojektet forløber indtil ultimo juni. Efter pilotprojektets gennemførelse vil estimatet kunne endeligt kvalificeres.

Indfasningsprofil

Det økonomiske besparelspotentiale analyseres nærmere i 2025 og kan muligvis være større. Initiativet kan implementeres fra 2026 for kvæg, grise og små drøvtyggere og efterfølgende for øvrige dyrearter og på relevante andre ordninger. IT-understøttelse af den fokuserede kontrol kan dog først være klar fra 2029.

9.6. Løsningsforslag | 1605. Fødevarekontrollens rejsehold og kosttilskudsenhed (1/ 1)

Introduktion

Det blev med Fødevareforlig II i 2010 (og efterfølgende videreført i Fødevareforlig III og IV) besluttet at styrke kontrollen med kosttilskud for at styrke sikkerheden af kosttilskud. Formålet var at begrænse markedsføringen af ulovlige og farlige kosttilskud mhp. at øge forbruger-sikkerheden. En uddybet beskrivelse af ordningen kan findes i *del 8 - bilag*.

Fødevarekontrollens rejsehold og kosttilskudsenhed (herunder også drift af rejseholdet) har årlige udgifter på 11,8 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 11,0 mio. kr.), hvoraf 5,9 mio. kr. anvendes i kontrolenhederne, 0,5 mio. kr. anvendes på kørsel og 4,5 mio. kr. udgøres af fællesomkostninger, jf. nedenstående tabel. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 75,43 pct. (OH & kørsel).

1605. FV-kontrollens rejsehold og kosttilskudsenhed (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn	3,2	4,6	4,2	5,9	5,9	5,9	6,2
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrige drift	0,1	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,1
Direkte omkostning	Laboratorier	Øvrige drift	0,0						
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrige drift	0,3	0,5	0,2	0,7	0,4	0,5	0,3
Indirekte omkostning	Afskrivninger	Afskrivninger	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger	3,0	4,2	3,2	4,8	5,1	4,5	4,8
Total			6,7	9,4	8,4	11,4	11,6	11,0	11,4

Forslag til effektivisering og skalering

Gebyranalysen har et initiativ til skalering af 1605. Initiativet indebærer samlet set besparelse på i alt 2,0 mio. kr. Initiativet fremgår af tabellen nedenfor og uddybes i efterfølgende.

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1605. Rejsehold og kosttilskudsenhed	Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Reduktion af produktsikkerhedskontroller og internetkontroller	2,0 mio. kr.
Samlet potentiale	2,0 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Initiativ 1. Reduktion af produkt-sikkerhedskontroller og internetkontroller

I forbindelse med regeringens 2030-plan er der vedtaget en reduktion af kosttilskudsgruppen med 2 årsværk. Det svarer til, at produktsikkerhedskontrollerne er reduceret fra ca. 147 produkter til ca. 65 produkter om året, og at antallet af anmeldelser, der kan følges op på i internetkontrollen, går fra ca. 164 til ca. 100-120.

Besparelse og datagrundlag

Antallet af anmeldte kosttilskud og antallet af kosttilskudsvirksomheder har været støt stigende igennem årene. Antallet af anmeldte kosttilskud er øget fra 1.851 i 2011, hvor gebyret blev indført, til 4.235 i 2024, og lignende er antallet af virksomheder øget fra 177 i 2011 til 325 i 2024. Med en reduktion på 2 årsværk på ordningen vil der være ca. 3,66 årsværk til gennemførelse af kontrollen af kosttilskud. På baggrund af tidsregistrering på ordningen, er det skønnet, at et årsværk kan udføre ca. 50 produktsikkerhedskontroller om året. På produktsikkerhedskontrollen anvendes ca. 0,5 årsværk til opdatering af kost-tilskuds-databasen, herefter er der ca. 1,33 årsværk til produktsikkerhedskontrol, dvs. at der i alt kan kontrolleres ca. 65 produkter om året. På internetkontrollen skønnes det, at et årsværk kan kontrollere ca. 63 anmeldelser årligt, dvs. i alt ca. 115 anmeldelser efter reduktionen.

Reduktioner og besparelser på 1605 fra 2023-2025			
Vedtaget i regeringens 2030-plan	2023	2025	Besparelse 2025
Antal kontrollører der gennemfører kontrollerne (ÅV)	5,66 ÅV	3,66 ÅV	2 ÅV
Produktsikkerhedskontrollen (antal produkter)	147	65	82
Internetkontrol (antal opfølgninger på anmeldelser)	164	100-120	44-64
Udgifter	11,8	9,8	2,0 mio. kr.

Forudsætninger for initiativet

De grundlæggende regler for den offentlige kontrol med kosttilskud er fastlagt i Kontrolforordningen. De nærmere rammer og generelle krav for den offentlige kontrol fremgår af forordningens kapitel II, afdeling I, hvorefter myndigheder i det pågældende land skal gennemføre kontrol ud fra en risikovurdering og med passende hyppighed inden for en række parametre. Produktsikkerhedskontrollen (styrkede og risikobaserede kontrol), blev indført på baggrund af en behovsvurdering i overensstemmelse med Kontrolforordningens rammer for fastlæggelse af offentlig kontrol.

Fødevarestyrelsen har, uanset de særlige regler for produktsikkerhedskontrol, en forpligtelse til at føre offentlig kontrol med kosttilskud, så de er i overensstemmelse med EU-reglerne, herunder også kosttilskudsbekendtgørelsen (implementering af kosttilskudsdirektivet).

Potentielle risici

Det er Fødevarestyrelsens vurdering, at reduktionen af kontroller på 2 årsværk gør det muligt fortsat at følge op på indberetninger om potentielt skadelige kosttilskud samt et begrænset antal anmeldelser af virksomheder, der markedsfører ulovlige og farlige kosttilskud. De resterende kontrolressourcer gør dermed, at der fortsat kan være en kontrol med området, som kan bidrage til regelefterlevelsen og forbrugersikkerheden.

Indfasningsprofil

Initiativet er implementeret og besparelsen realiseret pr. 1. januar 2025.

9.7. Løsningsforslag | 1615. Ordinær kontrol i engros (Engroskontrol) (1/ 3)

Introduktion

Ordinær fødevarekontrol i engros er kontrol af virksomheder, der fremstiller og sælger fødevarer til andre virksomheder, og af om fødevarelovgivningen overholdes. Fødevarestyrelsen vurderer bl.a. hygiejne, opbevaring, mærkning og sporbarhed. Hvis der konstateres overtrædelser af reglerne på kontrollen, kan det føre til sanktioner fx i form af indskærpelser, påbud og administrative bøder. En uddybet beskrivelse af ordningen kan findes i *del 8 - bilag*. Engroskontrollen er gebyr- og bevillingsfinansieret og har samlede udgifter på 52,5 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 49,1 mio. kr.). Heraf udgør den gebyrfinansierede del 14 mio. kr. og den gebyrfinansierede del 38,5. Udgifterne på ordningen omfatter 18,2 mio. kr. anvendes i kontrolenhederne, 1,5 mio. kr. anvendes på løn i laboratorierne og 0,5 mio. kr. anvendes på øvrig drift i laboratorier, jf. nedenstående tabel. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 143,31 pct. (OH & kørsel).

1615. Ordinær kontrol i engros (Engroskontrol) (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn	15,2	16,4	15,7	14,5	16,6	18,2	19,0
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
Indirekte omkostning	Kørsel	Kørsel	6,9	7,5	6,0	6,2	8,9	8,2	7,9
Direkte omkostning	Laboratorier	Løn	2,0	2,4	1,8	1,1	3,6	1,5	3,9
Direkte omkostning	Laboratorier	Øvrig drift	0,7	0,6	0,6	0,3	1,2	0,5	1,3
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift	0,4	0,2	0,6	0,5	0,3	0,7	0,6
Indirekte omkostning	Afskrivninger	Afskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger	16,0	17,0	13,3	12,7	17,3	20,0	23,2
Total			41,4	44,1	38,1	35,5	48,1	49,1	56,0

Forslag om effektivisering og skalering

Gebyranalysen har tre initiativer til skaleringer og effektiviseringer inden for 1615. Det indebærer samlet set besparelser på 6,0 mio. kr. (2025-pl), som dækker både det gebyr- og bevillingsfinansierede område. Heraf udgør de gebyrfinansierede aktiviteter ca. 27 pct. svarende til 1,6 mio. kr. Initiativerne fremgår af tabellen og uddybes på de kommende sider.

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1615 Engroskontrol*	Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Reduktion i antal kontroller	0,7 mio. kr.
Initiativ 2. Reduktion i anvendelsen af "to på kontrol"	0,4 mio. kr.
Initiativ 3. Omlægge kontrollen fra frekvensbaseret basiskontrol til en mere risiko- og behovsbaseret kontroltilgang	0,5 mio. kr.
Samlet potentiale	1,6 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Initiativ 1. Reduktion af antal kontroller

Det foreslås at fastholde ordningens 2025-grundbudget på 42,5 mio. kr. inkl. OH (ekskl. prøveudtagning), hvilket betyder en samlet reduktion på ca. 2,7 mio. kr. inkl. OH i forhold til de pl-25 fremskrevne 2023-udgifter, som ellers ville ligge på 45,2 mio. kr. inkl. OH. Heraf udgør det gebyrfinansierede område 0,72 mio. kr. inkl. OH.

Faldet i de budgetterede omkostninger på ca. 2,7 mio. kr. skyldes en reduktion i antal stikprøvebaserede basiskontroller, hændelsesbaserede kontroller og beredskabskontroller samt lavere budgetterede enhedsomkostninger.

I 2024 blev der reduceret med 750 kontroller af engrostransportører, jf. beslutningen om at undtage udpegning af kontrolobjekter i ultralav-kategorien. Med en gennemsnitlig enhedsomkostning for stikprøvebaseret basiskontrol i engros på 1.788 kr. er der en besparelse på 1,3 mio. kr.

Dertil er der blevet reduceret med 116 hændelsesbaserede kontroller i engros og 13 beredskabskontroller jf. regeringens 2030-arbejdsplan, svarende til en besparelse på 0,4 mio. kr.

Den resterende budgetreduktion på 0,8 mio. kr., ud af de 2,7 mio. kr., skyldes lavere budgetterede enhedsomkostninger. De budgetterede enhedsomkostninger er reduceret som følge af en målrettet justering af serviceniveauet, hvor tilsynsførende i mindre grad bruger tid på individuel vejledning og afklaring. I stedet henvises virksomhederne til eksisterende vejledninger, FAQ'er og Kundecenteret, hvilket har frigivet ressourcer.

Datagrundlag

Reduktionerne i de budgetterede omkostninger til ordningen på ca. 2,7 mio. kr. inkl. OH (ift. pl-25 fremskrivning af 2023-udgifterne, der uden reduktionen ville ligge på 45,2 mio. kr.), skyldes en reduktion i antal kontroller i de stikprøvebaserede basiskontroller, hændelsesbaserede kontroller og beredskabskontroller samt lavere budgetterede enhedsomkostninger. Besparelsen fremgår af de to kommende tabeller.

Økonomi/udgifter på 1615. Engroskontrol 2023 og 2025			
Lavere budgetterede enhedsomkostninger	Baseline (R23, PI-25)	2025	Reduktion (2025)
Ordningens samlede udgifter	45,2	42,5	2,7 mio. kr.
Heraf kontrolenheder	18,1	17,1	1,0 mio. kr.
Heraf kørsel	8,2	7,6	0,6 mio. kr.
Heraf evt. laboratorier	0,2	0,2	
Heraf øvrige enheder	0,1		0,1 mio. kr.
Heraf overhead	18,6	17,6	1,0 mio. kr.

9.7. Løsningsforslag | 1615. Ordinær kontrol i engros (Engroskontrol) (2/ 3)

Datagrundlag (fortsat)

Reduktion i antal kontroller på 1615. Engroskontrol			
Reduktion af 2025	Reduceret antal (2025)	Gns. enhedsomkostning	Besparelse (2025)
Stikprøvebaseret basiskontrol	750	1.788 kr.	1,3 mio. kr.
Hændelsesbaseret kontrol	116	1.036 kr.	0,4 mio. kr.
Beredskabskontrol	13	4.623 kr.	
Lavere budgetterede enhedsomkostninger ved justeret serviceniveau	-	-	0,8 mio. kr.
Total besparelse	2,6 mio. kr., heraf 0,7 mio. kr. på det gebyrfinansierede område		

Forudsætninger

Reduktionen i antal stikprøvebaseret basiskontroller, hændelsesbaseret kontroller og beredskabskontroller er implementeret.

Indfasning

Initiativet er implementeret og forventes realiseret ved overholdelse af 2025 budgettet.

Initiativ 2. Reduktion i anvendelsen af to på kontrol

Det foreslås at målrette anvendelsen af "to på kontrol" og derved reducere antal kontroller med to-på-kontrol med 50 pct. Det vil afspejle sig i både kontrolltimer og timer til transport. Det svarer til en reduktion på 1,05 mio. kr. inkl. OH årligt. Det ændrede tidsforbrug bevirker også en reduktion i overhead-timer svarende til ca. 0,3 mio. kr. Den samlede besparelse ved initiativet er dermed 1,4 mio. kr. inkl. OH, heraf 0,37 mio. kr. inkl. OH på det gebyrfinansierede område.

Datagrundlag

Ved at reducere anvendelsen af "to på kontrol" med 50 pct. kan tidsforbruget reduceres med ca. 1.969 kontrolltimer og ca. 581 timer til transport svarende til 1,6 årsværk og en besparelse på 1,05 mio. kr. inkl. OH årligt.

Ved en reduktion på 1,6 årsværk ved målrettet brug af "to på kontrol", vil der også kunne reduceres i tidsforbrug til overhead-funktioner. Reduktionen i overhead-timer er 0,42 timer pr. kontrolltime.

Reduktionen i kontrolltimer er estimeret til 1.969 timer, hvorved besparelsen til overhead-funktioner er ca. 0,3 mio. kr. inkl. overhead.

Beregningsgrundlaget er baseret på det nuværende ekstra tidsforbrug på engros-området ved anvendelse af "to på kontrol" på 5.101 timer, svarende til en omkostning på 2,1 mio. kr. inkl. OH (595.192 kr. per årsværk). Ved at reducere anvendelsen af "to på kontrol" med 50 pct., svarende til ca. 2.550 timer gennem målrettet anvendelse og administrativ kontrol kan der opnås en forventet besparelse på ca. 1,4 mio. kr. inkl. OH, heraf 0,37 mio. kr. på det gebyrfinansierede område.

Reduceret anvendelse af "to på kontrol" på 1615. Engroskontrol			
Reduktion af 2026	Reduceret antal timer per kontrol	Gns. timepris	Besparelse (2024)
Kontrolltimer	1.969	411,8 kr.	0,81 mio. kr.
Transporttimer	581	411,8 kr.	0,24 mio. kr.
Tidsforbrug til overhead-funktioner	0,42	-	0,3 mio. kr.
Total besparelse	1,4 mio. kr., heraf 0,4 mio. kr. på det gebyrfinansierede område		

Forudsætninger

Forudsætningerne for reduktion af "to på kontrol" med 50 pct. vil kræve tilpasning af retningslinjer for "to på kontrol", uddannelse af tilsynsførende i fjernkontrol og evt. forbedret teknologisk kapacitet hos virksomheder. Effektiv planlægning af kontrolbesøg skal reducere kørselstid og ressourceforbrug. Der kræves løbende evaluering for at sikre kontrolkvaliteten.

Indfasning

Endeligt analyseoplæg og konsolideret besparelse forelægges departementet medio 2026. Initiativet kan implementeres fra 2027

Initiativ 3. Omlægge kontrollen fra frekvensbaseret basiskontrol til en mere risiko- og behovsbaseret kontroltilgang

Det foreslås at implementere en ny kontroludpegningsmodel, hvor FVST overgår fra frekvensbaseret basiskontrol til en mere risiko- og behovsbaseret kontroltilgang.

En risikobaseret model vurderes at reducere kontrollen med ca. 500 kontroller svarende til en besparelse på ca. 1,1 mio. kr. inkl. OH, Dertil vil modellen indebære en forenkling og standardisering af kontrolplanerne, som vil kunne lette den administrative byrde med ca. 2000 timer svarende til 0,8 mio. kr. inkl. OH. Den samlede besparelse vil således være på 1,9 mio. kr. inkl. OH, heraf 0,51 mio. kr. på det gebyrfinansierede område.

I 2024 var de samlede udgifter til den frekvensbaserede basiskontrol i engros på 22,4 mio. kr. og virksomhederne blev opkrævet 17,2 mio. kr. i gebyrer. Virksomhederne betaler således ca. 77 pct. af kontroludgifterne til frekvensbaseret basiskontrol, og de resterende 23 pct. er dækket af bevilling.

De virksomheder, som alene får andre typer kontrol, er 100 pct. gebyrafløftet dog bortset fra kødopskæringsvirksomheder, hvor der opkræves EU's mindste-gebyrer. Det er målet med den nye model for kontroludpegnning i engroskontrollen fortsat at sikre høj fødevarer sikkerhed, effektiv ressourceudnyttelse, mindre administrativ byrde og større ensartethed på tværs af kontrolobjekter.

9.7. Løsningsforslag | 1615. Ordinær kontrol i engros (Engroskontrol) (3/ 3)

Datagrundlag

Implementering af en ny risikobaseret kontroludpegningsmodel vurderes at indebære en kontrolreduktion på ca. 500 kontroller af ca. 2.200 kr., svarende til en besparelse på 1.100.000 kr. inkl. OH og en 12,5 pct. reduktion i det budgetterede antal frekvensbaserede basiskontroller i engros i 2025.

Dertil vurderes det, at den risikobaserede kontroludpegningsmodel vil bevirke en forenkling og standardisering af kontrolplanerne, der vil kunne lette den administrative byrde med at udarbejde og vedligeholde disse kontrolplaner (en opgave der laves efter hvert kontrolbesøg og hvis frekvensen ændrer sig). Det estimeres, at der anvendes ca. 30 minutter per kontrol. Med 4.000 kontroller i 2025 svarer det til en potentiel effektivisering på ca. 2.000 timer af ca. 420 kr. pr. time, svarende til en besparelse på ca. 0,8 mio. kr. inkl. OH (når digitaliseringen af kontrolplanerne er fuldt implementeret).

Kontrolreduktion ved risikobaseret model på 1615. Engroskontrol					
Reduktion af 2027	Antal kontroller		Reduceret antal kontroller	Gns. pris pr. kontrol	Besparelse (2027)
Frekvensbaseret basiskontrol	4000		-	2.200 kr.	-
Risikomodel	3500		500	2.200 kr.	1,1 mio. kr.
Reduktion af 2027	Antal kontroller	Tidsforbrug pr. kontrol	Reduceret antal timer	Gns. Pris. pr. time	Besparelse (2027)
Forenkling og standardisering af kontrolplanerne	4000	0,5 time	2000	420	0,8 mio. kr.
Total besparelse		1,9 mio. kr., heraf 0,5 mio. kr. på det gebyrfinansierede område			

Forudsætninger

Ifølge Fødevarestyrelsen vil en ny risikobaseret model indebære, at der skal udvikles en ny model til risikovurdering. Dertil vil det også være nødvendigt at omlægge gebyret på gebyrordningen, da virksomheder med frekvensbaseret basiskontrol betaler et gebyr. Hvorvidt det er muligt at prioritere omlægning af gebyrordningen afhænger af de opgaver, der skal gennemføres iht. de politiske aftaler i dyrevelfærdsaftalen og fødevare- og veterinæraftalen.

Fødevarestyrelsen vurderes, at der skal allokere ressourcer til udviklingen (projektleder, fagenheder og kontrolenheder) i 2025 og 2026, og at der hertil skal bruges machine-learning-ressourcer til udviklingen af risikomodellen.

For at opnå de ønskede resultater er det afgørende med tæt dialog og opfølgning med tilsynsførende, justering af interne retningslinjer og politisk opbakning.

Indfasning

Oplæg til ny model og konsolideret besparelеспotentiale forelægges departementet medio 2026. Initiativet kan implementeres fra 2027 og vil være fuldt implementeret i 2029.

Risici på tværs af de tre initiativer

Implementeringen af initiativerne kan møde visse barrierer og evt. kræve politisk godkendelse for ændring af kontrolmetoder og serviceniveau.

Der kan være faglige bekymringer om, hvorvidt digital kontrol er tilstrækkelig til at opdage kritiske overtrædelser, ligesom branchen skal være teknologisk klar til at understøtte nye kontrolformer.

På trods af disse udfordringer forventes de foreslåede forbedringer at resultere i væsentlige gevinster- også på andre ordninger end engroskontrollen. Ud over at reducere omkostningerne og effektivisere kontrolprocessen vil tiltagene også mindske tidsforbruget for virksomhederne, da kontrollerne bliver mere målrettede og effektive.

9.8. Løsningsforslag | 1620. Restkoncentrationer, prøveudtagning og analyse (1/ 2)

Introduktion

Alle EU-lande fører kontrol med forbudte og uønskede stoffer i dyr og animalske produkter. Kravene til restkoncentrationsovervågningen er fastlagt i forskellige EU-forordninger. Forordningerne definerer kontrolfrekvens og stofgrupper, der skal kontrolleres for i de forskellige fødevarerprodukter. Kontrolfrekvensen er defineret som minimumssatser. Danmark har valgt at implementere disse minimumssatser. En uddybet beskrivelse af ordningen kan findes i *del 8 - bilag*.

Udgifterne til *1620. Restkoncentrationer* var i 2023 på 32,2 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 30,2 mio. kr.). Heraf udgør lønudgifter til kontrolenheder 3,0 mio. kr., de samlede laboratorieudgifter 10,8 mio. kr. og fællesomkostninger udgør 9,3 mio. kr. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 90,44 pct. (OH & kørsel).

1620. Restkoncentration, prøveudtagning og analyse (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn	2,1	2,8	2,8	3,1	3,2	3,0	3,0
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift	0,0	0,2	0,2	0,3	0,4	0,1	0,0
Indirekte omkostning	Kørsel	Kørsel	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5	0,7
Direkte omkostning	Laboratorier	Løn	8,0	8,2	8,4	7,2	7,1	7,1	7,3
Direkte omkostning	Laboratorier	Øvrig drift	3,8	4,1	3,7	3,6	3,1	3,7	3,5
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,8	0,6
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift	4,4	4,4	3,4	4,4	4,4	4,4	4,5
Indirekte omkostning	Afskrivninger	Afskrivninger	0,9	0,8	1,0	0,9	1,1	1,3	1,4
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger	9,8	10,4	8,8	8,8	9,4	9,3	9,7
Total			29,9	31,7	29,1	29,3	29,8	30,1	30,8

Forslag om effektivisering og skalering

Gebyranalysen har ét initiativ til effektivisering inden for *1620. Restkoncentrationer*. Initiativet indebærer en besparelse på 1,1 mio. kr., inkl. OH, jf. tabellen nedenfor. Initiativet uddybes efterfølgende.

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1620 Restkoncentrationer	Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Effektivisering af gennemførelse af laboratorieanalyser	1,1 mio. kr.
Samlet potentiale	1,1 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Initiativ 1. Effektivisering af gennemførelse af laboratorieanalyser

I perioden 2023-2025 er udgifterne på ordningen reduceret med 1,1 mio. kr. Faldet/reduktionen på ordningen i perioden 2020-2025 skyldes dog hovedsageligt, at der gennemføres færre analyser for restkoncentrationer (prøveudtagning og laboratorietest), da erhvervet producerer færre mængder af fødevarer.

En mindre andel af faldet/reduktionen på ordningen kan dog tilskrives reel effektivisering. I perioden 2021-2023 er prisen per laboratorieanalyse på laboratoriet i Ringsted reduceret med 18 pct. og i perioden 2023-2024 med 5 pct. Reduktionen på 5 pct. svarer til en besparelse på 0,55 mio. kr. ekskl. OH og 1,1 mio. kr., inkl. OH (OH på 90,44 pct.).

Datagrundlag

Tabellen nedenfor viser reduktionen på 1,1 mio. kr. (1,05 mio. kr.) samt beregningsforudsætninger.

Reduceret pris per laboratorieanalyse på 1620. Restkoncentrationer							
Effektivisering	2021	2022	2023	2024	Ændring (%) 2021-2024	Ændring (%) 2023-2024	Besparelse 2023-2024
Antal tests årligt	12.538	13.882	13.240	13.272	6 pct.		
Udgifter per test Ekskl. OH (pl24)	971,62 kr.	789,13 kr.	843,84 kr.	800,22 kr.	-18 pct.	-5 pct.	0,55 mio. kr. ekskl. overhead 1,05 mio. kr. inkl. overhead
Beregningsforudsætninger							
Laboratorieudgifter Ekskl. overhead	10.994.754	10.286.147	10.742.793	10.620.480			
Laboratorium udgifter Ekskl. OH (pl24)	12.182.187	10.954.747	11.172.505	10.620.480	-12,8 pct.		
PL-regulering 2021-2024	1,108	1,065	1,04	1			

Forudsætninger, risici og indfasning.

Der er ingen risici forbundet med initiativet. Effektiviseringerne og besparelsen er realiseret.

Øvrige overvejelser – om effektiviseringer på 1620. Restkoncentrationer

Fødevarestyrelsen har som en del af gebyranalysen afdækket en række andre effektiviseringsmuligheder inden for 1620. Restkoncentrationer:

1) Laboratorieudgifter: Det ses, at laboratoriets udgifter, som primært dækker laboratorieanalyser, i perioden 2021-2024 er reduceret med 12,8 pct., hvilket primært skyldes, at de producerede mængder i samme periode, er faldet. Tilsvarende ses det af der samtidigt er sket en stigning i antallet af laboratorieanalyser på ca. 6 pct. Da kravene til kontrolprogrammet er fastlagt i EU-forordninger, vurderer Fødevarestyrelsen, at det ikke er muligt at tilpasse antal prøver og antal laboratorieanalyser uden, at det vil være i konflikt med forordningen.

Fødevarestyrelsen har i den forbindelse overvejet disse øvrige effektiviseringsmuligheder:
Udvidelse af svarfrist på prøver. En af mulighederne er at øge svarfristen – altså den tid, der går, fra prøven modtages, indtil svar foreligger. I dag er der fx 2 dages svarfrist på antibiotikaprøver. Hvis disse svartider fx ændres til 8 dage, vil det have en negativ effekt for servicen for slagterierne, da slagtekroppen tilbageholdes indtil resultater foreligger.

Udvidelse af antallet af stoffer, der undersøges for i den enkelte analysemetode. Her er der fra 2023 indført nye analysemetoder og optimeret på de eksisterende, så antallet af parametre er udvidet med ca. 20% regnet fra 2022 til 2025.

Optimering af prøveindkaldelserne, så prøverne så vidt muligt samles i større analyseserier, ligesom antallet af gange om året, den enkelte analysemetode anvendes reduceres. Det gøres ved at indkalde et større antal prøver ad gangen i stedet for f.eks. at indkalde et mindre antal prøver 2 gange om året. Dette vil ifølge Fødevarestyrelsen forringe kontrollen men ikke nævneværdigt. Effekten af optimeringen af prøveindkaldelserne vil først have fuldt gennemslag fra 2026.

Antal laboratorieprøver							
Produkttype	2020	2021	2022	2023	2024	2025 Planlagt	Ændring (%) 2020-2025
Kød	11660	12010	12182	11187	9194	9051	-21,1
Mælk	369	371	423	447	443	501	20,1
Æg	210	207	205	157	125	145	-40,5
Fisk	360	386	429	265	254	245	-29,4
Total antal prøver	12599	12974	13239	12056	10016	9942	-21,1

2) Udtagning af prøver til analyse: I forhold til udgifterne i forbindelse med udtagning af prøver til analyse, er disse udgifter overordnet set faldet med 19,1 pct., hvilket kan ses som en afledt effekt af reduktionen i produktionsmængderne på 19-32 pct.

FVST vurderer ikke umiddelbart et stort effektiviseringspotentiale ved prøveudtagningen, da ca. 92 pct. af prøverne udtages af kød. Størsteparten af kødprøverne udtages i Kødkontrollen, hvor der igennem mange år er sket en løbende og betydelig effektivisering af prøvetagningen, herunder udtagning af prøver til kontrol for restkoncentrationer.

De resterende prøver fra mælk, æg og fisk udgør dermed en begrænset del af udgifterne til prøvetagningen og dermed også et begrænset potentiale, hvis der skal findes muligheder for effektivisering.

3) Afskrivning: Afskrivninger dækker over laboratoriets behov for at investere i det nødvendige laboratorieudstyr for at kunne være et moderne laboratorium, der kan løfte de laboratorieopgaver, Fødevarestyrelsen efterspørger. Afskrivningerne afspejler tidligere års investeringer, og vil ikke kunne reduceres.

4) Danmarks Tekniske Universitet (DTU): DTU udfører en række opgaver i relation til det danske restkoncentrationsprogram. Det drejer sig bl.a. om referencelaboratorium aktiviteter, fordi DTU er nationalt referencelaboratorium for forbudte stoffer i henhold til EU-lovgivningen. Fødevarestyrelsens laboratorium er nationalt laboratorium for de tilladte stoffer.

Som nationalt referencelaboratorium skal DTU verificere positive fund af forbudte stoffer. I tillæg hertil udfører DTU også uvildige risikovurderinger, såfremt Fødevarestyrelsen ønsker at få farlighedsvurderet risikoen for den humane sundhed ved indtag af produkter fra dyr, der er ulovligt behandlet.

Endvidere bistår DTU i begrænset omfang Fødevarestyrelsens laboratorium specifikt med kontrolanalyser og metodeudvikling til brug ved kontrollen af restkoncentrationer.

DTU står for indsendelse af kontrolplanen til Den Europæiske Fødevaresikkerheds-autoritet EFSA. Data fra EFSA benyttes af EU-Kommissionen til at vurdere FVSTs kontrolprogram. Det er overgået fra at være oversendelse af en enkelt Excel fil, til at være et større datasæt, som skal kodes for at kunne overføres korrekt. Det er FVST vurdering, at det kræver specialviden og deltagelse i tilbagevendende EU arbejdsgrupper at kunne stå for indsendelsen af kontrolplanen.

Endelig står DTU i samarbejde med Fødevarestyrelsens laboratorium for at håndtere og indrapportere fra FVST's overvågningsprøver til Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet EFSA.

Varetagelsen af de nævnte opgaver indebærer, at der skal være et vist minimum af specialist-kompetencer til rådighed på DTU for at kunne løse opgaverne, og det er derfor ikke afgørende, hvor mange prøver der udtages i det enkelte år.

Hvis FVST skulle hjemtage den del af DTU's aktiviteter på området, der omfatter indberetninger til EFSA, er det FVST's vurdering, at det vil blive mindst lige så ressourcekrævende som nu, da der i dag ikke findes kompetencer på området i FVST. Det ville i så fald blive nødvendigt at rekruttere de fornødne specialistkompetencer i konkurrence med universiteter og industrien, og det vil formentlig ikke være muligt at opnå en tilstrækkelig volumen, fordi DTU som nationalt referencelaboratorium, jf. EU-lovgivningen, fortsat skal opretholde aktiviteterne i relation til de forbudte stoffer.

9.9. Løsningsforslag | 1630. USA audit (1/ 1)

Introduktion

Gebyrordningen omfatter den audit af virksomheder, der er godkendt til eksport af kød og kødvarer til USA. Virksomhederne betaler omkostningerne ved driften af Fødevarestyrelsens auditenhed. Auditenhedens omkostninger fordeles mellem de omfattede virksomheder i forhold til det anvendte tidsforbrug ved den enkelte virksomhed. En uddybet beskrivelse af ordningen kan findes i *del 8 - bilag*.

1630. USA Audit har årlige udgifter på 2,54 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 2,38 mio. kr. i 2023), hvoraf 1,3 mio. kr. anvendes i kontrolenhederne, og 1,0 mio. kr. udgøres af fællesomkostninger, jf. nedenstående tabel. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 79,36 pct. (OH & kørsel).

1630. Audit, USA - godkendte kødvirksomheder (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn		0,0			0,0	0,0	
Direkte omkostning	Laboratorier	Løn					0,0	0,0	
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn	1,2	1,3	1,1	1,2	1,4	1,3	1,0
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Indirekte omkostning	Afskrivninger	Afskrivninger	0,0						
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger	1,1	1,1	0,8	0,9	1,2	1,0	0,7
Total			2,5	2,5	1,9	2,1	2,6	2,4	1,8

Forslag til effektivisering og skalering

Gebyranalysen har ét initiativ til nedskalering inden for 1630. USA Audit. Initiativet fremgår af tabel 1 og uddybes efterfølgende.

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1630. USA Audit		Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Nedskalering af opgavevaretagelse – færre medarbejdere til færre antal kontroller		1,2 mio. kr.
Samlet potentiale		1,2 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Initiativ 1. Nedskalering af opgavevaretagelse - færre medarbejdere til færre antal kontroller

Frekvenserne for USA-enhedens besøg blev i 2020 fastsat, så alle relevante emner bliver dækket på alle virksomheder inden for et år.

Der har været få eller ingen bemærkninger, samt meget tilfredsstillende inspektioner fra den amerikanske fødevaremyndighed "Food Safety and Inspection Service" (FSIS) de seneste år. Som følge af det høje niveau af regelefterlevelse i virksomhederne og i kontrollen er det besluttet, at tilsynet kan nedskaleres. Antallet af virksomheder har ligget stabilt med 26 virksomheder i 2020 og 22 virksomheder i 2025.

Besparelse og datagrundlag

Det samlede besparelspotentiale er på ca. 49 pct., hvilket betyder en reduktion af kontrollens samlede omkostninger med 1,24 mio. kr. inkl. OH , hvorved kontrollen går fra 2,54 mio. kr. 2025-pl (2023: 2,38 mio. kr.) til 1,30 mio. kr. inkl. OH og pl-25.

Antallet af tilsyn er i 2025 reduceret til 38 fra 118 i 2023.

Dette betyder, at opgaven fremover er beregnet til samlet set ét årsværk, ca. 1420 timer, fordelt med ca. 670 timer til tilsyn samt ca. 250 timers kørsel, som også registreres på ordningen. De øvrige opgaver, som er del af USA-audit-ordningen, udgør ca. 510 timer til bl.a. kursusafholdelse, planlægning, opfølgning, møder og andet sagsbehandling vedr. USA-krav mm.

Reduktioner og besparelser på 1630 fra 2023-2025			
	2023	2025	Besparelse 2025
Antal kontroller af virksomhedernes egenkontrolprogram	118	38	80
Antal kontrollører (ÅV)	2 ÅV	1 ÅV	1 ÅV
Udgifter	2,54	1,30	1,24 mio. kr.

Forudsætning for initiativet

USA har ikke krav om antal kontroller og frekvens. Der er udelukkende krav om, at der kontrolleres om virksomhederne lever op til kravene. Det er en kontrol af, om virksomheder gennemfører den kontrol, de skal.

Potentielle risici

JVST vurderer, at der ikke er nogen nævneværdig risiko forbundet med at reducere tilsynsfrekvensen pga. den høje grad af regelefterlevelse på virksomhederne og kvaliteten af kontrollen. Det vil forsat have en præventiv effekt, at virksomhederne ved, at de kan blive udvalgt til kontrol af virksomhedens egenkontrolprogram.

Indfasningsprofil

Initiativet er implementeret og besparelsen realiseret fra januar 2025.

Introduktion

På 1640. Ordinær Veterinærkontrol kontrollerer FVST levende dyr, landbrugsbedrifter eller animalske produkter og animalske nonfood produkter, herunder biprodukter. I den sammenhæng står FVST konkret for autorisation, godkendelse, registrering, attestering, tilsyn/kontrol mv., herunder juridisk rådgivning om eller kvalitetssikring af sanktioner af ovennævnte områder. En uddybet beskrivelse af ordningen kan findes i *del 8 - bilag*. I tabellen nedenfor er vist udgifterne til *1640 Ordinær Veterinærkontrol* i perioden 2018-2024 (løbende priser). Ordinær Veterinærkontrol har årlige udgifter på 20,4 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 19,1 mio. kr.). Heraf udgør lønudgifter til kontrolenheder 7,6 mio. kr., mens fællesomkostninger udgør 6,4 mio. kr. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 127,76 pct. (OH & kørsel).

1640. Ordinær veterinærkontrol (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn	6,1	6,3	6,8	6,4	7,0	7,6	7,1
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indirekte omkostning	Kørsel	Kørsel	2,5	2,6	2,4	2,7	3,2	3,7	3,6
Direkte omkostning	Laboratorier	Løn	0,1	0,2	0,2	0,4	0,2	0,3	0,1
Direkte omkostning	Laboratorier	Øvrig drift	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,3
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift	0,6	0,9	0,6	0,3	0,4	0,7	0,1
Indirekte omkostning	Afskrivninger	Afskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger	5,8	6,0	5,3	5,5	6,3	6,5	6,4
Total			15,2	16,3	15,2	15,4	17,3	19,1	17,7

Forslag om effektivisering og skalering

Gebyranalysen indeholder tre initiativer til nedskalering og effektivisering inden for *1640. Ordinær Veterinærkontrol*. Initiativerne indebærer besparelse på 3,2 mio. kr. og fremgår af tabellen nedenfor og uddybes på de kommende sider.

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1640 Ordinær Vet.kontrol	Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Reduktion af antal kontroller	1,8 mio. kr.
Initiativ 2. Reduktion af specifik vejledningsindsats	0,5 mio. kr.
Initiativ 3. Omlægning fra tilstedetidstakst til totaltidstakst (efterspørgselsreducerede effekt)	0,9 mio. kr.
Samlet potentiale	3,2 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Initiativ 1. Reduktion i ABP-kontroller og kontroller i avlsmateriale og sammenbringningsvirksomheder

Baseret på fagligt input fra Fødevarestyrelsens enhed for Foder- og fødevarer sikkerhed foreslås en reduktion i antallet af årlige kontroller på gebyrordningen, herunder kontrol på animalske biprodukter (ABP), Fjerkræbesætninger og Avlsmaterialevirksomheder. Enheden vurderer, at der umiddelbart kan identificeres følgende effektiviseringspotentiale:

- Reduktion af ABP-kontroller med 150 kontroller årligt. Fra et årligt niveau på ca. 700 kontroller til ca. 550 kontroller. Skønnet mindredgift på 0,5 mio. kr., ekskl. OH .
- Reduktion af årlige kontroller vedrørende avlsmaterialevirksomheder med 19 kontroller årligt. Fra et årligt niveau på ca. 75 kontroller til ca. 56 kontroller. Skønnet mindredgift på ca. 0,05 mio. kr., ekskl. OH .

Såfremt de ovennævnte reduktioner i kontrolantallet gennemføres (en årlig reduktion med i alt 319 kontroller) skønnes en samlet mindredgift på ca. 0,78 mio. kr. ekskl. OH. Det svarer til 1,75 mio. inklusiv OH og pl-25 regulering på 6,9 pct.

En reduktion af kontrolantallet vil yderligere indebære en indirekte besparelse for de omfattede virksomheder, da reduktionen i antallet af kontroller medfører reduceret tid, hvor de skal deltage i (understøtte) veterinærkontrollen.

Datagrundlag

Reduceret antal årlige kontroller for kontroller under 1640. Ordinær Veterinærkontrol				
Kontroltyper	2023	2026	Reduktion 2023-2026	Besparelse 2023-2026
ABP-kontroller	700	550	150	0,5 mio. kr. ekskl. OH
Kontrol af avlsmateriale- og sammenbringningsvirksomheder	75	56	19	0,05 mio. kr. ekskl. OH
Total	1375	1056	319	1,75 mio. kr. inkl. OH

Det økonomiske skøn er baseret på en analyse af regnskabet for 2023. Det kan anbefales at underbygge skønnet med kontrolenhedernes vurdering af enhedsomkostningerne for de respektive typer af kontroller, med tilhørende følgeomkostninger.

9.10. Løsningsforslag | 1640. Ordinær Veterinærkontrol (2/ 3)

Initiativ 1. Reduktion af antal kontroller (fortsat)

Risici

ABP-kontroller: Det vurderes umiddelbart muligt at reducere antallet af kontroller uden udfordringer ift. politiske og juridiske bindinger. En reduktion i antallet af kontroller kan dog potentielt betyde, at ABP håndteres forkert, hvilket udgør en risiko for foder- og fødevarekæden.

Kontrol af avlsmaterialevirksomheder. Der er identificeret barrierer af politisk og juridisk karakter, idet ændringer i kravet om godkendelseskontrol eller frekvensbaserede basiskontroller skal vedtages i EU.

Indfasning

Initiativet kan implementeres fra primo 2026, men undtagelse for reduktion i kontrol af avlsmaterialevirksomheder, der tidligst kan blive implementeret i 2027 som følge af ændring af reglerne i EU.

Initiativ 2. Reduktion af vejledningsindsats inden for ABP, avlsmateriale og fjerkræ

Specifik vejledning vedrører vejledning, der ligger ud over den lovbundne generelle vejledning, der konteres på hovedopgave 1565. *Servicefunktioner*, og som er bevillingsfinansieret, foreslås reduceret.

Udgiften til de 3 underopgaver for specifik vejledning udgjorde knap 736.763 kr. i 2023, ekskl. OH (787.600 kr. i 25-pl). Med overhead- og kørselsudgifter på samlet 127,76 pct. udgjorde udgiften til den specifikke vejledning samlet 1,8 mio. kr. i 25-pl).

Det vurderes, at der ved reduktion i omfanget af den specifikke vejledning for ABP, Avlsmateriale og Fjerkræ vil kunne hentes en årlig besparelse på ca. 0,2 mio. kr., ekskl. OH . Inklusiv OH vil besparelsen være knap 0,48 mio. kr. (0,52 mio. kr. i pl-25) Med en forudsat årlig udgift på 537.800 kr. i 2023, ekskl. OH (736.763-198.963), ligger den indhentede besparelse i 2026 på 198.963 ekskl. OH i pl-23 (212.691 kr. i pl-25) svarende til ca. 27 pct. Med overhead- og kørselsudgifter på 127,76 pct. giver det en besparelse på 484.425 kr. i pl-25.

Datagrundlag

Reduceret antal årlige kontroller for kontroller under 1640. Ordinær Veterinærkontrol			
Kontroltyper	2023	2026	Besparelse 2023-2026
24303 – ABP, specifik vejledning (1640)	600.269 kr.	460.328 kr.	139.941 kr. ekskl. OH 21.159 kr. ekskl. OH 37.862 kr. ekskl. OH
24308-Avlsmateriale, Specifik vejledning (1640)	67.995 kr.	46.836 kr.	
24321-Fjerkræ, Specifik vejledning (1649)	68.498 kr.	30.634 kr.	
Total pl-23 ekskl. OH	736.763 kr.	537.800 kr.	198.963 kr.
Total pl-25 ekskl. OH	787.600 kr.	574.908 kr.	212.691 kr.
Total pl- 25 (6,9 pct.) inkl. OH (127,76 pct.)	1,8 mio. kr.	1,3 mio. kr.	0,5 mio. kr.

Forudsætninger

Initiativet indebærer ikke investeringsudgifter. FVST bemærker, at der med fordel kan etableres styringsmekanismer, så den enkelte medarbejder stopper med at give vejledning, når der kan henvises til 'hjælp-til-selvhjælp' (nudging mv.) og i de tilfælde, hvor vejledningen ligger udover, hvad der kan forventes. FVST bemærker endvidere, at det kan være hensigtsmæssigt at disponere 1,3 mio. (af de afsatte 4,0 mio. til gebyrafløftning) til at gebyrafløfte den specifikke vejledning på ordningen, hvis det forsat ønskes, at FVST skal tilbyde denne form for vejledning.

Risici

På tværs af gebyrordningerne i FVST tilbydes et højt serviceniveau, når det kommer til vejledning og support. Det er ikke lovpligtigt, at FVST skal tilbyde specifik vejledning, hvorfor det er muligt at reducere i omfanget af den vejledning, der tilbydes erhvervet.

Tiltag i første halvdel af 2025 med fokus på reduktion af serviceniveau i FVST rettet mod erhvervet har vist gode resultater, hvor erhvervet i stedet for direkte vejledning henvises til "hjælp-til-selvhjælp", herunder informationer, dokumenter, redskaber mm, som ligger offentligt tilgængeligt på FVST hjemmeside.

I de tilfælde, hvor det ikke er muligt at henvise erhvervet til allerede eksisterende informationer og materialer på hjemmesiden, ser FVST en opmærksomhed ift. at tydeliggøre overfor erhvervet, hvornår erhvervet har modtaget tilstrækkelig vejledning og i en sådan grad, at videre vejledning må rekvireres ved at betale et gebyr.

Indfasning

Initiativet kan implementeres fra 2027.

9.10. Løsningsforslag | 1640. Ordinær Veterinærkontrol (3/ 3)

Initiativ 3. Omlægning fra tilstedetidstakst totaltidstakst (efterspørgselsreducerende effekt)

Efter de gældende regler for 1640 anvendes et princip om tilstedetid (fysisk kontroltid ude hos virksomheden) som faktureringsgrundlag. Det forudsættes, at faktureringsgrundlaget kan omlægges fra *tilstedetid* til *totaltid*, hvilket vil sige, at der faktureres på grundlag af den samlede tidsanvendelse til kontrollen, herunder forberedelse, gennemførelse og efterbehandling.

Ved omlægning af faktureringsgrundlaget fra tilstedetid til totaltid forudsættes (med væsentlig usikkerhed) en effektiviseringsgevinst på 5 pct. af lønudgiften på 1640, grundet en forudsat styrket tids- og omkostningsbevidsthed (adfærd) hos virksomhederne. En totaltidsmodel vil supplerende give mulighed for en principielt mere optimal arbejdstilrettelæggelse i FVST, idet det med en totaltidsmodel bliver uden relevans for faktureringen, hvor kontrolarbejdet udføres. Ligeledes vil det for både virksomhederne og FVST skabe øget gennemsigthed ift. den faktiske tid, som anvendes til den samlede kontrolopgave.

Der vil være aktiviteter under hovedopgave 1640, eksempelvis arbejde med certifikatudstedelse mv., hvor tids- og ressourceforbruget som udgangspunkt ikke kan forventes påvirket som følge af ændringen af fakturering fra tilstedetid til totaltid.

Adfærdsændringen hos virksomhederne og de tilsynsførende på gebyrordningen – som følge af omlægningen til totaltidsfakturering – kan kun skønnes med væsentlig usikkerhed, forud for den faktiske ændring af faktureringspraksis.

Med de ovennævnte forbehold skønnes, med væsentlig usikkerhed, et årlige besparelspotentiale på ca. 0,9 mio. kr. i pl-25 inkl. OH .

Datagrundlag

Omlægning fra tilstedetid til total tid på 1640. Ordinær veterinærkontrol (2025- p/l)			
Faktureringsgrundlag	Udgift 2023 inkl. OH	Udgift 2026 inkl. OH	Besparelse 2026 inkl. OH
Fra tilstedetid til totaltid	15,3 mio. kr.	14,4 mio. kr.	0,9 mio. kr.

Forudsætninger

I forbindelse med omlægningen til totaltidsregistrering vurderer Fødevarestyrelsen, at der vil være behov for investeringer til IT-understøttelse af ændringer i registreringsmuligheder. Det skyldes, at tidsregistreringen bliver mere kompleks/detaljeret. Ifølge FVST vil det ideelle være en app-baseret-løsning, for at understøtte løbende tidsregistrering og dermed understøtte bedst mulig validitet i tidsregistreringen.

Investering i en it-løsning vil potentielt også have nytteværdi for andre ordninger ud over 1640., herunder bl.a. 1645. *Opfølgende Kontrol* og øvrige ordninger med totaltidsregistrering.

Risici

Det vurderes, at der ikke er nogen risici forbundet med overgangen fra tilstedetid til totaltid, da FVST har foretaget sammen omlægning på andre gebyrordninger. Det vurderes, at det vil forøge gennemsigtheden for både virksomhederne og FVST med en totaltidstakst.

Det bemærkes, at estimatet på 5% er behæftet med usikkerhed, da besparelsen er adfærdsafhængig.

FVST fremhæver, at en forudsætning for overgangen til totaltid er kvaliteten af tidsregistreringen – både mht. de understøttende it-systemer og disciplin fra medarbejderne i forbindelse med den detaljerede tidsregistrering.

Indfasning

Initiativet kan implementeres fra 2029.

9.11. Løsningsforslag I 1649. Salmonella Dublin (1/ 2)

Introduktion

Fødevarestyrelsens overvåger kvægbesætninger for smitte med Salmonella Dublin vha. serologisk undersøgelse af mælkeprøver og blodprøver. Kvægbesætninger, som anses for smittet med Salmonella Dublin, sættes under offentligt tilsyn. Som konsekvens heraf, bliver besætningsejeren pålagt to årlige gebyrbelagte kontrolbesøg af Fødevarestyrelsen. En uddybet beskrivelse af ordningen kan findes i *del 8 - bilag*.

Salmonella Dublin har årlige udgifter på 3,1 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 2,9 mio. kr.), hvoraf 1,3 mio. kr. anvendes i kontrolenhederne, 0,6 mio. kr. anvendes til kørsel og 1,0 mio. kr. udgøres af fællesomkostninger, jf. nedenstående tabel. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 122,7 pct. (OH & kørsel).

1649. Salmonella Dublin kontrol (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn				0,0	1,9	1,3	1,2
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift					0,0		
Indirekte omkostning	Kørsel	Kørsel					0,8	0,6	0,6
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift					0,0	0,0	
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger				0,0	1,6	1,0	1,0
Total						0,0	4,3	2,9	2,8

Forslag til effektivisering og skalering

Gebyranalysen har ét initiativ til skalering inden for 1649 Salmonella Dublin på 1,2 mio. kr. Initiativet fremgår af nedenstående tabel og uddybes efterfølgende.

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1649. Salmonella Dublin	Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Reduktion i kontrolfrekvens fra hver 6 måned til årligt	1,2 mio. kr.
Samlet potentiale	1,2 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Det er besluttet, at kontrolfrekvensen i smittede besætninger under offentligt tilsyn går fra to årlige kontrolbesøg til et årligt besøg. Det indebærer en reduktion i antallet af kontroller fra 851 til 426. En yderligere nedskalering af kontrollen vil medføre en nedlæggelse af kontrollen.

Initiativ 1. Reduktion i kontrolfrekvens fra hver 6. måned til hver 12. måned

Den igangværende S. Dublin handlingsplan er en del af Fødevareforlig IV. Indsatserne i planen er i øjeblikket under evaluering mhp., at erhvervet fremover skal overtage flere opgaver. For at sikre, at erhvervet kan gribe opgaven, vil dette skulle ske gradvist over de kommende år.

Evt. yderligere justeringer i kontrolfrekvensen kan besluttet, når der er fastlagt en plan for den fremtidige overvågning og kontrol, herunder ansvarsfordeling. Det forventes at foreligge medio 2025.

Besparelse og datagrundlag

I 2023 blev der gennemført i alt 851 kontrolbesøg i forbindelse med offentligt tilsyn (OT) eller særlig smitterisiko (SS) pga. Salmonella Dublin. Det er ikke muligt at skelne mellem 1. og 2. kontrolbesøg i data, hvorfor det antages, at der er ca. 50 pct. af hver slags.

I budget 2025 er der foretaget reduktion af aktivitetsniveauet fra 2 kontroller til 1 kontrol om året. Budgettet fra 2023 er således reduceret fra 3,1 mio. kr. inkl. OH og pl-25 (2023: 2,9 mio. kr.) til 1,9 mio. kr. i 2025. Reduktionen af omkostningerne er således 1,2 mio. kr. inkl. OH.

For 2025-budgettet er der budgetteret med en reduktion i aktivitetsniveauet fra 2 kontroller til 1 kontrol om året. I forhold til omkostningerne på 3,1 mio. kr. i 2023, budgetteres der med 1,9 mio. kr. inkl. OH i 2025 inkl. OH. Reduktionen svarer ikke til 50 pct. af ordningens omkostninger. Årsagen til, at omkostningerne ikke kan reduceres med 50 pct. er, at der er faste omkostninger til administration af status, som ikke er variabel med aktiviteten. Det samlede besparelspotentiale er da 1,2 mio. kr. inkl. OH og pl-25.

Reduktioner og besparelser på 1649 fra 2023-2025			
Reduktion fra 2 til 1 årligt kontrolbesøg	2023	2025	Reduktion 2025
Antal kontrolbesøg	858 kontroller	429 kontroller	429 kontroller
Udgifter	3,1 mio. kr.	1,9 mio. kr.	1,2 mio. kr.

Forudsætning for initiativet

Ændring af kontrolfrekvensen fra to årlige kontrolbesøg til et årligt besøg vil kræve en ændring af kvægbekendtgørelsen. Ændringen forventes at træde i kraft d. 1. juli 2025.

9.11. Løsningsforslag I 1649. Salmonella Dublin (2/ 2)

Potentielle risici

Fødevarestyrelsen bemærker, S. Dublin er én af de farligste salmonellatyper, der kan smitte fra dyr til mennesker, da den giver mere alvorlig sygdom hos mennesker end andre typer salmonella. Forekomsten af S. Dublin humant ligger dog på et lavt niveau. I 2023 blev der registreret i alt 9 humane S. Dublin tilfælde. Fra årsskiftet til og med august i 2024, blev der ligeledes registreret 9 humane tilfælde.

Salmonellaforekomsten i kød overvåges gennem ferskkødsovervågning. Der findes meget lidt salmonella i fersk oksekød. I 2023 blev 0,1 pct. af de undersøgte prøver fundet positive (ude-lukkende S. Dublin). I kvægbesætninger kan S. Dublin forårsage sygdom og øget dødelighed, hvilket kan medføre store omkostninger for den enkelte besætningsejer. S. Dublin kan dog også være til stede i en besætning uden umiddelbare tegn på sygdom. Bakterien bliver oftest spredt mellem kvægbesætninger ved handel med raske dyr, der bærer smitten videre. Derfor er overvågningen af mælke- og blodprøver nødvendig, for at finde de besætninger, der er smittet uden tydelige kliniske tegn. Kontrollen bidrager til at fastholde besætningsejerens ansvar for målrettet smitteforebyggelse. Nedskalering af kontrollen kan bevirke, at der bliver mindre fokus på smittebekæmpelsen.

Det vurderes, at effekten på fødevarer sikkerheden ved reduktion af kontrolfrekvensen vil være lille og måske ikke direkte målbar. Udviklingen vil blive fulgt gennem den eksisterende fersk-kødsovervågning og den løbende opgørelse af registrerede humane tilfælde.

Indfasningsprofil

Initiativet kan implementeres fra medio 2025, når ændringen af kvægbekendtgørelsen er gennemført.

9.12. Løsningsforslag | 1657. Anmeldepligt (1/ 2)

Introduktion

Fødevarestyrelsen fører kontrol med de 421 grise- og kvægdyrlæger, som i dag er omfattet af betalingsforpligtelsen. Ordningen omfatter kontrol af, hvorvidt dyrlægerne overholder reglerne om anmeldepligt ved smitsomme husdyrsygdomme. Kontrollen udføres af veterinærrejseholdet, hvor der gennemføres stikprøvekontrol af dyrlægers overholdelse af anmeldepligten. En uddybet beskrivelse af ordningen kan findes i *del 8 - bilag*.

Anmeldepligt har årlige udgifter på 2,9 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 2,7 mio. kr.), hvoraf 1,1 mio. kr. anvendes i kontrolenhederne, 0,5 mio. kr. anvendes til kørsel og 1,0 mio. kr. udgøres af fællesomkostninger, jf. nedenstående tabel. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 140,62 pct. (OH & kørsel).

1657. Anmeldepligt (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling	Post	Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn						1,1	0,6
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift						0,0	0,0
Indirekte omkostning	Kørsel	Kørsel						0,5	0,2
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn							0,0
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift						0,0	
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger						1,0	0,6
Total								2,7	1,5

Forslag til effektivisering og skalering

Gebyranalysen har ét initiativ til skalering inden for 1657. Anmeldepligt. Initiativet indebærer en samlet besparelse på 2,0 mio. kr. Det fremgår af nedenstående tabel og uddybes efterfølgende.

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1657. Anmeldepligt		Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Effektivisere gennemførelsen af kontrollen		2,0 mio. kr.
Samlet potentiale		2,0 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Initiativ 1. Effektivisere gennemførelsen af kontrollen

Fødevarestyrelsen har de seneste år haft fokus på at effektivisere ordningen, blandt andet for at reducere underskuddet. Fra 2023 til 2025 er kontrollen effektiviseret og omkostningerne reduceret fra 2,9 mio. kr. (2,7 mio. kr. i 2023-pl) til 2,1 mio. kr. Indtægtsprovenuet forventes at være 0,9 mio. kr. i 2025. Dermed forventes et underskud på 1,2 mio. kr. i 2025. I 2023 var underskuddet på 1,9 mio. kr., og det forventede akkumulerede underskud ultimo 2025 er 4,1 mio. kr.

Årsagen til underskuddet på gebyrordningen skal findes i, at populationen af gebyrbelagte kontrolobjekter viste sig at være betydeligt lavere end forventet, da gebyrordningen blev etableret. Populationen af dyrlæger har dog været stabil siden 2023.

Datagrundlag

Budget 2025 indeholder en reduktion af omkostningerne på 0,6 mio. kr. fra 2,9 mio. kr. i 2023 (pl-25) til 2,3 mio. kr. i 2025 og afspejler en omlægning af kontrollen fra 2023 til 2025 med henblik på at foretage besparelser på gebyrordningen.

Budget 2025 består i Veterinærrejseholdet af 0,6 mio. kr. til kontrol af anmeldepligt hos dyrlæger samt 0,2 mio. kr. til projektarbejde inkl. effektforøgende handlinger i form af oplysningsindsatser overfor dyrlægerne med henblik på at skabe øget forståelse for lovgivningen og dermed bedre regelefterlevelse blandt dyrlægerne.

Budget 2026 er fastlagt med udgangspunkt i, at der skal skabes balance på gebyrordningen. Det betyder, at budgetrammen er lig den forventede gebyrindtægt på 0,9 mio. kr. Det medfører, at omkostningerne reduceres yderligere med 1,4 mio. kr. fra 2025 til 2026, hvormed den akkumulerede besparelse fra 2023 til 2026 udgør 2 mio. kr. fra 2,9 mio. kr. til 0,9 mio. kr.

Budgetreduktionen fra 2025 til 2026 på 1,4 mio. kr. er baseret på en faglig vurdering i Fødevarestyrelsen, at der som minimum skal være et kontroltryk på ca. 9 pct. hos grise- og kvægdyrlæger. Det betyder, at der vil skulle gennemføres ca. 38 kontroller af grise- og kvægdyrlæger. Der etableres kommunikationsinitiativer til at nå de 91 pct. af grise- og kvægdyrlægerne, som ikke kontrolleres i de pågældende år. Det er afgørende med en vedvarende kommunikationsindsats, da det veterinære beredskab er meget afhængigt af, at anmeldepligten overholdes.

9.12. Løsningsforslag | 1657. Anmeldepligt (2/ 2)

Datagrundlag fortsat

Af nedenstående tabel fremgår ordningens samlede udgifter over perioden 2023 og 2025-2028 og hvordan udgifterne fordeler sig på diverse omkostningstyper.

Aktiviteten på gebyrordningen i 2023 og 2025-2028					
	Baseline (R23)	2025	2026	2027	2028
Ordningens samlede udgifter	2.882.972	2.287.637	900.000	900.000	900.000
• Heraf kontrolenheder	1.208.558	884.755	374.034	374.034	374.034
• Heraf kørsel	553.450	443.419	174.449	174.449	174.449
• Heraf evt. laboratorier	0		0	0	0
• Heraf øvrige enheder	5.764	65.971	0	0	0
• Heraf overhead	1.115.200	893.492	371.517	371.517	371.517

Forudsætning for initiativet

Det er kun grise- og kvægdyrlæger, som kontrolleres i 2026. Det betyder, at dyrlæger, som behandler øvrige dyrearter, ikke bliver kontrolleret.

Potentielle risici

Der er ingen risici forbundet med implementering af initiativet i forhold til grise- og kvægdyrlæger. Fagligt er der dog ønske om at udvide kontrollen med henblik for at forbedre det veterinære beredskab, da der ikke udføres kontrol med dyrlæger for øvrige dyrearter.

Indfasningsprofil

Initiativet er implementeret. Det bemærkes endvidere, at der er et igangværende arbejde med at skabe balance på gebyrordningen. Initiativet er implementeret i 2025 for så vidt angår den første del af besparelsen på 0,6 mio. kr. Den øvrige besparelse på 1,4 mio. kr. implementeres i 2026.

9.13. Løsningsforslag | 1667. Logbøger (1/ 2)

Introduktion

FVST gennemfører kontrol (*forhåndsvalidering*) af logbøger ved eksport af dyr for at overholde EU-reglerne om dyrevelfærd, jvf. Transportforordningen. Det er et EU-krav, at transportøren skal indsende logbogen for eksporten til forhåndsvalidering to dage før transportens afgang, hvis transporten af dyr til og fra Danmark overstiger 8 timer. Dette gælder dog ikke for transport indenfor Danmark. Fødevarestyrelsen gennemfører ligeledes *returkontrol*, da logbogen efter endt transport skal indsendes til kontrol, hvor det gennemgås om transporttid, hviletid m.m. blev overholdt i praksis. Samtlige logbøger fra danske transportører skal indsendes, mens det er op til 30 pct. fra udenlandske transportører (jf. nationale regel forelagt kommissionen). Returlogbøgerne udvælges ud fra en risikovurdering baseret på 6 parametre, fx om transporttiden har været over 20 timer. En uddybet beskrivelse af ordningen kan findes i *del 8 - bilag*.

Logbøger har årlige udgifter på 22,9 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 21,4 mio. kr.), hvoraf lønudgifter til kontrolenheder udgør 9,9 mio. kr., og fællesomkostninger udgør 8,7 mio. kr. I 2023 udgjorde den totale overhead-omkostning på ordningen 91,03 pct. (OH & kørsel).

1667. Logbøger (omkostninger i løbende priser)									
Omkostningsfordeling Post		Type	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Løn	1,8	3,0	5,0	8,3	9,2	9,7	9,9
Direkte omkostning	Kontrolenheder	Øvrig drift	1,6	1,0	0,8		0,0	0,0	0,0
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Løn	0,1	0,4	0,0	0,1	0,1	0,2	0,2
Direkte omkostning	Øvrige enheder	Øvrig drift				1,2	1,9	2,4	1,8
Indirekte omkostning	Afskrivninger	Afskrivninger	0,4	0,4	0,5	0,5	0,3	0,2	0,4
Indirekte omkostning	Overhead	Fælles-omkostninger	1,7	3,1	3,8	6,8	8,0	9,0	8,7
Total			5,6	7,9	10,1	16,9	19,6	21,4	21,0

Forslag om effektivisering og skalering

Gebyranalysen har to initiativer til effektivisering inden for 1667. Logbøger. Initiativerne indebærer besparelse på 3,0 mio. kr., jf. tabellen nedenfor. Initiativerne uddybes på de kommende side.

Forslag til nedskalering og effektivisering på 1667 Logbøger	Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Effektivisering af kontrollen	1,9 mio. kr.
Initiativ 2. Risikomodel for logbøger til forhåndsvalidering (small-model)	1,1 mio. kr.
Samlet potentiale	3,0 mio. kr.

Alle efterfølgende beløb opgjort i afsnittet er 2023-data, som er 2025-pl reguleret (6,9 pct.).

Initiativ 1. Effektivisering af kontrollen

Datagrundlag

Fødevarestyrelsen har effektiviseret 1667. Logbøger siden 2023. Udgifterne på ordningen er således faldet med 8,3 pct. (pl-25) fra 2023-2025, samtidig med at antallet af kontroller tilsvarende er steget med 5,9 pct. Besparelsen er på 1,9 mio. kr., inkl. OH .

Tabellerne nedenfor illustrerer dette. Den øverste tabel viser udgifterne til ordningen i perioden 2023-2025 og den opnåede besparelse på 8,3 pct. Den nederste tabel viser antallet af kontroller over perioden 2023-2025, og hvordan antal kontroller tilsvarende er steget med 9,1 pct.

Der er således tale om en effektivisering, da FVST i perioden har reduceret omkostningerne til ordningen med 1,9 mio. kr. inkl. OH , samtidig med, at de har håndteret flere årlige kontroller.

Det foreslås, at disse effektiviseringer videreføres fremadrettet.

Årlige udgifter til 1667. Logbøger					
Udgifter mio. kr. (pl25)	2023	2024	2025 (budget)	Besparelse 2025 inkl. OH	Ændring (%) 2023-2025
Kontrol af logbøger	22,9	21,6	21,0	1,9 mio. kr.	-8,3 pct.

Antal årlige kontroller under 1667. Logbøger					
Udgifter (pl25)	2023	2024	2025 (budget)	Stigning (antal) 2023-2025	Ændring (%) 2023-2025
Kontroller af forhåndsvalideret logbøger	30.519	32.156	33.120	2.601	8,5 pct.
Returkontrol af danske logbøger	7.571	8.547	8.803	1.232	16,3 pct.
Returkontrol af udenlandske logbøger.	6.788	6.819	7.023	235	3,5 pct.
Total	44.878	47.522	48.946	4.068	9,1 pct.

Forudsætninger, risici og indfasning.

Der er ingen risici forbundet med implementeringen af initiativet. Initiativet er implementeret og besparelsen realiseret.

9.13. Løsningsforslag | 1667. Logbøger (2/ 2)

Initiativ 2. Risikomodel for logbøger til forhåndsvalidering (small-model)

FVST foreslår, at der udvikles en risikomodel for logbøger til forhåndsvalidering, så kontrollen bliver risikobaseret. Risikomodellen indebærer, at FVST foretager en kategorisering af logbøger til forhåndsvalidering pba. Data. Kategoriseringen foretages ud fra en vurdering af logbogens kompleksitet og sanktioneringsgrad af returkontrollerede logbøger.

Logbøgerne opdeles i tre kategorier, herunder "small", "medium", "large".

I første omgang vil pilotprojektet fokusere på logbøger relateret til dyrevelfærden i kategorien "small", da kompleksiteten og risici for dyrevelfærden er lavest og antallet af logbøger størst. Den reelle besparelse skal efterprøves ved pilotprojektet.

Erhvervet får herved samlet set lavere omkostninger pr. logbog.

Datagrundlag og besparelse

I 2025 forventes i alt 32.000 logbøger. *Small* kategorien estimeres at udgøre halvdelen af alle logbøger, dvs. 16.000.

Af nedenstående tabel fremgår det, at det gennemsnitlige tidsforbrug for samtlige logbøger var 14,4 min. i 2023. Der forventes at være et anslået tidsforbrug på 8 minutter per logbog i small-kategorien. På den baggrund forventes en tidsreduktion på 6,4 minutter per logbog. Dvs. en forventet besparelse på 1700 timer i 2025.

Af tabellen fremgår det ligeledes, at den forventede nettobesparelse foreløbigt estimeres til ca. 1,2 årsværk. Med en HK'er årsværksspris på ca. 450.000 kr. plus 95 pct. OH lyder den samlede besparelse på ca. 1,1 mio. kr., inkl. OH .

Tidsforbrug i perioden 2023-2025 under 1667. Logbøger				
Small-kategorien (udgør 16.000 logbøger svarende til 50 pct. af alle kontroller)	2023	2025	Reduktion 2025	Besparelse 2025
Minutter per logbog	14,4 min. <i>Alle kategorier</i>	8 min. <i>Small-kategorien</i>	6,4 min.	1.700 timer
Årsværk til kontrol af logbøger	24 ÅRV	22,8 ÅRV	1,2 ÅRV	1,05 mio. kr. <i>inkl. OH</i>

Der tages forbehold for at den reelle besparelse først endeligt kan opgøres efter pilotprojektet er afsluttet og evalueret.

Forudsætninger

Der er afsat 97.000 kr. inkl. OH til pilotprojekt til at afdække potentialet i initiativet.

Pilotprojektet vil vise, om den estimerede besparelse for "small-kategorien" er reel. På baggrund af erfaringerne fra pilotprojektet forsættes implementeringen af risikomodellen for logbøger i kategorierne "medium" og "large" og for øvrige ordninger med logbøger, hvor besparelsen dermed også potentielt kan vise sig at være større.

Risici

FVST vurderer, at der ikke er nogen risici forbundet med at implementere en risikomodel for logbøger til forhåndsvalidering. Ligeledes vurderer FVST, at dyrevelfærden ikke bliver udfordret af effektiviseringen af forhåndsvalideringen af logbøger inden for "small-kategorien".

Den 25. juni 2020 blev der indgået endnu en politisk aftale med henblik på at styrke kontrollen af dyretransporter, herunder styrket kontrol af logbøger. Forhåndsvalidering af logbøger for lange transporter bliver bl.a. styrket ved, at tidligere kontroldata vil indgå som led i forhåndsvalideringen. Således bliver processen omkring logbøger mere datadrevet og dybdegående, idet den styrkede kontrol vil omfatte flere forhold tidligt i processen og før transportens afgang.

Løsningen er mulig at implementere inden for de gældende EU-regler

Indfasning

Pilotprojekt for "small-kategorien" implementeres Q4 2025. På baggrund af erfaringerne fra pilotprojektet implementeres "medium-" og "large-kategorien" efterfølgende. Besparelsen for disse kategorier er ikke estimeret.

9.14. Løsningsforslag | Eksport (1/ 4)

Introduktion

Landbrug & Fiskeristyrelsens gebyrordning *Eksport* indeholder to ordninger – ”frø og konsum” og ”eksport” – som blev sammenlagt pr. 1. januar 2024 for at sikre større volumen, da begge ordninger udsteder plantesundhedscertifikater og eksportcertifikater. Kontrollen er rekvireret af operatøren, så operatøren kan eksportere til tredjelande. Eksport til tredjelande kræver nemlig, at operatøren kan fremvise et plantesundhedscertifikat, hvor myndigheden i afsenderlandet har tjekket for de elementer, som modtagerlandet kræver.

Eksportcertifikater vedr. ”frø og konsum” er primært en administrativ kontrol, hvor dokumentation gennemgås og kontrolleres, fx laboratorieprøver og marksynsrapporter, hvorefter der udstedes et administrativt certifikat. Frø og konsum kan fx være græs- og blomsterfrø, forarbejdede konsumvarer så som kartoffelmel mm.

”Eksport” indebærer typisk fysisk kontrol af planter til eksport, hvor en tilsynsførende fx besigtiger et gartneri, julestjerner og snitplanter (tulipaner), juletræer, kævler, trægulve mm. En uddybet beskrivelse af ordningen kan findes i *del 8 - bilag*. Selve kontrollen udføres af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV).

Eksport har årlige udgifter på 8,9 mio. kr. i 2025-prisniveau (2023: 8,3 mio. kr.).

Forslag til effektivisering og skalering

Gebyranalysen har tre initiativer til skalering inden for ordningen *Eksport*. Initiativerne fremgår af nedenstående tabel og uddybes efterfølgende.

Det har som nævnt tidligere ikke været muligt at foretage beregninger grundet manglende datagrundlag, hvorfor der ikke heller fremgår konkrete potentialer for de tre initiativer.

Forslag til nedskalering og effektivisering på Eksport	Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Optimeret ressourceudnyttelse ved årlig balancering af arbejdstid	-
Initiativ 2. Kørselsoptimering via en digital/app-løsning	-
Initiativ 3. Variabelt registreringsgebyr efter eksport mængde	-
Samlet potentiale	-

Initiativ 1. Optimeret ressource-udnyttelse ved årlig balancering af arbejdstid

Det foreslås at optimere ressourceudnyttelsen ved balancering af plantesundhedskontrollørernes arbejdstid ud over året.

Der gennemføres kontroller af eksport hele året. Forår- og sommerperioden er dog langt mere travl end efterårs- og vinterperioden, da de fleste planter og frø er i vækst i forår-/sommerperioden. Dette gør sig lignende gældende på flere af de øvrige gebyrordninger, som styrelsen er ansvarlig for. LFST estimerer, at der på tværs af gebyrordningerne er behov for omkring seks fuldtidskontrollører til varetagelse af alle kontrollerne i forår- og sommerperioden og kun omkring to fuldtidskontrollører i efterår- og vinterperioden på grund af det lavere kontroltryk.

Det høje kontroltryk i forår- og sommerperioden resulterer i, at plantesundhedskontrollørerne har en del overarbejde i forårs- og sommermånederne. De første 50 timers overarbejde skal plantesundhedskontrollørerne flekse i løbet af året, hvor overarbejdstimer ud over de 50 timer udbetales med et 50 pct. tillæg. Tidligere blev de første 150 times overarbejde omregnet til flekstid, men det blev for nogle år siden forhandlet med Kontrollørforeningen, at alt over 50 timers overarbejde udbetales og påregnes tillæg. På trods af det lavere kontroltryk i efterårs- og vinterperioden ses der ikke nødvendigvis en afspadsering/timeregistrering, der er proportionelt med de færre kontroller.

For at udfylde ’resttiden’ i de mindre travle efterårs- og vintermåneder, planlægges og afholdes faglig opdatering i perioden, hvilket dog ikke fylder al tiden ud. I perioderne med overskydende tid kan der, blandt nogle plantesundhedskontrollører, være en tendens til, at kontroller tager en smule længere tid end i perioder med mange kontroller hver dag, hvor der anvendes mindre tid per kontrol. Tendensen lader til at være mere udpræget i nogle kontrolkategorier under eksport-kontrollen end andre, fx kævlekontrollen m.fl.

Datagrundlag

LFST er ansvarlig for gebyrordningen *Eksport*, men den fysiske kontrol på ordningen er udliciteret til og udføres af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Den administrative del af kontrollen udføres af LFST. Af den årsag er det også SGAV og ikke LFST, som ligger inde med al kontroldata for gebyrordningen. SGAV er aktuelt i gang med en større budgetanalyse, hvorfor det ikke har været muligt for styrelsen at afsætte tid og ressourcer til at levere data til nærværende gebyranalyse. På den baggrund af det afstemt mellem SGAV og LFST, at de to styrelser i et samarbejde – på bagkant af analysen – vil aftale videre proces for beregning af potentialerne for det foreslåede initiativ.

Konkret vil der blive arbejdet på at udforme en dataopgørelse, der viser antallet af kontroller og deres gennemførelsestid, inden for normal arbejdstid, i de spidsbelastede perioder og tilsvarende i de mindre spidsbelastede perioder, for at kunne dokumentere en evt. variation. Variationen vil være et udtryk for et effektiviseringspotentiale, men også den ’resttid’ som i princippet vil kunne afspadseres i de mindre spidsbelastede perioder og derved minimering af overarbejdstiden. I dataopgørelsen skal der selvfølgelig også tages højde for, at der skal afsættes tid til den årlige instruktionskurser på ordningen.

9.14. Løsningsforslag | Eksport (2/ 4)

Forudsætning for initiativet

Ifølge industriens overenskomst, er det muligt at ansætte medarbejdere i flere timer i en periode og færre timer i en anden periode. En optimeret ressourceudnyttelse ved årlig balancering af arbejdstid er derfor i princippet muligt.

Ifølge LFST er det *ikke* muligt at ansætte sæsonarbejde i forår- og sommerperioden til minimering af noget af overarbejdet per plantesundhedskontrollør i og med, at eksport-kontrollen kræver specifikke faglige kompetencer ift. kendskab til planter, sygdomme mm. og ift., hvordan hele system-set-up'et i Traces NT fungerer mm. Jævnfør kontrolforordningen skal kontrollørerne være officielt udpeget, hvilket ligeledes begrænser mulighederne for at anvende vikarer i belastningsperioder.

En mulig løsning kunne derfor være, at implementere en løsning, hvor de fastansatte plantesundhedskontrollører lægger færre timer i efterårs- og vinterhalvåret og dermed sparer timer op til den mere travle forårs- og sommerperiode.

Potentielle risici

En årlig balancering af plantesundhedskontrollørernes arbejdstid vil med al sandsynlighed møde modstand hos plantesundhedskontrollørerne, da kontrollørernes mulighed for ekstra indtjening fratages dem. Derudover vil implementering af initiativet også minimere noget af plantesundhedskontrollørernes autonomi og fleksibilitet, som kontrollørerne har til rådighed i det mindre travle halvår.

Initiativet vil med al sandsynlighed også møde modstand hos Kontrollørforeningen, som har forhandlet sig til de mere gunstige forhold for plantesundhedskontrollørerne med overarbejdsudbetaling på plus 50 pct. ved alt over 50 overarbejdstimer frem for de tidligere 150 timer.

Indfasningsprofil

LFST har udlisteret udførelsen af Eksport-kontrollen til SGAV. Af den årsag er det også SGAV, der har den sidste og endelige beslutningskraft ift., om styrelsen ønsker at gå videre med initiativet og implementeringen heraf. Implementeringshorisonten afhænger derfor også af, hvornår SGAV kan prioritere ressourcer og tid til en evt. ændret praksis vedr. årlig balancering af arbejdstiden.

Initiativ 2. Kørselsoptimering via en digital/ app-løsning

Det foreslås at optimere den nuværende kørselsplanlægning på ordningen ved implementering af en digital/app-løsning. Løsningen kan med fordel indeholde georeference til registrering og opfølgning på kørsel – og i bedste fald overblik over, hvor kontrollørerne konkret befinder sig i løbet af arbejdsdagen.

På nuværende tidspunkt findes der ikke en digitalløsning til at understøtte en optimal planlægning af kontrollen og kørsel til og fra kontroller. Den aktuelle løsning er derfor meget håndholdt. Plantesundhedskontrollørerne har på skift ansvar for, at skabe overblik over de indkomne rekvirerede kontroller og uddelegere dem til plantesundhedskontrollørerne på ordningen (rollen skifter hver/hver anden uge). De rekvirerede kontroller tildeles manuelt ud fra plantesundhedskontrollørernes bopæl og ud fra en manuel vurdering af, hvilke efterfølgende eksport-kontroller, det kan give at kontrollørerne tildeles. Da det gøres manuelt er det ikke altid, at kontrollerne tildeles ud fra de mest hensigtsmæssige kørselsruter.

I de mindre spidsbelastede perioder, gives der udtryk for, at plantesundhedskontrolløren, der fordeler de rekvirerede kontroller, til tider tildeler sig selv kontroller som ikke nødvendigvis ligger i nærområdet for at sikre sig, at de kan fylde deres dag op med opgaver – selvom kontrollen i princippet lå bedre ift. en anden plantesundhedskontrollørs placering.

En digital/app-løsning vil kunne være med til at sikre, at:

- Diverse kontroller i endnu højere grad kunne tildeles efter nærhedsprincip ift., hvor kontrolløren befinder sig.
- Der køres de mest hensigtsmæssige ruter, så arbejdstid på kørsel minimeres og evt. 'resttid' udnyttes, så den enkelte kontrollør kan gennemføre flere kontroller i løbet af en dag.

Datagrundlag

Implement har gennemført kørselsanalyser og -projekter for flere organisationer med implementering af en digital/AI-løsning for optimeret kørselsplanlægning og -registrering. I projekterne er der blevet anvist besparelser på ca. 15-25 pct.

De udførende i disse organisationer bruger størstedelen af deres arbejdstid på kørsel, hvorfor den mulige besparelse/gevinst *ikke* kan oversættes én-til-én ift. kørsel under gebyrordningerne i LFST.

Da det ikke har været muligt at få adgang til kørselsdata, da SGAV ikke har kunne prioritere tid og ressourcer hertil pga. en større igangværende budgetanalyse, har det ikke været muligt at beregne det faktiske besparelspotentiale ved implementering af en digital/app-løsning til kørselsplanlægning, registrering og opfølgning på kørsel.

Implement's konservative estimat lyder dog på, at styrelserne – ved en implementering af en digital/app-løsning – vil kunne realisere et besparelspotentiale på 5 pct.

Datagrundlag (fortsat)

Aktuelt udbetalte LFST 6,4 mio. kr. i skattefri kørselskroner til plantesundhedskontrollørerne på tværs af gebyrordninger i LFST og dertil også løn under kørsel.

I den mulige besparelse på 5 pct. ligger derfor både en besparelsen ift. skattefri kørselskroner og løn til kontrollørerne under kørsel.

SGAV og LFST vil kigge ind i at beregne det faktiske besparelеспotientiale på bagkant af analysen.

Forudsætning for initiativet

Ved opdeling af styrelsen i to, henholdsvis LFST og SGAV, blev det indgået en samarbejdsaftale/kontrolaftale. Aftalen er ikke et juridisk dokument, men en form for hensigtserklæring. Af aftalen fremgår det, at der skal afsættes ressourcer til at implementere en digital/app-løsning til registrering og opfølgning på kørsel. På den baggrund har de to styrelser allerede overvejet, at der skal afsættes ressourcer til indkøb/udvikling og implementeringen af en digital løsning.

Potentielle risici

Initiativet om implementering af en digital/app-løsning – til registrering og opfølgning på kørsel og mulig tracking af fysisk placering af kontrollørerne i løbet af arbejdsdagen – kan muligvis møde modstand blandt plantesundhedskontrollørerne. Styrelserne har tidligere forsøgt at implementere tjenestebiler, hvilket udløste en strejke, hvor der ikke blev gennemført noget arbejde førend forslaget blev annulleret.

Der findes flere eksempler på succesfuld implementering af digitale/AI-løsninger i regi af det offentlige, som har bevirket effektiviseringer og besparelser. En AI-løsning i hjemmeplejen i Varde Kommune har bevirket en næsten halvering af køretiden til plejeopgaverne, og lignende har en digital løsning minimeret køretiden kraftigt i FlexTrafik.

Af den årsag bør det tilsvarende bør være muligt at implementere en digital/app-løsning på gebyrområdet, da det har været muligt på andre områder i det offentlige.

Indfasningsprofil

Da der aktuelt er en større budgetanalyse under udarbejdelse i SGAV, afhænger en mulig prioritering af initiativet af mængden af øvrige indsatser og ressourcer, som SGAV skal afsætte og evt. skalere på baggrund af budgetanalysens konklusioner. Det er SGAV, der har den sidste og endelige beslutningskraft ift., om styrelsen ønsker at gå videre med initiativet og implementeringen heraf.

Initiativ 3. Variabelt registreringsgebyr efter eksport mængde

Det foreslås at implementere et variabelt registreringsgebyr efter virksomhedens/operatørens størrelse eller eksportmængde.

Virksomheder/operatører betaler et registreringsgebyr (3.812 kr.), når de første gang på året anmelder en eksport i Traces NT. Gebyret dække administrationstid til behandling af dokumentation og kontrol af overholdelse af modtagerlands importkrav.

Registreringsgebyret er det samme ligegyldigt virksomhedens størrelse eller eksportmængde. Registreringsgebyret kan derfor opleves som meget dyrt for virksomheder/operatører med få sendinger til sammenligning med virksomheder, der har sendinger hver uge.

Implementering af en variabel registreringstakst vil *ikke* bevirke en besparelse på gebyrordningen, men vil tilvejebringe en omkostningsfordeling, der kan opleves som mere retfærdig for de mindre erhvervsdrivende/operatører. De mindre erhvervsdrivende/operatører vil ved implementering af initiativer skulle betale et lavere registreringsgebyr, mens de større virksomheder/operatører vil opleve en lille fordyrelse i registreringstaksten. Det vurderes dog at være af mindre betydning for de større virksomheder/operatører pga. deres større omsætning.

Datagrundlag

I 2023 var der 189 virksomheder, som lod sig registrere (og betalte registreringsgebyret) og havde minimum én sending. På den baggrund var indtjeningen på registreringsgebyret 720.468 kr. i 2023.

Af data fra 2023 fremgår det, at 51 ud af de registrerede 189 virksomheder, *kun* havde én sending i løbet af året (40 virksomheder registreret til fysisk kontrol og 11 virksomheder til administrativ kontrol). Tilsvarende havde 27 virksomheder 2 sendinger og 22 virksomheder 3 sendinger i løbet af ét år. Blandt de 12 virksomheder med flest sendinger, blev der sendt mellem 90-353 sendinger afsted i løbet af 2023.

På baggrund af det foreliggende data af 2023 foreslås en opdeling i tre registreringsgebyrer, således at virksomhedens/operatørens med færrest sendinger betaler det laveste registreringsgebyr.

Opdelingen i tre registreringsgebyrer kan evt. se ud på følgende måde: Virksomheder, der estimeres at have 1-12 sendinger i løbet af året, svarende til op til én sending hver måned (143 virksomheder i 2023) betaler et registreringsgebyr på 2850 kr. Virksomheder, der estimeres at have mellem 12-48 sendinger i løbet af året, svarende til 1-4 sendinger om måneden (26 virksomheder i 2023), betaler et registreringsgebyr på 5350 kr. og endeligt, virksomheder der estimeres at have over 49 sendinger i løbet af året (svarende til 20 virksomheder i 2023) betaler et registreringsgebyr på 8690,9 kr., som opsummeret i nedenstående tabel.

Aktuelt og ændret variabelt registreringsgebyr på ordningen Eksport				
	1-12 årlige sendinger	13-48 årlige sendinger	49- årlige sendinger	Total
Antal virksomheder	143	26	20	189
Aktuelt registreringsgebyr		3.812,00 kr.		720.468
Ændret variabelt registreringsgebyr	2850 kr.	5350 kr.	8690,9 kr.	720.468

9.14. Løsningsforslag | Eksport (4/ 4)

Datagrundlag (fortsat)

Løsningen vil bevirke en besparelse i registreringsgebyret for de 143 virksomheder med færrest årlige sendinger på 816 kr. Omvendt vil ændringen bevirke en fordyrelse for de 26 virksomheder med næstflest sendinger på 1.848 kr., og ligeledes en fordyrelse for virksomhederne med flest sendinger på 4.847 kr.

Forudsætning for initiativet

Der er ingen lovgivningsmæssige barrierer for implementering af et variabelt registreringsgebyr efter eksportmængde.

En omlægning af registreringsgebyret kan dog risikere at medføre en ekstra administrativ byrde, da det ikke er altid, at virksomhederne/operatørerne kender deres antal sendinger, når de lader sig registrere. I tilfælde af, at en virksomhed har flere eller færre sendinger end først estimeret/antaget, vil det kræve, at virksomheden flytter gruppe, hvilket betyder ekstra administrativ tid til omregistrering og udstedelse af yderligere faktura/kreditnota.

Når det er sagt vil det ud fra historisk data være muligt at estimere antal sendinger med en vis sandsynlighed for tidligere registrerede virksomheder. Nye virksomheder må give et estimat, som definerer den betalingskategori virksomheden kommer i, som kan ændre sig i tilfælde af flere antal sendinger end forventet, hvor virksomheden dermed må efteropkræves en højere takst.

Potentielle risici

Der er ingen nævneværdige risici forbundet med implementering af initiativet.

Indfasningsprofil

En ændring af strukturen for registreringsgebyret ligger alene hos LFST og vurderes at kunne implementeres fra 2026.

Introduktion

Landbrug og Fiskeristyrelsen kontrollerer og godkender marker, som autoriserede læggekartoffelavlere ønsker at anvende til avl af læggekartofler. Til det formål udtages jordprøve, hvor jorden laboratorietestes for bl.a. kartoffelcystenematoder. Antallet af jordprøver per hektar er direktivbestemt. Godkendelsen er en forudsætning for eksport og omsætning af kartofler inden for og uden for EU. En uddybet beskrivelse af ordningen kan findes i *del 8 - bilag*. Selve kontrollen udføres af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Avlskontrol-læggekartofler har årlige udgifter på 1,7 mio. kr. i 2025-pl (2023: 1,6 mio. kr.).

Forslag til effektivisering og skalering

Gebyranalysen har to initiativer til skalering inden for ordningen *Avlskontrol - læggekartofler*. Initiativerne fremgår af nedenstående tabel og uddybes efterfølgende. Det har som nævnt tidligere ikke været muligt at foretage beregninger grundet manglende datagrundlag, hvorfor der heller ikke fremgår konkrete potentialer for de to initiativer.

Forslag til nedskalering og effektivisering på Avlskontrol - læggekartofler	Potentiale (fuldt indfaset)
Initiativ 1. Bedre planlægning ved krav om tidligere anmodning om kontrol af læggekartofler	-
Initiativ 2. Kørselsoptimering via en digital/app-løsning	-
Samlet potentiale	-

Initiativ 1. Bedre planlægning ved krav om tidligere anmodning om kontrol af læggekartofler

Det foreslås at optimere planlægningshorisonten på avlskontrol-læggekartofler ved at stille krav til erhvervet om tidligere indmeldelse af kontrolanmodninger fra erhvervet, fx senest ved årets udgang. Aktuelt har erhvervet mulighed for at indmelde deres anmodning om avlskontrol af læggekartofler i perioden oktober til marts/april. Grundet den lange tidshorisont for indmeldinger, modtager LFST anmodninger i hele perioden – men med en vis koncentration sent i perioden. Årsagen til, at en del af erhvervet først indmelder deres anmodninger sent, er, at det giver erhvervet en længere tidshorisont til at forhandle om afsætning af kartofler og herved vished om den mængde, der skal produceres og om der evt. er behov for jordforpagtning. Tendensen bevirker, at volumen af kontroller af læggekartofler centrerer sig også over en kortere periode og en periode, hvor der også er travlt med andre kontroller. De sene indmeldinger besværliggør ligeledes en optimal ressource- og kørselsplanlægning og at laboratoriet til tider bliver overbelastet. Ved en tidligere indmelding af anmodninger om kontrol fra erhvervet, vil det være muligt for kontrolenhederne at skabe det fulde overblik over alle avlskontroller og deres placering.

Herved kan der sikres en mere effektiv ressourceanvendelse og minimering af stjerne kørsel, da:

- Spidsbelastninger med overarbejdstid undgås (hvor der påregnes 50 pct.), da kontrollerne kan planlægges, så de fordeles ligeligt i perioden og/eller med en mindre andel i perioden med kontroller på andre ordninger.
- Kontroller i samme område planlægges til gennemførelse på samme dage, så kørslen optimeres og kontrollørerne kan nå flere kontroller på samme dag.

Datagrundlag

LFST er ansvarlig for gebyrordningen *Avlskontrol - læggekartofler*, men selve kontrollen er udliciteret til og udføres af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Af den årsag, er det også SGAV og ikke LFST, som ligger inde med al kontroldata for gebyrordningen. SGAV er aktuelt i gang med en større gebyranalyse, hvorfor det ikke har været muligt for styrelsen at afsætte tid og ressourcer til at levere data til nærværende gebyranalyse. På den baggrund af det afstemt mellem SGAV og LFST, at de to styrelser i et samarbejde – på bagkant af analysen – vil se ind i at beregne potentialerne for det foreslåede initiativ.

Konkret vil der blive arbejdet på at udforme en dataopgørelse, der viser antallet af overarbejdstimer der kan undgås, hvis kontrollen fordeles ligeligt over perioden og med en mindre andel i perioden med mange kontroller på andre ordninger. Dertil kan der arbejdes på at udforme en dataopgørelse, som viser mængden af kørsel, der kan minimeres ved at kontroller, i samme område, gennemføres på samme dage, hvorved at stjerne kørsel og "spildtid" minimeres, da kontrollørerne kan gennemføre flere kontroller på en dag.

Forudsætning for initiativet

Implementering af initiativet forudsætter, at erhvervet informeres om den skærpede tidshorisont for indmeldelse af anmodning om avlskontrol af læggekartofler. Det skal dog fortsat være muligt for erhvervet at søge om dispensation for udsættelse af deadline i de tilfælde, hvor det er nødvendigt for erhvervet ift. at få det sidste forhandler på plads.

Potentielle risici

LFST har været i dialog med to repræsentanter fra kartoffelbranchen for at høre om deres holdning til en evt. skærpet deadline for anmeldelse af marker til jordprøvetagning ifm. avlskontrol af læggekartofler. Repræsentanterne italesætter, at en skærpet deadline vil stille krav til, at avlerne tidligere end i dag finder jord af rette sædskifte til kartofler og indgår aftaler om disse jorde. Da branchen ofte får sent kendskab til deres afsætningsmuligheder og dermed senere mulighed for at indgå endelige forpagteraftaler, vil det jf. erhvervet lægge et ekstra pres på dem.

Den skærpede deadline kan medføre, at flere avlere tager en øget risiko ved at lægge kartofler i jorden inden, at de har modtaget prøvesvar. Avlere kan godt anmelde efter fristen og få taget jordprøver herefter. I den forbindelse påminder LFST avleren om, at det er på eget ansvar, hvis avler lægger kartofler i jorden inden prøvesvar. I 2023 var der 9 avlere, som anmeldte efter fristen.

9.15. Løsningsforslag | Avlskontrol - læggekartofler (2/ 2)

Indfasningsprofil

Initiativet kan implementeres fra 2026, men afhænger af øvrige indsatser og ressourcer, som SGAV skal afsætte og evt. skalere på baggrund af den igangværende budgetanalyses konklusioner.

Initiativ 2. Kørsels- optimering via app-løsning

Det foreslås at optimere den nuværende kørselsplanlægning på ordningen ved implementering af en digital/app-løsning. Løsningen kan med fordel indeholde georeference til registrering og opfølgning på kørsel – og i bedste fald overblik over, hvor kontrollørerne konkret befinder sig i løbet af arbejdsdagen. App-løsningen dermed kan være med til at sikre at:

- Diverse kontroller i endnu højere grad tildeles efter nærhedsprincip ift., hvor kontrolløren befinder sig.
- Der køres de mest hensigtsmæssige ruter, så arbejdstid på kørsel minimeres og evt. 'restitutter' så den enkelte kontrollør kan gennemføre flere kontroller i løbet af en dag.

Den aktuelle kørselsregistreringsløsning er meget håndholdt. Aktuelt registrerer kontrollørerne deres kørsel i en kørebog (et excel-ark) for at kørselsafregne samlet i RejsUD (afregningssystem fra Økonomistyrelsen). Af RejsUD fremgår dato for kørslen, antal kilometer, til-og-fra-adressen og hvorvidt kørslen har været forgæves. Af kørebogen og RejsUD er det dog ikke muligt at vurdere, om der er kørt den mest optimale kørselsrute til diverse kontroller i løbet af en dag og over året.

Hverken SGAV eller LFST har ressourcer til at løbende at følge op på, om registreringerne i de nuværende kørebøger er korrekte eller optimale. Af den årsag kan der i princippet være fejlbehæftede kørselsregistreringer. Registreringerne i RejsUD skal dog altid godkendes af en leder. Ligeledes kan det være kørselsruter, som ikke er de mest optimale, som dermed både trækker ekstra kørselskoner, men også lønkroner under kørsel – hvilket belaster gebyrtaksten.

Af en samarbejdsaftale/kontrolaftale mellem LFST og SGAV, som blev udformet ved opdeling i de to styrelser, fremgår det, at de to styrelser ser sig enige i, at der skal afsættes ressourcer til implementering af en digital/app-løsning til registrering og opfølgning på kørsel. På den baggrund har de to styrelser allerede tænkt i, at der skal afsættes ressourcer til indkøb/udvikling og implementeringen af en digital løsning.

Datagrundlag

Implement har gennemført kørselsanalyser og -projekter for flere organisationer med implementering af en digital/AI-løsning for optimeret kørselsplanlægning og -registrering. I projekterne er der blevet høstet en besparelse i omegnen af 25 pct. De udførende i disse organisationer bruger størstedelen af deres arbejdstid på kørsel, hvorfor den mulige besparelse/gevinst *ikke* kan oversættes én-til-én til kørsel under gebyrordningerne i LFST.

Da det ikke har været muligt at få adgang til kørselsdata, da SGAV ikke har kunne prioritere tid og ressourcer hertil pga. den større igangværende budgetanalyse, har det ikke været muligt at beregne det faktiske besparelspotentiale ved implementering af en digital/app-løsning til kørselsplanlægning, registrering og opfølgning på kørsel.

Implements konservative estimat lyser dog på, at styrelserne – ved en implementering af en digital/app-løsning – vil kunne realisere et besparelspotentiale på 5 pct. SGAV og LFST vil kigge ind i at beregne det faktiske besparelspotentiale på bagkant af budgetanalysen.

Forudsætning for initiativet

Ved opdeling af styrelsen i to, blev SGAV gjort ansvarlig for udførelsen af hovedparten af diverse kontroller under LFST. Af den årsag er det også SGAV, der har den sidste og endelige beslutningskraft ift. vedtagelse af nærværende initiativ om implementering af en digital/app-løsning.

Potentielle risici

Styrelserne har tidligere forsøgt at implementere tjenestebiler, hvilket udløste en strejke, hvor der ikke blev gennemført noget arbejde før end forslaget blev annulleret. På den baggrund kan der være risiko for, at initiativet om implementering af en digital/app-løsning, til registrering og opfølgning på kørsel og mulig tracking af fysisk placering af kontrollørerne i løbet af arbejdsdagen til optimal planlægning og ressourceudnyttelse, vil møde modstand blandt de udkørende kontrollører. Når det er sagt, er det en praksis, som er implementeret i flere offentlige organisationer i Danmark, fx en AI-løsning i hjemmeplejen i Varde Kommune, hvor køretiden næsten er halveret, og FlexTrafik hvor køretiden lignende er kraftigt minimeret. Af den årsag bør det tilsvarende bør være muligt at implementere en digital/app-løsning på gebyrområdet.

Indfasningsprofil

En mulig prioritering af implementering af initiativet afhænger af de øvrige indsatser og ressourcer, som SGAV skal afsætte og evt. skalere på baggrund af budgetanalysens konklusioner.

Del 5

Proces for analyse af øvrige gebyrordninger

10. Processprint for analyse af øvrige ordninger

Analyse af de øvrige gebyrordninger

Fødevarestyrelsen og Landbrugs- og Fiskeristyrelsen vil i forlængelse af gebyranalysen anviser effektiviseringer og mulige nedskaleringer på 10 pct. for styrelsernes øvrige gebyrordninger, som ikke har indgået i gebyranalysen. Dette vil ske frem mod offentliggørelsen af Betalingsbekendtgørelsen hovedsageligt for 2026 og evt. resterende del for 2027.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen bemærker følgende til analyse af de øvrige gebyrordninger:

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen vurderer, at initiativerne vedr. digitalisering af kørsel samt mere sæsonbetonet ansættelsesforhold vil kunne give besparende effekter på de øvrige gebyrordninger i styrelsen (fsva. Plantesundhedsgebyrerne). Besparelsens omfang vil dog skulle afdækkes i samarbejde med SGAV, der udfører opgaverne. Iværksættelsen af besparende initiativer vil således skulle iværksættes hos SGAV. Landbrugs- og Fiskeristyrelsen vil anvende de metoder, som Implement og Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har brugt ved de to gebyrordninger.

Fødevarestyrelsen bemærker følgende til analyse af de øvrige gebyrordninger:

Fødevarestyrelsen vil arbejde med effektiviseringer og skaleringer på de øvrige gebyrordninger bl.a. ved at bruge de metoder, som Implement og Fødevarestyrelsen har brugt ved at gennemgå de første 13 gebyrordninger. Derudover er der på visse af gebyrordningerne allerede som led i Fødevare- og Veterinæraftalen gennemført nedskaleringer på de opfølgende kontrolbesøg, hvor der tidligere blev gennemført to opfølgende kontrolbesøg, mens der efterfølgende er gået ned til et besøg

10 ugers processprint

Til inspiration og som afsæt for styrelsernes videre arbejde med analyse af de øvrige gebyrordninger, har Implement udformet et 10 ugers processprint, som er illustreret på næstkommende side. Processprintet konkretiserer aktivitetsrækken, som Implement har gennemført i gebyranalysen til udformning af de kvalificerede og afstemte effektiviserings- og nedskaleringspotentialer præsenteret i rapporten.

En beskrivelse af metodetilgangen og de metoder, som nævnes i processprintet på næstkommende side, kan findes i metodeafsnittet på del 3, side 19-23.

Processprintet er inddelt i fire korte faser.

Den første fase har fokus på at udvælge gebyrordninger til analyse, mobilisere ressourcer til analysen, booke nøgleinformanter til interview og møder, koordinere feltarbejde, udforme metodedesignet og indhente relevante materialer, data og empiri vedrørende de udvalgte gebyrordninger.

Den anden fase har fokus på at gennemføre dybdeanalyse af de udvalgte gebyrordninger ved at gennemgå alle relevante dokumenter, informationer og data om gebyrordningerne, gennemføre interview med nøgleinformanter og feltarbejde ude på ordningerne og på baggrund af alle indsigterne, udforme hypoteser om mulige effektiviserings- og skalleringspotentialer på baggrund af alle indsigterne.

Den tredje fase har fokus på potentialeberegninger og løsningsdesignet. Til det formål gennemføres workshops til kvalificering af hypoteserne for på den baggrund af indhente data til be- eller afkræftelse af de skitserende effektiviserings- og skalleringspotentialerne for hver hypotese.

Slutteligt har fasen fokus på gennemføre løsningsworkshop til skitsering af gangbare implementeringsveje og mulige risici ved implementering af løsningerne til at indfri potentialerne.

Den fjerde og sidste fase er centeret omkring sammenfatning og afrapportering på alle indsigterne fra de øvrige faser og udformning af den endelige gebyranalyse rapporter, der beskriver vejen til reduktion af omkostningerne til de udvalgte gebyrordninger med 10 pct.

10. Processprint for analyse af øvrige ordninger

1

Mobilisering, materiale-, data og emperiindsamling

Uge 1-2

2

Dybdeanalyse

Uge 3-5

3

Potentialeberegninger og løsningsdesign

Uge 6-8

4

Afrapportering

Uge 9-10

Nøgleaktiviteter

- **Udvælgelse af gebyrordninger** til gebyranalyse
- **Mobilisering og onboarding** af nøgleressourcer/projektleder og -team til gennemførelse af gebyranalyse
- **Design af interviewguides** til interview med eksperter inden for gebyrordningen fra bl.a. økonomi, fagkontorerne, enhedscheferne og tilsynsførende. Spørgsmål kan være rettet mod:
 - Beskrivelse af kontrollen og kontrolelementerne i kontrollen
 - Kortlægning af proces for kontrollen
 - Afdækning af fagligheder og deres opgave og tidsanvendelse i kontrolprocessen
 - Afdækning af argumenter for budgettering af hver gebyrordning
 - Afdækning af lovbindinger og manøvrerum
 - Planlægning og opfølgning på kontrollen
 - Indsigt i deres bud på effektiviserings- og forbedringspotentialer
- **Design af observationsguide** til feltarbejde i enheder og på kontrolbesøg
- **Aftaleindgåelse** om interview og feltarbejde
- **Indhentning af dokumenter & materialer og grunddata** for de udvalgte gebyrordninger.

Nøgleaktiviteter

- Gennemgang af **materialer, dokumenter og grunddata** for gebyrordningen, og sammenfatning af de vigtigste nøgleoplysninger.
- Gennemførelse af **interview** med økonomi, fagkontorerne, enhedscheferne og tilsynsførende mf. for indblik i og forståelse for ordningen, adfærden og logikkerne omkring ordningen.
- Gennemførelse af **feltarbejde**, hvor der aflægges besøg i én eller flere enheder og køres med på flere kontrolbesøg med tilsynsførende på ordningen for at få indsigt i den praktiske udførelse evt. forbedringspotentialer.
- **Sammenfatning af vigtigste indsigter** fra interview og feltarbejde.
- **Udformning af hypoteser** om mulige effektiviserings- og skalleringspotentialer.
- **Afgrænsning af databehov** for at kunne be- eller afkræfte hypoteserne om mulige effektiviserings- og skalleringspotentialer og til potentialeberegninger.
- Indhentning af det ønskede datagrundlag.

Nøgleaktiviteter

- Design og gennemførelse af **kvalificeringsworkshop** med relevante aktører i styrelsen til validering af det formulerede hypoteser.
- **Databearbejdning** af data til be- eller afkræftelse af mulige effektiviserings- og skalleringspotentialer.
- Udformning af **potentialeberegninger** for reduktion af omkostningerne ordningen med min. 10 pct.
- Design og gennemførelse af **løsningsworkshop** til skitsering af realistiske implementeringstiltag, som kan indfri reduktionen på 10 pct. på ordningen, samt evt. risici forbundet med implementeringen af løsningen.

Nøgleaktiviteter

- **Sammenfatning af alle nøgleoplysninger og indsigter** i gebyrordningen.
- **Sammenfatning af de udvalgte hypoteser og potentialeberegningerne** for disse.
- **Sammenfatning af de afstemte løsninger og implementeringstiltag** til indfrielsen af målsætningen om reduktion på min. 10 pct.
- Opsamling på **forudsætninger og mulige risici** ved implementering af løsningerne.
- Udformning af samlet og **endelige rapport**.

Processprintet er designet ud fra Implements erfaringer med dybdeanalysen af 5 gebyrordninger i FVST og 2 gebyrordninger i LFST. Processen beskriver analysetrinnene og -rammen og gennemførelse af analyse af én gebyrordning. Processen er designet ud fra forudsætningen, at FVST og LFST med deres specialist viden i eget virke og område, og med direkte adgang til de relevante materialer, data, empiri og indsigter hurtigt vil kunne tilvejebringe det fornødne grundlag for udformning af hypoteser og potentialeberegninger. Processen er også designet ud fra forudsætningen af, at der afsættes dedikerede ressourcer til projektet, som kan allokere min- 50 pct. af deres tid til analysen.

Del 6

Analyse af to gebyrordninger
med tilstedeværelsestid i FVST
Fra tilstedetid til totaltid

Styrelsernes økonomistyring og
ledelsesinformation

11. Analyse af to gebyrordninger med tilstedeværelsestid i FVST

Fra tilstedetid til totaltid eller årsgebyr

Dette afsnit har til formål at beskrive Fødevarestyrelsens arbejde med omlægning af tilstedetidsordninger til totaltidsordninger. Konkret planlægger Fødevarestyrelsen at omlægge to gebyrordninger fra tilstedetid til totaltid. Det er henholdsvis 1640. Ordinær Veterinærkontrol og Opfølgende Veterinærkontrol. I det følgende beskrives først karakteristika og udfordringer ved gebyrordninger med tilstedetidsmodeller. Herefter beskrives den planlagte omlægning for de to gebyrordninger.

Gebyrordningen og deres nuværende gebyrstruktur

Tilstedetidstakster indebærer, at en virksomhed faktureres for den tid, hvor Fødevarestyrelsens tilsynsførende er tilstede hos virksomheden. Men da gebyrsatsen samtidig skal sikre en fuld finansiering af forberedelse, gennemførelse og efterbehandling samt af alle tilhørende udgifter (OH, kørsel mv) indebærer det, at virksomhederne oplever en høj gebyrsats.

Nogle virksomheder finder det uforståeligt, at der er så stor forskel mellem den timeløn, der udbetales til en dyrlæge i Fødevarestyrelsen og den gebyrtakst, som faktureres for kontrolbesøget. Forklaringen er som nævnt, at gebyrtaksten skal dække en række andre udgifter end blot timelønnen til dyrlægen i den tid, dyrlægen er fysisk tilstede i virksomheden.

Ved en omlægning til totaltidstakster, vil faktureringen fremadrettet ske på grundlag af Fødevarestyrelsens samlede tidsanvendelse til forberedelse, gennemførelse og efterbehandling. Virksomhederne betaler som udgangspunkt det samme for kontrollen, men ved totaltidstakster vil det totale tidsforbrug til den specifikke kontrol (dvs. forberedelse, tilstedetid, efterbehandling) fremgå specifikt ved faktureringen og vurderes at kunne øge informationen til virksomhederne om faktureringen af den pågældende kontrol.

Det er Fødevarestyrelsens erfaring, at en gebyrstruktur baseret på totaltid styrker virksomhederne tids- og omkostningsbevidsthed ift. den samlede tidsanvendelse, da de faktureres for den totale tid, uanset, om der er tale om forberedelse, tilstedetid hos virksomheden eller efterbehandling. Det øger virksomhedernes incitament til at have orden i deres administrationsgrundlag, således at de tilsynsførendes forberedelse bliver lettere og kortere. Dette vil reducere virksomhedernes gebyrbetaling.

Det er Fødevarestyrelsens erfaring, at totaltidsmodeller i modsætning til tilstedetidsmodeller – alt andet lige – indebærer effektiviseringer og reduktioner i de samlede gebyrbetalinger som følge af virksomhedernes ændrede og mere omkostningsbevidste adfærd.

De samlede adfærdsændringer – som følge af en ændring fra tilstedetid til totaltid – kan kun skønnes med væsentlig usikkerhed, forud for den faktiske ændring af faktureringspraksis. Dette indgår også som en løftestang for 1640. Ordinær Veterinærkontrol, hvor der er forudsat en samlet effektiviseringsgevinst på ca. 5 pct. af lønudgiften ved omlægning fra tilstedeværelsestid til totaltid.

1640. Ordinær Veterinærkontrol

Gebyrordningen og deres nuværende gebyrstruktur

På hovedopgave 1640 *Ordinær Veterinærkontrol* registreres aktiviteter vedrørende kontrol af levende dyr og animalske produkter og non-food produkter. Aktiviteten på hovedopgave 1640 opdeles på en række underopgaver, henholdsvis APP, certifikatudstedelse, godkendelse, fjerkrækontrol og avlsmateriale.

De samlede årlige omkostninger på ordningen udgjorde i 2023 19,1 mio. kr.

Baggrund for omlægning fra tilstedetid til totaltid og gevinster ved det

Omlægningen til totaltid skaber en stærkere sammenhæng mellem tiden brug på den enkelte kontrol samlet set, og beløbet virksomheden faktureres. Endvidere betyder omlægningen en positiv påvirkning af incitamentsstrukturen for såvel virksomheder som FVST. Som konsekvensen antages en optimering af kontrolgrundlaget og tidsanvendelsen, jf. beskrivelsen til venstre.

Der vil være aktiviteter inden for ordningen, eksempelvis arbejdet med certifikatudstedelse mv., hvor tids- og ressourceforbruget som udgangspunkt ikke forventes påvirket som følge af ændringen fra tilstedetid til totaltid.

Status for arbejdet med omlægningen til totaltid er, at de fem ordninger (underopgaver) inden for 1640. Veterinærkontrol kan opdeles. Fødevarestyrelsen er i gang med at gennemføre tidsstudier for de fem ordninger for at afdække, om der skal være én eller flere totaltidstakster.

Når dette er afsluttet, vil der skulle foretages en ændring af betalingsbekendtgørelse, og der skal udvikles en ny registreringsløsning. Fødevarestyrelsen ønsker, at løsningen it-understøttes for at undgå manuelle excel-ark mv. Frem mod ikrafttræden af totaltidstaksten skal erhvervet (og tilsynsførende) informeres – evt. med skriftligt materiale og roadshows mv.

Tilsvarende er Fødevarestyrelsen i gang med omlægge 1645. *Opfølgende Kontrol*. Ordningen består blandt andet af følgende aktiviteter.

- Sagsbehandling i forbindelse med udarbejdelse af påbud, forbud, administrativt bødeforlæg eller politianmeldelse inklusiv eventuel juridisk rådgivning eller kvalitetssikring, der kan henføres til den konkrete sag efter endt: *ordinær kontrol* eller *opfølgende kontrol*.
- Opfølgende kontrol, herunder juridisk sagsbehandling, efter påvist manglende overholdelse af lov om fødevarer, økologiloven, lov om hold af dyr, lov om dyrevelfærd og lov om dyrlæger.
- Planlægning, forberedelse og sagsbehandling i relation til ovenstående samt transport, der ikke er relateret til udførelsen af kontrol.

Fødevarestyrelsen forventer en tilsvarende effektivisering på ca. 5 pct. af de årlige udgifter ved omlægning for opfølgende. Omlægningen er mere simpel end omlægningen på 1640. Ordinær Veterinærkontrol, da der kun er tale om én underopgave.

11. Analyse af to gebyrordninger med tilstedeværelsestid i FVST

1645. Opfølgende veterinærkontrol

Fødevarestyrelsen bemærker, at fakturering baseret på totaltid forudsætter en mere kompleks og detaljeret tidsregistrering for at kunne sikre, at den samlede tidsanvendelse (på virksomhedsniveau) indgår i faktureringsgrundlaget. I forbindelse med omlægningen til totaltidsregistrering foreslår Fødevarestyrelsen investeringer til IT-understøttelse af ændringer i registreringspraksis.

Implementeringstidspunkt

Med en manuel registrering og håndtering af gebyrtaksten, som anvendt på bl.a. grænsekontrollen, vil det være muligt at implementere ændringen medio 2026. Den manuelle løsning er dog ikke optimal både ift. registrering, fakturering og opfølgning. FVST ser derfor et behov for IT-investeringer i opdaterede registrerings- og opfølgningsmuligheder, som tidligst kan implementeres fra 2029.

12. Ledelsesinformation og økonomistyring

Fødevarestyrelsen

Afsnittet skal læses i den kontekst, at økonomistyringen på gebyrområderne allerede ultimo 2024 blev intensiveret med indførelsen af den såkaldte *Budgetvejledningsmodel+* med det mål at fremme tidlig identifikation af fordyrelser af kontrollerne og tilsvarende tidlig modstyring.

I tillæg til nærværende afsnit skal der henvises til to rapporter, der har gennemgået hhv. Fødevarestyrelsens økonomistyring samt Rigsrevisionens undersøgelse af Fødevarestyrelsens gebyradministration.

I Rigsrevisionens beretning fra 2023 om en juridisk-kritisk revision af Fødevarestyrelsens gebyropkrævning i 2022 fandt Rigsrevisionen ikke grundlag for kritik. Rigsrevisionen konkluderede, at styrelsen har sikret fuld omkostningsdækning i overensstemmelse med *Budgetvejledningens* regler, samt at gebyropkrævningen generelt er systemunderstøttet og foretaget opkrævning med korrekt gebyrsats. Rigsrevisionen konkluderede desuden, at Fødevarestyrelsen har en proaktiv styring af dens gebyrordninger, hvilket muliggør en tidlig justering af gebyrsatser samt sikrer balance inden for den fireårige balanceperiode.

Herudover konkluderede en gebyranalyse i 2024, der blev iværksat på fødevareministerens initiativ, at den tekniske kvalitet af Fødevarestyrelsens økonomistyring er tilfredsstillende og baseret på en hensigtsmæssig afvejning af risikostyring og væsentlighed.

Ledelsesinformation og økonomistyring på gebyrordninger i Fødevarestyrelsen

Fødevarestyrelsen har udviklet en PowerBI-løsning (F-BI), hvor de regionale enheder på fødevare- og veterinærområdet inden for de enkelte gebyrordninger kan følge udviklingen i omkostninger, antal gennemførte kontroller (produktion), faktureringsgrad og sanktionsprocent. Af de i alt ca. 45 gebyrordninger i Fødevarestyrelsen er der i udviklet en Power-BI rapporter for fem tidsordninger på veterinærområdet og fem tidsordninger på fødevareområdet.

Der udarbejdes årligt for hver gebyrordning en kontrolplan til hver regional enhed med det kommende års forventede kontroller og de forventede normtider inden for hver ordning. Normtiderne er baseret på historiske data om forventet tidsforbrug. De opdateres årligt baseret på de seneste års tidsforbrug.

Hovedkontoret i Glostrup følger måneds- og kvartalsvis op på produktionen i hver regional enhed. Der bliver genereret en samlet ledelsesrapport, som gennemgås med den regionale chef, økonomichef og kontroldirektør. Forskellen på måneds- og kvartalsmøder er, at måneds- møder hovedsageligt har fokus på de store gebyrordninger, mens kvartalsopfølgningen behandler gebyrordninger mere bredt på tværs, de følges op på enhedsomkostninger og større ændringer, ligesom der følges op på HR-data og øvrige økonomidata. Økonomidirektøren deltager på kvartalsmøderne.

PowerBI-rapporterne giver enhederne samt hovedkontoret et løbende, overordnet indblik i produktionen inden for de enkelte gebyrordninger i de regionale enheder. Rapporterne skaber en gennemsigtighed i produktionen, faktureringsgrader og omkostninger, som gør det muligt identificere mulige udsving at styre kontra på fx faldende produktion eller udfordringer med faktureringsgrader (manglende fakturering / reduktion i tid registreret på gebyrordninger).

Opfølgningen på faktureringsgrader er løbende implementeret siden 2020 og har ifølge FVST sikret både øget transparens ift. at identificere udfordringer med manglende fakturering og sanktioner samt under-støttet adfærdssændringer hos de tilsynsførende. Det bekræftes af interview og feltarbejde, hvor tilsynsførende giver udtryk for et øget fokus på faktureringsgrad.

Den nuværende ledelsesinformation indeholder således en række forskellige muligheder for at følge op på og med i produktionen. Den indeholder også forbedringsmuligheder, hvor investeringer i forbedringer – ligesom på faglige kontrolområder – skal afvejes ift. et samlet risikobillede (der altså vurderes lavt for økonomistyringen), samt hvad midlerne ellers kan bruges til ift. realisering af styrelsens samlede opdrag i lovgivning og politiske aftaler m.v. Noget af dette kan bl.a. henføres til registreringsmulighederne i de nuværende systemer, hvor de tilsynsførende registrerer deres tid i bl.a. mTid og DiKo.

Forbedringsmulighederne ift. et i udgangspunktet solidt grundlag er følgende:

A) Registrering af forberedelse og efterbehandling

På de ordninger, hvor der faktureres efter tilstedetid eller totaltid, ser virksomhederne kun den fakturerbare tid til kontrol. En fremtidig forbedring kunne være, at det bliver muligt differentieret at registrere forberedelse, kontroltid og efterbehandling på alle ordninger. Dette vil forudsætte en stadig udvikling af IT-understøttelsen.

B) Normtider for kontrollen

Fødevarestyrelsen har i dag overordnede normtider for hver gebyrordning. Normtiderne er som tidligere nævnet udformet med afsæt i historiske data om tidsforbrug og anvendes på den baggrund til at udforme produktionsplaner.

- Normtiderne inden for de enkelte gebyrordninger er baseret på erfaringer og historiske data.
- Normtiden dækker hele kontrollen og er ikke nødvendigvis opdelt på forberedelse, gennemførelse og efterbehandling. En komplet gennemførelse af en sådan differentiering ønskes realiseret over tid oven på den allerede løbende kvalificering af styringsregimet. Fødevarestyrelsen arbejder på deres tidsbaserede ordninger med at kigge på faktureringsgrader pr. medarbejder

12. Ledelsesinformation og økonomistyring

Fødevarerstyrelsen (fortsat)

Der kan for de tidsbaserede ordninger beregnes faktureringsgrader ved at koble data fra fag-systemerne mTid og DiKo, og der bliver fulgt op på alle de tidsbaserede ordninger.

C) Produktivitet og ledig kapacitet

På tilsvarende vis er der muligheder for at styrke opfølgningen på produktivitet på enheds- og medarbejderniveau, herunder mere systematisk på den konkrete tidsanvendelse på forberedelse og efterbehandling samt indblik i evt. ledig kapacitet som følge af bl.a. naturligt svingende aktivitetsniveau i erhvervene. Fødevarerstyrelsen følger på lokalt niveau op på produktiviteten på forskellig vis, blandt andet via 1:1 med medarbejdere, hvilket der også er udviklet et koncept for. Men det er den overordnede vurdering, at der muligheder for at styrke dette.

D) Effekt af de forskellige kontrolindsatser

FVST gennemfører en række forskellige kontrolindsatser. På fødevarer- og foderområdet samt veterinærområdet er der et kontrolkoncept, kontrolhjulet, der bl.a. indeholder basiskontroller (fx godkendelses-, frekvens- og stikprøvebaseret basiskontrol), dybdegående kontroller (fx kampagne- og hændelsesbaseret- og prioriteret kontrol) og opfølgende kontroller. Der følges i måneds- og kvartalsopfølgningen op på fremdriften i kontrolaktiviteterne, og der følges op efter afsluttet kampagne, fx med den årlige dyrevelfærdsrapport. Der følges ikke løbende op på effekten af de forskellige kontroltyper i forbindelse med kvartalsrapporterne, herunder om indsatser skal justeres / tilpasses og læringer og erfaringer udbredes på tværs.

Samlet set indeholder Fødevarerstyrelsens ledelsesinformation og økonomistyring et dokumenteret velfungerende fundament for at følge op på en række nøgletal relateret til produktion, faktureringsgrader og omkostninger, og der er en løbende, systematisk dialog mellem hovedkontoret i Glostrup og de regionale kontrolenheder. Styringsregimet og dataanvendelsen er udviklet løbende, og denne udvikling vil – som i andre styrelser - fortsætte.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen udarbejder årligt et kontrolbudget til departementet, hvor hovedkontoret og de regionale enheder i samarbejde opstiller forventninger til det kommende års gebyrer, aktiviteter og kontroltider mv. Konkret foregår det ved, at Regional Kontrol sender bestilling vedr. kontrolbudget til enheden Planter og Biosikkerhed, der udarbejder kontrolbudget for det kommende år. Det udarbejdes i samarbejde med de fagansvarlige, og her tages udgangspunkt i tidligere års data/fremdrift samt faglige overvejelser. Heri forholder man sig både til antal af kontroller, normtider, periodisering og geografisk lokation. Budgettet baserer sig blandt andet på de seneste års aktivitets- og økonomidata. Kontrolbudgettet mv. udvikles i et excel-ark, og det anvendes også til de løbende dialoger med de regionale kontrolenheder om udviklingen mv.

Der følges systematisk op på gebyrordninger ved den kvartalsvise budgetopfølgning mellem Regional Kontrol og Planter & Biosikkerhed. Her følges fremdriften og normtiden i indeværende år og sammenholdes med tidligere år. Derudover drøftes eventuelle afvigelser og/eller kommende udfordringer.

Der fremsendes kvartalsvis opfølgning til departementet på gebyrordningernes aktiviteter og omkostninger. Opfølgningen godkendes af direktionen inden oversendelse. Her er der hovedsageligt fokus på forudsætningerne for gebyrvurderingen/beregningsen ift. fremdrift, normtider, løn kr., drift m.m.

Der er for hver gebyrordning en normtid for hele kontrollen inkl. forberedelse og efterbehandling. Normtiden er historisk fastsat og har ligget relativt stabilt over en årrække. Ved store afvigelser i den anvendte tid ift. normtiden, indleder hovedkontoret dialog med de regionale enheder om, hvorvidt det er permanente eller midlertidige udfordringer. Landbrugs- og Fiskeristyrelsen oplyser, at der ikke systematisk bliver fulgt op på produktiviteten eller faktureringsgrad, men at der – hvis behov – kan dykkes ned i det.

I LFST kan data ikke opgøres på forberedelse og efterbehandling, da styrelsen, som LFST deler opgavevaretagelsen med, i deres mTid ikke understøtter en sådan opgørelse. Af den årsag følges der centralt i LFST - på tilsvarende vis som i FVST- ikke systematisk op på forberedelse og efterbehandling, normtider og produktivitet, ligesom der er et begrænset indblik i kvaliteten af de enkelte kontroller.

Del 7

Nabotjek

*Der er 23. maj 2025 gennemført nabotjek med Holland om foderkontrollen.
Resultaterne fremgår af den kommende side.*

13. Erfaringer fra Holland

Foderkontrol

Der er 23. maj gennemført 2-timers interview med Karen Zwaagstra fra *The Netherlands Food and Consumer Product Safety Authority (NVWA)* om den hollandske foderkontrol.

Organisering og set-up

Foderkontrollen i Holland er organiseret med en central udviklingsafdeling og tre regionale enheder – nord, syd og for det centrale Holland. Der er en teamleder for hvert regionalt team i foderkontrollen. Karen Zwaagstra er leder for den centrale udviklingsafdeling, hvor der er ca. 6-7 medarbejdere.

Der er ca. 17 personer ansat i hver af de tre regionale afdelinger, som også arbejder med andre kontroltyper end foderkontrol – dvs. i alt ca. 50 medarbejdere. De laver kontrol af foderhygiejne, animalske biprodukter og lægemidler til dyr. Der anvendes årligt ca. 40.000 timer på foderkontrollen i Holland på ca. 6.000 virksomheder. Heri indgår tid til central understøttelse. Tidsforbruget på kontroller er ca. 35.000 timer årligt.

Der er månedlige møder mellem centralt og lokalt niveau, hvor forskellige faglige emner drøftes, blandt andet fremdrift og tidsforbrug på kontrollerne og konkrete problemstillinger mv.

Observationer:

Der er – i lyset af fokusområder i dybdeanalysen af foderkontrollen – følgende relevante observationer fra den hollandske foderkontrol:

- **Tæt samarbejde:** Det er indtrykket at den centrale del og de lokale enheder har et godt samarbejde og fx i udbredt grad samarbejder omkring konkrete projekter, vidensopbygning mv. Man har fx faste månedlige møder på tværs hvor man gennemgår cases, vanskelige spørgsmål mv. med henblik på at forankre fælles praksis.
- **Mindre kontrolfrekvens** - kontrolfrekvensen for fodervirksomheder varierer. Transportvirksomheder, der vurderes at være "low risk" virksomheder, kontrolleres hvert 4. år, mens virksomheder i den primære sektor kun kontrolleres hvert 30. år.
- **Risikobaseret tilgang.** Der er udviklet en risikobaseret kontrolmodel, som sikrer, at virksomheder med størst risici også modtager flest kontroller.
- **Differentieret betaling:** De godkendte fodervirksomheder betaler gebyr for at få gennemført kontrol, mens de registrerede virksomheder ikke betaler. Det fremgår af EU-lovgivning, hvilke virksomheder der skal godkendes som fodervirksomheder, og hvilke der ikke skal.

- **Der gennemføres både fysiske og ikke-fysiske opfølgende kontroller.** De ikke-fysiske kontroller kan fx være telefonopkald, mail eller billede og dets anvendelse afhænger af overtrædelsens karakter, og om overtrædelsen vurderes at være "high risk", "medium risk" eller "low risk" Hvis der fx er tale om forkerte fodermærkater på produkterne (wrong labelling), så anvendes ikke-fysisk opfølgning. Her bliver virksomheden i stedet bedt om at indsende billede af det rigtige mærkat. Det har ifølge Karen Zwaagstra ingen betydning for kvaliteten af foderkontrollen men øger derimod effektiviteten af kontrollen.
- **Det er i dag op til de enkelte tilsynsførende,** om der skal gennemføres fysiske eller ikke-fysiske opfølgende kontroller. De opfordres fra deres teamleder mv. til at gennemføre dem ikke-fysisk, hvis der ikke er behov for fysisk besøg. De tilsynsførende vil dog som udgangspunkt gerne kontrollere fysisk, fordi de er vant til det, så det kræver en tæt dialog med dem og ofte en ændring i deres adfærd for at få dem til at gennemføre flere ikke-fysiske tilsyn.
- **Veto-procedure.** Hvis der er alvorlig overtrædelse, kan der igangsættes "veto-procedure", hvor virksomheden får at vide, at produktionen skal stoppes, hvis der ikke rettes op på sanktionering. Det sker dog meget sjældent.
- **Ordinære (almindelige) kontroller og risikobaserede kampagnekontroller.** Der gennemføres både ordinære / almindelige (frekvens) kontroller og kampagnekontroller af virksomhederne, hvor man har identificeret større risici for overtrædelser, fx virksomheder med bred variation af produkter. Kampagner udvikles i tæt samarbejde mellem den centrale udviklingsafdeling og de regionale enheder.
- **Digitalt kontrolsystem (Inspection Registration System).** De tilsynsførende anvender et digitalt registreringssystem til gennemførelsen af foderkontrollen, der sikrer, at de kontrollerer de relevante aspekter, ligesom de bliver guidet i, hvordan de skal agere i de forskellige situationer. Blandt andet ved overtrædelser. Det har både øget kvaliteten (mere ensartet kvalitet) men også effektiviteten af kontrollen. Systemet anvendes også i andre lande, blandt andet Tyskland og New Zealand
- **Brug af normtider:** Det er indtrykket, at man anvender normtider som et aktivt instrument i både planlægning, eksekvering og opfølgning på de enkelte kontroller. Der er jævnlige møder med de enkelte kontrollører i forhold til deres performance (forstået som antal kontroller sammenholdt med anvendt tidsforbrug).
- **Registrering af tidsforbrug på forberedelse, gennemførelse og efterbehandling.** De tilsynsførende registrerer tidsforbruget på forberedelse, gennemførelse og efterbehandling på kontrollen. Dette betyder at de hollandske myndigheder har en bedre indsigt i den enkelte kontrollørers tid.

Del 8

Bilag
Systembeskrivelser

Anvendte systemer i FVST og LFST

I FVST og LFST anvendes mange forskellige systemer, der på hver sin vis føder data ind, som kan anvendes i at skabe overblik og styre efter. Nogle systemer anvendes både i FVST og LFST, fx Traces, Mtid og Navision. I følgende beskrives de systemer, som anvendes i FVST.

Det digitale kontrolsystem (DIKO) benyttes af Fødevarestyrelsen til registrering af kontroldata om fødevarer-, foder- og veterinære kontroller til dokumentation af kontroller og autorisationer samt udskrift af kontrolrapporter. DIKO indeholder både aktuelle og historiske data fra kontroller (dog ikke om en politianmeldelse fx er blevet til en indskærpelse). DIKO bruges også til registreringer i forbindelse med veterinært beredskab. DIKO kan benyttes online, men har også en offline funktion for at sikre at den tilsynsførende altid har adgang til at registrere kontroldata og udskrive en kontrolrapport - også der hvor der ikke er online forbindelser tilgængelige.

Der dannes også fakturagrundlag i DIKO. Fakturagrundlaget kan enten dannes manuelt eller via en beregningsmekanisme, der ud fra de registrerede kontroldata afgør om der skal dannes et fakturagrundlag eller ej. Oplysningerne sendes til et faktureringsystem og Navision, der sikrer afsendelse af fakturaen.

KOR er Fødevarestyrelsens kontrolobjektregister, der indeholder data om alle fødevarer-, foder- og veterinærvirksomheder, herunder besætninger som er genstand for Fødevarestyrelsens kontrol. Kontrolobjekterne oprettes med en række basisoplysninger som, ud over navn og adresse, omfatter fx hvilken enhed i Fødevarestyrelsen, der har ansvaret for kontrollen. Kontrolobjekter kan redigeres enkeltvis og ved masseredigering. Ud over basisoplysningerne kan der registreres en lang række data om kontrolobjekternes aktiviteter, som bruges i planlægnings- eller kontroløjemed. Registrering kan ske direkte i applikationen, men kan også ske automatiseret på basis af andre kildesystemer:

Laboratoriedatasystemet LIMS samler al registrering af prøvetagning og analyseresultater for områderne: Fødevarer, Veterinær, Plante, Gødning og Foder. Med LIMS er det sikret at alle prøver kan gennemføres i en fuldt ud digitaliseret arbejdsproces. Lims understøtter behandling af offentlige og markedsstyrede prøver: Offentlige prøver samt prøvetagning og opfølgning

Registrering af offentlige prøver kan gennemføres online direkte i LIMS. Kontrolobjekter tilknyttes ved opslag i KOR. Analyseresultaterne dokumenteres i analyseattester, der journaliseres automatisk i WorkZone, når laboratoriet har afsluttet analyserne.

Hvis prøven vurderes som "Overholder gældende regler", udsendes analyseattesten direkte til kontrolobjektet, og der er ingen efterfølgende sagsbehandling. Dette kræver dog, at der er oplyst en e-mailadresse, som enten kan hentes fra KOR, eller indtastes direkte i LIMS ved prøveregistreringen. For prøver, hvor resultatet *ikke* overholder gældende regler, eller hvor resultatet kræver en nærmere vurdering, overføres oplysninger til DIKO for videre sagsbehandling.

Her oprettes en kontrol med status "Til fordeling, prøver". Når analyserne skal faktureres, dannes et faktureringsgrundlag i LIMS, som efterfølgende kan oversendes til Digital Fakturering eller eventuelt bruges som grundlag for manuel fakturering.

Fødevarestyrelsens Business Intelligence (F-BI) er et internt styringsværktøj, som viser data fra systemer, f.eks. KOR, DIKO og LIMS. Data er gjort tilgængelige i dataudtræk. Udtrækkene bliver lavet i Reporting Services og gjort tilgængelige på platformen Power BI Report Manager. Data kan eksporteres til Excel, og her kan data f.eks. vises i pivot-tabel, sorteres, filtreres og meget mere. Via F-BI er det også muligt at trække rapporter på målopfølgelsen for diverse kontroller.

WorkZone Client er et online sagsbehandlingssystem, hvor sager kan oprettes, behandles og journaliseres. Ud over at det er lovbestemt at journalisere, gør det sagsbehandlingen mere overskuelig og sikrer, at alle relevante dokumenter findes på en sag, og at styrelsens medarbejdere har adgang til de samme oplysninger. Systemet er på den måde også et vidensdelings- og et sagsstyringssystem.

Traces NT er Europa-Kommissionens online platform for dyre- og plantesundhedscertificering, der kræves for indførsel af levende dyr, animalske produkter, fødevarer og foder af ikke-animalsk oprindelse og planter til EU fra tredjelande, EU-eksport af dyr og visse animalske produkter til tredjelande samt handel inden for EU af visse dyr og animalske produkter.

Systemet indeholder dermed oplysninger om al indførsel og eksport til tredjelande og flytning inden for EU af ovennævnte dyre- og planteområder. Af de gebyrordninger, som Implement har analyseret, anvendes Traces på ordningerne Grænsekontrol, Besætninger-eksport i FVST og på ordningen Eksport i LFST.

CHR er en forkortelse for det Centrale Husdyrbrugsregister. Systemet er Fødevarestyrelsens register for de besætninger, hvor der er krav om, at de skal være registreret. Alle kvæg, grise, får, geder, heste, hjorte og kameler i Danmark skal være mærket efter de gældende regler. CHR er et samfundskritisk system, da det bruges til hurtig og effektiv smitteopsporing ved udbrud af smitsomme husdyrsygdomme som f.eks. BSE (kogalskab), grisepest, fugleinfluenza eller mund- og klovesyge.

Systemet indeholder dermed oplysninger om alle besætninger i Danmark, deres størrelse (antal dyr), dyreart og geografisk placering mm. Af de gebyrordninger, som Implement har analyseret, anvendes CHR som opslagssystem på ordningerne 1643-Besætninger-eksport, 1650-CHR, 1668-Dyrevelfærdskontrol.

Anvendte systemer i FVST og LFST

Eksportportalen anvendes til forhåndsanmeldelse af flytning/eksport af levende dyr og rugeæg fra Danmark til EU eller tredjeland, såfremt det er et krav, at dyrene forud for flytning/eksport skal synes af en embedsdyrlæge. Gennem Eksportportalen og via forhåndsanmeldelsen registreres en række oplysninger om flytningen/eksport, virksomheden/besætningen og dyrene, og der bestilles tid til, at en embedsdyrlæge fra Fødevarestyrelsen kan komme for at syne sendingen. Visse oplysninger, som eksportøren allerede har registreret i TRACES-systemet, kan hentes direkte ind i Eksportportalen. Systemet indeholder dermed yderligere oplysninger om sendingen, som ikke fremgår af Traces.

M-tid er det system, hvor medarbejderne registrerer, hvilke ordninger og underopgaver de har arbejdet på i løbet af en arbejdsdag. Disse data kan ift. FVST være forbundet med en vis usikkerhed, da oplysningerne er indtastet af medarbejderen selv – nogle gange ved udgangen af arbejdsdagen og andre gange ved udgangen af en arbejdsuge.

Navision er et ERP (Enterprise Resource Planning) program, der samler økonomistyring, indkøb, produktion, projektstyring, løn og HR mm. i ét program. På den måde fungerer Navision som FVST fælles datavarehus. I Navision findes blandt andet regnskabsdata for, hvor meget der er blevet faktureret/indtægt på baggrund af kontroller per enheden.

Del 8

Bilag

Uddybende beskrivelser og
procesdiagram for udvalgte
ordninger i FVST og LFST

Overblik | 1602. Foderkontrol

Information om ordningen

I foderkontrollen gennemføres forskellige kontroller af, om virksomhederne overholder reglerne på foderområdet, og at foderet ikke indeholder uønskede stoffer til fare for dyresundheden.

Basiskontrollen er frekvens- eller stikprøvebaseret. *Den frekvensbaserede kontrol* er udgjort af 1-4 årlige kontrolbesøg alt efter operatørens risikoprofil. Virksomhedens risikoprofil genereres automatisk ud fra fodervirksomhedens oplysninger, når virksomheden registreres i KOR. Risikoprofilen kan fx være betinget af virksomhedens aktiviteter, hvilket foder der produceres, forarbejdes og/eller forhandles.

De virksomheder, som ikke får frekvensbaseret kontrol (grundet lav risikoprofil), kan modtage *stikprøvekontrol*. Virksomhederne udvælges til stikprøvebaserede kontrol ud fra fx; ingen tidligere kontrol, seneste kontrol er for to år siden, virksomhed har modtaget sanktion.

Ud over den frekvens- og stikprøvebaserede kontrol gennemføres også prøveprojekter, hvor akkrediterede prøvetagere besøger samme fodervirksomheder for udtag af laboratorieprøver til kontrol af indhold og evt. skadelige stoffer.

Kontrollen er som udgangspunkt uanmeldt. Hvis den tilsynsførende kører forgæves af flere omgange, kan kontrollen derefter anmeldes.

Kontrolenheder

Foderkontrollen har to kontrolenheder i henholdsvis Vejen og Korsør med samme faglige leder, som varetager foderkontrol i flere områder. De tilsynsførende kører dog til kontrolstedet direkte fra deres hjemmeadresse.

- Foderkontrol Øst varetager foderkontroller på Sjælland, Lolland, Falster og Bornholm.
- Foder Vest varetager foderkontroller på Fyn og i hele Jylland.

Udvalgte stamdata

Koordinering

De tilsynsførende kører ud hjemmefra da de er bosat forskellige steder i landet for at kunne foretage foderkontrol på de virksomheder, som er beliggende i deres nærområde.

Skypemøde hver 14. dag: 1-2 timer, hvor teamet følger op på antallet af gennemførte kontroller og drøfter evt. problemstillinger.

Teammøde hver 6 uge: Fysisk møde for både Syd og Øst teamet, hvor de drøfter tendenser, som de har bemærket, udfordringer og indimellem får besøg af en person fra fagenheden i Glostrup om et specifikt tema.

Ansatte

Foderkontrol Øst:

- 2,6 AV

Foder Vest:

- 5,3 AV

Kontrolgrundlag

- Der indgår 3972 virksomheder i populationsstørrelse

Antal kontroller

Der gennemføres årligt omkring 1682 kontroller.

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger 2023: 29,7 mio. kr. (31,75 mio. kr. 2025-pl)
- Kontrollens samlede indtægter 2023: 18,9 mio. kr.

Kontrollementer

- Godkendelsesbesøg
- Frekvensbaseret basiskontrol (1-4 kontroller, hvor højrisiko virksomheder får 4 kontrolbesøg årligt)
- Stikprøvebaseret basiskontrol (blandt de virksomheder som ikke har frekvensbaseret kontrol samt kontrol af transportører)
- Aktiviteter med særlig frekvens (dokumentkontrol og mærkning af import)
- Hændelsesbaseret kontrol
- Kampagnekontrol
- Opfølgende kontrol efter påbud og forbud
- Laboratorieprøver jf. prøveprojekter

Juridiske bindinger

- EU krav om risiko- og behovsorienteret kontrol.
- EU krav om uanmeldt kontrol.
- EU krav om økonomikontrol én gang årligt
- Intet EU krav om omfang og frekvens af kontrollen og antal laboratorieprøver.

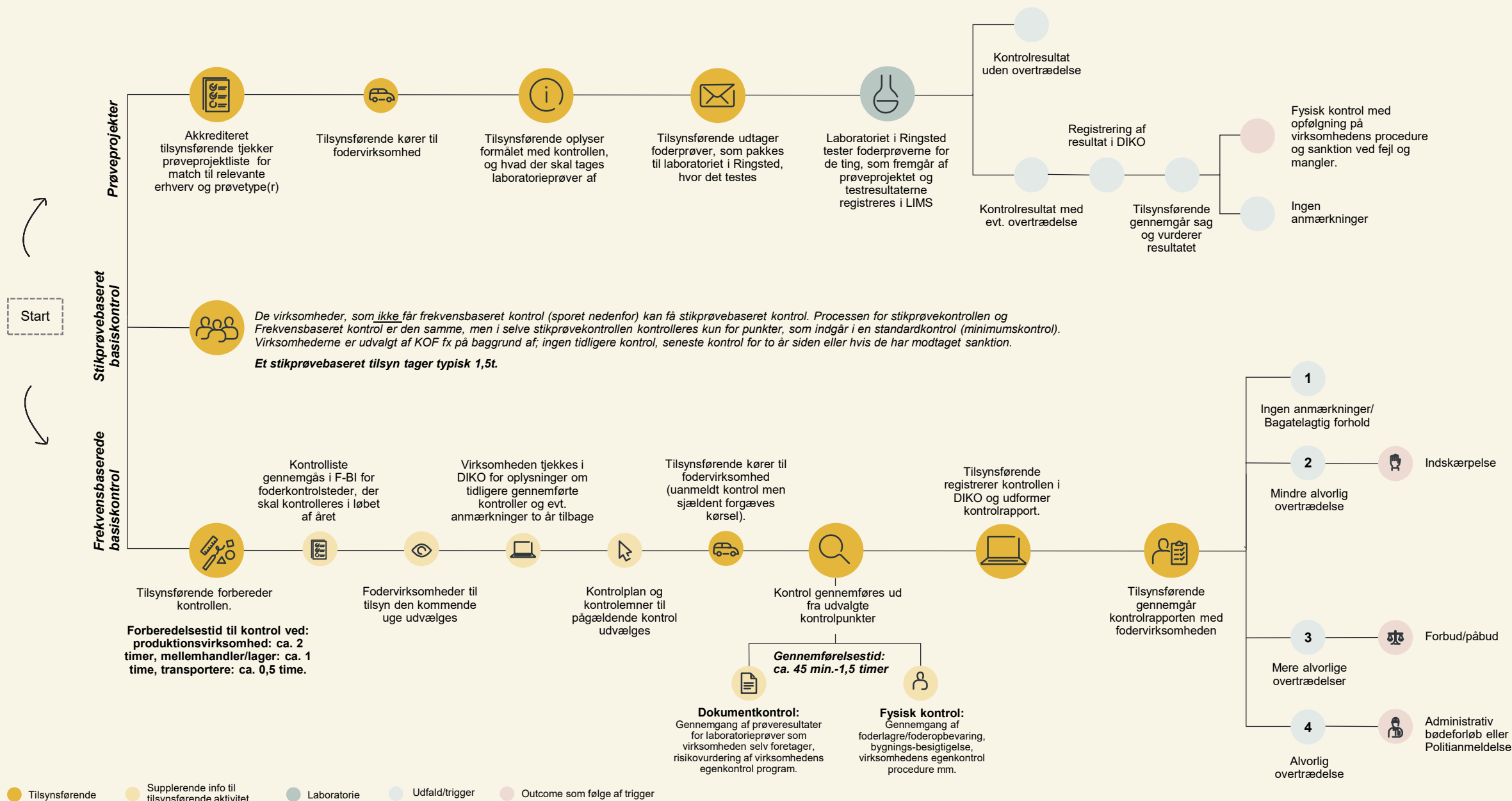
Gebyrtakster

Tidsgebyr - totaltid

- 285,00 kr. Registreringsgebyr
- 685,00 kr. Grundgebyr
- 430,00 kr. Timetakst (AC)
- 320,00 kr. Timetakst (kontorfunktionær, laborant og kontrollør)
- 309,00 kr. Mængdeafgift EU - fulde 100 tons T
- 136,00 kr. Mængdeafgift Tredjelande - fulde 100 tons TS
- 4,74 kr. Mængdeafgift EU - Fulde 100 kg
- 3,06 kr. Mængdeafgift Tredjelande - Fulde 100 kg
- 752,00 kr. Årsafgift (+50.00) foderstofvirksomheder
- 578,00 kr. Årsafgift (+50.000) foderstofvirksomheder der alene transporterer foder
- 73,00 kr. Årsafgift (-50.000) foderstofvirksomheder
- 83,00 kr. Årsafgift (-50.000) fodertransportører
- 564,00 kr. Årsafgift foderstofvirksomheder der ved fodring anvender forblandinger eller fodertilæsningsstoffer i ren form (HACCP landbrug).

Proces for kontrollen | 1602. Foderkontrol

Ud over de tre illustrerede kontrolspor gennemføres også "Aktiviteter med særlig frekvens", "Hændelsesbaseret kontrol", "Kampagnekontrol" og "Opfølgende kontrol efter påbud og forbud" jf. KOFs kontrolhjul.

Overblik | 1614. Grænsekontrol

Information om ordningen

Grænsekontrol er den kontrol, som animalske produkter (fødevarer, avlsmateriale, non-food) visse ikke-animalske fødevarer omfattet af importrestriktioner, levede fisk og dyr fra tredjelande skal igennem, når de passerer et grænsekontrolsted ved indgangen til EU. Ordningen er hovedsageligt udgjort af importkontrol og aktuelt en mindre del eksportkontrol af levende dyr.

Importør (virksomheden) eller speditøren (transportorganisator) skal forhåndsanmelde sendingen og forventet dato og tidspunkt minimum én hverdag før, at kontrollen finder sted. Det er sjældent af kontrolcenteret varsles tidligere end 1-2 hverdag i forvejen. Det vil sige, at grænsekontrollenhedens planlægningshorisont er forholdsvis kort.

En container kan indeholde flere sendinger/produkter, der kontrolleres som selvstændige kontroller.

Kontrolenheder

Grænsekontrollen har tre grænsekontrollenheder, som varetager flere grænsekontrolsteder.

- *Grænsekontrol Øst* varetager KBH Frihavn, Kalundborg Havn og Kastrup Lufthavn.
- *Grænsekontrol Syd* varetager Esbjerg Havn, Fredericia Havn og Billund Lufthavn.
- *Grænsekontrol Nord* varetager Århus Havn, Aalborg Havn, Aalborg lufthavn, Hanstholm, Skagen Havn og Hirtshals havn.

Udvalgte stamdata

Åbnedage

Grænsekontrol Øst:

- KBH Frihavn: Mandag-fredag
- Kalundborg Havn: Man-fredag (aktuelt Mandag, tirsdag og torsdag)
- Kastrup Lufthavn: Mandag-fredag samt akutte sendinger.

Grænsekontrol Syd:

- Esbjerg Havn: Mandag til fredag og søndag.
- Fredericia Havn: Mandag-fredag.
- Billund Lufthavn: 7,5-11 timer ugentligt.

Grænsekontrol Nord:

- Århus Havn: Alle hverdage 07:00-15:00.
- Aalborg Havn: Ca. hver 14. dag.
- Aalborg lufthavn: Et par gange årligt.
- Hanstholm: én gang årligt
- Hirtshals: én gang årligt
- Skagen Havn: Ca. hver 14. dag.

Ansatte

Grænsekontrol Øst:

- 2,4 ÅV

Grænsekontrol Syd:

- 6,5 ÅV

Grænsekontrol Nord:

- 4,8 ÅV

Kontrolgrundlag

Rekvireret af erhvervet

- *En opgørelse af antal årlige kontroller er ikke mulig, da data opgøres på faktureret kvarter og ikke antal kontroller.*

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger 2023: ca. 30,0 mio. kr. (32,07 mio. kr. 2025-pl)
- Kontrollens samlede indtægter 2023: ca. 27,9 mio. kr.

Kontrollementer

- Dokumentkontrol (100 pct)
- ID-kontrol (100 pct.)
- Fysisk kontrol (delmængde)
- Laboratorieprøver (delmængde)

Juridiske bindinger

- Dokumentkontrol og ID-kontrol af alle sendinger.
- Randomiseret udtagning til fysisk kontrol og laboratorieprøver samt ved restriktionsbekendtgørelse
- 100 pct. fysisk kontrol af alle levende dyr.
- Alle animalske produkter og dyresundhed skal gennemføres af en dyrlæge (på nær fisk).
- Ikke animalske produkter og kontrol af fisk kan foretages af teknikere.

Gebyrtakster

Tidsgebyr - totaltid

- *52,00 kr. pr ton over 6 ton*
Gebyr for kontrol af fødevarer og andre animalske produkter fra *New Zealand* til omsætning inden for EU.
- *320,00 kr. per ton under 6 ton*
Gebyr for kontrol af fødevarer og andre animalske produkter fra *New Zealand* til omsætning inden for EU.
- *347,00 kr. kvarterssats*
Gebyr for importkontrol af direkte landinger af ikke ferske fisk og fiskevarer.
- *897,00 kr. kvarterssats*
Gebyr for importkontrol og eksportkontrol via grænsekontrolsted, toldoplag, frizone og skibsprovantering.
- *7.176,00 kr. gebyr for ikke afholdt importkontrol*
Gebyr for importkontrol, der ikke kan gennemføres på grund af rekvirentens forhold.

Overblik | 1643-Besætninger-eksport

Information om ordningen

Besætninger-eksport kontrollen omfatter kontrol af levende produktionsdyr fra en besætning umiddelbart forud for eksport til EU-lande eller tredjelande.

Kontrollen omfatter en dyresundheds- og dyrevelfærdskontrol af, hvorvidt produktionsdyrene er sunde og raske og transportegnede. Dertil kontrolleres og godkendelses om kravene til samhandel af besætninger til EU-lande eller eksport til tredjelande er overholdt.

På baggrund af kontrollen udstedes et INTRA-certifikat (EU) eller et eksportcertifikat (tredjelande). Ved udstedelse af et eksportcertifikat garanterer Fødevarestyrelsen (FVST) over for modtagerlandet/myndighederne, at sendingen overholder de betingelser, der står i certifikatet.

Kontrol af fisk til eksport er dækket af bevilling.

Kontrolenheder

Kontrollen af besætninger-eksport hører under Veterinærområdet, og varetages af tre kontrolenheder, som udfører kontrol i flere områder. De tilsynsførende kører dog til kontrolstedet direkte fra deres hjemmeadresse.

- Veterinær Øst i Korsør varetager kontrol på Sjælland, Lolland og Bornholm.
- Veterinær Syd i Vejen varetager kontrol på Fyn og Sønderjylland
- Veterinær Nord i Herning varetager kontrol i Midt- og Nordjylland.

Udvalgte stamdata

Planlægning

Kontrollen er rekvireret af erhvervet minimum to hverdage før og planlægges og uddeles til de tilsynsførende dyrlæger af en central planlægger i den lokale veterinærenhed.

Den tilsynsførende er bekendt med, hvilket dage der er afsat til kontrollen ud fra et 4-8 ugers skema, som udformes og opdateres af den centrale planlægger i tilfælde af ændringer.

Ansatte

Veterinær Øst

- 2,3 ÅV

Veterinær Syd

- 6,1 ÅV

Veterinær Nord

- 8,4 ÅV

Kontrolgrundlag

- Rekvireret af erhvervet
- 14.860 kontroller

Antal kontroller

I 2023 blev der gennemført 9.478 eksport syn direkte i besætninger (faktureret startgebyr):

Veterinær Øst

- 1.812

Veterinær Syd

- 3.457

Veterinær Nord

- 4.209

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger 2023: 33,8 mio. kr. (36,1 mio. kr. 2025-pl)
- Kontrollens samlede indtægter 2023: 34,4 mio. kr.

Kontrollementer

- Dokumentkontrol
- Fysisk kontrol

Juridiske bindinger

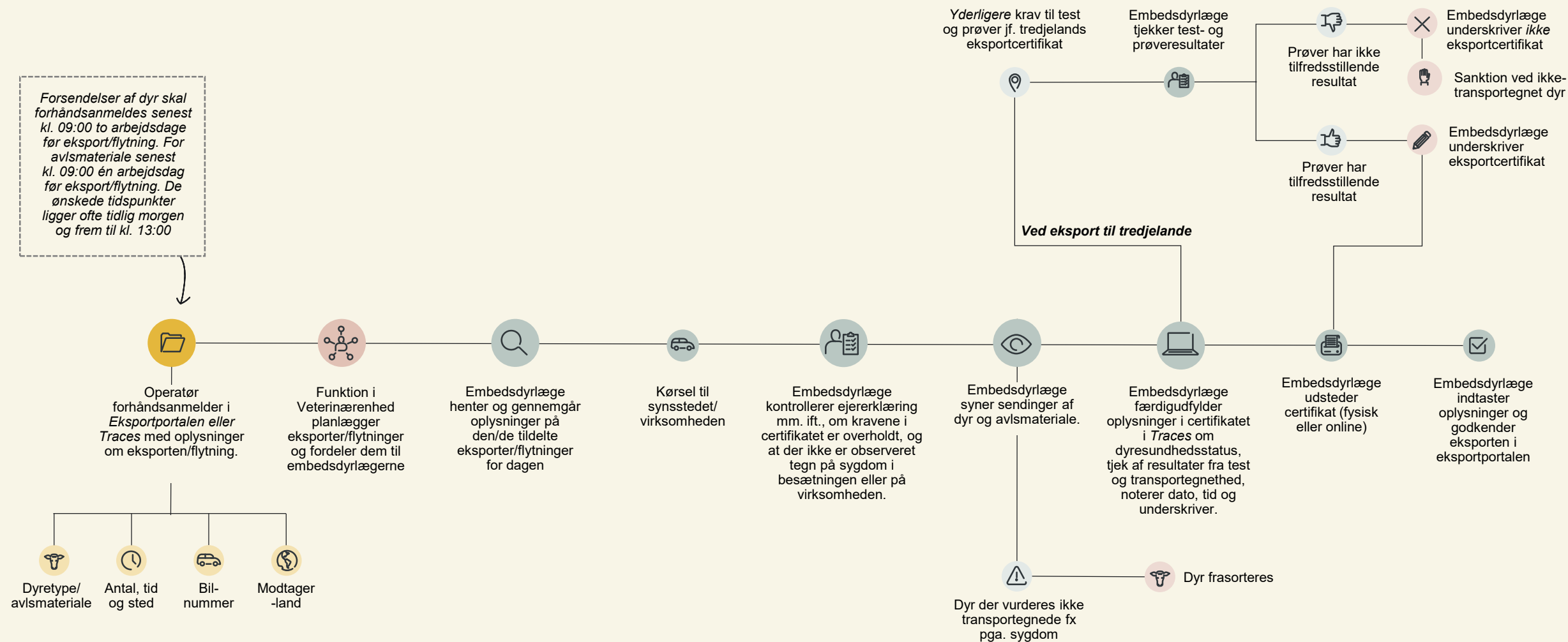
- Alle eksporter til EU lande og tredje lande skal kontrolleres.
- Kontrollen skal gennemføres af en dyrlæge.
- Dyrene skal synes fra begge sider.

Gebyrtakster

Tidsgebyr - tilstedetid

- 776,00 kr. Grundgebyr Kontrolbesøg
- 678,00 kr. Kvartersats Kontrolbesøg – hvert påbegyndte kvarter
- 918,00 kr. Tillægsgebyr Udstedelse af TRACES certifikat, når udstedelsen ikke kan ske online under kontrolbesøget
- 1.839,00 kr. Tillægsgebyr Udstedelse af TRACES certifikat, når udstedelsen ikke kan ske online under kontrolbesøget – Operatør har ikke fremsendt fornødne oplysninger i tide
- 8.312,00 kr. Grundgebyr Kontrolbesøg uden for normal åbningstid – første to timer
- 1.039,00 kr. Kvartersats Kontrolbesøg uden for normal åbningstid – Efterfølgende påbegyndt kvarter
- 2.057,00 kr. Omlægningsgebyr
- 8.609,00 kr. Aflysningsgebyr

Proces for kontrollen | 1643. Besætninger-eksport

Dyretype/
avlsmateriale

Antal, tid
og sted

Bil-
nummer

Modtager
-land

Overblik | 1650. CHR

Information om ordningen

CHR er Fødevarestyrelsens Centrale Husdyrbrugsregister, hvor besætningsejere har pligt til at registrere deres dyr, herunder grise, kvæg, geder og får, heste, fjerkræ, hjorte, kameler (inkl. lamaer mv.), ræve, ildere, fritter, chinchillaer, mink, kaniner mv.

Systemet er samfundskritisk ift. smitteopsporing, hvor CHR indgår som et redskab til hurtig og effektiv smitteopsporing ved udbrud af smitsomme husdyrsygdomme som fx BSE (kogalskab), grisepest eller mund- og klovesyge. Derfor har besætningsejeres ligeledes pligt til at registrere i CHR, hvis der foretages flytninger af kvæg, grise, får, geder og/eller heste mellem besætninger.

En besætning er også et sted, hvor dyr midlertidigt samles fx samlesteder, slagterier, afhentningspladser eller forarbejdningsanlæg.

FVST har udliciteret support af erhvervet i korrekte indtastning i CHR og opfølgning på dette til SEGES. Ligeledes er Øremærkekontrollen aktuelt udliciteret til SGAV. FVST's CHR-kontrol består i administrativ kontrol på de sager, som SEGES ikke kan løse samt administrativ og fysisk opfølgning og kontrol på de fejl-mærkningssager, som SGAV kortlægger, og som ikke løses inden for 24-timer ved henstilling.

Kontrollen er uanmeldt.

Kontrollenheder

CHR-kontrollen hører under Veterinærområdet (og SGAV) og varetages af fire kontrollenheder, som varetager kontrol i flere områder: Veterinær Øst i Korsør, Veterinær Syd i Vejen, Veterinær Nord i Herning og af nogle medarbejdere i hovedkvarteret i Glostrup.

Udvalgte stamdata

Koordinering

FVST planlægger hjemtagning af CHR-mærkningskontrollen fra SGAV.

Den opfølgende CHR-kontrol, som allerede varetages i FVST, og CHR-mærkningskontrollen kan udføres på alle tidspunkter i løbet af året og varetages af alle faggrupper - både teknikere og dyrlæger.

Af den årsag er CHR-kontrollen nem at planlægge og evt. kombinere og udføre i forbindelse med andre kontroller af besætninger fx dyrevelfærdskontrollen.

Ansatte

Veterinær Øst

- 1,2 ÅV

Veterinær Syd

- 0,9 ÅV

Veterinær Nord

- 1,4 ÅV

Glostrup

- 3,5 ÅV

Kontrollementer

- Administrativ kontrol af fejlbehæftede/manglende registreringer i CHR ved opringing.
- Fysisk kontrol af fejlbehæftede/manglende registreringer i CHR.

Kontrolgrundlag

23.000 besætninger med kvæg, får og geder (der er relevante for mærkningskontrollen).

Antal kontroller

Der gennemføres årligt omkring 700 fysiske øremærkekontroller og ca. 300 administrative kontroller. Frekvensen af kontrollen er fastsat i EU forordningen 2022/160 artikel 6

Indtægter & Udgifter

Kontrollens samlede omkostninger 2023: 29,0 mio. kr. (31,0 mio. kr. 2025-pl), Der hovedsageligt dækker over:

- Løn: 5,9 mio. kr. fordelt med 2,6 mio. forbrugt i enhederne og 3,3 mio. brugt centralt i Glostrup.
- SGAV: 5,8 mio. kr. for gennemførelse af øremærkningskontrol i besætninger med kvæg, får og geder.
- IT: 4,82 mio. kr. til vedligehold af CHR og vedligehold og videreudvikling af GLRCHR.
- SEGES: 5,6 mio. kr., hvor af ca. 2 mio. bruges til vedligehold af og driftsudgifter til brugergrænseflader, og 3,5 mio. til support af besætningsejere ifm. registrering i CHR.
- Øvrig CHR-administration: 0,5 mio. kr.
- Sam: 0,4 mio. kr.
- Papir og porto: 0,2 kr.
- Overhead: 4,5 mio. kr.

Kontrollens samlede indtægter 2023: 13,5 mio. kr.

Juridiske bindinger

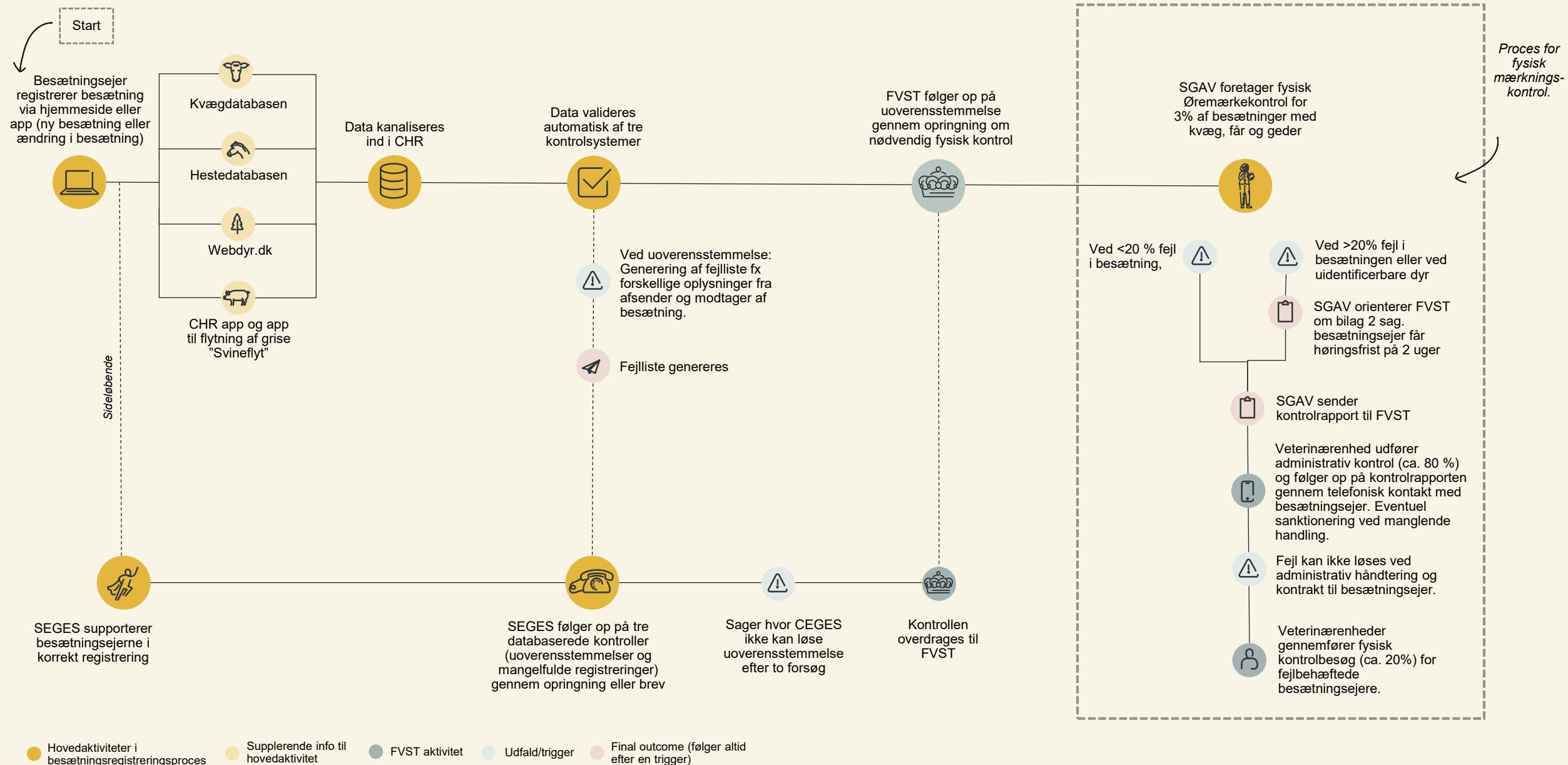
- Samfundskritiske system ift. smitteopsporing, hvorfor kontrol og opfølgning er nødvendig.
- Kontrol af 3% af besætninger med kvæg, får og geder
- Af kontrolforordningen 2017/625 fremgår det, at kontrollen skal være uanmeldt og at forvarsling skal begrænses til et absolut minimum. Forvarsling må ikke overstige 48 timer.

Gebyrtakster

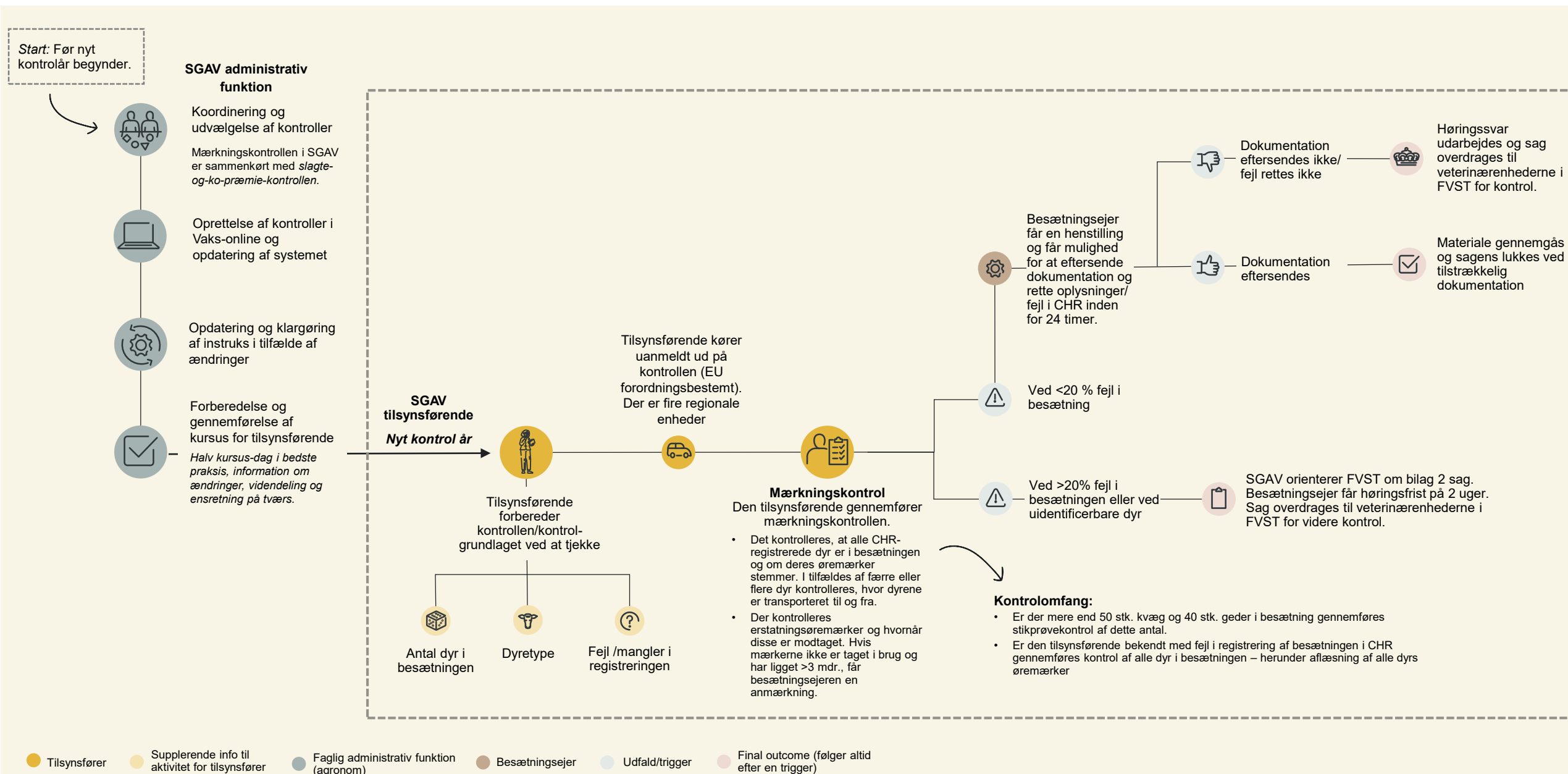
Årsgebyr/-afgifter

- 245,60kr. Årsgebyr Registrering af får og geder - Besætning pr. år
- 10,10 kr. Årsgebyr Registrering af kvæg – Årdsyr pr. år
- 167,70 kr. Årsafgift Registrering og kontrol af flytning af grise – Besætning pr. år
- 2,40 kr. Flyttegebyr Kontrol af flytning af grise – pr. flyttet grise

Proces for kontrollen I 1650. CHR

Uddybet proces for Øremærkekontrol i SGAV | 1650. CHR

Overblik | 1668. Dyrevelfærdskontrol

Information om ordningen

Fødevarestyrelsens kontrollerer dyrevelfærden i besætninger med over 10 produktionsdyr for at sikre, at dyrenes forhold lever op til dyrevelfærdskravene i Danmark. Det kan være kontrol af en besætning med grise, kvæg, geder og får mm. Kontrollen er gebyrfinansieret og opkræves som årlig afgift pr. besætningsejer. Afgiftens størrelse afhænger af dyrearten, og hvor stor besætningsejerens største besætning er i CHR. Kontrollen er uanmeldt, men varsles ofte 48-timer i forvejen efter to forgæves kontrolbesøg.

Det er politisk besluttet i Danmark, at der årligt skal føres tilsyn med 20 pct. af alle kvæg- og grise-besætningsejere i Danmark og 100 pct. kontrol på alle mink-besætningsejere. For øvrige dyrearter er der ikke defineret specifikt kontrolandel for. For at opnå et kontroltryk på 20 pct. for kvæg- og grisebesætninger anvendes en kombination af stikprøvebaseret basiskontroller, kampagnekontroller og prioriterede indsatser.

Den stikprøvebaserede basiskontrol kan enten være udpeget ved en risikobaseret udpegning eller en baselinemåling, herunder 1) Dyrevelfærd baseline, hvor der udføres fysisk kontrol af fx staldindretning, pladsforhold, ventilation og støj, gulvareal og bevægelsesfrihed, foder og vand, håndtering af syge og tilskadekomne dyr. 2) Fuld kontrol baseline, hvor der kontrolleres for det samme som i stikprøvebaseret basiskontrol – Dyrevelfærd baseline og dertil udføres medicinkontrol af den medicin og mængden som gives til besætningen, samt gennemgang af dokumentation af besøg fra besætningsdyrlægen, hygiejne-smittebeskyttelseskontrol mm.

Kampagnekontrollerne og de prioriterede indsatser har et specifikt fokus, som skifter fra år til år afhængigt af problematikker og dialoger med erhvervet.

Kontrolenheder

Dyrevelfærds-kontrollen hører under Veterinærområdet, der har tre regionale kontrolenheder: Veterinær Øst i Korsør, Veterinær Syd i Vejen, Veterinær Nord i Herning.

Omkostninger på ordningen

Dyrevelfærdskontrollen har årlige udgifter på 23,5 mio. kr. i 2023, hvoraf 10,6 anvendes i kontrolenhederne, 5,3 mio. kr. anvendes på kørsel og 8,4 mio. kr. er fællesomkostninger, jf. nedenstående tabel.

Udvalgte stamdata

Koordinering

De tilsynsførende planlægger selv gennemførelsen af de konkrete dyrevelfærdskontroller. Af et 4-8 ugers skema fremgår det, hvilke ugedage dyrlægen har afsat til kontrollen – da tilsynsførende, som varetager kontrollen, også ofte udfører kontrol på andre ordninger.

Det der en central planlægger i hver enhed, som udformer 4-8 ugers skemaet.

Den tilsynsførende er bekendt med antallet af årlige dyrevelfærds-kontroller, som kontrolenheden/den tilsynsførende skal gennemføre i løbet af et år.

Ansatte

Veterinær Øst

- 2,8 AV

Veterinær Syd

- 3,7 AV

Veterinær Nord

- 7,2 AV

Kontrolgrundlag

34762 virksomheder indgår i populationsstørrelsen hvoraf der planlægges stikprøvekontrol af en andel.

Antal kontroller

Der gennemføres årligt ca. 2.916 kontroller. Antallet varierer årligt alt efter kontrolindsatser fx kampagnekontrol og udpegede dyrearter.

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger 2023: 23,5 mio. kr. (25,12 mio. kr. 2025-pl),
- Kontrollens samlede indtægter 2023: 14,9 mio. kr.

Kontrollementer

- 1) Stikprøvekontroller
 - Dyrevelfærd baseline: fysisk kontrol
 - Fuld kontrol baseline, Fysisk kontrol, Medicin og hygiejne.
- 2) Kampagnekontroller
- 3) Prioriterede indsatser

Juridiske bindinger

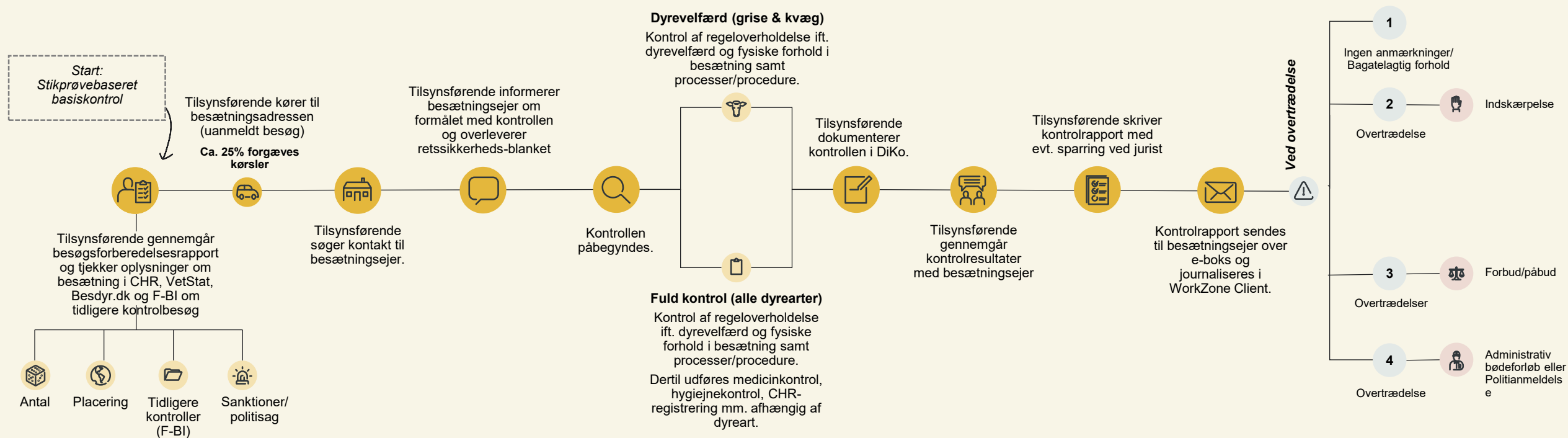
- EU-krav om, at kontrollen skal være uanmeldt. Men mulighed for at anmelde kontrollen efter to mislykkedes forsøg. I særlige tilfælde kan kontrollen anmeldes.
- National bestemmelse af kontrolomfang: 20 pct. kontrol på kvæg og grise, 100 pct. på mink årligt. Øvrige dyrearter er der ikke defineret kontrolomfang af.

Gebyrtakster

Årsgebyr

- 1.936,00 kr. Årsgebyr Besætninger med +40 kvæg
- 700,00 kr. Årsgebyr Besætninger med 10-40 kvæg
- 1.912,00 kr. Årsgebyr Besætninger ed +40 grise
- 691,00 kr. Årsgebyr Besætninger med 10-40 kvæg
- 1.199 kr. Årsgebyr Besætninger med andre typer dyr eller +2000 fjerkræ
- 434,00 kr. Årsgebyr Besætninger med andre typer af dyr eller færre end 2000 fjerkræ
- 3.837,00 kr. Årsgebyr Hold af hunde
- 317,00 kr. Kvarterssats

Proces for kontrollen | 1668. Dyrevelfærdskontrol

Ud over den illustrerede stikprøvebaserede basiskontrol gennemføres også **kampagnekontroller** og **prioriterede indsatser**.

Overblik I 1605. Rejsehold og Kosttilskudsenhed

Information om ordningen

Det blev med Fødevareforlig II i 2010 (og efterfølgende videreført i Fødevareforlig III og IV) besluttet at styrket kontrollen med kosttilskud for at styrke sikkerheden af kosttilskud. Formålet var at begrænse markedsføringen af ulovlige og farlige kosttilskud med henblik på at øge forbrugersikkerheden.

Den styrkede kontrol udgør en ekstra kontrol til den almindelige kontrol af kosttilskudsvirksomheder og deres kosttilskudsprodukter. Den styrkede kontrol er risikobaseret og målrettes de produkter, der udgør eller kan udgøre en sundhedsfare for forbrugerne. Der udtages årligt et antal kosttilskud til kontrol. Den styrkede kontrol angår a) selve produktsikkerheden ved de anmeldte kosttilskud (og ikke kontrol af kosttilskudsvirksomhederne) samt b) internetkontrol, der har fokus på at stoppe markedsføring af farlige kosttilskud. Internetkontrollen har fokus på at stoppe markedsføring af farlige kosttilskud markedsført til forbrugere i Danmark både via danske og udenlandske hjemmesider.

Den styrkede kontrol af kosttilskud finansieres gennem afgifter, som betales af virksomheder, der har anmeldt et eller flere kosttilskud til forhandling i Danmark, og som har en årlig omsætning på over 50.000 kr.

Der opkræves 877 kr. pr. anmeldt kosttilskud og 10.944 kr. pr. virksomhed for virksomheder, der har anmeldte kosttilskud i kosttilskudsregistret pr. 1. februar i indværende år.

Kontrollenheder

Kosttilskudskontrollen hører under fødevareområdet og varetages af kosttilskudsgruppen under Fødevarerejseholdet, som er placeret i Glostrup.

Udvalgte stamdata

Indhold

- 1) Kontrol af produktsikkerheden af kosttilskud, registreret hos FVST, foretages stikprøvevis på baggrund af en risikovurdering
- 2) Internetkontrol omfatter kontrol med uregistrerede virksomheder, der markedsfører kosttilskud mod danske forbrugere. Kontrollen på internettet foretages med fokus på sundhedsskadelige kosttilskud med henblik på at forhindre markedsføring af flest mulige farlige og ulovlige produkter på markedet, men inkluderer også øvrig grov eller vildledende markedsføring hvis denne konstateres (f.eks. markedsføring med sygdomsanprisninger eller overtrædelse af Novel Food reglerne)

Ansatte

Antal medarbejdere, der har registreret kontrolaktivitet på ordningen:

- Fødevare Øst: 0,8 ÅV
- Fødevarerejseholdet (kosttilskudsgruppen): 3,8 ÅV

Kontrolgrundlag

Ca. 325 virksomheder

Antal kontroller

Kosttilskudsgruppen 2023:

Produktsikkerhedskontrol:

- 147 kontroller
- 41,5 pct. sanktionerede

Internetkontrol:

- 164 kontroller
- 47,5 pct. sanktionerede*

*Kun danske virksomheder er indregnet.

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger 2023: 11,0 mio. kr. (11,76 mio. kr. 2025-pl)
- Kontrollens samlede indtægter 2023: 11 mio. kr. (11,8 mio. kr. 2025-pl)

Kontrollementer

Kontrol efter anmeldt kosttilskud & kontrol ved mistanke:

- 1) Fysisk kontrol
- 2) Administrativ kontrol
- 3) Laboratorieprøver

Juridiske bindinger

- De grundlæggende regler for den offentlige kontrol med bl.a. fødevarer, herunder kosttilskud, er fastlagt i kontrolforordningen
- De nærmere rammer og generelle krav for den offentlige kontrol fremgår af forordningens kapitel II, afdeling I, hvorefter myndigheder i det pågældende land skal gennemføre kontrol ud fra en risikovurdering og med passende hyppighed inden for en række parametre. Produktsikkerheds-kontrollen (styrkede og risikobaserede kontrol), blev indført på baggrund af en behovsvurdering i overensstemmelse med kontrolforordningens rammer for fastlæggelse af offentlig kontrol.

Gebyrtakster

Kollektivt-/årsgebyr (2023)

Der opkræves 853 kr. pr. anmeldt kosttilskud og 10.204 kr. pr. virksomhed for virksomheder, der har anmeldte kosttilskud i kosttilskudsregistret pr. 1. februar indværende år og har en årlig omsætning på over 50.000 kr.

Overblik | 1615. Engroskontrol

Information om ordningen

Ordinær fødevarekontrol i engros er den regelmæssige kontrol af virksomheder, der sælger fødevarer i større mængder til andre virksomheder. Fødevarestyrelsen vurderer bl.a. hygiejne, opbevaring, mærkning og sporbarhed for at sikre overholdelse af fødevarelovgivningen. Kontrollen foretages ud fra en risikovurdering, hvor eventuelle mangler kan føre til indskærpelser, sanktioner eller i værste fald lukning.

Ordinær kontrol i engros dækker over følgende hovedopgaver: 4010. Stikprøvebaseret basiskontrol i engros, 4020. Frekvensbaseret basiskontrol i engros, 4040. Importkontrol i engros, 4050. Eksportkontrol i engros, 4085. Hændelsesbaseret kontrol i engros og 4086. Beredskabskontrol i engros.

Kontrolenheder

Engroskontrol-kontrollen hører under Fødevareområdet, der har tre kontrolenheder, som varetager kontrol i flere områder: Veterinær Øst i Korsør, Veterinær Syd i Vejen, Veterinær Nord i Herning. Dertil er der Rejsehold Fødevarer og Kost, som holder til i Glostrup.

Udvalgte stamdata

Planlægning

De tilsynsførende opdaterer eller bekræfter risikoplysningerne ved hver kontrol. Hvis virksomheden får flere kontroller om året, sker det én gang årligt.

Den individuelle behovsvurdering (kontrol efter standard eller reduceret kontrolfrekvens) bliver automatisk beregnet i kontrolsystemet ved hver kontrol.

Hvis det resulterer i ændringer i kontrolfrekvensen opdateres 'planlagt kontrol' i KOR.

I engros omfattet af frekvensbaseret basiskontrol bliver indholdet i den enkelte kontrol styret via manuelle kontrolplaner (Excel-ark). De skal opdateres forud for hvert nyt kontrolår og efter hver kontrol.

Ansatte

Fødevare Øst

- 9,6 ÅV

Fødevare Syd

- 7,0 ÅV

Fødevare Nord

- 5,5 ÅV

Rejsehold Fødevarer og Kost

- 1,5 ÅV

Kontrolgrundlag

I 2023 blev der gennemført 10.284 kontroller, heraf:

- Stikprøvebaseret – basiskontrol
- Frekvensbaseret basiskontrol
- Hyppig kontrol
- Hændelsesbaseret kontrol
- Beredskabskontrol
- Kampagnekontrol
- Opfølgende kontrol

Antal kontroller

Fødevare Øst

- 2.846

Fødevare Syd

- 3.375

Fødevare Nord

- 2.727

Sjælland/Fyn:

- 1.336

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger 2023: 49,1 mio. kr. (45,2 mio. kr. 2025-pl)
- Kontrollens samlede indtægter 2023: 7,6 mio. kr. 2025-pl

Kontrollementer

- 1) Fysisk Kontrol
- 2) Administrativ kontrol
- 3) Udtagning af prøver
- 4) Laboratorieprøver

Juridiske bindinger

- EU-krav om uanmeldt kontrol.
- EU-krav om økologikontrol én gang årligt
- Kontroller skal som udgangspunkt gennemføres uanmeldt, jf. art. 9, stk. 4 i kontrolforordningen (2017/625), så formålet med kontrollen ikke forspildes.
- Det følger ligeledes af art. 9, stk. 2 at kontrollen skal gennemføres ud fra en risikovurdering med en passende hyppighed.

Gebyrtakster

Mængdegebyr & Tidsgebyr – totaltid

- Mængdeafgift (fjerkræ, tamkaniner, småt fuglevildt, hårvildt, ton): 11,16 kr.
- Mængdeafgift (oksekød, kalvekød, grisekød, kød af hovdyr, fåre- og gedekød, vildgrise, drøvtyggende vildt, ton): 14,87 kr.
- Mængdeafgift (strudsefugle, ton): 22,31 kr.
- Kvarterssats: 271 kr.

Overblik | 1620. Restkoncentrationer

Information om ordningen

Alle EU-lande fører kontrol med forbudte og uønskede stoffer i dyr og animalske produkter. Kravene til restkoncentrationsovervågningen er fastlagt i Forordning 2022/1646 og Forordning 2022/1644, som er udstedt i medfør af Kontrolforordningen 2017/625.

I forordningerne er der defineret såvel kontrolfrekvens som stofgrupper, der skal kontrolleres for i de forskellige fødevarerprodukter. Kontrolfrekvensen er defineret som minimumssatser. Danmark har valgt at implementere disse minimumssatser. Af forordningen 2022/1646 fremgår det fx, at prøveudtagningshyppigheden for stoffer i gruppe A for grise er mindst 0,02% af slagtede dyr. Tilsvarende kontrolfrekvenser findes for de andre dyregrupper og animalske produkter f.eks. mælk og æg.

Med afsæt i forordningerne udarbejder FVST en årlig kontrolplan, som godkendes af EU-Kommissionen. Kontrolprogrammet fastlægges efter foregående års produktionsmængder, således er kontrolprogrammet 2025 baseret på produktionsmængderne fra 2024 for grise og 2023 for øvrige dyregrupper og produkter. FVSTs udgifter til prøvetagning og laboratorieanalyser afspejler derfor de årlige produktionsmængder.

Kontrollen er gebyrfinansieret og opkræves afhængig af produktionsmængden.

Kontrollen

Udtagning af prøver til kontrol med restkoncentrationer foretages af de tilsynsførende i FVST i forbindelse med kontrollen på slagterierne, æg pakkerier, fiskeopskrævningsvirksomheder, dambrug, havbrug, opskærningsvirksomheder og landbrugsbesætninger. Prøverne analyseres efterfølgende på FVSTs laboratorium.

Udvalgte stamdata

Planlægning

Laboratoriet står for detailplanlægning af prøveudtagningerne og giver besked til de udtagende enheder om hvornår, hvilke typer af prøver og hvor mange, der skal udtages.

Detailplanlægningen sikrer, at alle slagterier er omfattet af kontrollen. Det samme gælder udtagninger på æg pakkerier, dam- og havbrug. Fagkontoret sikrer at kontrollen på besætninger fordeles ift. udpegningskriterierne

I forhold til udtagning af prøver på besætninger står Data og forretningsanalyse sektion 1 for udpegningen.

Ansatte

- 20 ansatte ud af laboratoriets 112 ansatte er beskæftiget med restkoncentrationsanalyser (1 ÅV).
- 1,5 ÅV udtager prøver til kontrol med restkoncentrationer til laboratoriet.

Kontrolgrundlag

Stikprøvebaseret - basiskontrol

- 241 virksomheder betalte gebyret (2022). Grundlaget for kontrollen er foregående års produktionstal.
- 12.056 analyseprøver (2023)

Antal kontroller

Antallet af prøver er reduceret fra 12.974 i 2021 til 9.987 planlagte i 2025. Der udføres flere laboratorieanalyser på nogle af prøverne. I alt blev der i 2021 foretaget 14.146 vægtede analyser. Det bliver i 2025 reduceret til 11.843 vægtede analyser.

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger 2023: 30,1 mio. kr. (32,18 mio. kr. 2025-pl)
- Kontrollens samlede indtægter (24,2 mio. kr. 2025-pl)

Kontrollementer

- 1) Udtagning af prøver
- 2) Laboratorieanalyser

Juridiske bindinger

EU direktiver definerer:

- Antallet af prøver og hvilke stoffer der skal kontrolleres for.
- Krav om udpegnung af Nationalt Reference Laboratorium (NRL) på såvel tilladte som forbudte stoffer. FVSTs laboratorium er NRL for tilladte stoffer, mens DTU er NRL for de forbudte stoffer.

Gebyrtakster

- Mængdeafgift (visse stoffer og restkoncentrationer ved slagtning af husdyr, opdrættet vildt eller slagemæssig behandling af nedlagt vildt, ton): 12,81 kr.
- Mængdeafgift (visse stoffer og restkoncentrationer hos virksomheder, der modtager uforarbejdet rå mælk, 1000 liter): 0,16 kr.
- Mængdeafgift (visse stoffer og restkoncentrationer hos æggepakkerier og hønsehold, hvorfra æg sælges direkte til konsum, ton): 9,26 kr.
- Mængdeafgift (visse stoffer og restkoncentrationer i akvakulturbrug, ton): 20,52 kr.

Overblik | 1630. USA audit

Information om ordningen

Gebyrordningen er den audit af virksomheder, der er godkendt til eksport af kød og kødvarer til USA. Virksomhederne betaler omkostningerne ved driften af Fødevarestyrelsens auditenhed. Auditenhedens omkostninger fordeles mellem de omfattede virksomheder i forhold til det anvendte tidsforbrug ved den enkelte virksomhed.

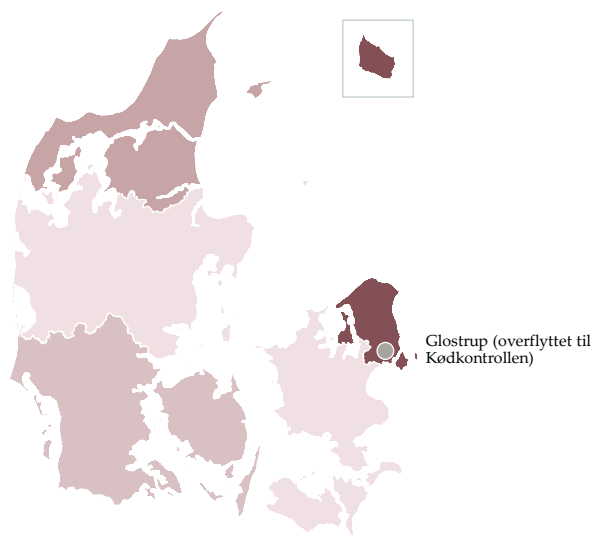
Fødevarestyrelsen etablerede i 2004 *USA - auditenheden* for at tilgodese de amerikanske krav. Den amerikanske fødevaremyndighed "Food Safety and Inspection Service" (FSIS) stiller i "Code of Federal Regulations" afsnit 327.2 (iv) (A) krav om, at der skal gennemføres "periodic supervisory visits" (også kaldet overtilsyn) på alle virksomheder godkendt til eksport af kød og produkter til USA.

USA audit-enhedens overtilsyn gennemføres som en systematisk og uafhængig undersøgelse af, om kontrollen planlægges, gennemføres og afrapporteres i overensstemmelse med gældende lovgivning og vejledninger dvs. både EU-lovgivning og USA-særkrav.

Derudover bidrager enheden til at løfte kontrolenhedernes kompetencer gennem træning, faglig sparring og kursusaktiviteter.

Kontrolenheder

USA Audit enheden er en særlig audit-enhed med to ansatte og hørte tidligere under enheden International Handel i Glostrup, men er ved årsskiftet overflyttet til Kødkontrollen.

Udvalgte stamdata

Indhold

USA-auditenheden skal:

- Verificere kvaliteten, effekten og ensartetheden af den praktiske gennemførelse af kontrollen, herunder om kontrollen er egnet til at nå målene.
- Verificere effekten af myndighedsudøvelsen på virksomhederne.

Ansatte

USA –Auditenheden hørte tidligere under International Handel, men er pr. 1. januar 2025 flyttet til Kødkontrollen.

- Enheden udgøres af 2 dyrlæger (2 ÅV).

Kontrolgrundlag

Data af 2023:

- 26 virksomheder der eksporterer kød og produkter til USA

Antal kontroller

Data af 2023:

- 118 gennemførte tilsyn

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger 2023: 2,38 mio. kr. (2,54 mio. kr. 2025-pl)
- Kontrollens samlede indtægter 2023: 2,4 mio. kr. (2,5 mio. kr. 2025-pl)

Kontrollementer

Frekvensbaseret - basiskontrol

- 1) Administrativ kontrol af om virksomhederne egenkontrol planlægges, gennemføres og afrapporteres i overensstemmelse med gældende lovgivning og vejledninger.

Juridiske bindinger

- Den amerikanske fødevaremyndighed "Food Safety and Inspection Service" (FSIS) stiller i "Code of Federal Regulations" afsnit 327.2 (iv) (A) krav om, at der periodisk gennemføres audit af kontrollen.
- Der er ikke krav til omfang og metode.

Gebyrtakster

Tidsgebyr – totaltid, hvor de faktiske omkostninger afregnes.

Overblik | 1640. Ordinær Veterinærkontrol

Information om ordningen

På gebyrordningen kontrollerer FVST levende dyr, landbrugsbedrifter eller animalske produkter og animalske nonfood produkter herunder biprodukter.

I den sammenhæng står FVST konkret for autorisation, godkendelse, registrering, attestering, tilsyn/kontrol mv., herunder juridisk rådgivning om eller kvalitetssikring af sanktioner af ovennævnte områder.

FVST fører tilsyn på orne-, tyre- og hingestationer samt fjerkræbesætninger/rugerier, udstedelse af selskabsdyrepas samt planlægning, forberedelse og sagsbehandling i relation til ovennævnte områder samt transport, der ikke er relateret til udførelsen af kontrol

Kontrollen indebærer bl.a. ABP-frekvenskontroller og kontrol af avlsmateriale virksomheder og sammenbringningsvirksomheder.

Kontrolenheder

Ordinær Veterinærkontrollen hører under veterinærområdet, der har tre kontrolenheder, som varetager kontrol i flere områder: Veterinær Øst i Korsør, Veterinær Syd i Vejen, Veterinær Nord i Herning.

Udvalgte stamdata

Planlægning

Kontrollen er både:

- Rekvireret af operatør ligesom visse salmonellaprøvetagninger i fjerkræbesætninger
- FVST egen initierede frekvensbestemte kontrol, fx GMP-kontrol i fjerkræbesætninger eller kontrol af ABP-transportører. (På baggrund af EU-lovgivning eller dansk lovgivning.

Ansatte

Veterinær Øst

- 2,3 ÅV

Veterinær Syd

- 4,1 ÅV

Veterinær Nord

- 5,9 ÅV

Kontrolgrundlag

Rekvireret af erhvervet ved tidsgebyr – tilstedetid

- Antal virksomheder i 2023: 3140
- Antal gennemførte kontroller i 2023: 1515

Antal kontroller

Veterinær Øst

- 797 virksomheder og heraf 297 kontroller

Veterinær Syd

- 1067 virksomheder og heraf 654 kontroller

Veterinær Nord

- 1276 virksomheder og heraf 546 kontroller

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger 2023: 19,1 mio. kr. (20,42 mio. kr. 2025-pl),
- Kontrollens samlede indtægter 2023: 17 mio. kr.

Kontrollementer

- 1) Fysisk kontrol
- 2) Administrativ kontrol

Juridiske bindinger

- Kontrolforordningen 2017/625
- Den danske salmonella-handlingsplan for fjerkræ med deraf afledte regler. Danmark formodentlig har forpligtet sig til at gennemføre kontrol af et vist omfang for at kunne bevare sine garantier/særstatus.
- EU-forordning 2022/160 angiver bl.a. frekvenser for tilsyn i visse virksomheder. Herunder minimumsfrekvenser for tilsyn med fx avlsmaterialevirksomheder og sammenbringningsvirksomheder. Aktuelt gennemfører Danmark kun minimumsfrekvenserne, jf. art. 4 for avlsmaterialevirksomheder og art. 3 for sammenbringningsvirksomheder.
- Biproduktforordningen

Gebyrtakster

- Grundgebyr: 823 kr.
- Kvarterssats: 1.227 kr.
- Selskabsdyrepas (10 stk.): 268,90 kr.

Overblik | 1649. Salmonella Dublin

Information om ordningen

Fødevarestyrelsen og erhvervet startede i 2002 et nationalt overvågningsprogram for at bekæmpe Salmonella Dublin i kvægbesætninger. I 2008 blev der vedtaget en handlingsplan med et mål om at udrydde S. Dublin hos kvæg. Planen er løbende blevet justeret og revideret, men målet om udryddelse er ikke nået.

Fødevarestyrelsens overvåger kvægbesætninger for smitte med Salmonella Dublin vha. serologisk undersøgelse af mælkeprøver og blodprøver.

Kvægbesætninger, som anses for smittet med Salmonella Dublin, sættes under offentligt tilsyn (OT). Som konsekvens heraf, bliver besætningsejeren pålagt to årlige gebyrbelagte kontrolbesøg af Fødevarestyrelsen.

Forud for kontrolbesøgene gennemgås besætningens seneste prøveudtagninger og prøvesvar, samt besætningens handlingsplan for bekæmpelse af Salmonella Dublin.

Kontrolenheder

Salmonella Dublin-kontrollen hører under Veterinærområdet der har tre kontrolenheder, som varetager kontrol i flere områder: Veterinær Øst i Korsør, Veterinær Syd i Vejen, Veterinær Nord i Herning.

Udvalgte stamdata

Indhold

Kvægbesætninger, som anses for smittet med Salmonella Dublin, sættes under offentligt tilsyn (OT). Som konsekvens heraf, bliver besætningsejeren pålagt to årlige gebyrbelagte kontrolbesøg af Fødevarestyrelsen.

Ansatte

Estimeret kontrolltid på ordningen i 2023 (inkl. kørsel)

- Veterinær Øst: 0,01 ÅV
- Veterinær Syd: 1,43 ÅV
- Veterinær Nord: 0,9 ÅV

Kontrolgrundlag

Kvægbesætninger under offentligt tilsyn som følge af fund af Salmonella Dublin.

Der er pt ca. 500 kvægbesætninger

Antal kontroller

Veterinær Øst

5 kontroller

Veterinær Syd

543 kontroller

Veterinær Nord

310 kontroller

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger 2023: 2,9 mio. kr. (3,1 mio. kr. 2025-pl)
- Kontrollens samlede indtægter 3,0 mio. kr. 2025-pl.

Kontrollementer

- 1) To årlige fysiske basis kontrolbesøg

Juridiske bindinger

- Kvægbekendtgørelsen fastsætter regler for overvågning og bekæmpelse af Salmonella Dublin i kvæg.
- Ændring af kontrolfrekvensen kræve en ændring af kvægbekendtgørelsen.

Gebyrtakster

Tidsgebyr – tilstedetid (2023)

596 kr. pr. påbegyndt kvarter

Overblik | 1657. Anmeldepligt

Information om ordningen

FVST fører kontrol med produktionsdyrslægers overholdelse af anmeldepligten og herunder de 421 grise- og kvægdyrlæger, som i dag er omfattet af betalingsforpligtelsen. Betalingsforpligtelsen er hjemlet i dyrlægelovens § 36c. Ordningen omfatter kontrol af, hvorvidt produktionsdyrslægerne overholder reglerne om anmeldepligt ved smitsomme husdyrsygdomme, jf. dyrlægeloven, lov om hold af dyr og EU-forordningen "dyresundhedsloven".

Kontrollen udføres af Veterinærrejseholdet, hvor der gennemføres stikprøvekontrol af produktionsdyrslægers overholdelse af anmeldepligten. Kontrollen varsles.

Ud over selve kontrollen, og herunder planlægning, kalibrering og afrapportering, omfatter gebyrordningen også juridisk rådgivning og sagsbehandling i relation til kontrollen

Kontrolenheder

Dyrlæger-anmeldepligt-kontrollen hører under veterinærområdet og udføres af Veterinærrejseholdet, der arbejder landsdækkende og bl.a. forestår al kontrol af dyrlæger, der har tre kontrolenheder og som varetager kontrol i flere områder:

Udvalgte stamdata

Planlægning

Planlægges i henhold til Fødevarestyrelsens Kontrolindsatsvejledning.

I 2025 indgår anmeldepligt-kontrollen efter hovedopgave 1657 som et af flere elementer i to kampagnekontroller af i alt 150 produktionsdyrlæger.

Ansatte

Veterinærrejseholder:

- 0,8 ÅV

Kontrolgrundlag

Stikprøvebaseret –basiskontrol

- 115 gennemførte kontroller i 2023

Antal kontroller

- 115 gennemførte kontroller

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger 2023: 2,7 mio. kr. (2,87 mio. kr. 2025-pl)

Kontrollementer

- 1) Fysisk kontrol

Juridiske bindinger

- Dyrlægeloven, § 11, stk. 1 og § 36 c, lov om hold af dyr, § 28, listebekendtgørelsen.
- Krav om at kontrollen udføres som en stikprøvekontrol rettet mod dyrlæger, som arbejder med produktionsdyr. jf. lovbemærkningerne til § 36c i dyrlægeloven (LFS 42/2023).
- Kontrolforordning 2017/625: EU's kontrolprincipper med krav om passende hyppighed ud fra risiko og opkrævning af gebyr.

Gebyrtakster

Årsgebyr per dyrlæge med mindst én sundhedsrådgivende aftale eller tilknyttet en dyrlægepraksis der er registreret med mindst 10 ordinationer i VetStat pr. år.

- Årsgebyr 1.976 kr.

Overblik | 1667. Logbøger

Information om ordningen

Forhåndsvalidering

FVST gennemfører kontrol (forhåndsvalidering) af logbøger ved eksport af dyr for at overholde EU-reglerne om dyrevelfærd, jvf. Transportforordningen fra 2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport, bilag II. Der er dog ikke krav om en forhåndsvalideret logbog, hvis man transporterer f.eks. fjerkræ, fisk, hunde og katte.

Det er et EU-krav, at transportøren skal indsende logbogen for eksporten til forhåndsvalidering to dage før transportens afgang, hvis transporten af dyr til og fra Danmark overstiger 8 timer. Dette gælder dog ikke for transport indenfor Danmark. Forhåndsvalideringen indebærer bl.a., at logbogen kontrolleres i forhold til om gældende regler for dyrenes maksimale transporttider og chaufførens hvileperioder overholdes. Dyrenes arealkrav beregnes ligeledes.

Returkontrol

Efter endt transport skal logbogen indsendes til kontrol, hvor det gennemgås om transporttid, hviletid m.m. blev overholdt i praksis. Samtlige logbøger fra danske transportører skal indsendes, mens det er op til 30 pct. fra udenlandske transportører (Jf. nationale regel forelagt kommissionen). Returlogbøgerne udvælges ud fra en risikovurdering baseret på 6 parametre, fx om transporttiden har været over 20 timer.

Kontrolenheder

Logbog-kontrollen hører under fødevareområdet, men kontrollen gennemføres af Eksportkontrolcentret i Vejen. Veterinærenhederne foretager også kontrol af logbøger, men det er som led i stikprøvekontrol af transporter under aktivitet 1664 eller, hvis der i forbindelse med 1643 eller 1642 konstateres problemer med transporttid eller læssetæthed.

Udvalgte stamdata

Planlægning

Til forhåndsvalidering af logbøger, indsender eksterne operatører/transportører deres logbog via Eksportportalen. Ud fra Eksportportalens F-BI udtrækkes lister over, hvilke logbøger der skal forhåndsvalideres den aktuelle dag.

Alle logbøger med danske transportører skal returkontrolleres. For udenlandske transportører skal der derimod udføres risikobaseret stikprøvekontrol på op til 30% af retur-logbøgerne.

Hver måned udvælges de logbøger fra udenlandske transport-virksomheder, der skal indgå i den risikobaserede stikprøve returkontrol via udtræk i Eksportportalens F-BI. Disse logbøger og evt. GPS og temperaturovervågning hjemkaldes manuelt via mail. Eksportøren Transportøren uploader efterfølgende de efterspurgte dokumenter til Eksportportalen.

Ansatte

Eksportkontrolcentret Vejen:

- 18 AV

Kontrolgrundlag

Rekvireret basiskontrol

- 2023 blev der gennemført 44.878 kontroller.
- I 2023 var 82 danske virksomheder og 17 udenlandske virksomheder omfattet af kontrollen

Antal kontroller

Eksportkontrolcentret Vejen:

- 44.878

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger 2023: 21,4 mio. kr. (22,88 mio. kr. 2025-pl)
- Kontrollens samlede indtægter 2023: 21,5 mio. kr. 2025-pl

Kontrollementer

Administrativ kontrol af logbøger, herunder kontrol af logbogens 5 dele:

- 1) Planlægning
- 2) Afgangssted
- 3) Bestemmelsessted
- 4) Erklæring fra transportvirksomhed
- 5) Standardformular til indberetning af afvigelser

Juridiske bindinger

- EU's transportforordning af 22. december 2004 stiller krav til, hvilke transporter af levende dyr der skal omfattes af en logbog, førend levende dyr kan transporteres, samt hvilken kontrol af logbøger de nationale lande skal gennemføre.

Gebyrtakster

Stykpris

- Forudgående kontrol (Danmark og EU): 494 kr.
- Efterfølgende kontrol (Danmark): 271 kr.
- Efterfølgende kontrol (EU): 160 kr.
- Administrativ ekstrakontrol: 4.163 kr.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

Overblik | Eksport

Information om ordningen

Ved eksport af planter og planteprodukter mv. ud af EU (tredjelande), skal modtagerlandets krav til plantesundhed opfyldes. Eksport til tredjelande kræver, at operatøren kan fremvise et plantesundhedscertifikat, hvor myndigheden i afsenderlandet har tjekket for de elementer, som modtagerlandet kræver. Kontrollen er rekvireret af operatøren, så operatøren kan eksportere varer til tredjelande.

Ordningen indeholder to gebyrordninger, som blev sammenlagt pr. 1. januar 2024, herunder "frø og konsum" og "eksport", da begge ordninger udsteder plantesundhedscertifikater og eksportcertifikater for at sikre større volumen.

Eksportcertifikater vedr. "frø og konsum" er primært en administrativ kontrol, hvor AC'er og HK'ere udsteder administrative certifikater. Operatøren er ansvarlig for at indsende påkrævet dokumentation fx laboratorieprøver og marksynsrapporter til styrelsen til dokumentation af, at materialet er fri for karantæneskadegørere, bakterier, virus m.m. som modtagerlandet kræver kontrol af. Frø og konsum kan fx være græs- og blomsterfrø, forarbejdede konsumvarer så som kartoffelmel mm.

"Eksport" indebærer typisk fysisk kontrol (og i nogle tilfælde administrativ kontrol med udstedelse af administrative certifikater) af planter til eksport, hvor en tilsynsførende fx besigtiger et gartnerier, julestjerner og snitplanter (tulipaner), juletræer, kævlér, trægulve.

Kontrolenheder

Plantesundhedskontrollen har fire kontrolenheder, som varetager plantesundhedskontrol. Derudover foregår en stor del af det administrative arbejde i Team Plantetilsyn/Augustenburg

Udvalgte stamdata

Koordinering

Virksomhed rekvirerer kontrol hos LFST i TRACES-NT. De administrative kontroller håndteres af Team Plantetilsyn hvor der fast er én på certifikatvagten den pågældende dag, og der arbejdes ud fra "først ind – først ud"-princippet. Ved travlhed sættes yderligere én på vagten. De fysiske kontroller koordineres internt i kontrolafdelingerne. Kontrolafdelingerne er delt op i geografiske områder og håndterer hver især deres respektive område. Det kan variere mellem kontrolafdelingerne hvordan den daglige detailplanlægning af kontroludførelsen koordineres. Oftest er der én, som har "vagten". Derudover er der fast én tovholder på ordning, som er ansvarlige for den faglige koordinering og ensartethed.

Ansatte

Det er gartnere eller jordbrugsteknologer der udfører den fysiske kontrol.

På tværs af enhederne i Herning, Randers, Kolding, Odense, Ringsted var der i 2023 i alt 40 kontrollører:

- Eksportkontrol Herning: 5
- Eksportkontrol Randers: 12
- Eksportkontrol Kolding: 9
- Eksportkontrol Ringsted: 14
- PLANTBIO: 8

I ovenstående indgår også vikarer og evt. "lån" af kontrollører fra øvrige ordninger

Kontrolgrundlag

Rekvireret af erhvervet:

- Antal virksomheder i 2023, der har lade sig registrere: 331
- Antal fysiske kontroller i 2023: ca. 2666
- Antal administrative kontroller i 2023: ca. 784
- I 2023 blev der udstedt ca. 11.500 certifikater. Der kan udstedes flere certifikater under samme kontrolbesøg.

Antal kontroller

Der føres i alt 3450 kontroller med følgende procentvis fordeling på tværs af enhederne:

- Eksportkontrol Herning: 1,8 pct.
- Eksportkontrol Randers: 17,2 pct.
- Eksportkontrol Kolding: 9,3 pct.
- Eksportkontrol Ringsted: 57,3 pct.
- PLANTBIO: 14,5 pct.

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger var i 2023 ca. 8,3 mio. kr.
- Enhedernes samlede indtægter var i 2023 ca. 8,4 mio. kr.

Kontrollementer

- Administrativ kontrol
- Fysisk kontrol
- Tilstedeværelseskontrol

Juridiske bindinger

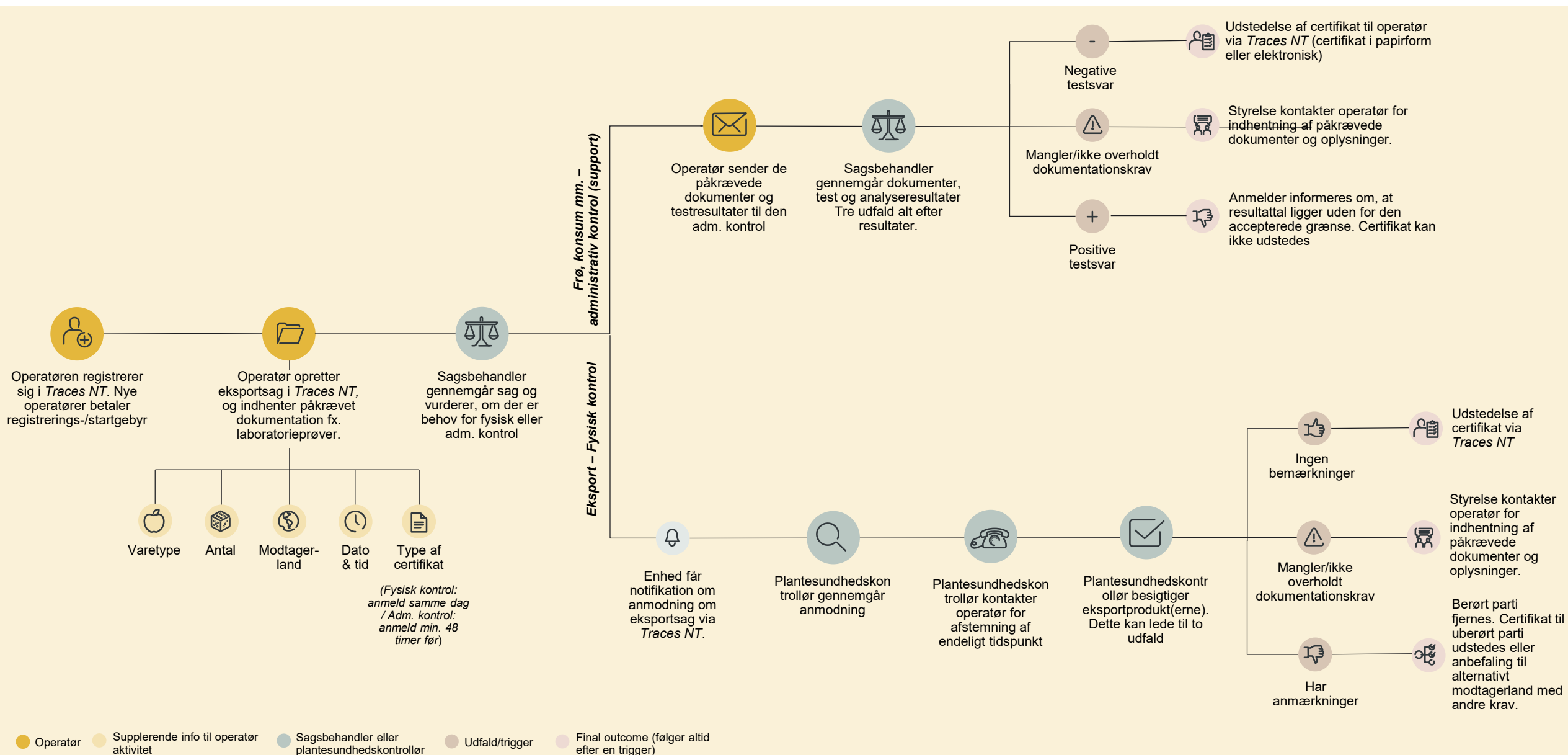
- Det er de respektive tredjelande, der fastsætter de juridiske bindinger ifm. eksport til de pågældende land. Det fastsættes, at den nationale plantesundhedsmyndighed kontrollerer materialet forud for eksport med henblik på at udstede et plantesundhedscertifikat, som bekræfter, at materialet lever op til tredjelandskrav til eksporten.

Gebyrtakster

Tidsgebyr – totaltid

- 3.812,00 kr. Registreringsgebyr
Behandling af dokumentation for overholdelse af modtagerlands importkrav.
- 893,00 kr. Basisgebyr
per besøg
- 1.563,00 kr. Basisgebyr
Høj takst per besøg
- 1.401,00 kr. Tillægsgebyr
Tillægstime – Høj takst
- 482,00 kr. Basisgebyr
Alm. udstedelse af ét certifikat
- 273,00 kr. Basisgebyr
Alm. yderligere udstedelse af ét certifikat
- 348,00 kr. Tillægsgebyr
Yderligere certifikat i samme eksport
- 609,00 kr. Tillægsgebyr
Yderligere certifikat i samme eksport – Høj takst
- 648,00 kr. Tillægsgebyr
Tillægstime
- 480 kr. Gebyr
Tilstedeværelse – Per besøg

Proces for kontrollen | Eksport

Overblik | Avlskontrol-læggekartofler

Information om ordningen

De marker, som en autoriseret læggekartoffelavler vil benytte til avl af læggekartofler, skal være fundet fri for kartoffelcystenematoder, før marken kan godkendes til avl af læggekartofler. Derfor skal markerne godkendes af LFST forud for lægning af kartofler.

EU-kravet stilles for at sikre sundt læggemateriale, der ikke spreder smitte videre til andre marker eller bedrifter. Derudover er det også et krav, at arealet ikke har været anvendt til avl eller oplagring af kartofler eller andre værtsplanter i fire vækstsæsoner for avl af præbasis læggekartofler og tre vækstsæsoner for avl af basis læggekartofler.

Det er direktivbestemt, antallet af jordprøver, der skal tages per hektar mark. Godkendelse er en forudsætning for eksport og omsætning af kartofter inden for og uden for EU og dermed eksport. Derudover er godkendelse også et krav for, at avlerne må lægge deres kartofler i jorden.

Kontrolenheder

Kontrollen har fire kontrolenheder, som varetager kontrol i flere områder. Derudover foregår en del af det administrative arbejde i Team Planteregulering/Augustenburg.

Udvalgte stamdata

Koordinering

Kartoffelavlere anmelder selv kontrol på det gældende areal, de ønsker at dyrke læggekartofler. Anmeldelsen kvalitetssikres af en sagsbehandler, der herefter videresender til respektive lokalafdeling. De administrative kontroller håndteres af Team Plantetilsyn hvor der fast er én på certifikatvagten den pågældende dag, og der arbejdes ud fra "først ind – først ud"-princippet. Ved travlhed sættes yderligere én på vagten. De fysiske kontroller koordineres internt i kontrolafdelingerne. Kontrolafdelingerne er delt op i geografiske områder og håndterer hver især deres respektive område. Det kan variere mellem kontrolafdelingerne hvordan den daglige detailplanlægning af kontroludførelsen koordineres. Ofte er der én, som har "vagten". Derudover er der fast én tovholder på ordning, som er ansvarlige for den faglige koordinering og ensartethed.

Ansatte

Jordbrugsteknologer, agronomer mm. er ansat til at tage jordprøver. I spidsbelastede perioder allokeres også ufaglærte vikarer udefra, hvilket er muligt så længe prøverne udtages under instruktion fra en officielt udpeget kontrollør.

På tværs af enhederne i Herning, Randers, Kolding, Odense og Ringsted var der i 2023 30 kontrollører:

- Avlskontrol Herning: 15
- Avlskontrol Randers: 0
- Avlskontrol Kolding: 5
- Avlskontrol Ringsted: 10
- PLANTBIO: 3

I ovenstående indgår også vikarer og evt. "lån" af kontrollører fra øvrige ordninger

Kontrolgrundlag

Rekvireret af erhvervet ved standardtakst:

- Antal virksomheder i 2023: 70
- Antal udtagne jordprøver i 2023: 4289

Antal kontroller per enhed

Der føres i alt 4289 kontroller med følgende procentvis fordeling på tværs af enhederne:

- Eksportkontrol Herning: 45 pct.
- Eksportkontrol Randers: 0 pct.
- Eksportkontrol Kolding: 37,7 pct.
- Eksportkontrol Ringsted: 17,3 pct.

Indtægter & Udgifter

- Kontrollens samlede omkostninger var i 2023 ca. 1,6 mio. kr.
- Kontrollens samlede indtægter var i 2023 ca. 1,6 mio. kr.

Kontrollementer

- Fysisk kontrol (Fysisk inspektion, hvor der tages jordprøver som sendes til laboratorium)

Juridiske bindinger

- Alle marker, der påtænkes at avle læggekartofler på, skal der tages jordprøver på.
- Der skal tages prøver af 500 ml per hektar mark.
- Hvis man har haft seks kartoffelfrie år, kan prøve-mængden nedjusteres til 400 ml per hektar mark.
- Hvis resultatet af de seneste to prøvetagninger er "tomme cyster" kan prøvemængden ligeledes nedjusteres til 400 ml. per hektar.
- Prøvetageren skal komme fra styrelsen, og må ikke tages af erhvervet selv.

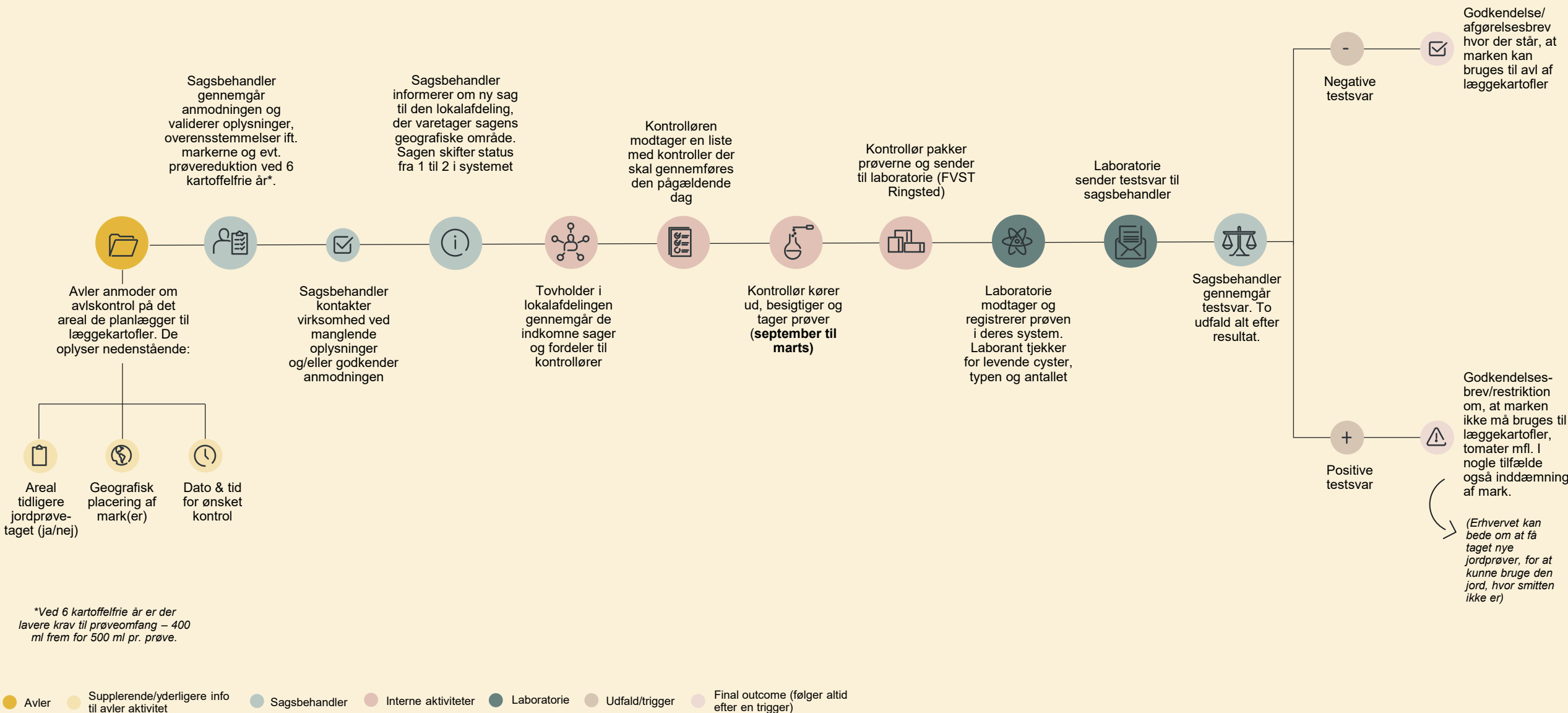
Gebyrtakster

Standardtakst

- 380,00 kr. Jordprøvegebyr
- Kørsel og laboratorie er indregnet.

Satsen for en jordprøve er kunstig lav, da ca. 2/3 af udgiften er dækket af bevillingen (erhvervet betaler ca. 37 pct.). Det vil sige, at en væsentlig del af de jordprøver, som udtages, ikke opkræves, da disse er gebyrløftet.

Proces for kontrollen | Avlskontrol læggekartofler

Del 8

Bilag Svar på input fra erhvervet/ referencegruppen

Bemærkning til svar på input fra erhvervet / referencegruppen

Alle de følgende svar er formuleret i korteste form. Skulle svarene give anledning til behov for uddybning, eller skulle der være overset et forslag i den samlede omfattende korrespondance med referencegruppen, kan der rettes henvendelse til Fødevareministeriet.

Svarene er – også i kort form – kategoriseret som:

- *Realiseret*
- *Realiseres – altså fremadrettet*
- *Analyseres*
- *Oplyses, hvor sagsforholdet forklares i svaret*
- *Afvises*

1602. Foderkontrol - Forbedringsforslag fra erhvervet (1/ 5)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Større andel varslede besøg	DSA	Afvises med henvisning til EU-regler med få modifikationer: Det er et krav i kontrolforordningen (artikel 9, stk. 4), at offentlig kontrol skal gennemføres uden forudgående underretning undtagen i de tilfælde, hvor en sådan underretning er nødvendig og begrundet med henblik på den offentlige kontrol. I særlige tilfælde kan kontrol dog gennemføres anmeldt, eller efter egentlig varsling efter retssikkerhedsloven. Ved anmeldt kontrol forstås en kontrol, som gennemføres få dage efter, at den tilsynsførende – typisk telefonisk – har aftalt tidspunktet for kontrollens gennemførelse med kontrolobjektet. Det er nødvendigt, at tidspunktet for kontrollen er inden for få dage efter kontakten er sket, for at formålet med kontrollen ikke forspildes. Anmeldte kontroller kan bruges i situationer, hvor kontrolenheden forgæves har forsøgt at gennemføre et uanmeldt kontrolbesøg, eller hvor det er vigtigt, at særlige personer er til stede. Det kan bl.a. være i relation til at give vejledning, i kontrolobjekter med komplicerede egenkontrolprogrammer eller i kontrolobjekter uden fast bemanding. I enkelte situationer kan kontrol varsles 14. dage før gennemførelse efter retssikkerhedslovens regler, fx ved bestemte kontroller, hvor det er vigtigt at visse personer er til stede så som ved komplicerede egenkontrolprogrammer. Det kan f.eks. være tilvæddet ved bestemte kontrolkampagner
Reducer/drop uanmeldte tilsyn, der fører til forstyrrelser af produktion og usikkerhed om kvaliteten af kontrollen, hvis kompetencer i virksomheden ikke lige er tilstede	DAKOFO	Se første bemærkning.
Uanmeldte besøg fører til spild ifm. aflysning, når virksomhedsejer ikke er tilstede	FV DK	Se første bemærkning.
Mindre frekvensbaseret og mere stikprøvebaseret basiskontrol	DI	Analyseres nærmere: Fødevarestyrelsen arbejder til stadighed på at videreudvikle den risiko- og behovsorienterede tilgang til kontrollen. Fødevarestyrelsen er ved at analysere potentialet i at erstatte eller supplere den individuelle risikokarakterisering, og den frekvensbaserede basiskontrol, med en datadreven kontroludpegning til stikprøvebaseret basiskontrol. En omlægning af den frekvensbaserede basiskontrol vil imidlertid skulle ske under hensyntagen til fortsat høj fødevarer sikkerhed og en god understøttelse af eksport og vækst i fødevarerbranchen samt virksomhedernes individuelle kontrolbehov og risiko.
Tilgangen til dataanvendelse i den risikobaseret tilgang skal kvalificeres - især ved 3. parts audit	DSA, L&F	Overvejes: FVST risikokarakterisering, der er bestemmende for frekvensen for kontrollen, er udviklet af enheden KOF (Kontrol Og Forvaltning) i FVST i samarbejde med relevante fagenheder i FVST. De virksomheder, der får en særlig høj risikoscore modtager fire årlige frekvensbaserede kontrolbesøg, hvor virksomheder med lav risikoscore kan udpeges til stikprøvebaseret basiskontrol. FVST arbejder til stadighed på at videreudvikle den risiko- og behovsorienterede tilgang til kontrollen. Fødevarestyrelsen er ved at analysere potentialet i at erstatte eller supplere den individuelle risikokarakterisering, og den frekvensbaserede basiskontrol, med en datadreven kontroludpegning til stikprøvebaseret basiskontrol. En omlægning af den frekvensbaserede basiskontrol vil imidlertid skulle ske under hensyntagen til fortsat høj fødevarer sikkerhed og en god understøttelse af eksport og vækst i foderbranchen samt virksomhedernes individuelle kontrolbehov og risiko. Virksomheder har mulighed for at registrere, at de har modtaget kontrol og er blevet certificeret ved tredjepartsselskab fx af GMP+ International. Ifølge adspurgte tilsynsførende er det dog ikke alle fodervirksomheder, der registrerer dette og er bevidste om, at det indgår som et parameter i risikomodellen og dermed kan give færre frekvensbaserede kontrolbesøg (fx fra 4 til 3 årligt). FVST er opmærksom på, at der er behov for at kommunikere dette bedre til erhvervet, så flere virksomheder registrerer informationen og kan få reduceret antallet af frekvensbaserede basiskontroller.
Brug tredjepartscertificeringer mere aktivt til selektion og skalering af tilsyn	DAKOFO	Se ovenstående bemærkning.
Egen-certificeringer burde aflaste virksomheden ift. en risikobaseret tilgang.	DI	Oplyst: Der findes en frivillig kontrolordning for tredjepartscertificerede virksomheder. Formålet med denne ordning er, at virksomheder, der er registreret som tredjepartscertificerede, får nedsat kontrolfrekvens, og at kontrollen udføres mere intelligent ved at tage hensyn til resultaterne fra den audit, som certificeringsorganerne har udført. Forudsætningerne for nedsættelse af kontrolfrekvensen er, at kontrolobjektet har et certificeret kvalitetsstyringssystem, og at standard- eller reduceret frekvens for antal årlige frekvensbaserede basiskontrolbesøg er mindst 1. Certificeringer ved tredjepart tæller således med i den behovsbaserede kontroltilgang, via den frivillige kontrolordning for tredjepartscertificerede virksomheder
Certificeringer ved tredjepart bør tælle med i risikobaseret tilgang	DI	Oplyst: Der findes en frivillig kontrolordning for tredjepartscertificerede virksomheder. Formålet med denne ordning er, at virksomheder, der er registreret som tredjepartscertificerede, får nedsat kontrolfrekvens, og at kontrollen udføres mere intelligent ved at tage hensyn til resultaterne fra den audit, som certificeringsorganerne har udført. Forudsætningerne for nedsættelse af kontrolfrekvensen er, at kontrolobjektet har et certificeret kvalitetsstyringssystem, og at standard- eller reduceret frekvens for antal årlige frekvensbaserede basiskontrolbesøg er mindst 1. Certificeringer ved tredjepart tæller således med i den behovsbaserede kontroltilgang, via den frivillige kontrolordning for tredjepartscertificerede virksomheder
Reducer gentagen kontrol af allerede kontrollerede områder uden anmærkninger	DI	Realiseret delvis, men praksis strammes op og kan potentielt IT-støttes bedre: FVST er bekendt med problematikken, at nogle kontrolemler ind i mellem kontrolleres flere gange. I praksis skal de tilsynsførende notere i de manuelle kontrolplaner, hvilke kontrolemler der er kontrolleret på den givne kontrol. Noteringen af dette kan dog i nogle tilfælde glippe, hvorfor der er risiko for, at de samme kontrolemler kontrolleres på et af de senere frekvensbaserede kontrolbesøg. Der er allerede indmeldt et digitalt behov for digital understøttelse af kontrolplaner. Udviklingen af disse er endnu ikke prioriteret. FVST vil sikre formidling af rette registreringspraksis til kontrolenhederne, så problematikken minimeres fremadrettet.

1602. Foderkontrol - Forbedringsforslag fra erhvervet (2/ 5)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Foto-dokumentation frem for 2. opfølgende kontrolbesøg	DSA	Oplyses og afvises med henvisning til relevans og EU-regler, men potentiale afsøges i videre proces: Forslaget er ikke relevant på foderområdet, hvor der alene udføres én opfølgende kontrol efter påbud og forbud. I det følgende gives en generel besvarelse. Det bemærkes, at brug af fotodokumentation som erstatning for fysisk kontrol vil kræve ændringer af specifikke EU-forordninger på kontrolområdet. Aftalepartnerne bag fødevare- og veterinæraftalen er enige om, at Fødevarestyrelsen i løbet af aftaleperioden skal prioritere og igangsætte en analyse af mulighederne for mere digitaliseret kontrol vha. billed- og videomateriale. I forbindelse med den nye fødevare- og veterinæraftale gældende for perioden 2024-2027 er det blevet vedtaget, at det på fødevareområdet (herunder foderkontrollen) er sanktionens karakter, der er afgørende for antallet af opfølgende kontrol: Den mildeste sanktion (indskærpelse) vil kun udløse én opfølgende kontrol, mens de mere alvorlige sanktioner (forbud/påbud, administrativ bøde, politianmeldelse) fortsat vil udløse to opfølgende kontroller. Dermed er der implementeret en reduktion i antallet af 2. opfølgende kontrolbesøg på fødevareområdet. I aftalen er det blevet vedtaget at det andet opfølgende kontrolbesøg efter anmærkninger på veterinærområdet afskaffes helt.
Anden opfølgende kontrolbesøg efter en sanktion fritages for afgift for alle virksomheder	DSA	<i>Se ovenstående bemærkning.</i>
Flere virksomheder er godkendt som både fodervirksomhed og fødevarevirksomhed og dobbeltkontrolleres derfor. Ofte med få dages mellemrum.	DAKOFO	Overvejes ifm. opfølgning på Fødevare- og Veterinæraftalen: FVST er bekendt med, at nogle virksomheder/fodermøller håndterer korn til både foder og fødevarer. Kontroller på foderområdet og på fødevareområdet udføres af forskellige enheder og tilsynsførende, da det kræver specialiseret viden inden for hvert område for at udføre kontrollen. Siden 2023 er engrostransportører på fødevareområdet ikke længere omfattet af stikprøvebaseret basiskontrol på fødevareområdet, hvorfor disse virksomheder ikke fremgår af analysen, selvom de fik kontrol i 2023. I 2023 var der 90 virksomheder, der både var oprettet som fødevare- og foderkontrolobjekt, og som har fået hhv. foder- og fødevarekontrol på forskellige datoer i 2023. For de kontroller, for det fx er samme kornbunke, som kontrolleres i både foder- og fødevarekontrollen, vil FVST kigge ind i, om de skal sammentænkes. I fødevare- og veterinæraftalen 2024-27 fremgår det, at regeringen ønsker, at kontrollen tilrettelægges på en ny måde for at optimere ressourceanvendelsen på kontrolområdet for såvel fødevareproducenter som myndigheder. FVST vil undersøge, hvordan kontrolindsatsen over for fødevarevirksomheder kan samordnes mere på tværs af myndigheder og de enkelte kontrolområder, hvor det er relevant.
Automatisk svar fra FVST, når test er gennemført og resultater ligger klar	DSA	Delvis realiseret: IT-systemerne er sat op, så der automatisk sendes analysesvar på e-mail til kontrolobjektet/virksomheden, såfremt laboratoriet kan vurdere, at resultatet ikke giver anledning til anmærkninger. Svaret sendes så snart resultatet foreligger. Svarfrister – altså den tid, der går, fra prøven modtages på laboratoriet til resultatet foreligger, aftales for det enkelte projekt. Hvis Laboratoriet ikke kan afslutte sagen, videresendes den til kontrolenheden. Den tilsynsførendes vurdering af testresultatet kan føre til "ingen "anmærkning" eller "Fysisk kontrol af virksomhedens procedure og eventuel sanktion ved fejl og mangler". Så snart den tilsynsførende har foretaget vurderingen gives besked til kontrolobjektet/virksomheden. Opgaven prioriteres ind med andre opgaver, og vil blive gennemført så snart det er muligt.
Især på små virksomheder bør kontrollører dække flere kontroltyper på en gang	FV DK	Oplyses og søges realiseret: Generelt har fødevareministeren fokus på små og mellemstore virksomheder, herunder også realisering af småpakke-aftaler tilbage til Fødevareaftale 4 fra 2028, der siden er forlænget. Videre gælder, at Fødevarestyrelsen koordinerer hvert år den stikprøvebaseret basiskontrol i besætningerne, så styrelsen ikke kontrollerer de samme besætninger ved kampagnekontrol og prioriteret indsats, medmindre der er en særlig grund til dette. FVST er bevidst om, at små virksomheder, der har både mindre besætninger og afgrøder/fødevarer modtager kontrol på både fødevare- og veterinærområdet, hvor større virksomheder ofte har én af delene, og derfor ikke modtager kontrol fra begge områder. I fødevare- og veterinæraftalen 2024-27 fremgår det, at regeringen ønsker, at tilsyn tilrettelægges på en ny måde for at optimere ressourceanvendelsen på kontrolområdet. FVST vil undersøge, hvordan kontrolindsatsen på tværs af de enkelte kontrolområder inden for henholdsvis veterinærområdet og fødevareområdet kan samordnes, hvor det er relevant. I aftalen 2024 er der enighed om, at FVST skal arbejde videre med småskalapakken, der blev implementeret med Fødevareforlig 4. Småskalavirksomheder er ofte karakteriseret ved at være mindre virksomheder med mange forskellige aktiviteter, der kan medføre mange forskellige typer af kontrol, som kan opfattes som disproportionale i forhold til den enkelte virksomhed og dens aktiviteter. Arbejdet med småskalapakken skal bl.a. understøtte, at småskalavirksomhederne oplever en mere smidig kontrolindsats, som i højere grad er tilpasset virkeligheden i småskalavirksomhederne.
Brug virksomhedens historik mere aktivt ift. frekvens og omfang af kontrol	DAKOFO	Analyseres nærmere: Generelt er der fokus på stadig kvalificering af de risikobaserede tilgange. Målgruppen for frekvensbaseret basiskontrol kan opnå reduceret kontrolfrekvens, hvis de over en fastsat kontrolperiode ikke får anmærkninger. Virksomheder med reduceret frekvens bliver i udgangspunktet kontrolleret efter reducerede frekvens i stedet for standardfrekvensen (fra 4 til 3 årlige kontrolbesøg). Dertil kan kæder med kontrolobjekter (virksomheder med flere enheder) med frekvensbaseret basiskontrol få nedsat antallet af kædens samlede antal basiskontroller. Det forudsætter, at kædehovedkontoret har ansvaret for og varetager styring af risikoanalyse og egenkontrolprogram for samtlige kædekontrolobjekter omfattet af kæden, og at regelefterlevelsen er over gennemsnittet (Vejledning om kontrolindsatser på foderområdet).

1602. Foderkontrol - Forbedringsforslag fra erhvervet (3/ 5)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Fakturering for to kontrollører og deres ventetid	DAKOFO / L&F	Overvejes / Søges realiseret: Betalingsbekendtgørelsen fastsætter, hvilket formål der giver mulighed for, at tilsynet/kontrollen kan gennemføres af to samtidige kontrolmedarbejdere. I FVST vurderes det nødvendigt at være to tilsynsførende på kontrol i tilfælde af: Oplæring (som virksomheden ikke betaler for), sikkerhed og arbejdsmiljø pga. anmærkninger om udadreagerende adfærd eller politisag, store bedrifter hvor der skal laves opmålinger, strømlining/kalibrering på tværs af de tilsynsførende, kampagnekontrol der er designet til to kontrollører. Argumenterne for at designe en kampagnekontrol, så den kræver to tilsynsførende kan være: 1) Komplekse eller nye regler, 2) Et område Fødevarestyrelsen ikke tidligere har kontrolleret, 3) Stort tidsforbrug ved fx opmåling af staldinventar m.m. I perioden 2018-2025 har kontrolkampagnerne på veterinærområdet haft 1 tilsynsførende pr. kontrolbesøg i 6 ud af 7 kontrolkampagner og 1,5 tilsynsførende 1 ud af 7 kontrolkampagner. FVST vil se ind i, at fremadrettede kampagner designes og tilrettelægges, så de ikke kræver to kontrollører. Dertil vil FVST se ind i formulering af skærpede retningslinjer for, hvordan "nødvendigt for at opfylde hensigten med et kontrolbesøg eller for at sikre en hurtigere afvikling af kontrollen" skal forstås, så der kun er to kontrollører på kontrol, når det er "nødvendigt".
Dosering af kontrol – to kontrollører	L&F	Se ovenstående bemærkning.
Kontrolkampagners effektivitet kan øges, ved at de følger ensartet skabelon og forstås af én og ikke to kontrollører	FV DK	Oplyses og overvejes nærmere i udviklingen af risikobaserede tilgange: Alle kampagnekontroller designes ud fra en fælles skabelon. Skabelonen afhænger af om det er en projektstyret kampagne eller en lightkampagne. Da kampagnekontrollerne skifter hvert år og dermed har nyt fokus og nyt kontrolgrundlag, varierer kontrollernes kontrolomfang og tidsforbrug fra kampagne til kampagne, herunder om kontrollen skal udføres af én eller to tilsynsførende. Da kampagnekontrollerne skifter hvert år og dermed har nyt fokus og nyt kontrolgrundlag, er FVST bekendt med, at de kan variere fra tilsynsførende til tilsynsførende hvor lang tid kontrollen tager. Dette skyldes dog ikke, at der ikke er skabeloner, men at materialet og konceptet er nyt. Oplyses: Ang. en eller to kontrollører gengives her svar fra forslag, der var konkret formuleret ift. foderkontrollen: Af betalingsbekendtgørelsen § 8 stk. 2, § 28 stk. 4, § 39 stk. 3 og § 39 stk. 3 står det beskrevet, hvilket formål der giver mulighed for, at tilsynet/kontrollen kan gennemføres af to samtidige kontrolmedarbejdere. Her fremgår det, at besøget kan udføres af flere samtidige kontrolmedarbejdere, hvis det anses for nødvendigt for at opfylde hensigten med et kontrolbesøg eller for at sikre en hurtigere afvikling af kontrollen. I FVST vurderes det nødvendigt at være to tilsynsførende på kontrol i tilfælde af: Oplæring (som virksomheden ikke betaler for), sikkerhed og arbejdsmiljø pga. anmærkninger om udadreagerende adfærd eller politisag, kampagnekontrol der er designet til to kontrollører, strømlining/kalibrering på tværs af de tilsynsførende. Argumenterne for at designe en kampagnekontrol, så den kræver to tilsynsførende kan være: 1) Komplekse eller nye regler, 2) Et område Fødevarestyrelsen ikke tidligere har kontrolleret, 3) Meget omfattende kontrol i engrosvirksomheder, 4) Meget dokumentkontrol, 5) Pressede virksomheder grundet økonomiske konsekvenser ved beslaglæggelse, tilbagetrækning, mv., 6) Ulovlig import, 7) Kontrol på transitlagre med mulighed for at kontrollere flere biler ad gangen. I perioden 2018-2025 har kontrolkampagnerne på fødevarer- og foderområdet haft 1 tilsynsførende pr. kontrolbesøg i 1 ud af 3 kontrolkampagner og 1,5-2 tilsynsførende i 2 ud af 3 kontrolkampagner. I den samme periode har kontrolkampagnerne på veterinærområdet haft 1 tilsynsførende pr. kontrolbesøg i 6 ud af 7 kontrolkampagner og 1,5 tilsynsførende 1 ud af 7 kontrolkampagner. FVST vil se ind i formulering af skærpede retningslinjer for, hvordan "nødvendigt for at opfylde hensigten med et kontrolbesøg eller for at sikre en hurtigere afvikling af kontrollen" skal forstås, når det drejer sig om basiskontroller. FVST vil også se ind i, at fremadrettede kampagner designes og tilrettelægges, så de ikke kræver to kontrollører. FVST og Implement kigger ligeledes ind i muligheden for at omlægge kampagnekontrollerne på ordningen til stikprøvebaserede basiskontroller (del af gebyranalyse).
Kontrolkampagner bør tilrettelægges med erhvervet, så fokus og relevans øges	FV DK	Realiseres/overvejes: Forslag havde ikke tilstrækkelig konkret karakter til at indgå i gebyranalysen, men i besvarelsen af andre forslag - eksempelvis om anmeldte kontroller - indgår elementer af svar. Overvejelser om dialogen med erhvervet som input til tilrettelæggelsen af kontrollen vil også indgå i opfølgningen på Fødevare- og veterinæraftalen.
Kampagnerne skal være risikobaserede og bedre tilrettelagt, så de kan afrapporteres, mens de stadig er aktuelle.	FV DK	Oplyses: Afslutning af en kontrolkampagne handler om at opsamle resultater og erfaringer for kampagnen, sammenholde det med kampagnens formål og eventuelt med anden viden om emnet. Ud fra dette skriver projektgruppen en slutrapport. Slutrapporten og eventuel pressemeddelelse skal offentliggøres på Fødevarestyrelsens hjemmeside, så alle kan læse om kampagnen og dens resultater. Slutrapporten og eventuel pressemeddelelse skal være offentliggjort på Fødevarestyrelsens hjemmeside senest 12 uger efter afslutningen af kontrolperioden.

1602. Foderkontrol - Forbedringsforslag fra erhvervet (4/ 5)

Input fra erhvervet	Bemærkninger
Udjævning af kontrolbesøg hen over året er langt bedre for produktion m.v.	FV DK Realisering tilstræbes, men flere faktorer skal sammenvejes: Inden opstarten af en ny kontrolperiode (januar til januar) modtager foderenheden og de tilsynsførende en liste over de antal kontroller og typen, som den enkelte tilsynsførende og enheden skal gennemføre inden for kontrolåret. Derefter er det den tilsynsførendes egen opgave at planlægge kontroller ind i løbet af året, så måltallet opnås. Senere modtager enheden også en liste over de kampagnekontrolbesøg, der skal gennemføres inden for en specifik periode. Kampagnekontrollerne kan komme til at skubbe til nogle af de planlagte stikprøve og frekvenskontroller, som da må gennemføres senere på året. For de frekvensbaserede kontrolbesøg kan det betyde, at nogle kontrollen kommer til at ligge tæt op ad det næste planlagte frekvensbaserede kontrolbesøg. Der kan også være andre mere faglige begrundelser for, at nogle kontroller ligger tæt på hinanden på bestemte tidspunkter af året fx efter høsten. FVST tilstræber at fordele de planlagte kontroller jævnt over året i den enkelte virksomhed. Det risiko- og behovsorienterede kontrolkoncept betyder imidlertid, at der løbende kan opstå behov for yderligere kontrol, fx på baggrund af forbrugeranmeldelser, tilbagetrækningssager eller opfølgende kontrol efter sanktioner.
Opfølgning på indskærpelser kan for virksomhed med hyppig kontrol lægges på næste ordinære kontrol frem for selvstændigt opfølgende kontrol	FV DK Afvises med henvisning til forordnings regler om regnskabsmæssig adskillelse: Af Kontrolforordningen og Budgetvejledningen fremgår, hvilke udgifter FVST er forpligtet til at indregne i gebyrerne. Af kontrolforordningen artikel 79 fremgår det: Stk. 2. De kompetente myndigheder opkræver gebyrer eller afgifter for at dække deres omkostninger vedrørende: c) offentlig kontrol, der ikke oprindeligt var planlagt, og som i) har vist sig nødvendig efter konstatering af et tilfælde af manglende overholdelse fra samme operatørs side i forbindelse med gennemførelse af offentlig kontrol i henhold til nærværende forordning, og ii) gennemføres for at vurdere omfanget og virkningen af den manglende overholdelse eller for at verificere, om der er blevet rettet op på den manglende overholdelse. Det er den virksomhed, der har lavet en overtrædelse (ved indskærpelse), der skal økonomiske hæfte for den opfølgende kontrol. Af den årsag kan den opfølgende kontrol ikke integreres med den næste ordinære kontrol, da erhvervet da ville betale kollektivt for den opfølgende kontrollen. En anden årsag til, at det ville være svært at integrere den opfølgende kontrol med den næstkommende ordinære kontrol er, at virksomheder med stikprøvekontrol kontrolleres sjældent, hvorfor der ville gå for lang tid førend, der ville blive fulgt op på om virksomheden havde rettet ind ift. påtalen.
Kan der gøres bedre brug af den viden, der eksisterer i virksomhedernes egenkontrolprogrammer.	DAKOFO Oplyses/realiseringsmuligheder sonderes: FVST har igennem længere tid været i dialog med DAKOFO om brug af virksomhedernes egenkontrolldata i FVST kontrol, men det har endnu ikke været muligt at få etableret en samarbejdsaftale om data. Der er nogle muligheder og udfordringer i anvendelsen af data fra virksomhedernes egenkontrol. Først og fremmest er FVST forpligtet til at føre fysisk kontrol med virksomheden jf. Kontrolforordningen 2017/625. Hermed menes, at myndigheden skal udføres deres egen kontrol, som inkluderer fysisk kontrol af fx foderlager, procedure, virksomhedens egenkontrolprogram og resultater, prøveudtagning mm. Analytisk egenkontrol kan derfor ikke erstatte egentlig analytisk myndighedskontrol, da dette vil kræve en klar dokumentation for prøvetagning og analyse. Ellers kan resultatet ikke holdes som forvaltningsmæssigt grundlag for en sanktion. Frekvensen for kontrollen og antallet af prøver er derimod ikke fastlagt i kontrolforordningen. FVST vurderer, at foder-virksomheder ikke vil risikobasere deres egenkontrol, hvis de skal dele deres kontrolresultater med FVST, hvilket kan medføre en forringelse af virksomhedernes egenkontrol. Virksomhederne har if. FVST interesse i at fremvise så få regeloverskridelser som muligt. FVST vil derfor i bedste fald kunne anvende virksomhedernes egenkontrol data til en slags overvågning af markedet, men ikke til egentlig myndighedskontrol. FVST og Implement kigger ind i mulighederne for at reducere antallet af frekvensbaserede kontrolbesøg og laboratorieprøver/prøveprojekter på foderkontrollen (del af gebyranalyse).
Uklart om det er laboratoriets analytiske kapacitet, der skal være afgørende for, hvilke prøver der udtage	DAKOFO Oplyses: Prøveplanen aftales for et år af gangen. Her sikres det, i forbindelse med budgetlægningen, at laboratoriet har den fornødne kapacitet til at foretage analyserne. Undervejs i løbet af året koordinerer laboratoriet og de udtagende enheder aktiviteterne, så kapaciteten løbende udnyttes bedst muligt.
Stor oplevet forskel / manglende standardisering i disponering af tid og tidsforbruget i simpel prøveudtagning ved kontroller	DAKOFO Oplyses: Prøvetagningen udføres af akkrediterede prøvetagere. Erhvervet betaler for den tid, som en akkrediterede prøvetager bruger på at udtage prøven. Udtagningen kan variere i de tilfælde, hvor en prøveudtager er akkrediteret for nylig. FVST har løbende fokus på at sikre ensartethed og standardisering på tværs, også når det vedrører praksis og effektivitet ift. udtagning af prøver.
Benchmark af tid (effektivt og gennemløb) ved import ift. fx Tyskland	DSA Delvis realiseret: Nabotjek indgik i kommissoriet for gebyranalysen. Erfaringsmæssigt er det ofte svært at gennemføre. Det lykkedes med forsinkelser at engagere FVSTs hollandske søsterorganisation om et nabotjek vedr. Foderkontrol

1602. Foderkontrol - Forbedringsforslag fra erhvervet (5/ 5)

Input fra erhvervet	Bemærkninger
Stor oplevet forskel / manglende standardisering i disponering af tid og tidsforbruget i simple prøveudtagning ved kontroller	DAKOFO Oplyses: Prøvetagningen udføres af akkrediterede prøvetagere. Erhvervet betaler for den tid, som en akkrediterede prøvetager bruger på at udtage prøven. Udtagningen kan variere i de tilfælde, hvor en prøveudtager er akkrediteret for nylig. Erhvervet betaler for den tid, som en akkrediterede prøvetager bruger på at udtage prøven. FVST har løbende fokus på at sikre ensartethed og standardisering på tværs, også når det vedrører praksis og effektivitet ift. udtagning af prøver.
Sanktioner bør modereres ved bl.a. uenighed om udlægning af risikoanalyser og ved mindre fejl/mangler i mærkning af emballage	DI Oplyses: Mærkningsfejl kan handle om mange fejl i den obligatoriske mærkning, herunder indholdsdeklaration, anprisninger, sprog, holdbarhed mv. Eventuel sanktionering sker i henhold til sanktioneringsprincipperne i Fødevarestyrelsens generelle kontrolvejledning. Mærkningsfejl, der leder til, at produktet bliver farligt eller forbindes med bevidst vildledning, håndteres med alvor og sanktioneres også herefter. Alvoren af fejlen beror altid på en konkret vurdering. Vurderingen af, om der er tale om høj, middel og lavrisiko på foderområdet afhænger af de konkrete sagsomstændighederne. Om der skal ske sanktionering og hvilken sanktion, der gives, følger Fødevarestyrelsens principper beskrevet i den generelle kontrolvejledning på Fødevarestyrelsens hjemmeside. Reglerne for sanktionering på foderområdet fremgår af Bekendtgørelse om foder og fodervirksomheder, og om straffebestemmelser for overtrædelse af relaterede EU-retsakter.
Indfør smiley-ordning, så kontrol kan fokuseres Vi foreslår at indføre en smileyordning for kontrol i overensstemmelse med EU's kontrolforordning. Dette vil gøre det nemmere at identificere virksomheder, der ikke overholder reglerne, og sikre, at kontrollen fokuseres på dem, der har gentagne overtrædelser.	DAKOFO Oplyses/analyseres nærmere: Resultaterne fra virksomhedernes kontrol offentliggøres på Fødevarestyrelsens hjemmeside. Her kan man se resultatet af de sidste 4 kontroller: https://foedevarestyrelsen.dk/foder/kontrol/kontrolresultater. Dermed også sagt, at de resultater, som ville være udslagsgivende for en glad, neutral eller sur smiley allerede er offentligt tilgængelige. I FVST identificerer kontrolresultaterne ud fra, om der er givet kontrolresultatet 1, 2, 3 eller 4. Indførelsen af en smiley-ordning på foderområdet vil ikke ændre på kontrollens identifikation af, hvilke virksomheder der får sanktioner, men blot oversætte tallene 1, 2, 3 eller 4 til en smiley-variant. En smiley ville kunne gøre resultaterne lettere forståelige og overskuelige for virksomhederne. Smiley-ordningen på fødevarerområdet er dog rettet mod at gøre resultaterne mere overskuelige for forbrugerne, som ikke på samme måde gør sig gældende på foderområdet. Foderkontrollen er allerede i dag risikobaseret, hvilket vil sige, at en risikomodell ud fra en række prædefinerede variable vurderer den virksomheds risikoniveau. På baggrund af risikoniveauet defineres, om virksomheden skal modtage stikprøvebaseret (ud fra, at virksomheden ikke er blevet kontrolleret inden for 5 år, nye virksomheder der ikke er blevet kontrolleret inden for to år mm.) eller frekvensbaseret kontrol (op til fire årlige kontroller). FVST og Implement kigger ind i mulighederne for at reducere den frekvensbaserede kontrol til 2 årlige kontroller frem for 4.

1614. Grænsekontrol - Forbedringsforslag fra erhvervet (1/ 1)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Automatisk svar fra FVST, når test er gennemført og resultater ligger klar	DSA	Delvis realiseret: IT-systemerne er sat op, så der automatisk sendes analysesvar på e-mail til kontrolobjektet/virksomheden, såfremt laboratoriet kan vurdere, at resultatet ikke giver anledning til anmærkninger. Svaret sendes så snart resultatet foreligger. Svarfrister – altså den tid, der går, fra prøven modtages på laboratoriet til resultatet foreligger, aftales for det enkelte projekt. Hvis Laboratoriet ikke kan afslutte sagen, videresendes den til kontrolenheden. Den tilsynsførendes vurdering af testresultatet kan føre til "ingen "anmærkning" eller "Fysisk kontrol af virksomhedens procedure og eventuel sanktion ved fejl og mangler". Så snart den tilsynsførende har foretaget vurderingen gives besked til kontrolobjektet/virksomheden. Opgaven prioriteres ind med andre opgaver, og vil blive gennemført så snart det er muligt.
Overføring af varer under prøvetagning til importørs lager	DSA	Afvises med henvisning til EU-regler: I EU-forordningen 2017/625, artikel 65, stk.3, fremgår det, at varerne skal tilbageholdes/først må frigives, når kontrollen er gennemført og prøvesvarene for prøveudtag foreligger. I nogle tilfælde kan grænsekontrollen tillade, at sendinger opbevares i kommercielle opbevaringsfaciliteter jf. forordning 2019/1014, artikel 3 (11). Disse opbevaringsfaciliteter skal være beliggende i umiddelbar nærhed af grænsekontrolstedet og være beliggende inden for den samme toldmyndigheds ansvarsområde. Toldstyrelsen må først frigive sendingen, når varerne er godkendt til friomsætning af grænsekontrollen. En ændring af praksissen på området vil kræve ændring af EU-lovgivning for grænsekontrol og EU's Toldlovgivning.
Sanktion for varer, der ikke overholder reglerne, er påbudt destruktion, mens en finansiel konfiskation kunne overvejes	DSA	Afvises med henvisning til EU-regler: I EU-forordningen 2017/625, artikel 66 og 67 fremgår reglerne for håndtering af varer, som ikke lever op til kravene/ikke overholder reglerne. Beskrivelsen i forordningen opstillet følgende muligheder: at varerne destrueres, varerne videresendes uden for EU, at sendingen undergives særlig behandling, at der iværksættes enhver anden foranstaltning, som nødvendig for at sikre at sendingen overholder gældende regler. En ændring af praksissen på området vil kræve ændring af EU-lovgivning.
Åbne lister, hvor tredjelandslieferandører er opført efter påvist overtrædelser ved EU-grænse. Disse pålægges forstærket kontrol uden den først påviste overtrædelse.	DSA	Oplyses: EU-kommissionen udarbejder løbende lister over tredjelandsvirksomheder, hvor kommissionen er bekendt med, at der har været udfordringer med fødevareresikkerhed, hvorfor disse virksomheder er pålagt skærpet kontrol. Listen opdateres løbende, hvorfor virksomheder med skærpet kontrol også løbende tilføjes eller frafalder. Det er derfor et øjebliksbillede af, om den givne virksomhed er underlagt skærpet kontrol eller ej. FVST har kontaktet EU-kommissionen for anmodning om at gøre listen offentligt tilgængelig, hvilket EU-kommissionen har afslået. FVST understreger derfor, at importvirksomheder altid er velkomne til at kontakte grænsekontrollen for svar på, om en given virksomhed fremgår på listen og dermed er pålagt skærpet kontrol.
Medgået tid til juridisk fortolkning v. IUU-verifikation skal ikke belaste importør (gebyrordning: 1625)	DSA	Oplyses: FVST er bekendt med, at nogle IUU-verifikationer har uforholdsmæssig lang behandlingstid. IUU-verifikationerne med lang behandlingstid er dog ikke et udtryk for FVST behandlingstid, men et udtryk for manglende tilbagemelding fra det tredjeland, der skal begrunde og svare på de ufuldstændige dokumenter og oplysninger. For omkring 80 pct. af sendingerne, der gennemgår IUU-verifikation, tager behandlingen ca. 2-3 dage og højst en uge, hvorefter sagen er færdigbehandlet. For omkring 20 pct. af sendingerne, der gennemgår IUU-verifikation, tager behandlingen længere tid, da der afventes svar fra tredjeland vedr. de ufuldstændige dokumenter og oplysninger. Jf. EU-forordning 2005 har tredjelandet 15 dage til at svare på henvendelsen fra den danske myndighed. Tredjelandet har dog mulighed for at anmode om udskydning af behandling af sagen på yderligere 15 dage. Hvis FVST ikke hører tilbage fra tredjelandet inden for den udvidede svarfrist på 30 dage, indgår FVST i dialog med erhvervet om, hvorvidt sendingen skal returneres til tredjelandet, hvor erhvervets forsikring dækker tabet. Der er ikke fastlagt regler for FVST interne sagsbehandlingstid, men den forsøges at holdes på et minimum, så størstedelen af sagerne kan behandles inden for de 2-3 dage. Mens FVST foretager IUU-verifikationen, skal sendingen blive stående på havnen. Sendingen kan dog overflyttes til et toldlager, hvis der ikke er dyresundhedsmæssige eller sundhedsmæssige forhold.

1643. Besætninger-eksport - Forbedringsforslag fra erhvervet (1/ 1)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Omkostninger ved eksportsyn er steget og bør reduceres ved effektiviseringer	L&F	Realiseres gennem effektiviseringer og oplyses ift. et akkumuleret underskud skulle dækkes. Gebyranalysen viser vej til betydelige effektiviseringer. Når omkostninger til kontrol af eksportsyn fra besætninger opgøres i 2024-priser, er omkostningerne til kontrol lavere i 2022, 2023 og 2024 sammenlignet med 2021. Af FVSTs prisliste fremgår det, at taksten per påbegyndt kvarter ved eksportsyn (1643) var: 534 kr. i 2022, 678 kr. i 2023, 708 kr. i 2024 og 655 kr. i 2025. Gebyrtaksterne på diverse gebyrordninger justeres hver år efter pris- og lønregulering. Dertil skyldes variationen i kvarterstaksten også, at taksten fastsættes således, at der tilstræbes balance på ordningen over en løbende 4-årig periode. Det vil sige, at taksten reguleres løbende over den fireårige periode for at nivellere evt. underskud eller overskud på ordningen. Takstforhøjelsen i 2023 skyldes inddækning af et akkumuleret underskud fra de foregående år som følge af færre gebyrindtægter. Gebyrtaksten(-erne) for hver ordning fastsættes, så der opnås fuld dækning for alle omkostninger, både direkte og indirekte omkostninger og herunder også fællesomkostninger. Gebyrerne fastsættes i overensstemmelse med kontrolforordningens bestemmelser, hvor det fremgår, at gebyrerne ikke må være højere eller lavere end omkostningerne. På månedlige møder følger FVST op på faktureringsgraden på hver ordning med det formål at kunne reagere kontra på evt. underskud eller overskud.
Tidsforbrug v. syn af dyr forud for eksport varierer afhængigt af dyrelæge. Syn bør standardiseres effektivt, og et loft over tidsforbrug bør indføres	L&F	Oplyses/afvises: FVST er bekendt med, at tidsforbrug ved syn af dyr forud for transport kan variere en smule. FVST understreger dog, at hovedforklaringen på dette skal findes i, at læsefaciliteterne i høj grad varierer på tværs af landmændene. Både ramper, lys og opdeling af dyr hos den enkelte landmand er helt afgørende for, hvor lang tid et eksporttilsyn tager. Hver landmand har dermed mulighed for at bidrage til et hurtigt og effektivt tilsyn ved at implementere optimale læsefaciliteter.
Optimering af eksportsyn via lavere takst (= incitament) ved tidlig anmeldelse	L&F	Overvejet potentialer, men EU-forordning er barriere: FVST og Implement har set på mulighederne for tidligere anmeldelse af eksportsyn – fra 48 til 72 timer. De umiddelbare tilbagemeldinger fra erhvervet er dog, at det vil være til mere gene end gavn og ikke nødvendigvis vil opveje for en kvarterssats, der er en smule lavere. Hvis der skal høstes en planlægningsmæssig gevinst ved en tidligere planlægningshorisont kræver det, at hele erhvervet indmelder deres transportsyn senest 72 timer før, og ikke foretager efterfølgende ændringer. Dertil vil det kræve en ændring af transportforordninger, hvor det fremgår, at de logbøger, der indsendes i forbindelse med eksportsynet, skal indsendes senest 48 timer før (og ikke 72 timer før eksportsynet).
Bevillingsfinansiering af DIX (digitale eksportcertifikater)	L&F	Overvejes: Vil kunne indgå i Regeringens samlede prioriteringer ifm. finanslovsforslag.
Adgang til besætningernes adm. systemer kunne effektivisere fysisk kontrol eller erstatte disse med digital kontrol	L&F	Oplyses/afvises i udgangspunktet med henvisning til EU-regler, men potentiale afsøges i videre proces. Jf. artikel 91 i EU-forordning 2020/688 skal der foretages enten fysisk undersøgelse eller inspektion af arter/dyregrupper. Kontrollen kan derfor ikke foretages ved at få afgang til besætningernes administrative systemer eller erstattes med digital kontrol. Art. 91, stk. 1, fremgår det, at der er to typer af fysisk kontrol til at fastslå dyrenes sundhedstilstand, herunder klinisk undersøgelse og klinisk inspektion. Hovdyr skal klinisk undersøges (hver fyr), mens fjerkræ skal klinisk inspiceres (gruppen). Aftalepartnerne bag fødevarer- og veterinærtafalten er dog enige om, at FVST i løbet af aftaleperioden skal prioritere og igangsætte en analyse af mulighederne for mere digitaliseret kontrol vha. billed- og videomateriale.
Risikobaseret kontrol af levende dyr ud fra bl.a. faste destinationer og årstid	L&F	Oplyses/afvises: Jf. artikel 91 i EU-forordning 2020/688 skal der foretages enten fysisk undersøgelse eller inspektion af arter/dyregrupper. Det vil sige, at der ikke kan implementeres en risikobaseret tilgang, da den fysiske kontrol skal gennemføres førend et certifikat kan udstedes.
Samling af flere kontroltyper i et samlet besøg, herunder navnlig eksport	L&F	Overvejes - kræver bl.a. IT-investeringer: Eksportsynet er rekvireret af erhvervet i forbindelse med udførsel af levende dyr direkte fra en besætning. Erhvervet efterspørger generelt, at tilsynet gennemføres så tidligt som muligt og ofte senest kl. 13 (i spændet kl. 08:00-13:00). Af den årsag er der næsten altid planlagt et eksportsyn i direkte forlængelse af det tidligere eksportsyn, hvilket ikke efterlader tid til gennemførelse af evt. andre kontroller. Sammentænkning af ordningen med andre kontroller, kan derfor udelukkende ske i udførelsen af det sidste rekvirerede eksportsyn på dagen. FVST understreger, at det er teoretisk muligt at sammentænke den sidste kontrol med andre kontroller, men at det vil kræve investeringer i bedre IT-understøttelse, der kan vise, hvor de forskellige kontroller geografisk er placeret på tværs af ordninger og om en anden tilsynsførende er planlagt til at gennemføre kontrollen. FVST understreger, at en del af den tilsynsførendes besøgsforberedelse allerede inkluderer at følge op på, om der er andre sager/kontroller i den givne virksomheden, som kan medtages/gennemføres efterfølgende.
Fakturering på totaltid frem for tilstedeværelsestid	DI	Realiseres på udvalgte ordninger i gebyranalysen med "generisk" potentiale for andre tilvarende gebyrordninger: I forbindelse med gebyranalysen gennemfører FVST en afdækning af forudsætninger for at overgå fra tilstedeværelsestid (kvarterstakst) til totaltid på de to gebyrordninger ordinær veterinærkontrol og opfølgende veterinærkontrol. Det er FVST målsætning af analyse mulighederne for at overgå til totaltid på flere af styrelsen gebyrordninger, herunder 1643-besætninger-eksport.

1650. CHR - Forbedringsforslag fra erhvervet (1/ 1)

CHR		Bemærkninger
Videobaseret kontrol ved opfølgning på administrative overtrædelser	L&F	Oplyses/afvises i udgangspunktet med henvisning til EU-regler, men potentiale afsøges i videre proces. Det bemærkes, at brug af kamerateknologi som erstatning for fysisk kontrol vil kræve ændringer af specifikke EU-forordninger på kontrolområdet. Aftalepartnerne bag fødevarer- og veterinæraftalen er enige om, at Fødevarestyrelsen i løbet af aftaleperioden skal prioritere og igangsætte en analyse af mulighederne for mere digitaliseret kontrol vha. billed- og videomateriale.

1668. Dyrevelfærds-kontrol - Forbedringsforslag fra erhvervet (1/ 3)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Foto-dokumentation frem for 2. opfølgende kontrolbesøg	DSA	Oplyses og afvises med henvisning til relevans og EU-regler, men potentiale afsøges i videre proces: Forslaget er ikke relevant på foderområdet, hvor der alene udføres én opfølgende kontrol efter påbud og forbud. I det følgende gives en generel besvarelse. Det bemærkes, at brug af fotodokumentation som erstatning for fysisk kontrol vil kræve ændringer af specifikke EU-forordninger på kontrolområdet. Aftalepartnerne bag fødevarer- og veterinæraftalen er enige om, at Fødevarestyrelsen i løbet af aftaleperioden skal prioritere og igangsætte en analyse af mulighederne for mere digitaliseret kontrol vha. billed- og videomateriale. I forbindelse med den nye fødevarer- og veterinæraftale gældende for perioden 2024-2027 er det blevet vedtaget, at det på fødevarerområdet (herunder foderkontrollen) er sanktionens karakter, der er afgørende for antallet af opfølgende kontrol: Den mildeste sanktion (indskærpelse) vil kun udløse én opfølgende kontrol, mens de mere alvorlige sanktioner (forbud/påbud, administrativ bøde, politianmeldelse) fortsat vil udløse to opfølgende kontroller. Dermed er der implementeret en reduktion i antallet af 2. opfølgende kontrolbesøg på fødevarerområdet. I aftalen er det blevet vedtaget at det andet opfølgende kontrolbesøg efter anmærkninger på veterinærområdet afskaffes helt.
Anden opfølgende kontrolbesøg efter en sanktion fritages for afgift for alle virksomheder	DSA	<i>Se ovenstående</i>
Videobaseret kontrol og brug af VR-briller. Især ved flokniveau	L&F	Afvises aktuelt pga. EU-regulering, men overvejes som led i opfølgning på Fødevarer- og Veterinæraftalen. Samme svar som til forslag om videokontrol i stedet for 2. opfølgende besøg samt brug af VR-briller. Gengives her. Under COVID 19 blev der truffet bestemmelser om midlertidig fravigelse af EU-lovgivningen med henvisning til, at der forelå en force majeure-situation, der gjorde det umuligt at opfylde forpligtelsen til at udføre den fastlagte kontrol. EU-Domstolen har under særlige krisesituationer (bl.a. pandemier) accepteret, at force majeure kan begrunde midlertidige undtagelser af den fastlagte kontrol og metode, men har en streng fortolkning af, hvornår dette tillades. Brug af fotodokumentation som erstatning for fysisk kontrol vil kræve ændringer af specifikke EU-forordninger på kontrolområdet. Aftalepartnerne bag fødevarer- og veterinæraftalen er enige om, at Fødevarestyrelsen i løbet af aftaleperioden skal prioritere og igangsætte en analyse af mulighederne for mere digitaliseret kontrol vha. billed- og videomateriale. I forbindelse med den nye fødevarer- og veterinæraftale gældende for perioden 2024-2027 er det blevet vedtaget, at afskaffe andet opfølgende kontrolbesøg efter anmærkninger på veterinærområdet. Det vil sige, at det andet opfølgende kontrolbesøg ikke længere eksisterer. Som ovenfor nævnt, vil fotodokumentation, som erstatning for fysisk kontrol, kræve ændringer af specifikke EU-forordninger på kontrolområdet. I embedsdyrelægens kontrol af en flok, er helhedsvurderingen meget vigtig, herunder lugte, lyd og se-sansen, som VR-briller ikke muliggør. Aftalepartnerne bag fødevarer- og veterinæraftalen er enige om, at Fødevarestyrelsen i løbet af aftaleperioden skal prioritere og igangsætte en analyse af mulighederne for mere digitaliseret kontrol vha. billed- og videomateriale. FVST vil kigge ind i, hvilke kontrolobjekter, det er muligt for. Det kan fx vise sig muligt ved kontrol af avlsmateriale.
Video og online kontrol gik fint under pandemien – udnyt potentialet	FV DK	<i>Se ovenstående</i>
Fra to til en kontrollør, hvor det er muligt	DI	Overvejes: Betalingsbekendtgørelsen fastsætter, hvilket formål der giver mulighed for, at tilsynet/kontrollen kan gennemføres af to samtidige kontrolmedarbejdere. I FVST vurderes det nødvendigt at være to tilsynsførende på kontrol i tilfælde af: Oplæring (som virksomheden ikke betaler for), sikkerhed og arbejdsmiljø pga. anmærkninger om udadreagerende adfærd eller politisag, store bedrifter hvor der skal laves opmålinger, strømledning/kalibrering på tværs af de tilsynsførende, kampagnekontrol der er designet til to kontrollører. Argumenterne for at designe en kampagnekontrol, så den kræver to tilsynsførende kan være: 1) Komplekse eller nye regler, 2) Et område Fødevarestyrelsen ikke tidligere har kontrolleret, 3) Stort tidsforbrug ved fx opmåling af staldinventar m.m. I perioden 2018-2025 har kontrolkampagnerne på veterinærområdet haft 1 tilsynsførende pr. kontrolbesøg i 6 ud af 7 kontrolkampagner og 1,5 tilsynsførende 1 ud af 7 kontrolkampagner. FVST vil se ind i, at fremadrettede kampagner designes og tilrettelægges, så de ikke kræver to kontrollører. Dertil vil FVST se ind i formulering af skærpede retningslinjer for, hvordan "nødvendigt for at opfylde hensigten med et kontrolbesøg eller for at sikre en hurtigere afvikling af kontrollen" skal forstås, så der kun er to kontrollører på kontrol, når det er "nødvendigt".
Fakturering for to kontrollører og deres ventetid	DAKOFO	<i>Se ovenstående</i>
Dosering af kontrol – især to kontrollører	L&F	<i>Se ovenstående</i>

1668. Dyrevelfærds-kontrol - Forbedringsforslag fra erhvervet (2/ 3)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Større andel varslede besøg		Oplyses - realiseres undtagelsesvist ved tidl. forgæves besøg: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (eu) 2017/625 af 15. marts 2017 efter kontrolforordningens art. 9, stk. 4, og præambel 33, skal den offentlige kontrol som udgangspunkt gennemføres uanmeldt, medmindre forudgående underretning er absolut nødvendig for at gennemføre kontrollen. Fødevarestyrelsen gennemfører undtagelsesvist kontrolbesøg efter, at virksomheden er informeret om besøget på forhånd. Der skelnes her mellem varslet kontrol efter retssikkerhedsloven og såkaldt anmeldt kontrol, som er en praksis udviklet i styrelsen. Ved varslet kontrol varsles efter retssikkerhedslovens regler, som beskrevet ovenfor, dvs. skriftligt senest 14 dage før kontrollen. Kontrolbesøg kan f.eks. varsles, fordi en væsentlig del af besøget består i vejledning, herunder såkaldte starthjælpsbesøg, hvor det er vigtigt, at der er de rette medarbejdere til stede, og hvor formålet med besøget ikke forspildes ved varsling 14 dage før. Ved anmeldt kontrol forstås en kontrol, som styrelsen gennemfører få dage efter, at den tilsynsførende – typisk telefonisk – har aftalt tidspunktet for kontrollens gennemførelse med kontrolobjektet. Anmeldte kontroller gennemføres i situationer, hvor kontrolenheden forgæves har forsøgt at gennemføre et uanmeldt kontrolbesøg.
Reducer/drop uanmeldte tilsyn, der fører til forstyrrelser af produktion og usikkerhed om kvaliteten af kontrollen, hvis kompetencer i virksomheden ikke lige er tilstede	DAKOFO	Se første bemærkning
Uanmeldte besøg fører til spild ifm. aflysning, når virksomhedsejer ikke er tilstede	FV DK	Se første bemærkning
Flere anmeldte kontroller = færre aflysninger / mindre ventetid + bedre forberedt dialog samt fremlæggelse af dokumentation for egenkontrol.	DI	Afvises med henvisning til EU-regler med få modifikationer: Det er et krav i kontrolforordningen (artikel 9, stk. 4), at offentlig kontrol skal gennemføres uden forudgående underretning undtagen i de tilfælde, hvor en sådan underretning er nødvendig og begrundet med henblik på den offentlige kontrol. I særlige tilfælde kan kontrol dog gennemføres anmeldt, eller efter egentlig varsling efter retssikkerhedsloven. Ved anmeldt kontrol forstås en kontrol, som gennemføres få dage efter, at den tilsynsførende – typisk telefonisk – har aftalt tidspunktet for kontrollens gennemførelse med kontrolobjektet. Det er nødvendigt, at tidspunktet for kontrollen er inden for få dage efter kontakten er sket, for at formålet med kontrollen ikke forspildes. Anmeldte kontroller kan bruges i situationer, hvor kontrolenheden forgæves har forsøgt at gennemføre et uanmeldt kontrolbesøg, eller hvor det er vigtigt, at særlige personer er til stede. Det kan bl.a. være i relation til at give vejledning, i kontrolobjekter med komplicerede egenkontrolprogrammer eller i kontrolobjekter uden fast bemanding. I enkelte situationer kan kontrol varsles 14. dage før gennemførelse efter retssikkerhedslovens regler, fx ved bestemte kontroller, hvor det er vigtigt at visse personer er til stede så som ved komplicerede egenkontrolprogrammer . Det kan f.eks. være tilvædet ved bestemte kontrolkampagner.
Især på små virksomheder bør kontrollører dække flere kontroltyper på en gang	FV DK	Oplyses og søges realiseret: Generelt har fødevareministeren fokus på små og mellemstore virksomheder, herunder også realisering af småpakke-aftaler tilbage til Fødevareaftale 4 fra 2028, der siden er forlænget. Videre gælder, at Fødevarestyrelsen koordinerer hvert år den stikprøvebaseret basiskontrol i besætningerne, så styrelsen ikke kontrollerer de samme besætninger ved kampagnekontrol og prioriteret indsats, medmindre der er en særlig grund til dette. FVST er bevidst om, at små virksomheder, der har både mindre besætninger og afgrøder/fødevarer modtager kontrol på både fødevare- og veterinærområdet, hvor større virksomheder ofte har én af delene, og derfor ikke modtager kontrol fra begge områder. I fødevare- og veterinæraftalen 2024-27 fremgår det, at regeringen ønsker, at tilsyn tilrettelægges på en ny måde for at optimere ressourceanvendelsen på kontrolområdet. FVST vil undersøge, hvordan kontrolindsatsen på tværs af de enkelte kontrolområder inden for henholdsvis veterinærområdet og fødevareområdet kan samordnes, hvor det er relevant. I aftalen 2024 er der enighed om, at FVST skal arbejde videre med småskalapakken, der blev implementeret med Fødevareforlig 4. Småskalavirksomheder er ofte karakteriseret ved at være mindre virksomheder med mange forskellige aktiviteter, der kan medføre mange forskellige typer af kontrol, som kan opfattes som disproportionale i forhold til den enkelte virksomhed og dens aktiviteter. Arbejdet med småskalapakken skal bl.a. understøtte, at småskalavirksomhederne oplever en mere smidig kontrolindsats, som i højere grad er tilpasset virkeligheden i småskalavirksomhederne.
Tilgangen til dataanvendelse i den risikobaserede tilgang skal kvalificeres.	DSA, L&F	Realiseres: Såfremt regelgrundlaget muliggør dataanvendelsen, så kvalificerer FVST den databaserede tilgang. Se også svar på andre og mere konkrete forslag vedr. risikobaseret tilgang i dette skema.

1668. Dyrevelfærds-kontrol - Forbedringsforslag fra erhvervet (3/ 3)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Auditdyrlæge kunne kontrollere flere områder på samme besøg	FV DK	Realiseres: FVST arbejder på at sammentænke udførelsen af flere kontroller under samme kontrolbesøg. Det er allerede nu en del af den tilsynsførendes besøgsforberedelsespraksis at afdække, om der er andre sager/opfølgende kontroller på den givne virksomheden, som kan medtages, der gennemføres kontrolbesøg. Det vil dog altid den enkelte kontrol ift. kompleksitet og længde, der afgør, om det er muligt at udføre en anden kontrol under samme kontrolbesøg.
Kontrol efter forbrugeranmeldelser kunne ske på næste planlagte regulære besøg i stedet for et selvstændigt ekstraordinært besøg.	DI	Oplyses: Forslaget gælder fødevareområdet, men er også besvaret for dyrevelfærdskontrollen: Fra 2024 skal hændelsesbaseret kontrol i udgangspunktet samkøres med stikprøvebaseret basiskontrol og frekvensbaseret basiskontrol, hvis der er planlagt en basiskontrol - og hvis den kan fremrykkes. Hvis FVST og evt. politiet bliver kontaktet om, at dyrevelfærdsloven er overtrådt, så skal FVST vurdere alvoren af den givne sag, og tage aktion med det samme, hvis det vurderes nødvendigt. Reaktionen på dyrevelfærd er sjældent noget, der kan vente, hvorfor det i de fleste tilfælde ikke sker på det næste planlagte regulære kontrolbesøg. Forvaltningsloven regulerer ikke, om og hvordan en myndighed skal følge op på en (forbruger)anmeldelse i relation til fx kontrol. Det falder dog inden for myndighedens almindelige kompetence på dens område at tage stilling til, hvordan en eventuel opfølgning skal ske – medmindre dette er reguleret i særlovgivning.
Kampagnerne skal være (risikobaserede og) bedre tilrettelagt, så de kan afrapporteres, mens de stadig er aktuelle.	FV DK	Oplyses: Afslutning af en kontrolkampagne handler om at opsamle resultater og erfaringer for kampagnen, sammenholde det med kampagnens formål og eventuelt med anden viden om emnet. Ud fra dette skriver projektgruppen en slutrapport. Slutrapporten og eventuel pressemeddelelse skal offentliggøres på Fødevarestyrelsens hjemmeside, så alle kan læse om kampagnen og dens resultater. Slutrapporten og eventuel pressemeddelelse skal være offentliggjort på Fødevarestyrelsens hjemmeside senest 12 uger efter afslutningen af kontrolperioden.
Afklaring af faglige punkter skal accelereres, så virksomheder ikke lever i usikkerhed i måneder	FV DK	Oplyses: FVST ser sig enig i, at afklaringen af faglige punkter skal accelereres. Samtidig understreger FVST dog, at den faglige afklaring ikke har direkte indvirkning på udfaldet af kontrollen, da kontrollen sjældent ikke afsluttes pga. faglig afklaring.
Kontrolkampagners effektivitet kan øges, ved at de følger ensartet skabelon og forstås af én og ikke to kontrollører	FV DK	Oplyses og overvejes nærmere i udviklingen af risikobaserede tilgange: Alle kampagnekontroller designes ud fra en fælles skabelon. Skabelonen afhænger af om det er en projektstyret kampagne eller en lightkampagne. Da kampagnekontrollerne skifter hvert år og dermed har nyt fokus og nyt kontrolgrundlag, varierer kontrollernes kontrolomfang og tidsforbrug fra kampagne til kampagne, herunder om kontrollen skal udføres af én eller to tilsynsførende. Da kampagnekontrollerne skifter hvert år og dermed har nyt fokus og nyt kontrolgrundlag, er FVST bekendt med, at de kan variere fra tilsynsførende til tilsynsførende hvor lang tid kontrollen tager. Dette skyldes dog ikke, at der ikke er skabeloner, men at materialet og konceptet er nyt. Oplyses: Ang. en eller to kontrollører gengives her svar fra forslag, der var konkret formuleret ift. foderkontrollen: Af betalingsbekendtgørelsen § 8 stk. 2, § 28 stk. 4, § 39 stk. 3 og § 39 stk. 3 står det beskrevet, hvilket formål der giver mulighed for, at tilsynet/kontrollen kan gennemføres af to samtidige kontrolmedarbejdere. Her fremgår det, at besøget kan udføres af flere samtidige kontrolmedarbejdere, hvis det anses for nødvendigt for at opfylde hensigten med et kontrolbesøg eller for at sikre en hurtigere afvikling af kontrollen. I FVST vurderes det nødvendigt at være to tilsynsførende på kontrol i tilfælde af: Oplæring (som virksomheden ikke betaler for), sikkerhed og arbejdsmiljø pga. anmærkninger om udadreagerende adfærd eller politisag, kampagnekontrol der er designet til to kontrollører, strømning/kalibrering på tværs af de tilsynsførende. Argumenterne for at designe en kampagnekontrol, så den kræver to tilsynsførende kan være: 1) Komplekse eller nye regler, 2) Et område Fødevarestyrelsen ikke tidligere har kontrolleret, 3) Meget omfattende kontrol i engrosvirksomheder, 4) Meget dokumentkontrol, 5) Pressede virksomheder grundet økonomiske konsekvenser ved beslaglæggelse, tilbagetrækning, mv., 6) Ulovlig import, 7) Kontrol på transittagere med mulighed for at kontrollere flere biler ad gangen. I perioden 2018-2025 har kontrolkampagnerne på fødevare- og foderområdet haft 1 tilsynsførende pr. kontrolbesøg i 1 ud af 3 kontrolkampagner og 1,5-2 tilsynsførende i 2 ud af 3 kontrolkampagner. I den samme periode har kontrolkampagnerne på veterinærområdet haft 1 tilsynsførende pr. kontrolbesøg i 6 ud af 7 kontrolkampagner og 1,5 tilsynsførende 1 ud af 7 kontrolkampagner. FVST vil se ind i formulering af skærpede retningslinjer for, hvordan "nødvendigt for at opfylde hensigten med et kontrolbesøg eller for at sikre en hurtigere afvikling af kontrollen" skal forstås, når det drejer sig om basiskontroller. FVST vil også se ind i, at fremadrettede kampagner designes og tilrettelægges, så de ikke kræver to kontrollører. FVST og Implement kigger ligeledes ind i muligheden for at omlægge kampagnekontrollerne på ordningen til stikprøvebaserede basiskontroller (del af gebyranalyse).
Kontrolkampagner bør tilrettelægges med erhvervet, så fokus og relevans øges	FV DK	Realiseres/overvejes: Forslag havde ikke tilstrækkelig konkret karakter til at indgå i gebyranalysen, men i besvarelsen af andre forslag - eksempelvis om anmeldte kontroller - indgår elementer af svar. Overvejelser om dialogen med erhvervet som input til tilrettelæggelsen af kontrollen vil også indgå i opfølgningen på Fødevare- og veterinæraftalen.

1615. Ordinær kontrol i engros - Forbedringsforslag fra erhvervet (1/ 1)

Input fra erhvervet	Bemærkninger
Timeprisen for kontrol > 6 tkr. – skal faktureres gennemsigtig ift. forberedelse, kontrol, opfølgning og OH	Realiseres hhv. overvejes. I gebyranalysen blev to gebyrordninger nemlig ordinær veterinærkontrol og opfølgende veterinærkontrol - udvalgt til dybdeanalyse med fokus på gennemsigtheden i faktureringen og fordele og ulemper ved overgang fra fakturering på tilstedeværelsestid til fakturering på totaltid. Analysen - som til dels har generisk karakter og derfor også vil kunne anvendes med tilpasninger på andre gebyrområder - viser, at det er muligt at overgå fra tilstedeværelsestid til totaltid på de to nævnte ordninger. Den evt. nødvendighed af IT-investeringer i opdaterede registrerings- og opfølgingsmuligheder vurderes inden sommerferien. Konkret ift. engroskontrollen oplyser Fødevarestyrelsen: Gebyrindtægterne skal sammen med bevilling på 36 mio. kr. dække de samlede udgifter til kontrollen. Gebyrerne finansierer ca. 1/3 af udgifterne til kontrol på gebyrordningen. Fødevarestyrelsen indregner de udgifter i gebyrerne, som styrelsen er forpligtet til at indregne, jf. kontrolforordningen og budgetvejledningen. Taksten pr. kvarter opkræves ud fra den fysiske tilstedetid i virksomheden. Forskellen mellem den timeløn, der udbetales til den tilsynsførende og den fastsatte kvartertakst skyldes, at taksterne skal dække en række andre udgifter udover timelønnen til medarbejderen i den tid, vedkommende er fysisk tilstede i virksomheden. Ud over udgiften til løn til den tilsynsførende i den tid vedkommende er fysisk tilstede i virksomheden, skal gebyrerne bl.a. dække udgifter til forberedelse af kontrollen og efterbehandling af kontrollen, transportudgifter, it-udgifter samt fællesomkostninger (OH).
Loft over antal kontrolbesøg i den enkelte virksomhed. Inden for loftet må FVST tilrettelægge de forskellige kontroltyper, herunder at flere kontroltyper gennemføres på samme besøg.	Afvises - må afhænge af risikobilledet: Det er vanskeligt at fastsætte et loft for antal kontroller i den enkelte virksomhed, da antal kontroller skal afspejle en risiko- og behovsorienteret kontroltilgang. Fødevarestyrelsen anerkender, at visse virksomheder får mange kontroller i løbet af et år. Det kan for eksempel skyldes, at der har været flere anmeldelser af virksomheden, flere tilbagetrækningssager, eller at virksomheden har fået sanktioner, der udløser opfølgende kontrol. Der er allerede nu retningslinjer for, at visse kontrolopgaver kan eller skal samkøres. Det følger af Vejledning om kontrolindsatser på fødevareområdet.
Kontrol efter særlige frekvenser skal målrettes	Analyseres nærmere: Fødevarestyrelsen arbejder til stadighed på at risiko- og behovsorientere kontrollen. Fødevarestyrelsen vil analysere, i hvilket omfang kontrollen med aktiviteter med særlige frekvenser i højere grad kan risiko- og behovsorienteres i forhold til den enkelte virksomhed - dog under hensyntagen til visse EU-reguleringer af området.
Bevillingsfinansiering af gebyr for engroskontrol	Overvejes: Vil kunne indgå i Regeringens samlede prioriteringer ifm. finanslovsforslag.

1630. USA-audit - Forbedringsforslag fra erhvervet (1/ 1)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Bortfald af fx FVSTs USA-kontroller, der ej gennemføres i andre EU-lande	L&F	Afvist med henvisning til USA-krav, men uden viden om konkret praksis i andre lande: FVST har overtilsyn med kontrollen på de USA-godkendte kødvirksomheder, der eksporterer kød og kødprodukter til USA. For at danske USA-godkendte kødvirksomheder må eksportere til USA, skal der i henhold til den amerikanske fødevarelovgivning være et nationalt overtilsyn som en del af den nationale organisering af kontrollen. FVST har ikke kendskab til, hvordan andre EU-lande har organiseret deres tilsyn med USA-godkendte fødevarevirksomheder. Hvis L&F har et sådant dokumenteret kendskab, må det gerne videreformidles til FVST FVST bliver auditeret af de amerikanske fødevaremyndigheder med 2-3 års mellemrum. Såfremt DK ophører med at gennemføre USA-kontroller på danske USA-godkendte kødvirksomheder iht. forslaget, vil danske kød- og kødprodukter ikke kunne importeres i USA. FVST bemærker, at USA er et vigtigt og økonomisk betydende eksportmarked for den danske fødevareklynge og at 80 pct. af eksporten til USA er højværdivarer.

Kødkontrollen - Forbedringsforslag fra erhvervet (1/ 1)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Det obligatoriske opfølgende kontrolbesøg bør fjernes for slagterier og slagtehus, som alle hyppig eller daglig kontrol.	FVDK	Overvejes: Forslaget bliver behandlet i henhold til Fødevare- og Veterinæraftalen 2024-2027.
Mere fleksibilitet i Fødevarestyrelsen risikovurdering af kødkontrolbemandingen på et slagtehus.	FVDK	Kødkontrol ej i scope for gebyranalysen
Embedsdyrlæger på slagtehus fakturerer altid tre timer. Kunne enten være færre timer og/eller inkludere flere kontroltyper	FVDK	Oplyses: Der faktureres 2 timer, jf. §30 i betalingsbekendtgørelsen. Fødevarestyrelsen kan oplyse, at der kun faktureres for mere end to timer, hvis det faktiske tidsforbrug overstiger to timer.
Kontroltryk på slagtehus bør normaliseres efter ekstraordinær indsats 2022-2024. Retssikkerhed lider under lange sagsbehandlingstider	FVDK	Oplyses og realiseres: Kontrolfrekvensen reduceres jf. principperne i Kontrolvejledningen, hvor virksomheder med god regelefterlevelse kan reduceres til tre og to ordinære kontroller årligt. Den ekstraordinære indsats på de små slagtehus har afstedkommet lange længere sagsbehandlingstider ifm kvalitetssikringen af sanktioner, men dette har Fødevarestyrelsen haft fokus på og har fortsat . Dette fokus er også fremadrettet. Juridisk kvalitetssikring er en del af Fødevarestyrelsens proces i forbindelse med kontrol. Dette understøtter borgeres og virksomheders retssikkerhed, idet indgribende sanktioner som påbud og forbud skal gennem en juridisk kvalitetssikring. Den juridiske kvalitetssikring kan forlænge sagsbehandlingstiden, men den er med til at sikre, at alle borgeres og virksomheders sager bliver behandlet i overensstemmelse med Fødevarestyrelsens retningslinjer og lovgivningen.
Tilgangen til dataanvendelse i den risikobaseret tilgang skal kvalificeres	L&F	Såfremt regelgrundlaget muliggør dataanvendelsen, så imødekommer FVST den databaserede tilgang.
Nedlæggelse af sekretariatet for kødkontrol mhp. ensartethed og effektivitet.	L&F	Ligger uden for scope af gebyranalysen. Proces om dialog indledes.
Omfang af tilsyn i kødkontrol bør reduceres i kraft af faste normer og adskillelse af båndkontrol og risikobaseret kontrol	L&F	Overvejes: Ej i scope for gebyranalysen. Kun delvist i scope for tværministeriel analyse. Videre proces under afklaring

Fødevarekontrollen - Forbedringsforslag fra erhvervet (1/ 2)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Afskaffelse af gebyrer for basiskontrol for engros og detail. Tilbage til afløftet 2017-2020	DI	
Kontrol efter særlige frekvenser skal målrettes	DI	Analyseres nærmere: Fødevarestyrelsen arbejder til stadighed på at risiko- og behovsorientere kontrollen. Fødevarestyrelsen vil analysere, i hvilket omfang kontrollen med aktiviteter med særlige frekvenser i højere grad kan risiko- og behovsorienteres i forhold til den enkelte virksomhed - dog under hensyntagen til visse EU-reguleringer af området.
Tilgangen til dataanvendelse i den risikobaseret tilgang skal kvalificeres	DSA	Realiseres: Såfremt regelgrundlaget muliggør dataanvendelsen, så kvalificerer FVST den databaserede tilgang. Se også svar på andre og mere konkrete forslag vedr. risikobaseret tilgang i dette skema.
Tilgangen til dataanvendelse i den risikobaseret tilgang skal kvalificeres	L&F	Se ovenfor
Mindre frekvensbaseret og mere strikprøvebaseret basiskontrol	DI	Se ovenfor
Egen-certificeringer burde aflaste virksomheden ift. en risikobaseret tilgang.	DI	Oplyst: Der findes en frivillig kontrolordning for tredjepartscertificerede virksomheder. Formålet med denne ordning er, at virksomheder, der er registreret som tredjepartscertificerede, får nedsat kontrolfrekvens, og at kontrollen udføres mere intelligent ved at tage hensyn til resultaterne fra den audit, som certificeringsorganerne har udført. Forudsætningerne for nedsættelse af kontrolfrekvensen er, at kontrolobjektet har et certificeret kvalitetsstyringssystem, og at standard- eller reduceret frekvens for antal årlige frekvensbaserede basiskontrolbesøg er mindst 1. Certificeringer ved tredjepart tæller således med i den behovsbaserede kontroltilgang, via den frivillige kontrolordning for tredjepartscertificerede virksomheder
Fra to til en kontrollør, hvor det er muligt	DI	Overvejes: Betalingsbekendtgørelsen fastsætter, hvilket formål der giver mulighed for, at tilsynet/kontrollen kan gennemføres af to samtidige kontrolmedarbejdere. I FVST vurderes det nødvendigt at være to tilsynsførende på kontrol i tilfælde af: Oplæring (som virksomheden ikke betaler for), sikkerhed og arbejdsmiljø pga. anmærkninger om udadreagerende adfærd eller politisag, store bedrifter hvor der skal laves opmålinger, strømlining/kalibrering på tværs af de tilsynsførende, kampagnekontrol der er designet til to kontrollører. Argumenterne for at designe en kampagnekontrol, så den kræver to tilsynsførende kan være: 1) Komplekse eller nye regler, 2) Et område Fødevarestyrelsen ikke tidligere har kontrolleret, 3) Stort tidsforbrug ved fx opmåling af staldinventar m.m. I perioden 2018-2025 har kontrolkampagnerne på veterinærområdet haft 1 tilsynsførende pr. kontrolbesøg i 6 ud af 7 kontrolkampagner og 1,5 tilsynsførende 1 ud af 7 kontrolkampagner. FVST vil se ind i, at fremadrettede kampagner designes og tilrettelægges, så de ikke kræver to kontrollører. Dertil vil FVST se ind i formulering af skærpede retningslinjer for, hvordan "nødvendigt for at opfylde hensigten med et kontrolbesøg eller for at sikre en hurtigere afvikling af kontrollen" skal forstås, så der kun er to kontrollører på kontrol, når det er "nødvendigt".
Flere anmeldte kontroller = færre aflysninger / mindre ventetid + bedre forberedt dialog samt fremlæggelse af dokument for egenkontrol m.v. Mere karakter af et audit	DI	Afvises med henvisning til EU-regler med få modifikationer: Det er et krav i kontrolforordningen (artikel 9, stk. 4), at offentlig kontrol skal gennemføres uden forudgående underretning undtagen i de tilfælde, hvor en sådan underretning er nødvendig og begrundet med henblik på den offentlige kontrol. I særlige tilfælde kan kontrol dog gennemføres anmeldt, eller efter egentlig varsling efter retssikkerhedsloven. Ved anmeldt kontrol forstås en kontrol, som gennemføres få dage efter, at den tilsynsførende – typisk telefonisk – har aftalt tidspunktet for kontrollens gennemførelse med kontrolobjektet. Det er nødvendigt, at tidspunktet for kontrollen er inden for få dage efter kontakten er sket, for at formålet med kontrollen ikke forspildes. Anmeldte kontroller kan bruges i situationer, hvor kontrolenheden forgæves har forsøgt at gennemføre et uanmeldt kontrolbesøg, eller hvor det er vigtigt, at særlige personer er til stede. Det kan bl.a. være i relation til at give vejledning, i kontrolobjekter med komplicerede egenkontrolprogrammer eller i kontrolobjekter uden fast bemanning. I enkelte situationer kan kontrol varsles 14. dage før gennemførelse efter retssikkerhedslovens regler, fx ved bestemte kontroller, hvor det er vigtigt at visse personer er til stede så som ved komplicerede egenkontrolprogrammer. Det kan f.eks. være tilvældet ved bestemte kontrolkampagner.
Loft over antal kontrolbesøg i den enkelte virksomhed. Inden for loftet må FVST tilrettelægge de forskellige kontroltyper, herunder at flere kontroltyper gennemføres på samme besøg.	DI	Afvises - må afhænge af risikobilledet: Det er vanskeligt at fastsætte et loft for antal kontroller i den enkelte virksomhed, da antal kontroller skal afspejle en risiko- og behovsorienteret kontroltilgang. Fødevarestyrelsen anerkender, at visse virksomheder får mange kontroller i løbet af et år. Det kan for eksempel skyldes, at der har været flere anmeldelser af virksomheden, flere tilbagetrækningsager, eller at virksomheden har fået sanktioner, der udløser opfølgende kontrol. Der er allerede nu retningslinjer for, at visse kontrolopgaver kan eller skal samkøres. Det følger af Vejledning om kontrolindsatser på fødevarerområdet.
Kontrol efter forbrugeranmeldelser kunne ske på næste planlagte regulære besøg i stedet for et selvstændigt ekstraordinært besøg.	DI	Oplyses: Forslaget gælder fødevarerområdet, men er også besvaret for dyrevelfærdskontrollen: Fra 2024 skal hændelsesbaseret kontrol i udgangspunktet samkøres med stikprøvebaseret basiskontrol og frekvensbaseret basiskontrol, hvis der er planlagt en basiskontrol - og hvis den kan fremrykkes. Hvis FVST og evt. politiet bliver kontakttet om, at dyrevelfærdsloven er overtrådt, så skal FVST vurdere alvoren af den givne sag, og tage aktion med det samme, hvis det vurderes nødvendigt. Reaktionen på dyrevelfærd er sjældent noget, der kan vente, hvorfor det i de fleste tilfælde ikke sker på det næste planlagte regulære kontrolbesøg. Forvaltningsloven regulerer ikke, om og hvordan en myndighed skal følge op på en (forbruger)anmeldelse i relation til fx kontrol. Det falder dog inden for myndighedens almindelige kompetence på dens område at tage stilling til, hvordan en eventuel opfølgning skal ske – medmindre dette er reguleret i særlovgivning.

Fødevarekontrollen - Forbedringsforslag fra erhvervet (2/ 2)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Certificeringer v. tredjepart bør tælle med i risikobaseret tilgang	DI	Oplyst: Der findes en frivillig kontrolordning for tredjepartscertificerede virksomheder. Formålet med denne ordning er, at virksomheder, der er registreret som tredjepartscertificerede, får nedsat kontrolfrekvens, og at kontrollen udføres mere intelligent ved at tage hensyn til resultaterne fra den audit, som certificeringsorganerne har udført. Forudsætningerne for nedsættelse af kontrolfrekvensen er, at kontrolobjektet har et certificeret kvalitetsstyringssystem, og at standard- eller reduceret frekvens for antal årlige frekvensbaserede basiskontrolbesøg er mindst 1. Certificeringer ved tredjepart tæller således med i den behovsbaserede kontroltilgang, via den frivillige kontrolordning for tredjepartscertificerede virksomheder
Samlet kontrol for mindre fødevarevirksomheder med mange forskellige aktiviteter	L&F	Overvejes: Vil indgå i overvejelser ifm. opfølgning på Fødevare- og Veterinæraftalen, herunder Fremtidens kontrolkoncept. Dertil udspil om småskalavirksomheder
Udjævning af kontrolbesøg hen over året er langt bedre for produktion m.v.	FVDK	Realisering tilstræbes, men flere faktorer skal sammenvejes: Inden opstarten af en ny kontrolperiode (januar til januar) modtager foderenheden og de tilsynsførende en liste over de antal kontroller og typen, som den enkelte tilsynsførende og enheden skal gennemføre inden for kontrolåret. Derefter er det den tilsynsførendes egen opgave at planlægge kontroller ind i løbet af året, så måltallet opnås. Senere modtager enheden også en liste over de kampagnekontrolbesøg, der skal gennemføres inden for en specifik periode. Kampagnekontrollerne kan komme til at skubbe til nogle af de planlagte stikprøve og frekvenskontroller, som da må gennemføres senere på året. For de frekvensbaserede kontrolbesøg kan det betyde, at nogle kontrollen kommer til at ligge tæt op ad det næste planlagte frekvensbaserede kontrolbesøg. Der kan også være andre mere faglige begrundelser for, at nogle kontroller ligger tæt på hinanden på bestemte tidspunkter af året fx efter høsten. FVST tilstræber at fordele de planlagte kontroller jævnt over året i den enkelte virksomhed. Det risiko- og behovsorienterede kontrolkoncept betyder imidlertid, at der løbende kan opstå behov for yderligere kontrol, fx på baggrund af forbrugeranmeldelser, tilbagetrækningssager eller opfølgende kontrol efter sanktioner.

Input fra erhvervet		
Åbningsprøver ved skaldyrsopdræt bør bevillingsfinansieres så opdrættere i DK ej er svagere stillet end andre lande (anden gebyrordning)	L&F	Overvejes: Vil kunne indgå i Regeringens samlede prioriteringer ifm. finanslovsforslag. Og vil kun kunne gennemføres under forudsætning af, at EU-forordning og EU-statsstøtteregler giver mulighed herfor, hvilket forudsætter en grundig analyse. Endvidere oplyser Fødevarestyrelsen følgende: I Danmark er der valgt en model for udtagelse af åbningsprøver for skaldyrsopdræt, hvor den enkelte primærproducent, eller gruppe af primærproducenter, selv står for udtagning af åbningsprøver samt transport og analyse af prøver og afholder alle udgifter i den forbindelse. Dette gælder både for lineopdræt (skaldyrsopdræt) og for bundfiskeri af muslinger m.m. En sådan model, hvor erhvervet hjælper med prøveudtagning m.v. er mulig ifølge kontrolforordningen. Modellen sikrer, at det kun er de områder, hvor der reelt er ønske om at høste muslinger m.m., der bliver forsøgt åbnet, og derfor også at der kun bliver udtaget og analyseret de nødvendige prøver. Fødevarestyrelsen afholder omkostningerne ved udfærdigelse af - sanitary surveys, som er en omfattende kortlægning af potentielle mikrobiologiske forureningskilder, - verifikationsprojekter, hvor Fødevarestyrelsen udtager og analyserer en mængde prøver, for at bekræfte erhvervets analyseresultater og - den generelle muslingeovervågning, herunder undervisning af erhvervet. Den af branchen foreslåede model, hvor Fødevarestyrelsen står for prøveudtagning, transport og omkostninger i forbindelse med analyse, eller alternativt kun afholder analyseudgifterne, vil være meget omkostningstung og forudsætte politisk stillingtagen til en ny finansieringsmodel.
Dosering af kontrol – især rejsehold – en eller to kontrollører?	L&F	Søges realiseret: Betalingsbekendtgørelsen fastsætter, hvilket formål der giver mulighed for, at tilsynet/kontrollen kan gennemføres af to samtidige kontrolmedarbejdere. I FVST vurderes det nødvendigt at være to tilsynsførende på kontrol i tilfælde af: Oplæring (som virksomheden ikke betaler for), sikkerhed og arbejdsmiljø pga. anmærkninger om udadreagerende adfærd eller politisag, store bedrifter hvor der skal laves opmålinger, strømlining/kalibrering på tværs af de tilsynsførende, kampagnekontrol der er designet til to kontrollører. Argumenterne for at designe en kampagnekontrol, så den kræver to tilsynsførende kan være: 1) Komplekse eller nye regler, 2) Et område Fødevarestyrelsen ikke tidligere har kontrolleret, 3) Stort tidsforbrug ved fx opmåling af staldinventar m.m. I perioden 2018-2025 har kontrolkampagnerne på veterinærområdet haft 1 tilsynsførende pr. kontrolbesøg i 6 ud af 7 kontrolkampagner og 1,5 tilsynsførende 1 ud af 7 kontrolkampagner. FVST vil se ind i, at fremadrettede kampagner designes og tilrettelægges, så de ikke kræver to kontrollører. Dertil vil FVST se ind i formulering af skærpede retningslinjer for, hvordan "nødvendigt for at opfylde hensigten med et kontrolbesøg eller for at sikre en hurtigere afvikling af kontrollen" skal forstås, så der kun er to kontrollører på kontrol, når det er "nødvendigt".

Øvrige forslag fra erhvervet til gebyrordninger (2/ 4)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Budgetmekanisme med fx normering af årsværk, så udgifter ikke øges og overvæltes	DSA	Søges realiseret: Fødevareministeriet har fra ultimo 2024 på basis af Finansministeriets Budgetvejledningen indført en såkaldt Budgetvejledningsmodel+ med procedurer for tidligere identifikation af og opretning på udgiftsvækst, der ikke skyldes en tilsvarende vækst i erhvervet i form af større produktion, flere virksomheder, mere eksport osv.
Som led i mere kosteffektiv kontrol foreslås: Anden opfølgende kontrolbesøg efter en sanktion fritages for afgift for alle virksomheder.	DSA	Realiseres + oplyses: I forbindelse med den nye fødevare- og veterinæraftale gældende for perioden 2024-2027 er det blevet vedtaget, at det på fødevareområdet (herunder foderkontrollen) er sanktionens karakter, der er afgørende for antallet af opfølgende kontrol: Den mildeste sanktion (indskærpelse) vil kun udløse én opfølgende kontrol, mens de mere alvorlige sanktioner (forbud/påbud, administrativ bøde, politianmeldelse) fortsat vil udløse to opfølgende kontroller. Dermed er der implementeret en reduktion i antallet af 2. opfølgende kontrolbesøg på fødevareområdet. I aftalen er det blevet vedtaget, at det andet opfølgende kontrolbesøg efter anmærkninger på veterinærområdet afskaffes helt. Generelt gælder iøvrigt for EUs forordning, at hvis der opereres med en 2. opfølgende kontrol, så skal den også være gebyrbelagt.
Ens takster for kontrol af foderstoffer og kontrol af ingredienser til foderstoffer	DSA	Overvejes: Vurderingen af foreningens forslag om at sidestille foderingredienser til fisk med fiskefoder – et forslag der snarere handler om takststruktur end om skalering eller effektivisering - vil blive genoptaget. Som følge af det relativt komplekse regelsæt vil forslaget om ændringer i takststrukturen blive vurderet efter en samlet kortlægning af den samlede gebyr- og afgiftsstruktur inden for foderkontrollen. Svar formidlet ikke i gebyranalysen, men ved mail fra JCO ma 07-04-2025 10:50 til foreningen
Nabotjek af mix ml. gebyrfinansiering og bevillingsfinansiering ift. bøder, opfølgning og administration. Muligt brud med Retsplejelovens §311	L&F	Afvises: Ideen om nabotjek af mix ml. gebyr, bevilling og sanktion kunne have potentiale, men lå uden for gebyranalysens scope om effektivisering og skalering + begrænsede ressourcer til nabotjek
Videobaseret kontrol og brug af VR-briller. Især ved flokniveau	L&F	Afvises i udgangspunktet med henvisning til EU-regler, men potentiale afsøges i videre proces. Som nævnt ifm. forslaget om foto-dokumentation frem for 2. opfølgende kontrolbesøg, vil fotodokumentation, som erstatning for fysisk kontrol, kræve ændringer af specifikke EU-forordninger på kontrolområdet. I embedsdyrelægens kontrol af en flok, er helhedsvurderingen meget vigtig, herunder lugte, lyd og se-sansen, som VR-briller ikke muliggør. Aftalepartnerne bag fødevare- og veterinæraftalen er enige om, at Fødevarestyrelsen i løbet af aftaleperioden skal prioritere og igangsætte en analyse af mulighederne for mere digitaliseret kontrol vha. billed- og videomateriale. FVST vil kigge ind i, hvilke kontrolobjekter, det er muligt for. Det kan fx vise sig muligt ved kontrol af avlsmateriale.
		Overvejes: Forslaget vurderes delvist at være omfattet af regelforenklingsforslaget "Indføre bedre mulighed for, at kontrolløren kan påpege et forhold uden anmærkning", som blev gennemført ved at der i revideringen af kontrolvejledningen er blevet skrevet et afsnit om bagatelagtige forhold. Den anden del af forslaget går på, at virksomheder oplever en praksisændring efter afskaffelsen af det andet opfølgende kontrolbesøg, hvor forhold der tidligere blev vejledt om (bagatelagtige forhold) nu indskræpes. Hvorvidt afskaffelsen af det andet opfølgende kontrolbesøg har affødt en ændring i gennemførslen af kontrollen, kan FVST først indlede en nærmere undersøgelse af, når den nye ordning har været i kraft i mindst 1 år og der dermed er et tilstrækkeligt datagrundlag til stede.
Dosering af forholdet ml. sanktion og vejledning	L&F	I FVST vurderes det nødvendigt at være to tilsynsførende på kontrol i tilfælde af: Oplæring (som virksomheden ikke betaler for), sikkerhed og arbejdsmiljø pga. anmærkninger om udadreagerende adfærd eller politisag, store bedrifter hvor der skal laves opmålinger, strømlining/kalibrering på tværs af de tilsynsførende, kampagnekontrol der er designet til to kontrollører. Argumenterne for at designe en kampagnekontrol, så den kræver to tilsynsførende kan være: 1) Komplekse eller nye regler, 2) Et område Fødevarestyrelsen ikke tidligere har kontrolleret, 3) Stort tidsforbrug ved fx opmåling af staldinventar m.m. I perioden 2018-2025 har kontrolkampagnerne på veterinærområdet haft 1 tilsynsførende pr. kontrolbesøg i 6 ud af 7 kontrolkampagner og 1,5 tilsynsførende 1 ud af 7 kontrolkampagner. FVST vil se ind i, at fremadrettede kampagner designes og tilrettelægges, så de ikke kræver to kontrollører. Dertil vil FVST se ind i formulering af skærpede retningslinjer for, hvordan "nødvendigt for at opfylde hensigten med et kontrolbesøg eller for at sikre en hurtigere afvikling af kontrollen" skal forstås, så der kun er to kontrollører på kontrol, når det er "nødvendigt".

Øvrige forslag fra erhvervet til gebyrordninger (3/ 4)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Bevillingsfinansiering af DIX	L&F	Søges realiseret: Af den grønne trepartsaftale side 41 fremgår det, at, at regeringen skal arbejde for at afsætte 45 mio. kr. årligt til at afskaffe gebyrerne for kontrol af restkoncentrationer af veterinære lægemidler i kødprodukter samt gebyrer for eksportcertifikater ifm. udførsel af kødprodukter til 3. lande med virkning fra 2029. I forlængelse heraf er gebyret aldrig blevet indført, som det ellers var forudsat skulle ske fra 2025. I stedet er omkostningerne bevillingsfinansieret.
Omkostninger til certifikatskontrol kan reduceres ved bl.a. at fjerne nationale særkrav ifm. forsegling	L&F	Overvejes: IH kontakter LF med henblik på videre afklaring af forslagt. Forslagsstiller forventes kontaktet inden sommerferien 2025. Videre proces og vurdering foretages herefter.
Begrænsning af Rejseholdets kontrol, så der ikke kontrolleres full scale på alm. virksomheder (uden belastet historik / aktuel anledning)	L&F	Afvises: Rejseholdets kontrol er en del af FV-aftale 2024-2027. Rejseholdet kontrollerer som udgangspunkt i fuld skala. En typisk kontrol bunder i en anmeldelse, hvor der kontrolleres det, som der bliver anmeldt. Rejseholdet kontrollerer kun andre forhold, hvis der fremkommer åbenlyse overtrædelser ved besøget. Der vil typisk også indgå en kontrol af sporbarhed ifbm. Rejseholdets kontroller. Det efterspørges, at Rejseholdet kun kommer i virksomheder med en dårlig kontrolhistorik. Hvis det blev gennemført, ville Rejseholdet ikke kunne reagere, hvis der blev anmeldt svindel i en virksomhed med god historik, hvilket ville være problematisk. Endelig medvirker Rejseholdet i kampagner, når de har til formål at kontrollere, om der foregår vildledende markedsføring eller svindel.
Udpegning af kontrol efter CVR nr. frem for CHR nr.	L&F	Overvejes: Vil indgå i overvejelser ifm. opfølgning på Fødevare- og Veterinæraftalen, herunder Fremtidens kontrolkoncept
Orientering af virksomheder ved ændringer i praksis og sanktionering	L&F	Oplyses: Virksomheder orienteres allerede om eventuelle ændringer i praksis og sanktionering gennem dialogforum.
Dertil en række andre forslag vedr. data, teknologi, tredjepartscert osv., som også er stillet af andre organisationer. Samme gælder forslag om en i stedet for to kontrollanter, opfølgning via video i stedet for besøg, øget brug af varslet besøg, risikobaseret overgang fra frekvenskontroller til kampagnekontroller, 72 t. gyldighed af kontrol i dambrug,	L&F	Oplyst i ministersvar, at inden for gældende regelværk kan kontroller genanvendes inden for 72 timer. Angående sundhedskontrol før eksport vil forslaget om høj prioritering af kontroller om fredagen til rette tid indgå i overvejelserne om en revision af strategien for bæredygtig akvakultursektor. 2025 - 981: Dansk Akvakultur - Effektivisering og ens konkurrenceregler ifm. udviklingen på gebyrområdet
Kosttilskudsvirksomheder bør ligestilles med andre fødevarevirksomh.	DI	Afvises: Der er pr. 1. januar sket en reduktion af kontrollen med 36 pct., og derfor bør gebyret blive reduceret tilsvarende ved en kommende regulering af gebyrerne. Produktsikkerhedskontrollen er kompleks, tidskrævende og egner sig ikke til at blive en del af den almindelige kontrol af kosttilskudsvirksomhederne, som varetages af de tre fødevareenheder. Der ligger ikke en besparelse i brugen af data, da det allerede indgår, og det tidskrævende består i gennemgang af virksomhedernes dokumentation, som typisk er kompleks, omfattende og kræver specialviden.
Fødevarerejseholdet skal målrettes opr. formål, mens tilvækst i opgavetyper i stedet skal lægges i fødevarekontrolenhederne	DI	Overvejes ifm. opfølgning på Fødevare- og veterinæraftalen
Begræns tekst i kontrolrapporter. Navnlig når ingen anmærkninger	DI	Afvises: Sanktioner udstedes som en skriftlig afgørelse. Det betyder, at kontrolrapporten skal indeholde a) en ledsaget begrundelse, b) henvisning til de retsregler som afgørelsen er truffet ud fra samt c) oplysninger om sagens faktiske omstændigheder (jf. Forvaltningsloven §§ 22-24). Der er således bestemte krav til kontrolrapportteksterne, der ikke kan afviges fra.

Øvrige forslag fra erhvervet til gebyrordninger (4/ 4)

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Certifikater ifm M/E opleves – i et ellers velfungerende samarbejde – som nogle gange tunge og noget uensartede processer med tvivl om vejledningers regulatoriske grundlag og kraft.	DI	Overvejes: IH kontakter DI med henblik på videre afklaring af forslaget. Dele af forslaget forventes desuden behandlet i forbindelse med revidering af relevant eksportlovgivning. Herunder særligt certifikatbekendtgørelserne for eksport. Forslagsstiller forventes kontaktet inden sommerferien 2025. Videre proces og vurdering foretages herefter.
Økologificering opleves som præget af meget detaljerede krav. Også her kunne forenkling bestå i bl.a. færre krav til egencertificerede.	DI	Overvejes: Kravene til økologificering er fastlagt i detaljer i økologiforordningen, og i vores økologi-dialoggruppe, hvor branchen er meget bredt repræsenteret, gennemgår vi løbende de mulige forenklinger. Dvs. vi har brug for en nærmere afklaring af, hvad der konkret ønskes regelforenklet. Det tages derfor op i økologi-dialoggruppen ved næste møde i efteråret 2025.
For kosttilskud kunne kontroltryk reduceres ved en risikobaseret tilgang med mere fokus på ikke-registrerede kosttilskudsvirksomheder samt ulovlig online markedsføring,	DI	Realiseret: Af gebyranalysen fremgår, at der er gennemført besparelser svarende til 2 mio. kr.
Kontrollkampagner bør tilrettelægges med erhvervet, så fokus og relevans øges	FV DK	Realiseres/overvejes: Forslag havde ikke tilstrækkelig konkret karakter til at indgå i gebyranalysen, men i besvarelsen af andre forslag - eksempelvis om anmeldte kontroller - indgår elementer af svar. Overvejelser om dialogen med erhvervet som input til tilrettelæggelsen af kontrollen vil også indgå i opfølgningen på Fødevare- og veterinæraftalen.
Information om konstatering af nye typer problemer kunne deles umiddelbart i branchen, så klarhed og løsninger accelereres	FV DK	Oplyses og kan analyseres nærmere: Målsætningen er der i udgangspunktet enighed om, og Fødevarestyrelsen bestræber sig på at dele viden om udfordringer og løsninger, hvor det er muligt. Her tænkes også på juridisk muligt i den forstand, at Fødevarestyrelsen som myndighed naturligvis kan være bundet af lovgivning (forvaltning, offentlighed, konkurrence) m.v. ift. at dele viden om udfordringer på navngivne eller let identificerbare virksomheder. Fødevarestyrelsen modtager gerne mere konkrete forslag, der er forenelige med nævnte diskretionshensyn m.v.
Afklaring af faglige punkter skal accelereres, så virksomheder ikke lever i usikkerhed i måneder	FV DK	Oplyses: FVST ser sig enig i, at afklaringen af faglige punkter skal accelereres. Samtidig understreger FVST dog, at den faglige afklaring ikke har direkte indvirkning på udfaldet af kontrollen, da kontrollen sjældent ikke afsluttes pga. faglig afklaring.
Virksomhederne bør kun betale for den faktiske omkostning til kontrol på virksomheden. Nu betales en række overheads, som der ikke redegøres nærmere for.	FV DK	Oplyses: Gebyrtakster beregnes efter Finansministeriets budgetvejledning. Heraf følger, at gebyrerne skal være kostægte i den forstand, at de faglige kontrolaktiviteter skal trække/påregnes deres proportionale træk på bl.a. bilpark, husleje, laboratorier, jura og økonomistyring m.v. Gebyranalysens sanity tjek af de to styrelses overhead-modeller bekræftede kvaliteten af disse. Aktuelt er der heller ikke udestående med Rigsrevisionen.
Der bør per automatik være aktindsigt for virksomheden i sagen, hvis auditøren har taget video eller billede materiale	DAKOFO	Oplyses: Det fremgår af kontrolrapporten til virksomheden, såfremt der er taget billeder eller videoer, der har indgået i kontrollen. Hvis en virksomhed efter en kontrol, eller i andre situationer, beder Fødevarestyrelsen om indsigt i oplysninger, dokumenter, billeder, sager, akter mv., bliver henvendelsen behandlet iht reglerne om aktindsigt. Virksomheden vil som udgangspunkt få udleveret alle dokumenter i sagen, herunder billeder etc. Det er Fødevarestyrelsens vurdering, at den nuværende mulighed for at søge aktindsigt er hensigtsmæssig og desuden bredt accepteret. Af ressourcemæssige og IT-tekniske hensyn har Fødevarestyrelsen efter kontrolbesøget ikke mulighed for at udlevere video eller billedmateriale til virksomheden. Konsekvensen ville i givet fald være, at tiden til kontrolbesøg forlænges, som vil medføre flere omkostninger på gebyrordningen og dermed øge de omkostninger, som virksomhederne opkræves. Gebyrreglerne siger, at de opkrævede indtægter skal dække alle omkostninger til kontrollen.

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Gebyrafløftning realiseres ikke	L&F	Gebyrafløftninger er realiseret for fem gebyrordninger, hvor kontrollen nu i stedet bevillingsfinansieres. Men det er korrekt, at en gebyrafløftning af engroskontrol ikke lykkedes, da udgifterne viste sig at blive større end beregnet og ikke kunne begrænses, hvorfor gebyrer måtte indføres igen, omend de var langt mindre, end hvis der ikke også var bevillingsfinansiering. Yderligere gebyrafløftninger for årligt 45 mio. kr. for slagterierne m.v. søges realiseret fra og med 2029 gennem Aftale om implementering af et grønt Danmark, nov. 2024.
Gebyrer stiger trods høj regelefterlevelse og afskaffelse af opfølgende kontrolbesøg	L&F	Hertil kan kun svares helt generelt, at gebyrerne i tilfælde af høj regelefterlevelse og nedskaleringer alt andet lige kunne tænkes at falde. Andre faktorer, såsom ændringer i erhvervsstruktur, aktivitetsniveau, udligning af tidligere års underskud m.v. kan dog trække i den anden retning. Endvidere gælder på nogle gebyrområder, at EU-regulering normerer skaleringen uden manøvrerum for nedskalering ved høj regelefterlevelse.
Gebyrer stiger for bl.a. på- og aflæsning af levende dyr; dyrevelfærdskontrol; opfølgende fødevarekontrol	L&F	I gebyranalysens udvalgte dybdeanalyser indgår bl.a. grænsekontrol og eksport af besætninger. Andre gebyrordninger analyseres før beregning af takster for 2026, der sendes i høring i oktober 2025. Byrder er lettet for erhvervet som led i Dyrevelfærdsaftalen fra februar 2024, idet 2. opfølgende kontrol er afskaffet i en samlet afvejning af dyrevelfærd og erhvervenes betingelser. SAMme gælder for 2. opfølgende fødevarekontrol Gebyret for på- og aflæsning stiger sfa. at det har været midlertidigt nedsat, men det nuværende niveau er lavere end det historiske udgangspunkt før den midlertidige nedsættelse.
Gebyrordninger bør generelt have et loft over både antallet af kontroller og samlet tidsforbrug ved kontrol	L&F	Mange gebyrordninger er reguleret af EU-forordninger, der efterlader et beskedent eller intet spillerum for skalering. Supplerende er der på nationalt plan i Danmark på flere områder fastsat skaleringer gennem lovgivning og/eller politiske aftaler. Hvor der derefter findes et manøvrerum for skaleringen af kontroller afvejes bl.a. faglige hensyn til fødevarer sikkerhed med overholdelse af Finansministeriets Budgetvejledningen. Gebyranalysen viser dog, at der på flere områder er muligheder for skaleringer, og gebyranalysen anviser flere greb herfor. Se også svaret ovenfor vedr. incitamenter til at begrænse styrelsens udgifter på gebyrordninger, herunder den efteråret 2024 skærpede budgetopfølgning i Fødevareministeriet.
Flere dele af kontrollen burde kunne udliciteres	L&F	Udlisering har ikke ligget inden for scope af gebyranalysen, der har fokuseret på at bremse eller endda reducere styrelsernes omkostninger. Udlisering optræder heller ikke som tema i f.eks. Fødevare- og veterinæraftalen fra juni 2024. Med til billedet hører også, at kontrollerne og tilsynene er deciderede myndighedsopgaver, der erfaringsmæssigt er anderledes at udlicitere end serviceopgaver, såsom facility management.
Store stigninger og svingninger i gebyrtakster	DI	Det er korrekt, at en betydelig del af gebyrtaksterne har svinget hen over årene. Dog ikke kun som stigninger, men også som fald. Det samlede gebyrprovenu er de sidste år ikke steget væsentligt. Corona-epidemien med tilhørende svingninger i aktivitet var en konkret årsag. Mere strukturelle årsager kan være forskydninger i erhvervene og handelsmønstre. Sådanne svingninger + mere styrelsesinterne årsager, såsom nødvendige reinvesteringer i IT-systemer, forsøges udjævnet ift. gebyrtaksterne med indførelsen i efteråret 2024 i Fødevareministeriet af Budgetvejledningsmodellen+, der installerer mekanismer i de kvartalsvise udgiftsopfølgninger til tidlig identifikation og modstyring af udgiftsstigninger.
For højt frekvensbaseret kontroltryk	DI	I gebyranalysens dybdeanalyser indgår flere delanalyser af frekvensbaseret kontroltryk og i det hele taget et fokus på løbende aktualisering og kvalificering af de risikobaserede tilgange til kontrol og tilsyn. Overvejelser om samme vil også kunne indgå i overvejelser om opfølgning på Fødevare- og veterinæraftalen, juni 2024, herunder Hovedprincip 3: Et fremtidssikret kontrolkoncept
Kontroludgifter uforholdsmæssigt store for især SMV'er	FV DK	Temaet indgår ikke direkte i gebyranalysens scope, men er ellers et vigtigt politisk fokus: Med Fødevareforlig 4 (fra okt. 2028 og forlænget siden) blev der i småskalapakken igangsat en række initiativer, der samlet skulle afhjælpe udfordringer for små virksomheder og dermed understøtte innovation og bæredygtighed og imødekomme nye fødevareretrends uden at gå på kompromis med fødevarer sikkerheden. Lettelser for småskalavirksomheder er også et fokus i fødevareministerens regelforenklingsprojekt Lug ud i lovgivningen.
Bevillingsfinansiering af engroskontrol lykkedes ikke	FV DK	Det er korrekt. Regnskabsudviklingen gjorde en genintroduktion af gebyrfinansiering nødvendig, der dog ville have været langt større uden bevillingselementet.
Virksomheders omkostninger ved egenkontrol er halvdelen af FVSTs omkostninger	FV DK	Virksomhederne har afgjort store omkostninger til egenkontrol og regelefterlevelse i det hele taget. Gebyranalysen med fokus på gebyrernes størrelse har ikke haft disse udgifter til egenkontrol og regelefterlevelse i scope. Men eftersom gebyranalysen ikke kun fører til effektiviseringer internt i styrelserne, men også til nedskaleringer, vil dette medføre lettelser for virksomhedernes regelefterlevelse. Med til billedet hører, at størstedelen af virksomhedernes omkostninger til egenkontrol og regelefterlevelse er betinget af EU-regulering.
Nye slagtehus kontrolleres hele dagen og hele året uanset erfaring, indretning og kompleksitet m.v.	FV DK	Udgangspunktet er, at slagterier har fast bemanding af kødkontrollen. Det følger dog af forordning 624/2019, at små slagterier under visse forudsætninger fastsat i forordningen (artikel 7) kan undtages fra at have permanent bemanding. Det betyder, at hvis slagterier/slagtehus lever op til de fastsatte krav, kan det, efter at Fødevarestyrelsen har foretaget en risikoanalyse (som beskrevet under litra f), gives mulighed for, at embedsdyrlægen ikke er permanent tilstede, men kommer mindst én gang om dagen, herunder regelmæssigt i forbindelse med slagteaktiviteter (jf. litra d). FVST skal ligeledes notificere de virksomheder, som betegnes lavkapacitetsslagterier.

Input fra erhvervet		Bemærkninger
Nye slagtehusse kontrolleres hele dagen og hele året uanset erfaring, indretning og kompleksitet m.v.	FV DK	Udgangspunktet er, at slagterier har fast bemanding af kødkontrollen. Det følger dog af forordning 624/2019, at små slagterier under visse forudsætninger fastsat i forordningen (artikel 7) kan undtages fra at have permanent bemanding. Det betyder, at hvis slagterier/slagtehusse lever op til de fastsatte krav, kan det, efter at Fødevarestyrelsen har foretaget en risikoanalyse (som beskrevet under litra f), gives mulighed for, at embedsdyrlægen ikke er permanent tilstede, men kommer mindst én gang om dagen, herunder regelmæssigt i forbindelse med slagteaktiviteter (jf. litra d). FVST skal ligeledes notificere de virksomheder, som betegnes lavkapacitetsslagterier. Der er således tale om forordningsfastsatte krav og betingelser, hvor ændringer vil kræve ændring af EU-lovgivningen
Generelt skal kontroltrykket ikke være højere end minimumskraverne i gældende EU-lovgivning.	FV DK	Undgåelse af overimplementering af EU-regulering er vigtigt for regeringen som helhed og for fødevareministeren. Hvis normen i Danmark endelig lægges højere, end hvad EU's regulering tilsiger, skal der være stærke politiske og/eller faglige argumenter herfor, herunder eksempelvis manifesterede problemer i en branche eller hensyn til branding på eksportmarkederne. Indsatsen mod overimplementering foregår bl.a. i fødevareministerens regelforenklingsprojekt Lug ud i lovgivningen, hvor alle opfordres til at indmelde konkrete eksempler på overimplementering.
Transparens i gebyropkrævningen med oplysning om forberedelsestid, tilstedetid samt tidsforbrug til efterbehandling og sagsopfølgning, herunder intern juridisk bistand.	FV DK	I forlængelse af gebyranalysen vil der blive set på fordele og ulemper samt nødvendige investeringer knyttet til yderligere omlægning fra fakturering på tilstedetid til totaltid.
På gødningsområdet er gebyrstrukturen ikke ajourført ift. udvikling af forsyningskæderne. Dette har medført en tillidskløft mellem erhverv og myndighed.	DAKOFO	Myndigheden for den relevante gebyrordning er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø under Ministeriet for Grøn Trepert
Foderbranchen – og gebyrerne for denne - ønskes omfattet af politiske forlig ligesom de andre brancher	DAKOFO	Synspunktet er noteret og kendt
Baser i højere grad kontrol på eksisterende viden og analyser. Optimer den risikobaserede tilgang	DAKOFO	Det synspunkt deles fuldstændigt og bestræbes realiseret i bl.a. nærværende gebyranalyse og i opfølgning på Fødevare- og veterinæraftalen, juni 2024, herunder Hovedprincip 3: Et fremtidssikret kontrolkoncept. Igen skal dog bemærkes, at udviklingen af den risikobaserede tilgang til dels støder mod barrierer i EU-forordninger